Το ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ

Τό Πολυτεχνείο ήταν μιά αστραπή στή ζωή στή χουντική νύχτα. Με τό [illegible] φώς του, φώτισε, μαστίγωσε σημάδεψε [illegible] τή ανελευθερία. Η [illegible] σπίθα του άναψε τό βάτο της εθνικής ανάτασης. Η φωτιά [illegible], γιγάντωσε, έγινε πυρκαϊά κι' έκαψε τή χούντα

[illegible] γίνομε περισσότερο συγκεκριμένοι. Τρεϊς υπήρξαν οἱ βασικές τάσεις πού διαμορφώθηκαν μέσα στην Ελλάδα σ' όλη τή Δικτατορία και πού αποβλέπαν στή πτώση της:

Η πρώτη, ή αντιστασιακή, συμμετείχαν τα πρώτα [illegible] στοιχεία τού [illegible] της.

Η δεύτερη, ή πολιτική, [illegible], συνεπείχαν τούς περισσότερους αδιάφθορους πολιτικούς [illegible]

Η τρίτη, ή μαζική αντιστασιακή, γεννήθηκε μέσα στό ίδιο τό [illegible] της [illegible] και [illegible] στό φοιτητικό χώρο. Η [illegible] [illegible] πρώτα και το Πολυτεχνείο ήταν [illegible] αγωνιστική [illegible] [illegible] αυτής της [illegible].

Η Αντίσταση υπήρξε ο καθοριστικός παράγοντας. Γιατί δημιούργησε τή πολιτική-ιδεολογική και αγωνιστική προϋπόθεση για νά γεννηθεί και νά [illegible] τό μέτωπο κατά της χούντας.

Ἡ Ἀντίσταση, στὴ γενική της γραμμή, ἦταν ἕνα κίνημα ἔξω ἀπὸ τὸ σύστημα μὲ τελικὴ ἐπιδίωξη τὴν ἀνατροπή του.

Ἡ ~~[illegible]~~ ἀντίθεση τοῦ λογοτεχνικοῦ ~~[illegible]~~ «[illegible]» στὴν ἀντιστασιακὴ δράση γιὰ νὰ δώσει μιὰ λύση μέσα ἀπὸ τὸ σύστημα.

Τὸ Λογοτεχνεῖο στὴν κορύφωση τῆς μαζικῆς ἀντίστασης ἔδειξε ὅτι συντάσσεται ἐξόρμηση στὴ γραμμὴ τῆς ἀνάσης. Δηλαδὴ ὁραματιζόμενος τὴν ἀλλαγὴ ἔξω ἀπὸ τὸ σύστημα.. Ὅμως καθὼς ἡ Ἀντίσταση δὲν ἐπικράτησε νὰ ξεπεράσει τὸ στάδιο μιᾶς λογοτεχνικῆς καὶ αγωνιστικῆς διαμαρτυρίας ~~[illegible]~~ κινδυνεύοντας τὰ χαρακτηριστικὰ ὅλων τῶν μεγάλων λαϊκῶν ἀντιστασιακῶν κινημάτων, ὅπου φαίνεται ὅτι τὸ Λογοτεχνεῖο, ἐνῶ ὑποκειμενικὰ ἦταν ταγμένο μὲ τὰ ἰδανικὰ τῆς Ἀντίστασης, ἐν ἀντικειμενικῷ ~~[illegible]~~ ἔκανε τὸ ρόλο τοῦ προπαρασκευαστῆ ~~[illegible]~~ μιᾶς λύσης ποὺ βρίσκονταν μέσα ἀπὸ τὸ σύστημα.

~~[illegible]~~ Κι αὐτὸ ἔγινε.. Ἡ λύση καραμανλικὴ ξεκινᾶ ἀπὸ τὸ Λογοτεχνεῖο.

Στην περίπτωση πού θά καταφέρναμε (νά ὀργανώναμε) ἕνα ἑνιαίο ἀντιστασιακό κίνημα μέ σκοπό νά δώσει τή δύναμη στό λαό ἐδῶ νά ἀποφασίσει αὐτός κυριαρχικά γιά ὅλα τά προβλήματα πού τόν ἀφοροῦν, μικρά καί μεγάλα, τότε ἔχοντας ὀργανωμένη δομή αὐτοῦ μέ συγκεκριμένο σχέδιο δράσης καί μέ συγκεκριμένους στόχους καί καθήκοντα γιά κάθε ὀργάνωση, πού νά ἐφαρμόσουν ὅλοι μαζί ἕνα συγκεκριμένο στόχο, τότε θά ἦταν δυνατόν τό Πολυτεχνεῖο νά ἀποτελέσει τό σημεῖο γιά νά ξεκινήσει ἡ γενική ἐξέγερση καί ἐπίθεση μέ τή συμμετοχή τοῦ λαοῦ. Ἦταν λοιπόν δυνατόν ἐπιτυγχανόμενης [?] τῆς συγχύσεως μέσα στίς τάξεις τοῦ ἐχθροῦ καί τήν ἐγκατάσταση λαϊκῆς ἀντιπροσώπευσης, νά καταλάβουμε μέ τή ὀργανωμένη δράση ὅλα τά νευραλγικά σημεῖα τῆς πρωτεύουσας. Νά ἀφοπλίσουμε [?] δυνάμεις τοῦ ἀντιπάλου καί νά ὁπλίσουμε τό λαό. Νά ἐγκαταστήσουμε ἀμέσως τήν προσωρινή κυβέρνηση τῆς Ἀντίστασης μέ πρῶτο στόχο τήν ἀπελευθέρωση καί ὀχύρωση τῆς Ἀθήνας. Εἶναι βέβαια ὅτι

σὲ [περιώσης] ποιητικὴ γεωγραφικὴ ἐπιφάνεια ἀπὸ μιὰ αἰτία ἐνεργεῖ διὰ ἀλλαγῶν τῶν [illegible] στοιχείων διαμένων μόνο στὴ χώρα καὶ διὰ εὕρισκαν βαθειὰ θετικὴ ἀπήχηση ἔξω ἀπὸ τὴ χώρα.

Ἐπομένως προϋπόθεση γιὰ ὅλα αὐτὰ ἦταν ἡ θεμελίωση καὶ ἀνάπτυξη τοῦ ἐθνικοῦ ἀντιστασιακοῦ μας κινήματος. – Πράγμα ποὺ δὲν ἔγινε.

Ἐπομένως τὸ Πολυτεχνεῖο δὲν μποροῦσε ποτὲ νὰ λειτουργήσει ποιητικὰ παρὰ μόνο ὡς προπαρασκευαστικὴ στὴ [illegible] βασικῆς φύσης.

Νομίζω ὅτι μόνο στὴ τραγωδία αὐτὴ κλείνεται ἡ μικρὴ στὴ σημερινὴ περιπέτεια [illegible] ρης. –

Νὰ μὴν ξεχνᾶμε ὅτι μὲ τὶς ὑπάρχουσες αὐτὲς προϋποθέσεις ἦταν δυνατὸν νὰ γίνει, ἔστω ἀργότερα, [illegible], ὅ,τι ἀρχικὰ [illegible] ὅταν [illegible] ὅσοι [illegible] καὶ τίποτε.

ὁ λαός, οἱ φοιτητές, ~~[illegible]~~ ὅλη ἡ κίνηση ἦταν οὐσιαστικά ἀνοργάνωτη καί χωρίς ἔκρηξη. Μά τί ἀκριβῶς μέσα μέ ποιό συντονισμό, ποιό σχέδιο, ποιά προπαρασκευή καί ποιά τακτική θά γινόταν ἡ ἔκρηξη αὐτή; Ἐδῶ φαίνεται ὅτι καί μέσα στό Πολυτεχνεῖο ὑπῆρχε οὐσιαστικά ὀργανωμένη ἀρχή. Ἀπόδειξη τό γεγονός τῶν [illegible] πού ἐγίνονταν ἀνεπίτρεπτα. Τί συνέβη στό [illegible]; Οἱ πρωτοπόροι φοιτητές ἄν μπόρεσαν [illegible] στό σκληρό νέφος [illegible] βρῆκαν [illegible] μεθοδολογία γιά νά [illegible] ~~[illegible]~~ τό κίνημα κατά τό φόβο της: Ἐγκατέλειψαν τήν Ἀντίσταση στή Θεσσαλία. ~~[illegible]~~ Ἐγκατέλειψαν καί ἐγκατέλειψαν μόνο τό μυαλό ~~[illegible]~~ τους ἀντίσταση στή τράπεζα. Μίλησαν γιά τά αἰτήματα τῶν φοιτητῶν ἔγραψαν γενικά τά αἰτήματα ὅλο τό λαό δηλ. : ~~[illegible]~~ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ - ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ καί πιό πέρα κοινωνική ἀπελευθέρωση. Σοσιαλισμός!

Όταν βρέθηκαν κλεισμένοι όλοι μαζί μέσα σέ στρατόπεδα τότε γνωρίστηκαν από γνήσιοι αντιπρόσωποι του λαού και βάλθηκαν νά ἐκφραστοῦν καί νά προβάλλουν τά βασικά ~~[illegible]~~ ἰδανικά του.

Όλοι αυτοί ήταν σχεδόν άνθρωποι μορφωμένοι. Όχι φυσικά από τά σχολεία. Αλλά από τά σπουδαία ἱστορικά γεγονότα ~~από τη αντίδραση σέ ψεύτικα πού από τη μιά χαρτί των~~, πού τούς καταξίωσαν ~~[illegible]~~ νά είναι οἱ ἐκφραστές ~~[illegible]~~ ἑνός ἀντιστασιακοῦ ἰδανικοῦ, πού όμως δέν είχε θεμέλια καί δυνατότητες γιά νά ἐπιβληθεῖ καί ἀγκάλιασαν οἱ προπαρασκευαστές μιᾶς ~~[illegible]~~ μάζας συμβιβασμοῦ, πού βρίσκονταν ~~[illegible]~~ πολύ μακριά ἀπό τό πνεῦμα τοῦ ἰδανικοῦ της. ~~[illegible]~~ Όμως πολύ κοντά στούς ἔξυπνους πραγματοποιητές πού στην οὐσία της, μή ὑπάρχοντας πραγματική ἀντιστασιακή δραστηριότητα, είχε μείνει ἀδιατάραχτη.

Γιατί τό μέγα σύγχρονο τότε ή Επίσημη Αντίσταση όσο και ή συγκεκριμένη αστική ηγεσία όχι μόνο ήσαν άκουσες από τό χώρο τοῦ Πολυτεχνείου, άλλά στην ουσία ή ~~..~~ κυριαρχούσα ιδεολογία του Πολυτεχνείου ~~βρίσκονταν σε~~ αντιπαλεύονταν ήταν βασική αντίθεση μαζί τους.

Γιατί στην ουσία [στην Αντίσταση] καταλήγει τό γεγονός ότι άφησε το Πολυτεχνείο σύνθημα γυμνό, αθωράκιστο και αδύναμο να προχωρήσει σε δυναμικό σε δρόμο από τό ίδιο χώρο μας.

Έτσι δείχνεται [απογοητευτικά] συγκεκριμένα τό γεγονός ότι ή μόνη από Πανεπιστήμιο, όσο εκπληκτική και αν ήταν, βρίσκονταν σε ευθεία αντίθεση μέ την κυριαρχούσα ιδεολογία του.

Από τη σύλληψη αυτή δεν υπάρχει πια καμία δυνατότητα να συγκροτηθεί το Πολυτεχνείο ούτε σε μία αντιδικτατορική αντιστασιακή ηγεσία ούτε σε ένα προσχεδιασμένο πολιτικό όργανο.

Για την Αντίσταση, τό Πολυτεχνείο, ~~[illegible]~~ ήταν αργά — Γιατί εκείνη είχε χάσει και το τραίνο.

Για τό Πολυτεχνείο, ή γενική φωνή [illegible], ήταν πολύ νωρίς. Δεν υπήρχε καμμία προετοιμασία ~~καταστροφική~~ και ελάχιστη οργάνωση. ~~[illegible]~~ όλα [illegible] τον [illegible] διάφραγμα.

Γι' αυτό τό Πολυτεχνείο ~~[illegible]~~ αποτελεί έναν ενταγμό, ιδιαίτερο σταθμό μέσα στη νεοελληνική μας ιστορία. ~~[illegible]~~ Πέραν από όσα είπαμε → ~~[illegible]~~ αποδείχνει ότι υπάρχουν ~~[illegible]~~ προφανώς δυνάμεις μέσα στο λαό που είναι ή άγνωστες ή μέσα σε λανθάνουσα κατάσταση. Ποτέ δεν το [illegible] προσέχει φορά ο λαός έτσι είναι οι θέσεις του αυτής πραγματικότερα και ουσιαστικότερα [illegible].

~~[illegible]~~

και καθαρότατη κατάληξη του [illegible] της [illegible]

ΤΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ

Μ. ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ

Τό Πολυτεχνεῖο ἦταν μιά ἀστραπή στή μέση τῆς Χουντικῆς νύχτας. Μέ τό ἐκτυφλωτικό φῶς του, φώτισε, μαστίγωσε συγκλόνησε τίς συνειδήσεις. Ἡ σπίθα του ἄναψε τή βάτο τῆς ἐθνικῆς συνείδησης. Ἡ φωτιά ἁπλώθηκε, γιγάντωσε, ἔγινε πυρκαϊά κι ἔκαψε τή χούντα.

Ὅμως ἄς γίνωμε περισσότερο "συγκεκριμένοι". Τρεῖς ὑπῆρξαν οἱ βασικές τάσεις πού δημιουργήθηκαν μέσα στήν Ἑλλάδα τήν ἐποχή τῆς Δικτατορίας καί πού ἀπόβλεπαν στήν πτώση της:

Ἡ πρώτη, ἡ ἀντιστασιακή, συγκέντρωσε τά πρωτοπόρα στοιχεῖα τοῦ λαοῦμας.

Ἡ δεύτερη, ἡ πολιτική, συσπείρωσε τούς περισσότερο ἀδιάφθορους πολιτικούς ἐκπροσώπους.

Ἡ τρίτη, ἡ μαζική ἀντιστασιακή, γεννήθηκε μέσα στό ἴδιο τό Μέτωπο τῆς ζωῆς καί εἰδικά στούς φοιτητικούς χώρους. Ἡ Νομική Σχολή καί τό Πολυτεχνεῖο ἦσαν τά ἀποκορυφώματα αὐτῆς τῆς νέας ἀγωνιστικῆς τακτικῆς.

Ἡ Ἀντίσταση ὑπῆρξε ὁ καθοριστικός παράγοντας. Γιατί δημιούργησε τίς πολιτικές – ἰδεολογικές καί ἀγωνιστικές προϋποθέσεις γιά νά γεννηθεῖ καί νά διασ[illegible]θεῖ τό μέτωπο κατά τῆς Χούντας.

Ἡ Ἀντίσταση, στίς γενικές της γραμμές, ἦταν ἕνα κίνημα <u>ἔξω ἀπό τό σύστημα</u> μέ τελική ἐπιδίωξη τήν συντριβή του.

Ἡ ἀντίθεση τῶν πολιτικῶν "ἐκμεταλεύονταν" τήν ἀντιστασιακή δράση γιά νά δώσει μιά λύση <u>μέσα ἀπό τό σύστημα.</u>

Τό Πολυτεχνεῖο σάν κορύφωση τῆς μαζικῆς ἀντίστασης ἔδειξε ὅτι συντάσσεται ὁλόψυχα στήν γραμμή τῆς πρώτης. Δηλαδή ὁραματίστηκε τήν ἀλλαγή ἔξω ἀπό τό σύστημα. Ὅμως καθώς ἡ Ἀντίσταση δέν μπόρεσε νά ξεπεράσει τό στάδιο μιᾶς πολιτικῆς καί ἀγωνιστικῆς διαμαρτυρίας κερδίζοντας τά χαρακτηριστικά ὅλων τῶν μεγάλων λαϊκῶν ἀντιστασιακῶν κινημάτων, ἦταν φανερό ὅτι τό Πολυτεχνεῖο, ἐνῶ ὑποκειμενικά ἦταν ταγμένο μέ τά ὁράματα τῆς Ἀντίστασης, ἐξ ἀντικειμένου ἔπαιξε τό ρόλο τοῦ προπαρασκευαστή μιᾶς λύσης πού θαρχότανε <u>μέσα ἀπό τό σύστημα.</u>

Κι'αὐτό ἔγινε. 'Η λύση Καραμανλῆ ξεκινᾶ ἀπό τό Πολυτεχνεῖο. Στήν περίπτωση πού θά καταφέρναμε νά ὀργανώσουμε ἕνα ἑνιαῖο ἀντιστασιακό κίνημα μέ σκοπό νά δώσει τή δύναμη στό Λαό ὥστε νά ἀποφασίσει κυριαρχικά γιά ὅλα τά προβλήματα πού τόν ἀφοροῦν, μικρά καί μεγάλα, τότε ἔχοντας ὀργανωμένες δυνάμεις παντοῦ μέ συγκεκριμένο σχέδιο δράσης καί μέ συγκεκριμένους στόχους καί καθήκοντα γιά κάθε ὀργάνωση, πού νά ἐξυπηρετοῦν ὅλα μαζί ἕναν συγκεκριμένο στόχο, τότε ἦταν δυνατόν τό Πολυτεχνεῖο νά ἀποτελέσει τό σημεῖο γιά τήν ἐκκίνηση τῆς γενικῆς ἐξέγερσης καί ἐπίθεσης μέ τή συμμετοχή τῶν μαζῶν. 'Ηταν δηλαδή δυνατόν ἐκμεταλλευόμενοι τή σύγχυση μέσα στίς τάξεις τοῦ ἐχθροῦ καί τήν εὐρύτατη λαϊκή συμπαράσταση, νά καταλάβωμε μέ τίς ὀργανωμένες ὁμάδες ὅλα τά νευραλγικά σημεῖα τῆς πρωτευούσης. Νά ἀφοπλίσωμε δυνάμεις τοῦ ἀντίπαλου καί νά ὁπλίσουμε τό λαό.

Νά ἐγκαταστήσουμε ἀμέσως τήν προσωρινή Κυβέρνηση τῆς 'Αντίστασης μέ πρῶτο στόχο τήν ἀπελευθέρωση καί ὀχύρωση τῆς 'Αθήνας. Εἶναι βέβαιο ὅτι οἱ τεράστιες πολιτικές καί ψυχολογικές ἐπιπτώσεις ἀπό μιά τέτοια ἐνέργεια θά ἄλλαζαν τόν συσχετισμό δυνάμεων μέσα στή Χώρα καί θά εὕρισκαν βαθειά θετική ἀπήχηση ἔξω ἀπό τή Χώρα.

Εἴπαμε προϋπόθεση γιά ὅλα αὐτά ἦταν ἡ θεμελίωση καί ἀνάπτυξη τοῦ ἑνιαίου ἀντιστασιακοῦ μας κινήματος. Πρᾶγμα πού δέν ἔγινε.

'Επομένως τό Πολυτεχνεῖο δέν μποροῦσε πιά νά λειτουργήσει πολιτικά παρά σάν ὁ προπαρασκευαστής τῆς συμβιβαστικῆς λύσης.

Νομίζω ὅτι μέσα στή τραγωδία αὐτή κλείνεται ἡ πικρία τῆς σημερινῆς πρωτοπόρας νεολαίας μας.

Νά λέμε σήμερα ὅτι μέ τίς ὑπάρχουσες τότε προϋποθέσεις ἦταν δυνατόν νά γίνει ἔνοπλος ἀγώνας, διερωτῶμαι, ἄν ἀληθινά πιστεύουν στά λόγια τους ὅσοι διακηρύσουν κάτι τέτοιο.

'Ο λαός, οἱ φοιτητές, ὅλος ὁ κόσμος ἦταν οὐσιαστικά ἀνοργάνωτος καί φυσικά ἄοπλος. Μέ τί ὑλικά μέσα μέ ποιό συντονισμό, ποιό σχέδιο ποιά προπαρασκευή καί ποιά τακτική θά γινότανε ὁ ἔνοπλος ἀγώνας; 'Εδῶ φάνηκε ὅτι καί μέσα στό Πολυτεχνεῖο ὑπῆρχε οὐσιαστικά ὀργανωτικό χάος. 'Απόδειξη τό πλῆθος τῶν πρακτόρων πού ἀλώνιζαν ἀνενόχλητοι.

Τί συνέβη στήν πραγματικότητα; Οἱ πρωτοπόροι φοιτητές πού ζοῦσαν πάνω στό πετσί τους τό σκληρό νόμο τῆς Δικτατορίας βρῆκαν τελικά τή μεθοδολογία γιά νά μαζικοποιήσουν τό κίνημα κατά τῆς χούντας:

'Εγκατέλειψαν τήν 'Αντίσταση τῆς φράσης.

'Εγκαινίασαν καί ἐφάρμοσαν μέσα στήν ζωή τήν ἀντίσταση τῆς πράξης. Μιλώντας γιά τά αἰτήματα τῶν φοιτητῶν ἔφτασαν γρήγορα στά αἰτήματα ὅλου τοῦ λαοῦ δηλ.: ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ, ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ καί πιό πέρα Κοινωνική δικαιοσύνη, Σοσιαλισμός!

"Οταν βρέθηκαν κλεισμένοι ὅλοι μαζί μέσα στό Πολυτεχνεῖο τότε λειτούργησαν σάν γνήσιοι ἐκπρόσωποι τοῦ λαοῦ καί βάλθηκαν νά ἱεραρχήσουν καί νά προβάλουν τά βασικά ἰδανικά του.

"Ομως τήν ἴδια στιγμή ἔννοιωσαν παγιδευμένοι. "Οχι φυσικά ἀπό τά τάνκς. 'Αλλά ἀπό τήν σκληρή ἱστορική συγκυρία, πού τούς καταδίκαζε νά εἶναι οἱ ἐκφραστές ἑνός ἀντιστασιακοῦ ἰδανικοῦ, πού ὅμως δέν εἶχε θεμέλια καί δυνατότητες γιά νά ἐπιβληθεῖ καί συγχρόνως οἱ προπαρασκευαστές μιᾶς λύσης συμβιβασμοῦ, πού βρίσκονταν πολύ μακρυά ἀπό τόν κόσμο τῶν ἰδανικῶν τους, ὅμως πολύ κοντά στήν ἑλληνική πραγματικότητα πού ~~στίς συνάσεις~~ στήν ουσία της, μή ὑπαρχούσης πραγματικῆς ἀντιστασιακῆς δραστηριότητας, εἶχε μείνει ἀδιατάραχη.

Γι'αὐτό τό λόγο ἀκριβῶς τόσο ἡ ἐπίσημη 'Αντίσταση ὅσο καί ἡ συγκεκριμένη πολιτική ἡγεσία ὄχι μόνο ἦσαν ἀποῦσες ἀπό τό χῶρο τοῦ Πολυτεχνείου, ἀλλά ~~στήν ουσία~~ βρίσκονταν σέ ἀντίθεση μέ τήν κυριαρχοῦσα ἰδεολογία τοῦ Πολυτεχνείου. ~~πρέπει νά ἦταν βασικά ἀντίθετη μαζί τους.~~

Γιατί στήν πρώτη, τήν 'Αντίσταση, κατελόγιζε τό γεγονός ὅτι ἄφησε τό Πολυτεχνεῖο οὐσιαστικά γυμνό, ἀθωράκιστο καί ἀδύναμο νά προχωρήσει δυναμικά στό δρόμο πού τό ἴδιο χάραξε.

Στή δεύτερη, στούς πολιτικούς, δέν συγχωροῦσε τό γεγονός ὅτι ἡ λύση πού διάνοιγαν, ὅσο ρεαλιστική καί ἄν ἦταν, βρίσκονταν σέ ριζική ἀντίθεση μέ τήν κυριαρχοῦσα ἰδεολογία του.

'Από τήν ἄποψη αὐτή δέν ὑπῆρχε πιά καμμιά δυνατότητα νά συγκοληθεῖ τό Πολυτεχνεῖο εἴτε μέ τίς ἀπογειωμένες ἀντιστασιακές ἡγεσίες εἴτε μέ τούς προσγειωμένους πολιτικούς ἄνδρες.

Γιά τήν 'Αντίσταση, τό Πολυτεχνεῖο, ἦταν ἀργά. Γιατί ἐκείνη εἶχε χάσει τό τραῖνο.

Γιά τό Πολυτεχνεῖο, ἡ γενική λαϊκή ἐξέγερση, ἦταν πολύ νωρίς. Δέν ὑπῆρχε καμμιά προετοιμασία πολιτική καί δυνατότητα ὀργανωτική. "Ολα βρίσκονταν στά σπάργανα.

Γι'αὐτό τό Πολυτεχνεῖο ἀποτελεῖ ἕναν ἐντελῶς ἰδιαίτερο σταθμό μέσα στήν νεοελληνική μας ἱστορία. Πέραν ἀπ'ὅσα εἴπαμε ἀπόδειξε ὅτι ὑπάρχουν τρομακτικές δυνάμεις

μέσα στό λαό πού ἔτσι ἤ ἀλλοιῶς μιά μέρα θά λειτουργήσουν καταλυτικά. Καί πιστεύω ὅτι τήν προσεχῆ φορά ὁ λαός μας θά εἶναι σέ θέση νά ἀντλήσει περισσότερα καί ουσιαστικότερα ὀφέλη.

1 ①

11

Πραγματα

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

(2)

[illegible] [illegible] [illegible] το βαθύτερο
νόημα του [illegible] [illegible]
και της [illegible] της [illegible]
και η [illegible] [illegible] -
Δηλαδή [illegible] να
κάθε τρόπο νά αποφύγω
~~[illegible]~~ ό,τι είναι δίκαιο

(3) αρχαίο ρήμα ξέρω 12

από τα ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~

προς εσωτερικό σχήμα διαίρεσης.

σε στη περιφέρεια διαφορετικής

συνάθροιση σε τοποθέτηση της

ζώνης του τελευταίου ...

δεν είναι πια οι τάξεις που ~~[illegible]~~ διπλώνονται

αλλά οι εξαιρέσεις διαιρέσεις που

είναι του τοπολογικού αντισημασιολογικού της

σημείου ή χώρου της θέσης της

αναφορά με τη δεδομένη στη Καθ-
ημερινή.-
Θέση στη Χώρα της αναστάτωσης Κοσσ—
Ζ. Ελύτη— και οι διαφορές (Σαχτούρη
Καρυωτάκη—Σεφεριάδη—) με τα διάχρονα
δεδομένα στο κοσμό πάνω τη
κατάσταση. Οι σαν Καταστάσεις
'ανομοιότητας στις Αποστάσεις
και φυσικά στο σχήμα και

(5) [illegible] [illegible] τό ίδιο πρόβλημα που

καί οἱ [illegible], Αυστριακοί δέν

αρνούνται νά [illegible] [illegible] [illegible] τους -

γι' αυτό [illegible] [illegible] τού [illegible] [illegible]

να αποδείξουν στο [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] Σ. Ένωση καί ~~[illegible]~~

την [illegible] [illegible] ~~[illegible]~~

~~([illegible] [illegible] [illegible])~~

ώστε να πείσουν Κυβέρνηση της ΗΠΑ

Και σού διηγήθηκα ότι [illegible] κάθε Κύρ-
ότι θα [illegible] [illegible] [illegible]
γιό και [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Καθαρ-
[illegible] [illegible] Χαρακτήρα...
[illegible] [illegible] και [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ([illegible]) γιατί
[illegible] ότι [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] και [illegible] [illegible] [illegible]

(7) για λαμβάνεται που δεν θα έχει

τη διάσπαση της Δεξιάς

([illegible] δ' αυτοί σε [illegible])

ή τη Χριστιανοδημο- θα [illegible]

κατά της Δεξιάς θα έχει

το τέλος της Χρ. Δη.

Αλλά δύο ζήτημα η ~~[illegible]~~ στρατηγική

και θα αρχίσει να είναι ο ίδιο

θα γίνεται [illegible] της

~~[illegible]~~ τοῦ αὐτοπαθοῦς εἶναι μετά τά ~~[illegible]~~ ἐξωτερικά [illegible]

γνώσεις. Ἀποφεύγοντας τό κατα-

δίωγμα τοῦ ἀπ' ἐνδείας σκεπτόμενου

τοῦ ἱστοριογραφικοῦ – Ἀπό σημαίες

~~[illegible]~~ [illegible] εἰκόνες τῆς [illegible]

τοῦ [illegible] [illegible] τοῦ ἱστοριογραφι-

κοῦ καί τά ~~[illegible]~~ ἐγχώρια [illegible]

[illegible] τῆς [illegible] τοῦ ἱστορικοῦ

αὐτοπαθοῦς καί τήν παράδοση

τῆς καθημερινῆς αἰσθήσεως [illegible] – Ζωή.

(9) ἀπὸ ἐνδείξεις ἔχουν ἀπὸ λογικῆς γιὰ
τὴ γνώμη. Αὐτὴ ἡ λογική
ἀναπαράγονται τοῦ ΙΔΕΑ, συνυπάρχουν
γνώμη ἀπὸ τὴ σημασία τὰ ~~[illegible]~~ ἀναφαινόμενα
στοιχεῖα, λησμονεῖ τὴ σχετικότητος
ὥστε ἡ σημασία συνεχῶς νὰ
ἀναπαράγεται ἀπὸ συνθῆκες σὲ
νὰ βρίσκει αὐτὴ οἱ σημασίες ξανὰ
λογικὲς βάσεις καὶ ~~[illegible]~~ λογική

[illegible] Γι' αυτό το λόγο [illegible]
ο [illegible] προσπαθεί για κάθε
τρόπο από δίπλα στο ΚΚΕ
[illegible] που δεν έχει. Γιατί
το ΚΚΕ όταν ζητάει τη δημοκρατικοποίηση της
[illegible] αναθεώρησης του
Χρειάζεται για να φοβίσει,
να εκβιάσει, να συσπειρώσει.
Έτσι νομίζω θα πρέπει να δούμε

(11) την σου επίθεση Καραμανλή και
ΚΚΕ (που του επεβλήθη έντεχνα, αλλά
η έποψη αυτό σου ΙΔΕΑ) δύο
και της διακριτικής ύπαρξης
και του ΚΚΕ. Πάντα θέλω
να λύσουμε σου [illegible] ότι
το κόμμα αυτό ἐπέρασε στη
διάσπαση του Εσωτερικού
συγχρονισμό [illegible] αυτό

(12)

Ἐνισχυμένο σέ διεθνές ἐπίπεδο
παράγοντας τρομερός καί φοβερός.
Αὐτή ἡ ἀνάπτυξη τοῦ ΚΚΕ σέ
τό ἐθνικό κίνημα ἀποτελεῖ
τήν προϋπόθεση γιά τήν ἐπέκταση
ὁ ΙΔΕΑ καί οἱ ἀμερικανοϊμπεριαλιστές
τῶν [illegible]χουντικῶν τό κτύπημα
[illegible] ἔχασαν μέσα στή ξηρά
καί ἔξω [illegible] κίνημα

(13)

στη Δεξιάς. Μετ' αυτή φορά
του Χρεμάτιση ή [illegible]
που αντιστοιχούν αυτό του [illegible]
σε άλλη τόσο χρόνο ανέβη
στον αγώνα [illegible] όχι ο χαμού
κάθε [illegible] [illegible] και [illegible]
χαμού [illegible] [illegible] [illegible] ~~[illegible]~~ Εκεί
~~[illegible]~~ μία του δώρο ~~[illegible]~~ [illegible]

[illegible] για αυτό πολλές φορές
να [illegible] όχι μόνο.
+ [illegible] [illegible] [illegible]
+ [illegible] κίνημα σε χώρα
και να [illegible] και αυτό
όπως ήταν χθες και προχθές.
Έτσι και σήμερα [illegible]
[illegible] ότι η [illegible] [illegible]

(15) Ότι ποιείς και δύνεσαι στο μάχες
επειδή πού είναι δίκαιοι, δηλαδή
άλλου από τον [illegible] στίχους
από επίδοξους και δόξες ιδεολογία
όλα τα [illegible]
πού για να μετάθεσης δεν
ή ότι έχει ανάγκη και
σπουδαίες της επάρκειας

(18)

κοινωνικές, πολιτικές και ιδεολογικές
διεργασίες που αυτή τη στιγμή
δεν φαίνονται [illegible] [illegible]
στο κομμ. κίνημα και στο
χώρο της Αριστεράς –
Για να γίνουμε – όσο γίνεται σαφέσ-
τερο – μέσα στα πλαίσια του Εσωτερικού
[illegible] διαμορφώνει επίσης το
ότι θα κρίνεται κι αποφασίζεται

(17) Κάθε προσπάθεια ~~[illegible]~~ 19

που θα τείνει νά μεταβάλει τόν

σημερινό συσχετισμό δυνάμεων (π.χ.

[illegible], μονοπώληση, κατάργηση βάσεων,

επίθεση κατά τού ενός μόνο [illegible]

κλπ.) θα πρέπει νά προβάλλεται

και νά παρουσιάζεται γιά κείνο τα

προβλήματα πού αντιμετωπίζουν

όπως [illegible]: Α.

(18)

Σήμερα τὰ προβλήματα αὐτά συνδέονται μὲ τὰ ἐθνικά μας συμφέροντα (Κύπρος - Αἰγαῖο) μὲ τὴ διατήρηση τῆς κοινοβουλευτικῆς δημοκρατίας· καὶ μὲ τὴν ὑπεράσπιση τῶν κοινωνικῶν συμφερόντων τῶν ἐργαζομένων ~~λαοῦ~~.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΤΑΞΗ
Η ΣΥΜΜΑΧΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

~~Αντικομμουνισμὸς δὲν εἶναι ἐκεῖνος πού κάνει κριτική ἢ ἀκόμα διαφωνεῖ μὲ τὴν πολιτική γραμμή ἢ μὲ τὴν ἡγεσία ἑνὸς Κ.Κ. Γιατί τότε δὲν ὑπάρχει στὸν κόσμο κομμουνιστής ἡγέτης καὶ μὴ ὄντας ἀντικομμουνιστής. Ἂν ὁ κομμουνισμὸς ἔχει σὰν τελικό του σκοπό τὴν οἰκοδόμηση τῆς ἀταξικῆς κοινωνίας μέσα στὴν ὁποία θὰ ἔχουν καταργηθεῖ κάθε εἴδους διακρίσεις, καταπιέσεις, αλλοτριώσεις, εκμεταλλεύσεις — Μὲ δυὸ λόγια μιὰ κοινωνία πού θὰ πραγματοποιήσει τὸ κοινωνικὸ ὄνειρο τοῦ ἀνώτατου βαθμοῦ δημοκρατίας καὶ ἐλευθερίας. Τότε ἀντικομμουνισμὸς εἶναι ἐκεῖνος πού ἐμποδίζει μὲ τὸν α ἢ β τρόπο τὴν πραγματοποίηση αὐτῆς τῆς ἰδέας.~~

~~Νομίζω ὅτι ἔχει μεγάλη σημασία γιὰ τὸ ὅλο ἑλληνικὸ προοδευτικὸ κίνημα καὶ γενικότερα γιὰ τὸν ἑλληνικὸ λαὸ νὰ ξεκαθαρίσουν ὅλες αὐτὲς οἱ ἔννοιες προκειμένου ἡ πολιτική ἐπιλογή πού θὰ κάνουν οἱ Ἕλληνες πολίτες στὸ μέλλον νὰ στηρίζεται ἐπάνω σὲ ἀντικειμενικὰ — επιστημονικὰ δεδομένα καὶ ὄχι ἐπάνω σὲ παραπλανήσεις, οἱ μύθοι, τὶς διαστρεβλώσεις καὶ, γιατί ὄχι, τὰ ψέμματα.~~

Θὰ προσπαθήσω νὰ ἐξηγήσω γιατί ὅλοι ἐμεῖς, πού σήμερα βρισκόμαστε στὴν ΕΔΑ, πιστεύουμε ὅτι ἡ πολιτική πού χαράζουμε ὁδηγεῖ πιὸ σίγουρα καὶ πιὸ ἀποτελεσματικὰ στὴν κατάκτηση ἀπὸ ὅλο τὸ λαό μας αὐτοῦ τοῦ μεγάλου ὁράματος: τοῦ σοσιαλισμοῦ. Οἱ περισσότεροι ἀπό μᾶς ἀγωνιστήκαμε στὸ παρελθὸν μέσα στὶς γραμμές τοῦ ΚΚΕ. Σήμερα ὑπάρχουν δύο ΚΚ. Γιὰ ποιὸ λόγο ἀρνούμαστε νὰ μποῦμε στὶς γραμμές τοῦ ἑνὸς ἢ τοῦ ἄλλου; Γιὰ ποιὸ λόγο συνεχίζουμε τὴ δουλειά μας μέσα στὴν ΕΔΑ; Εἶναι αὐτὴ προσωπική φιλοδοξία; Εἶναι συμβιβασμός; Εἶναι ἐγκατάλειψη τοῦ κομμουνιστικοῦ ἰδανικοῦ; (Αναφέρομαι ἀποκλειστικὰ στὶς κατηγορίες πού μᾶς ἐκτοξεύουν διάφορα κόμματα) Δὲν νομίζω

μὲ κείνους τῆς κοινωνικῆς ἐπανάστασης

Τίποτα νά πάρει μεγάλης ἀποστολῆς· ὅτι
ἐκεῖνο πού θά εἶχε σαφῆ ἀντιμιλιταριστική
σάρωση χώρα νά τούς ἐκπαιδεύει
ἤ νά τούς ὀργανώνει [illegible]. Τό δίλημμα

[illegible] Εἶναι ἀλήθεια ἀναμφισβήτητο τό γεγονός ὅτι καί
οἱ ἴδιοι ἀκόμα μετά ἀπό χρόνια ἐπιβεβαίωσαν
πολλοί ἀπό τή διεύθυνση γιά τόν ἀποπροσανατολισμό
στή ἀνάμνηση [illegible]
στή Αντίσταση ἐπιμένουν ὅτι οἱ συνθῆκες ἦταν
καί εἶναι ὥριμες γιά μιά ριζική ἀλλαγή δομῆς
τῆς ἀναστροφῆς τοῦ βασικοῦ νόμου τῆς ἀστικῆς
κοινωνίας. Πῶς ἀνίσχυρα μπορεῖ θά ἐμπορέσουν
κανείς νά τούς ἐμποδίσει; Αὐτά τά
πράγματα ἔχουν ἔτσι τότε γιατί ἐσεῖς
δέν προχωρήσατε σέ ἐπαναστατική δράση.
Καί ἀφοῦ συνθῆκες καί λαός ἦταν ὥριμοι τότε
γιατί δέν τούς ἀκολουθήσατε; Γιατί, σήμερα,
δέν τούς ἀκολουθοῦν;

8ης Ποιά εἶναι ἡ δημοκρατική — φτωχότατη —
ἐπανάστασή της; Γιατί τόν λαό τόν
φοβίσαν! Γιατί μοῦ θυμίζουν μέ τό «Καρα-
μανλής ἤ τανκς» φόβισε τό λαό!

9ης. Αὐτό τό ἐπιχείρημα δείχνει τήν ἀπόσταση
πού τούς χωρίζει ἀπό τό λαό. Δείχνει ὅτι στό
βάθος δέν γνώριζαν αὐτό τό λαό. Αὐτή τώρα
ἀπό 1944 νά λέγεται στό λαό μας: «Παπανδρέου
ἤ τανκς» Μάς τότε ὁ Τσώρτσιλ καί
ἔδειξε τήν ἀποφασιστικότητα τοῦ λαοῦ: Ἡ Μάχη τῆς Ἀθήνας

Πιὸ πιθανὸ εἶναι ὅτι θὰ ἀρχίσει ἕνας ἀμείλικτος πόλεμος, μὲ ὅλα τὰ μέσα, ἀνοίγματα στὰ κόμματα καὶ τὴ δράση ποὺ διευκολύνει τὸ μονοπώλιο τῆς «ἐπαναστατικῆς συνείδησης». Ἀπὸ συμπαίνει ὅτι αὐτὴ τὴ στιγμὴ δὲν ὑπάρχει ~~[illegible]~~ ἡ στοιχειώδης ἔννοια ἀντίληψη μέσα στὴ μάζα γιὰ τὴ μορφὴ καὶ τὰ μέσα τῆς πολιτικῆς ἀλλαγῆς. Ἑπομένως ὅποιος μιλάει σήμερα γιὰ ἄμεση ~~[illegible]~~ πολιτικὴ ἐπανάσταση εἴτε εἶναι ὁ ἐπαναστατικὸς ἀρχηγὸς καὶ ~~[illegible]~~ ἀνισόρροπος εἴτε ἀποβλέπει ~~[illegible]~~ σὲ πολιτικὰ σχέδια με ὅπλο τὴν ἀχαλίνωτη δημοκρατία.

Ναὶ ὅμως ποὺ ὁ βασικὸς συλλογισμὸς τοῦ «ΝΑΙ» ἀποδείχνεται ἀπ' ἀρχῆς ἐσφαλμένος. Ἡ αὐτικὴ Αμφισβήτηση ὄχι μόνο σπάει ~~[illegible]~~ καὶ κυβερνητικὰ ~~[illegible]~~ μέσα στὰ πλαίσια τῆς δικτατορικῆς διακυβέρνησης ἀλλά ἂς σήμερα ~~[illegible]~~ δείχνει ὅτι στηρίζεται πάνω σὲ γερὰ πόδια.

ΑΥ→ ‹Ο Στρατός› Ὑπάρχει ἀκόμα σύγχυση ὡς πρὸς τὴν ἔννοια «Στρατός». ~~[illegible]~~ Τὸ «Λαὸς καὶ Στρατός», ~~[illegible]~~ ἔργο ἔβγαλαν τὰ πόδια. Εἶναι κι αὐτὸ ἀπὸ τὴν ἀρρώστεια ποὺ φέρνει ἡ μηχανιστικὴ μίμηση παλαιῶν ἐπαναστατικῶν συνταγμάτων. Ὁ Στρατὸς τῆς ἐποχῆς τοῦ Λενὶν ἦταν κυρίως οἱ φαντάροι, - ὁ Στρατὸς τῆς ἐποχῆς τῆς ἀμερικανοκρατίας εἶναι κυρίως οἱ ἀξιωματικοί.

Ἔτσι μᾶς εἶπαν καὶ μᾶς, τὸ 1946-47, τότε ποὺ ἡ νεολαία τῆς Ἀθήνας ζητοῦσε νὰ πάει στὸ βουνό νὰ ἐνταχθεῖ στὸ Δημοκρ. Στρατό: «Τὸ ΚΚΕ, πρέπει νὰ καταταγεῖτε στὸν Ἐθνικὸ Στρατό. Ἐκεῖ

ΗΓΕΤΕΣ ΚΑΙ ΛΑΟΣ

β

Λαός εἶναι οἱ προλετάριοι – οἱ ἀκτήμονες; Λαός εἶναι καί μικροϊδιοκτῆτες; Λαός εἶναι καί οἱ ὑπάλληλοι; Λαός εἶναι καί οἱ ἔμποροι; Λαός καί οἱ βιομήχανοι; Εἶναι ὅλοι μαζί πού κάνουν τό λαό; Γλωσσολογικά, ναί. Ὅμως κοινωνικά καί ἱστορικά ἐμεῖς λαό θά πούμε ἐκεῖνες τίς τάξεις πού ἡ θέση τους μέσα στήν παραγωγή καί στή ζωή τίς φορτίζει μέ τή δύναμη τῆς κοινωνικῆς προόδου.

Παρατηρεῖστε ὅτι

(Ὅσο πιό "χοντρά" εἶναι τά ἐμπόδια πού μπαίνουν μπροστά μας τόσο διευρύνεται τό μέτωπο τοῦ λαοῦ. Τόσο ὅλο καί περισσότερες κοινωνικές δυνάμεις φορτίζονται μέ τή δύναμη τῆς προόδου. Λ.χ. στήν περίπτωση ξένης κατοχῆς δίνεται τό σύνολο τῶν κοινωνικῶν δυνάμεων (μέ ἐξαίρεση τούς προδότες) μέ ἀποτέλεσμα νά μπουν στό μέτωπο τῆς προόδου μέ στόχο τήν ἐθνική ἀπελευθέρωση μεγάλες κοινωνικές δυνάμεις σχεδόν ἀπό ὅλες τίς τάξεις ἐκτός φυσικά ἀπό τήν οἰκονομική ὀλιγαρχία πού ἀπό τή φύση της εἶναι τάξη προδοτική. Στήν περίπτωση τῆς δικτατορίας ἡ θέση πού ὑποστήριξα μέ αὐτό πού πρῶτοι ἐμεῖς, τῶν πραξικοπημάτων δικαιώθηκε ἱστορικά. Δηλαδή κι ἐδῶ τό σύνολο τῶν κοινωνικῶν δυνάμεων (μέ ἐξαίρεση πάντα τήν ὀλιγαρχία) ἀντιμετώπισε ἐχθρικά τή δικτατορία.

→ σελ 11

ἐχθρικά σ' Δικτατορία. Ἑπομένως τό μίσος
τοῦ λαοῦ μέ στόχο τήν ἀνατροπή τῆς χούντας ἦταν
εὐρύτατο καί πάνω ἀπό τίς διαφορές τῶν κοινωνικῶν ὁμάδων
καί τῶν πολιτικῶν διαιρέσεων. Τό ἀντιδικτατορικό
μίσος δέν μποροῦν καί δέν μπορεῖ νά εἶναι
προνομιακό μονοπώλιο μιᾶς μονάχα κοινωνικῆς
τάξης οὔτε μιᾶς πολιτικῆς παράταξης. Στό κάτω
κάτω αὐτό τό δικαίωμα στό μίσος γιά τούς
χουντικούς τό κατακτήσανε μέ τό αἷμα καί μέ
τίς θυσίες τους ἐξίσου ἀπό τούς ἀριστερούς καί οἱ
κεντρῶοι καί οἱ δεξιοί.
Καί κανείς δέν μπορεῖ νά τούς τό ἀφαιρέσει. Τό λέω
αὐτό γιατί ἀκόμα ἐπιμένουν νά ταυτίσουν σήμε-
ρα τή χούντα τοῦ Καραμανλῆ καί τῆς Παράταξής
του μέ τό πρόσχημα ὅτι ἡ Δικτατορία δέν
γεννήθηκε μόνη της ἀλλά ἦταν μιά ἄλλη
μορφή τῆς Δεξιᾶς. Κι ἀκόμα ἔγινε ἡ "γέφυρα"
ξαναδόθηκε ἡ σκυτάλη στούς παλιούς τῆς ἀφεντικά.
Ἐξοῦ καί ἡ "Χάρις" γιά τούς τρεῖς. Ἐξ οὗ
καί τό σύνθημα «Τώρα ἔχουμε καί
τόν Καραμανλῆ καί τά τανκς» (*)

(2) Κι ἔτσι φτάνουμε ξανά στήν καρδιά τοῦ σημε-
ρινοῦ μας προβλήματος.
Γιά κεῖνους πού θέλουν νά ξεσκεπαστοῦν οἱ
πραγματικοί ὑπεύθυνοι γιά τή Δικτατορία

(γιατί φυσικά υπολογίζουν να ~~[illegible]~~ κολλήσουν στον τοίχο του Καραμανλή, και κανέναν άλλον) θα είχα να της προτείνω ένα πολύ ενδιαφέρον "παιχνίδι". Το "παιχνίδι" των ουσιαστικών ευθυνών, ~~[illegible]~~ βεβαίως. ~~[illegible]~~ Από πότε θα ήθελαν ν' αρχίσουμε;

~~Από το 1943; — Λίβανος — Γκαζέρτα — Ας πούμε από 1944 — Δεκέμβρης — 1945 — Άρης — 1946 — Αποχή — 1948 — Μάρκος. Καταγγελίες κλπ. 1949 — το όπλο παρά πόδα. [illegible] — Εξορίες — Μακρόνησος. 1952 [illegible] — Πλαστήρας — Μπελογιάννης — Παπάγος — Καραμανλής —~~

Από το 1944, ή το 1964;

Κάντε μια απόπειρα για να δούμε ποιά πολιτική ηγεσία και ποιά πολιτική παράταξη θα βγει τελικά χαμένη... Η προσωπική μου πεποίθηση είναι ότι δεν υπάρχει ούτε ένας υπεύθυνος ~~αυτός~~ ~~και~~ ή επώνυμος Έλληνας που να μην έχει ευθύνες για τις μεγάλες συμφορές που συνέβησαν για 7½ χρόνια στη χώρα μας. Οι Καίνιχ και οι Πιτερού δεν βγήκαν από μόνοι τους. Ούτε τους εξέθρεψε μια και μόνη παράταξη. Γιατί η βία ήταν ο κύριος νόμος μέσα στη ζωή της χώρας εδώ και σαράντα χρόνια. Και πάντα εκείνος που την εφάρμοζε έλεγε συχνά ότι το κάνει ~~[illegible]~~ για να προστα-

λαχτάρα από τον άλλον... Πάθανε ό,τι έκαναν!
Και ό,τι έκαναν της της πόλης φρίκης άσκοπα.
Θα μου πείτε «Υπάρχει σκόπιμη και μη σκόπιμη βία;» Δυστυχώς υπάρχει. Η βία είναι η μαμή της ιστορίας, είπε ο Ένγκελς. Αυτό όπως συμβαίνει σε εξαιρετικές ιστορικές στιγμές. Όπως έλεγε – δεξιοί κεντρώοι και αριστεροί – όταν είχαμε τη δύναμη κάναμε κατάχρηση βίας. Αυτό μπορώ να το πω με καθαρή συνείδηση γιατί νομίζω ότι και η παράταξή μου παρασύρθηκε σε μεγάλα λάθη εφαρμόζοντας άσκοπη βία όταν το μπορούσε για να υποστεί αργότερα όπως τα [illegible] άσκοπη βία από τους αντιπάλους της.–

Αυτό ήταν το φαινόμενο που πολλοί που δημιούργησαν οι πικροί και θανάσιμοι, καιροί που βασανίσανε τη Αντίσταση. Και είναι συγκεκριμένο γεγονός να θέλουμε να τα φορτώνουμε όλα πάνω σε μια παράταξη – ενώ είναι που μας συμφέρει. Αυτό δείχνει ότι δεν θέλουμε να συμφιλιωθούμε σε νέα βάση της εξέλιξης πάνω στα αιτήματα.

~~[illegible]~~

Καί εἶναι ἀλήθεια τώρα ὅτι σήμερα ἔχουμε
„καί τοῦ Καραμανλῆ καί τά τάνκς"; Καί τί σοί
τάνκς εἶναι αὐτά πού ἀφήνουν 3-0 τούς ὀπαδούς τοῦ
ΠΑΟΚ νά τά ... προκαλοῦν ἐνῶ ἐκεῖνα
τά κουρεμένα τῆς προστατευομένης ἀπό τά ἄλλα τά τάνκς,
τά κακά, αὐτά πού ὡς φαίνεται τά ξέχασαν καί
οἱ ἡγέτες καί οἱ ὀπαδοί;.. Εἶναι καλά τάνκς λοιπόν
αὐτά τοῦ Καραμανλῆ ἤ κακά; Ἴσως εἶναι τάνκς μέ
ψυχολογικά τραύματα. Δέν
μπορεῖ νά εἶναι γνήσια τάνκς καί νά μᾶς ὁ
Ἐπιτροπή σάν Σοραπουλικό αὐτά πού λέει. Νά γράφει
ὁ Τύπος ὅ,τι θέλει. Νά κάνουμε ὅ,τι θέλουμε. Νά λέμε
ὅ,τι θέλουμε. Νά συγχρόμαστε ὅ,τι θέλουμε. Καί νά ἔχουμε
καί τάνκς! Καί ὁ θεωρητικός γραμματέας μέσα! Ἔτσι ἦταν
ἡ ζωή σάν ἐπανάσταση; Ἴσως νά ἦταν ἔτσι, καί σύ
ξεχάσαμε. Ξεχάσαμε ὡς φαίνεται, ἐμεῖς οἱ ἀγωνιστές,
τῆς μεγάλης λαϊκής συγκεντρώσεις πού κάναμε τότε
στή δικτατορία. Τόν ἐλεύθερο τύπο. Τό κοινοβούλιο.
Τίς ἐκλογές. Τότε πού καταγγέλαμε ἀνοιχτά τόν
τότε πρωθυπουργό καί τούς ἀξιωματικούς μπροστά στίς
χιλιάδες ὀπαδούς μας «Παπανδρέου» σημαίνουν
σάν τάνκς". Καί σύ ἄλλες μέρες τό γραφεῖο τοῦ
κ. Προέδρου ἀνακοινώνει στόν τύπο «οὐδέν σχόλιον».
Καί μεῖς ἑτοιμαζόμαστε νά τού κάνουμε σοβαρόν
ἔλεγχο, στό κοινοβούλιο...

Μήπως σέ ποιούς στή Δικτατορία καί λέμε τά ἔπιπλα ἐπιρροής μας εἶναι "χοντρά". Οἱ ἀμερικανοί δέν ἔφυγαν ἀκόμα ἀπό τήν Ἑλλάδα. Τά γυμνάσια στή Μάνη εἶναι μονάχα τό ..νυχάκι τους. Γιά νά ξαναμιλήσουμε γιά "εὐθύνη", ἄς θυμηθοῦμε πότε ἦρθαν, ποιός τούς ἔφερε. Ποιά παράταξη ὑπέγραψε τό Σύμφωνο τοῦ 52 καί ποιά μᾶς ἔβαλε στό ΝΑΤΟ. Ἀπό τό 47 ὡς τό 67 ἔχουμε χρόνια εἴκοσι. Ποιοί ~~[illegible]~~ καί τί ἔκαναν γιά νά ξεφύγουμε ἀπό τούς ἀμερικανούς; Συγκεκριμένα ἡ Ἕνωση Κέντρου τί ἔκανε ~~[illegible]~~ ἀπό τό 63 ὡς τό 65-66. - Οὔτε μιά ἐνέργεια! Οὔτε μιά πράξη οὐσιαστική, ἔστω γιά τό θεαθῆναι. Σ' ὅλο αὐτό τό διάστημα μονάχα ἡ Ἀριστερά φώναζε ὅσο μπορούσε. Προειδοποιοῦσε.. Ἦρθε ἡ ἐπταετία. Τί ἔκαναν οἱ ἀμερικανοί; Στερέωσαν τή θέση της. Καί τώρα; Μήπως ἔγινε ἐπανάσταση; Ὄχι! Ὅπως εἴπαμε ~~[illegible]~~ καί αὐτοί ἡ μεταπολίτευση ἦταν προϊόν συμβιβασμοῦ ἀνάμεσα σέ τρεῖς δυνάμεις: Τοῦ Στρατοῦ, τοῦ λαοῦ (μέ τήν κυβέρνησή του) καί τῶν Ἀμερικανῶν. - Μέ βάση αὐτή τήν διαπίστωση ἡ λογική πορεία θά ἔπρεπε νά ἦταν: Πρῶτον διαμόρφωση τῆς Κυβέρνησης σάν μοναδικής (δυναμικῆς) ἔκφρασης τοῦ λαοῦ μέσα στήν παρούσα συνθήκη. - Δεύτερον συσπείρωση ὅλων τῶν δυνάμεων γύρω ἀπό τήν Κυβέρνηση γιά νά ἐπιτευχθεῖ

ὁ πρῶτος στόχος δηλ. ἡ ἐξουδετέρωση τοῦ χουντικοῦ κατεστημένου, ἐπιτεύχθηκε μέσα στή σύντομη διάρκεια.

<u>Τρίτον</u> Ἀφοῦ ἀπαλλαγοῦμε ἀπό τόν ἐσωτερικό κίνδυνο νά στραφοῦμε ὅλοι μαζί, λαός καί στρατός, ἐναντίον τοῦ ἄλλου κινδύνου, τοῦ μεγαλύτερου, δηλ. τῶν ἀμερικανῶν.

Καί ὅμως ποῦ ἀπό αὐτούς τούς ὁρισμένους πολιτικούς στόχους τά ~~[illegible]~~ κύρια πυρά ~~[illegible]~~ στρέφονται τώρα ~~[illegible]~~ σχεδόν ἀποκλειστικά ἐναντίον τῆς Κυβέρνησης, μέ πρόσχημα ὅτι ἡ τελευταία δέν χτυπάει ὅσο πρέπει τό χουντικό κατεστημένο ἤ τούς ἀμερικανούς. Αὐτό τό ἐπιχείρημα εἶναι ἄραγε εἰλικρινές; Δηλ. πιστεύουν πραγματικά ὅτι ὁ Καραμανλής ντρέπεται ἤ φοβᾶται νά πεῖ ὅτι τοῦ ἀρέσουν οἱ ἀμερικανοί καί οἱ χουντικοί;

Ἡ προσωπική μου γνώμη εἶναι ὅτι ὁ Καραμανλής δέν ~~[illegible]~~ μπορεῖ νά φοβᾶται οὔτε ~~[illegible]~~ νά ντρέπεται κανέναν. Γιατί ὅταν τό παρελθόν νίκησε (μαζί μέ τήν ΕΚ) στήν Ἀμερικανική τό ἔδειξε ἀνοιχτά. Ἐπίσης τώρα ὁ Καραμανλής ξέρει ὅτι καί αὐτοί πού τόν ἀπειλοῦν (ὅπως μάλλον καί ἡ ΕΚ καί ἡ Κεντροαριστερά) ἔχουν πραγματική ἀντίθεση καί μέ τή χούντα (ὅ,τι ἀπόμεινε) καί μέ τή ἀμερικα-

καινή. Όμως οι χειρισμοί για την υποστήριξη αυτής της πολιτικής είναι φυσικό να γίνονται λάθη, όπως είναι φυσικό να υπάρχουν πολλές και ποικίλες αντιπαραθέσεις. Καθώς και μετριοπαθείς συμβιβαστοί.

~~[illegible]~~ Πάει καιρός τώρα που μπορώ να διαφωτίσω. Θέλω να μάθω αν πράγματι πιστεύουν ότι η σημερινή Κυβέρνηση αποτελεί Δούρειο Ίππο της αμερικανοκρατίας. Γιατί δεν μας το λέγανε ανοιχτά; Όποτε αν πιστεύουν τότε θα μπορούσαν, ~~[illegible]~~ αντί έξω στον αγώνα ~~[illegible]~~ για την καταπολέμηση της σημερινής κυβερνήσεως.

Αν όμως τα πράγματα δεν είναι έτσι. Κι αν η Κυβέρνηση αποτελεί αυτή τη στιγμή, όπως και χτες, τη ~~[illegible]~~ κύρια δύναμη, αυτή της ~~[illegible]~~ τρυφερής Δημοκρατίας που πάει να σταθεί στα πόδια της, και μεις τη χτυπάμε, τότε τι μπορεί να συμβεί;

Πρώτον Να πέσει η Κυβέρνηση ~~[illegible]~~ να γίνουν εκλογές να βγει μια άλλη;

Ή Δεύτερον Καθώς η Κυβέρνηση χτυπιέται από όλες τις πλευρές, από τη Χούντα, τους αμερικανούς και της Αντιπολίτευσης ~~[illegible]~~ να οδηγηθεί σε κάποιους συμβιβασμούς με τη χούντα και με τους Αμερικανούς;

Ὡς φαίνεται αὐτὸ τὸ θέατρο παιγμένο
μὲ κρυφὴ χαρά οἱ ἀρχιτέκτονες
αὐτῆς τῆς πολιτικῆς: «ὁ Καραμανλῆς
ἐπιστρέφει στὴν παλιά του νοοτροπία...»
κραυγάζουν μὲ ἐνθουσιασμό ποὺ δὲν
κρύβεται...

Μήπως ἔχουν ἤδη ἐν τῷ μεταξύ (ἀπέναντι 15 μηνῶν
[illegible] στὴν ἀλλαγή) οἱ μνηστῆρες τῆς Ἐξουσίας
ἔχουν προετοιμάσει τουλάχιστον τὴν ἀλλαγὴ φρουρᾶς;
ὅταν θὰ [illegible] ἡ Κυβέρνηση
ἢ ὅταν θρυμματιστεῖ ὁ μύθος γιὰ τὸ δημοκράτη
Καραμανλῆ — ὅταν δηλ. ὁ Καραμανλῆς
γίνει ἕνας [illegible] — τότε τί θὰ γίνει;
Καὶ σὲ σημεῖο αὐτὸ μᾶς κρατοῦν στὰ σκοτάδια
ὅλοι αὐτοί, οἱ [illegible] ἀμερικανοφάγοι
ποὺ [illegible] δίψα τους γιὰ Ἐξουσία
δὲν ὁμολογοῦν τίποτα.
Ὅσο ὁ λαός ποὺ παρακολουθεῖ τὰ γεγονότα
[illegible] νὰ παραμένει, ἡ φαίνεται
συνεπαρμένος καὶ σαστισμένος στὸ βάθος τοῦ
— ἀφοῦ εἶναι πραγματικὴ καὶ ὄχι φανταστική
ἑνότητα συμβαίνει — γιατί ὅπως εἴπαμε τὰ πραγματικὰ
[illegible] ποὺ θὰ ὀρθώνονται μπροστά του

Εἶναι "χουντικοί" - Αμερικανοί - Τοῦρκοι. Χούντα, τοὺς ἑνώνουν σὲ μιὰ πλατειὰ ἀντιαμερικανική, ἀντιχουντική ἑνότητα.
Φυσικά μέσα σ' αὐτή τὴ μεγάλη ἑνότητα ποὺ σφίγγει καὶ ἐπιβάλλει ἡ ἱστορική στιγμή ὑπάρχουν πολλὲς ἀντιθέσεις ἀλλοτύπου ὅσο θὰ ἀπομακρύνονται τὰ σημερινὰ μεγάλα κίνδυνοι, τόσο αὐτές θὰ ὀξύνονται. Τότε ὁ λαός θὰ πάρει μιὰ ἄλλη ἱστορική φόρτιση. Δυνάμεις ποὺ σήμερα βρίσκονται στὸ κοινὸ μέτωπο κατὰ τοῦ χουντικοῦ κινδύνου αὔριο θὰ πάρουν τὴ θέση τῆς ἀντίδρασης. Τὸ μέτωπο τῆς προόδου θὰ περιορισθεῖ μονάχα ἀνάμεσα σὲ κεῖνες τὶς κοινωνικὲς δυνάμεις ποὺ θὰ θελήσουν νὰ πᾶνε ὁπωσδήποτε πιὸ μπροστά.
Ἡ πολιτική ἡγετική δύναμη σήμερα δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι παρὰ μονάχα ἐκείνη ποὺ ἐκφράζει τὸ κύριο αἴτημα τῆς στιγμῆς καὶ ποὺ ταυτόχρονα προετοιμάζει μεθοδικὰ καὶ ὑπεύθυνα τὴν ἐπόμενη μεγάλη ἱστορική μάχη ποὺ θὰ δοθεῖ γιὰ νὰ προχωρήσει ἡ χώρα ὅλο καὶ πιὸ μακρυά στὸ δρόμο τῆς προόδου.

"Αν πέσει η Κυβέρνησις Καραμανλή σήμερα υπάρχει τάχα μιά <u>τρίτη λύση</u>; Δηλαδή να σαρωθεί όχι μόνο η Κυβέρνησις αλλά και ολόκληρο το σύστημα της Εξουσίας; ώστε να επικρατήσει στόν τόπο μας μιά καινούργια Εξουσία! Καθαρή, δίκαιη. Πού να στηρίζεται ουσιαστικά στο λαό! Πού να αγαπά πραγματικά το λαό!

Υπάρχει μιά τέτοια Εξουσία! Μέσα στή φαντασία μας! Αναφέρομαι στόν εαυτό μου και στούς συναγωνιστές μου πού εδώ και 35 χρόνια πυκνώσαμε τις γραμμές της Αριστεράς.

Σ' αυτά τα ιδανικά παραμείναμε και σήμερα πιστοί. Και δεν νομίζω να μπορεί κανείς να μας τα αμφισβητήσει (Έννοια παλληκαρίσια, καθαρά στο φως και όχι στα σκοτεινά παρασκήνια των μικροκομματικών συμφερόντων).

~~[illegible]~~

Και ακριβώς γιατί νοιώθουμε καθαροί και τίμιοι απέναντι στά ιδανικά μας έχουμε σήμερα το θάρρος να λέμε [illegible] πικρές αλήθειες. Γιατί το πρώτο χρέος κάθε γνήσιου αγωνιστή είναι να λέει την αλήθεια στό λαό.

"Αν σήμερα διαφωνούμε με την πολιτική εξουσία και φυσικά και με τη κυβερνητική δομή

αὐτό καθ' ἑαυτό τό γεγονός δέν θά ἐπικρατοῦσε νά ἔχει μεγάλη σημασία γιατί μέσα στήν ἐπαναστατική ἐκεῖνο πού ἔχει κάθε φορά σημασία εἶναι ἄν ἑρμηνεύεται ὁ ~~[illegible]~~ βασικός στρατηγικός σκοπός. Μπορεῖ ἡ ἐκτίμησή μου νά εἶναι ὀρθή ἤ λανθασμένη - Ὅμως τό κίνητρό μου εἶναι ἀμετάθετο γιατί καί ὁ στόχος πού ἔχω βάλει εἶναι ἀμετάθετος.

~~[illegible]~~

Ὅμως τό ἀληθινά τραγικό μέσα στήν ὑπόθεση αὐτή εἶναι ~~[illegible]~~ τό ὅτι τεχνικά ~~[illegible]~~ ὄχι μόνο ἐμφανίζονται ἀλλά καί ~~[illegible]~~ ἔγιναν ὑποστηρικτές μιᾶς Κυβερνήσεως ἀπ' τήν ὁποία μᾶς χωρίζει ἰδεολογικό χάος.

~~[illegible]~~ Τάχα εἶναι τραγικό γιατί ἐγώ ἀποστάτησα; Τότε νομίζω δέν θά ἦταν τραγικό ἀλλά μονάχα θλιβερό.

Εἶναι κατά τή γνώμη μου τραγικό γιατί πρῶτον οἱ ὑπεύθυνοι τῆς Ἑλληνικῆς Ἀριστερᾶς κατάντησαν τό ἄλλοτε πανίσχυρο κίνημά μας σέ ἕνα δευτερεύοντα πολιτικό παράγοντα καί δεύτερον γιατί οἱ ὑπεύθυνοι ~~[illegible]~~ ὅλων τῶν προοδευτικῶν δυνάμεων αὐτοί τῆς ~~[illegible]~~ συσπειρώνοντας ἀπ' τούς ὑπερπαναστάτες ξεχαρβάλωσαν καί τεχνικά διέλυσαν τό λαϊκό μας κίνημα ὅπως εἶχε ἀρχίσει νά δημιουργεῖται ~~[illegible]~~ κατά τή διάρκεια τῆς Δικτατορίας. Ὅλοι αὐτοί οἱ ἀρχηγοί καί τά ἐπιτελεῖα τῶν ὀργανώσεων καί τῶν ὁμάδων

δέν δέχτηκαν ποτέ ούτε καί νά συμφιλιώσουν
γιά τό ἀναγκαιότατο ~~[illegible]~~ τῆς ἑνότητας
τοῦ ἀντιστασιακοῦ ἤ ἔστω τοῦ προοδευτικοῦ
μας δυνάμεων. Ὁ καθένας μονοπωλοῦσε
γιά τόν ἑαυτό του τήν καθαρότητα ~~[illegible]~~ τῆς
ἐπαναστατικῆς γραμμῆς. Ὁ καθένας ἔβγαινε
ἔξω ἀπό αὐτήν σάν σπασμένος, κομματιασμένος,
συμβιβασμένος, σάν μιά ψίχα πεσμένη τοῦ
φαΐ. Μέ ἀποτέλεσμα εἶναι οἱ πιό πολλοί τῆς
Χούντας ~~[illegible]~~ νά ἐξάρει τοῦ Καραμανλῆ καί
ὅλοι τοῦ σπιτιοῦ μου, σάν οἱ μοναδικοί
~~[illegible]~~ οἱ συντεταγμένοι, ἔργαλα καί ἕτοιμα νά
δεχτοῦν πολιτικές δυνάμεις τῆς χώρας.
Ποιός φταίει λοιπόν ὅταν ἀπό σήμερα ἀπό τοῦ
Καραμανλῆ ὑπάρχει διάσπαση καί χάος;
Αὐτοί πού τό δημιούργησαν/ἤ αὐτοί πού τό
~~[illegible]~~, διαπιστώνει;
Κι' ἐδῶ ἀρχίζει ἡ μεγάλη ἀσχημία. Ἡ μεγάλη
κοροϊδία. Γιατί τυχαίνει νά εἶναι ὁ ὑποφαινό-
μενος αὐτός πού ποιεῖ νά βγάζει τό φίδι
ἀπό τήν τρύπα. Αὐτός δηλαδή πού ἔκανε ὅ,τι
τοῦ ἦταν δυνατό ὥστε νά δημιουργηθεῖ τόσο
ἡ γλωσσική ἀντιδικτατορική, ὅσο καί ἡ ἐπιθετικό-
τητα ~~[illegible]~~, ἀνάμεσα στήν
προοδευτικῶν δυνάμεων ἑνότητα. Ἐπειδή ἀποτέλεσε
πού οἱ δυνάμεις ὀργανώσεις καί ὁμάδες ~~[illegible]~~
δέχονται τη πρόταση τοῦ Π.Α.Μ. γιά

τή δημιουργία τοῦ Ἐθνικοῦ Ἀντιστασιακοῦ Συμβουλίου. αὐτή θά ἦταν ἡ μορφή τῆς μεταδικτατορικῆς Ἑλλάδας. Καί ἴσως τότε ~~[illegible]~~ νά μήν ὑπῆρχε καμιά ἀνάγκη γιά τό ῥόλο Καραμανλῆ. Ἀλλά καί ~~[illegible]~~ στήν περίπτωση πού ἡ ἀστική τάξη συσπειρωνόταν γύρω ἀπό τόν Καραμανλῆ ἤ ὁποιονδήποτε ἄλλον, τότε ἀπό τήν ἄλλη μεριά θά ὑπῆρχαν συντεταγμένες λαϊκές δυνάμεις πού τό βάρος τους θά ἦταν αἰσθητό καί ἴσως καίριο καί καθοριστικό στή διαμόρφωση τῆς ἐθνικῆς μας ζωῆς.

Ὥστε μέ τήν Πρόταση τοῦ ΠΑΜ γιά τό ΕΑΣ (Ἐθνικό Ἀντιστασιακό Συμβούλιο) προσπαθήσαμε νά δημιουργήσουμε τή βάση ὅπου θά μποροῦσε νά στηριχθεῖ ~~καί προγραμματικῆ ἀλλαγή~~ μέσα στά ἴδια τά ~~[illegible]~~ ἐθνικά προγραμματικά πλαίσια μιά προγραμματική ἀλλαγή. Δηλαδή μέ ἄλλα λόγια καί συνοψίζοντας ὅτι ὁ Καραμανλῆς συμβόλιζε τήν καθεστωτική τάξη ἡ πολιτική μας ἐκείνη ἦταν ἡ ~~[illegible]~~ μόνη προγραμματική ἀντικαραμανλική πολιτική. Διότι προετοίμαζε οὐσιαστικά τό ἀντίπαλο δέος στό σημερινό μονοπώλιο τῆς Ἐξουσίας.

όχι από τη στιγμή που διαπιστώσαμε ότι ο λαός μας ~~[illegible]~~ - χάρη στην άρνηση των άλλων ~~[illegible]~~ για να χτισθεί η ενότητα στην κορυφή ώστε η ενότητα στη βάση να πάρει τη δύναμη που δίνει μονάχα η ενιαία οργάνωση του λαού - από τη στιγμή μάλιστα που είδαμε πόσο κακό και πόσο ανεύθυνο θέμα ότι ο λαός μας παραμένει ~~[illegible]~~ αδιαφώτιστος νομίζω ότι είχαμε την υποχρέωση [illegible] καθώς, ακομπλεξάριστα να είχαμε το θάρρος μας εκεί όπου νομίζαμε ότι θα σωθεί ο λαός από τη χουντική τυραννία. Νομίζω ότι τα γεγονότα δεν μας διαψεύσανε. Πέρασαν 15 έτη από την αλλαγή. Στο διάστημα αυτό οι ~~[illegible]~~ παράγοντες εκείνοι που ~~[illegible]~~ τορπίλισαν την ενότητα των λαϊκών δυνάμεων δεν [illegible]. Τό μοναδικό ~~[illegible]~~ αντικαραμανλικό ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ όπλο, επιχειρούν να μονοπωλήσουν τον ... αντικαραμανλισμό! Με φράσεις... Και με δημαγωγικά συνθήματα, που [illegible] μας τα άκουγε και τα άκουσε [illegible] ο λαός μας. Τώρα που ο πρώτος [illegible] πέρασε, ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~, και που ο καθε κατηγορίας

Επανέρχομαι [σιγά σιγά] στό πλάγιο του, καιρός είναι νά δούμε πώς θά σωθούμε από τίς... ~~[illegible]~~ συμφορές μας.. Δέν υπάρχει καμμιά αμφιβολία γιά μένα: Η αλλαγή υπάρχει μεγάλη ανάγκη του λαού μας. Οί καταστάσεις μας είναι ουσιαστικά και μεγάλες. Γιατί η ζωή προχωρεί. Και προχωρεί αντικειμενικά δηλαδή έξω και καταπατώντας κάθε τι. Γεγονότα όπως Πολυτεχνείο, εργατικές, φοιτη-τικές, μαθητικές αναταράξεις. Όλα αυτά κατευθύνονται [μηχανιστικά] από κάποια δυναμικά κέντρα. Γιά μένα όλα και όλοι κινούνται μέσα στή κατεύθυνση. Οί ποιητές και τά ποιήματα επηρεάζουν τή ποίηση και τά ποιήματα. Όπως γίνεται σ' αυτή τή συνεχή ανάπτυξη παρατηρούμενη γενικώς υπάρχουν αναγκαίες οι μεγάλες αντιπαραθέσεις.

Μιλάω γιά τήν Αριστερά και γιά τό μεγάλο ιδανικό της. Η πραγματική Αριστερά και σήμερα όπως και πάντα πρέπει νά νοιάζεται πρίν από κάθε άλλο γιά τήν ευτυχία και τήν τιμή του λαού μας. ~~Αδελφότητα όχι [illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ Είμαστε γενναίοι

καλό ὅτι ὁ λαός μας ὕστερα ἀπό τή
μακροχρόνια νύχτα, ἀναπνέει. ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ ὁ λαός μας κατάκτησε ἕνα
μεγάλο βῆμα μέσα στήν ἐλευθερία καί
στή δημοκρατία. Τώρα ὅλοι μας ἡ ἔγνοια
μας εἶναι πώς θά ἐξασφαλίσουμε αὐτή τήν
κατάκτηση καί νά μή μᾶς ξεφύγει. Ποιά
εἶναι τάχα ἡ καλύτερη ἐγγύηση; ὁ
ἑνωμένος λαός! Ὁ Παπανδρέου λέει «
Ἐλπίζω μόνο στή βάση ». Ὅμως αὐτό τό
σύνθημα ~~[illegible]~~ εἶναι ~~[illegible]~~ ἀληθινό ὅμως ~~τό~~ αὐτό ἴδιο
~~[illegible]~~ νομίζουμε καί τό ἄλλο ἔγραψε:
«Διοίκηση στή νεολαία»! Μέ ἄλλα
λόγια ὁ Παπανδρέου θέλει τήν ἐξουσία ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ τοῦ λαοῦ μόνο γιά τόν ἑαυτό του!
Γι' αὐτό εἶναι καιρός ὅλες οἱ ὑπεύθυνες δυνάμεις
τῆς Ἀριστερᾶς νά συζητήσουν σοβαρά τό
πρόβλημα τοῦ ἑνιαίου μετώπου, γιατί μόνο
αὐτό μπορεῖ νά ἐξασφαλίσει τήν ἐξουσία
στή βάση τοῦ λαοῦ. Ὅμως ὅπως εἶπα καί
ἄλλοτε αὐτή ἡ Ἀριστερά γιά νά γίνει ~~[illegible]~~
πραγματική δύναμη γιά μιά πραγματική ἀλλαγή
~~[illegible]~~ καταπιεστικότητας πού ἐμποδίζουν τό λαό

θα πρέπει νά προβάλη μπροστά σέ
όλο τί [illegible] τό ίνδαλμα της ζωής
πού υπόσχεται νά χτίσει. Πάντα πιά
οί καιροί τού [illegible] ~~[illegible]~~
πάνε καί οί εποχές πού μέ συνθήματα
καί εφήμερα λόγια ξαναφωτίζουν τά μά-
τι μάζης. ~~[illegible]~~ Τώρα
είναι όλα [illegible] σέ [illegible]
τής σέ Αλήθειας ~~καί~~ τής Ερμηνείας
καί τής Λογικής. Τό όνειρο δέν πατεί
αλλά περπατά ~~σέ~~ μέ τά πόδια ~~[illegible]~~ στερεά
πάνω στό χώμα τής Πραγματικότητας.
Καί αυτό τό ξεχάσαμε. Ό λαός μας
δέν πρόκειται πιά νά ~~[illegible]~~ αυτο-[illegible]
παρά μονάχα όταν πεισθεί ότι
πρόκειται γιά μιά σοβαρή υπόθεση
πού θά τόν οδηγήσει σέ μιά ουσιαστική
αλλαγή της ζωής του ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ θά αλλάξει ριζικά
ή πρόσωπα μόνο. Καί πρέπει να [illegible] θά
ξέρει κάθε φορά πόσο μακριά πού
πηγαίνει, άν μπορεί νά πάει, εκεί πού πηγαίνει
~~[illegible]~~ πού ~~[illegible]~~ θά πάει καί γιατί πρέπει
νά πάει εκεί πού πηγαίνει

Σ' αυτή τη κρίσιμη φάση της ιστορίας μας
η Αριστερά, έχοντας συνείδηση της καθημερινής
της ανάγκης στον ελληνικό λαό, προχωρεί ενωμένη. Είμαστε
έτσι η παράταξη της Εθνικής Αντίστασης, η παράταξη του ελληνικού
λαού που σήκωσε πρώτοι τη σημαία της νέας Αντίστασης κατά
της δικτατορίας. Μπήκαμε στις φυλακές και στις εξορίες κατά
χιλιάδες πάντα στην πρώτη γραμμή της πάλης. Σήμερα η
χώρα μας [illegible] από την χούντα [illegible]. Γιατί ο
λαός μας ~~[illegible]~~ στάθηκε ενωμένος. Και όσο
το καθεστώς της αυταρχικής [illegible] θα
νιώσει ο λαός μας θα [illegible]
αγωνιστεί. Ο Καραμανλής [illegible] για
τα λαϊκά [illegible]
[illegible] ~~[illegible]~~
[illegible] [illegible] [illegible]

τηλεφώνησε:

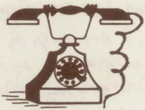

ὄνομα: ....

ἡμέρα: .... ὥρα: ....

ὑπογραφή: ....

Perspective

Extreme Droite
Liquider Communistes, Reunifier la Droite sous l'egide du Roi.
Restaurer la Monarchie. Passer la Grece sous le Controle absolue de l'USA - Monopole

Droite Democratique
Sauver la Democratie
Liquider les forces factieuses a l'interieur de l'Etat et des Forces Armees
Instaurer democratie parlementaire stable. Defendre le pays.
Changer l'axe de politique exterieure -
Lier la Grece à l'Europe
Augmenter la ~~montonnage~~ production. Inaugurer une nouvelle politique sociale. Modele la Socialdemocratie Europeene

Centre
Coincide sur une large partie avec les objectifs de l D. P.
Modele la sociale

Gauche democratique. Sauver la Democratie → Elargir la Democratie.
Defendre le pays° Preparer un programme Commun avec les autres forces de la Gauche. ~~Dev Prepar Mettre~~
S'inspirer de l'experience de la Gauche Europeene -
~~Devenir meta~~ de Premiere objectif le Gouvernement des travailleurs - Modele le Socialisme Europeenne
(~~quand et la constit~~ (Selon les analyse

° Aider la Droite Democratique contre l'Extreme Droite

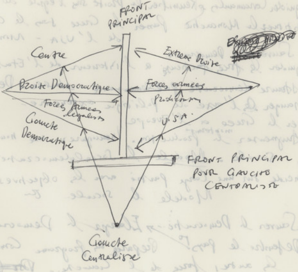
FRONT PRINCIPAL
Centre
Extreme Droite
Droite Democratique
Forces armées
Forces Armées legalistes
U.S.A.
Gauche Democratique
FRONT PRINCIPAL POUR GAUCHE CENTRALISTE
Gauche Centraliste

du PC Italien _ PC Espagnole _ PS François . Du Programme Commun etc

Gauche Centraliste

Frapper Caramanlis ~~qui est~~ le principal representant de forces imperialistes. Il n'existe pas contradiction ~~entre~~ entre ~~la~~ l'extreme Droite et l Droite Democratique_ Preparer le Pouvoir populaire antiimperialiste. Former gouvernement ~~avec~~ ~~[illegible]~~ base sur l' ~~collaboration~~ alliance peuple et armee.

Modele pour P.C. l'experience Sovietique

pour PASOK ~~[illegible]~~ les gouvernements militaires - socialistes Arabes comme forme du pouvoir _ Democratie directe et Socialisme autogestionné comme Contenu. -

pour EKKE l'Union Sovietique Stalinienne

FRONT

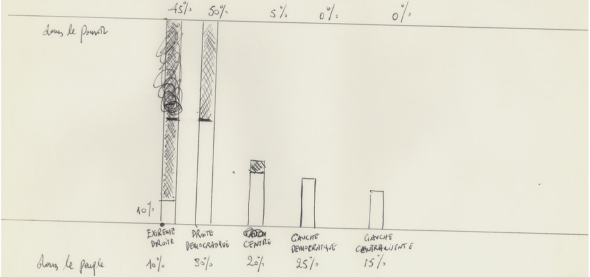
dans le pouvoir
45%
50%
5%
0%
0%
10%
EXTRÊME DROITE
DROITE DÉMOCRATIQUE
CENTRE
GAUCHE DÉMOCRATIQUE
GAUCHE
dans le peuple
10%
30%
20%
25%
15%

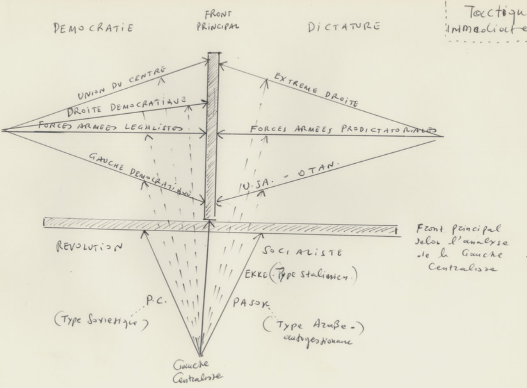

la tactique immédiate

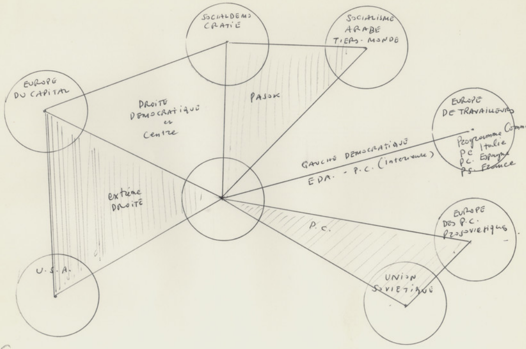

Centres d'appui internationaux
et Modeles de gouvernement

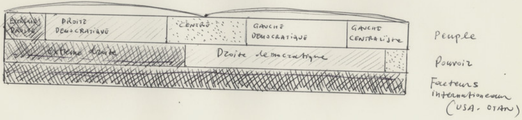

l'equilibre des forces

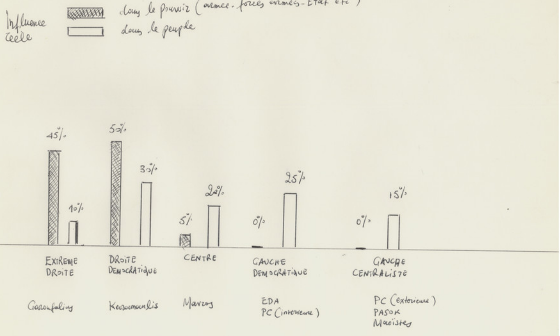

Influence réelle
dans le pouvoir (armée - forces armées - Etat etc)
dans le peuple
45%
10%
50%
30%
5%
20%
0%
25%
0%
15%
EXTREME DROITE
DROITE DEMOCRATIQUE
CENTRE
GAUCHE DEMOCRATIQUE
GAUCHE CENTRALISTE
Garoufalias
Karamanlis
Mavros
EDA
PC (intérieur)
PC (extérieur)
PASOK
Maoïstes

PASOK (Πανελλαδικό σοσιαλιστικό κίνημα) του Α. Παπανδρέου

12 %. Όπως η αντιπροσωπεία του ΑΠ. είναι πολύ πιο [illegible].

[illegible] και [illegible] κόμμα καλά οργανωμένο τύπου κομμουνιστικού (δημοκρατικός συγκεντρωτισμός). [illegible] καλά στην επαρχία και γενικά στη βάση. Στην κορυφή διαμάχες (explosez) και όλα τα στελέχη σε αυτό [illegible]. Άτομα [illegible] και [illegible] για όλα κινητοποίηση

ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ βγήκε λίγο κάτω

Ο ΑΠ. δεν πιστεύει στην Ευρωπαϊκή Σοσιαλδημοκρατία – ούτε γενικά και στον Ανατολικό Σοσιαλισμό. Προσανατολίζεται περισσότερο προς τα καθεστώτα (στο κυβερνητικό μοντέλο) του Αραβικού "Σοσιαλισμού". Δεν πιστεύει στην Ένωση. Η Ελλάδα [illegible] ανήκει στον τρίτο κόσμο. Η οικονομία της είναι [illegible] – Έχουμε καταδικαστεί να υποστούμε (subir) είτε το Αμερικανικό είτε το Ευρωπαϊκό οικονομικό ρόλο. Απορρίπτεται evolution του Ευρωπαϊκού τύπου. Δεν αποκλείεται να γίνει [illegible] σε [illegible] Ελλάδος να [illegible] για το σοσιαλισμό. Όποτε [illegible] η (αντιιμπεριαλιστική) επανάσταση. Πώς θα επιτευχθεί; [illegible] το [illegible] καθαρά [illegible] το λαό να "ένωθεί στη βάση" – Δηλαδή [illegible] ο στρατός του – [illegible] θα [illegible] τη "νομιμότητα". [illegible] το στρατό. Πιστεύει ότι οι νέοι [illegible] αξιωματικοί – κατά το πρότυπο των Αράβων – [illegible] μια καινούργια φάση για τον οποίο ο ίδιος είναι ο φυσικός ηγέτης.

Στό ἐσωτερικό ἀσπρόμαυρη εἰκόνα.

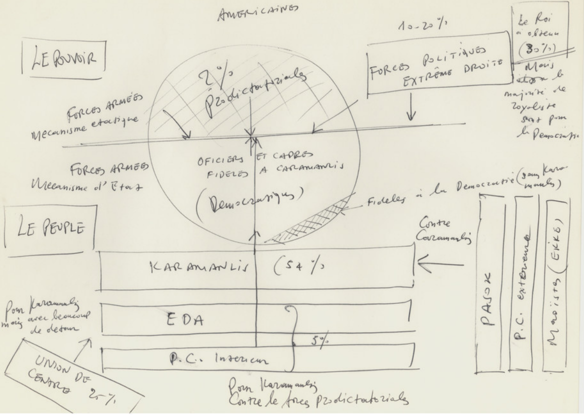
AMERICAINES
LE POUVOIR
2 % Prodictatorials
10-20 %
FORCES POLITIQUES EXTRÊME DROITE
Le Roi a obtenu (30 %)
Mais la majorité de royaliste sont pour la Democratie
FORCES ARMÉES Mecanisme etatique
FORCES ARMÉES Mecanisme d'État
OFICIERS ET CADRES FIDELES A CARAMANLIS
(Democratiques)
Fideles à la Democratie (sans Karamanlis)
LE PEUPLE
Contre Caramanlis
KARAMANLIS (54 %)
PASOK
P.C. exterieure
Maoistes (EKKE)
Pour Karamanlis mais avec beaucoup de detour
EDA
5 %
P.C. Interieur
UNION DE CENTRE 25 %
Pour Karamanlis
Contre le forces prodictatorials

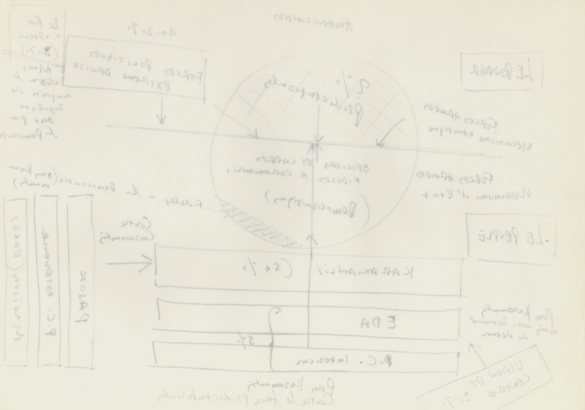
LE POUVOIR
LE PEUPLE
EDA
P.C. Intérieur

[illegible] - [illegible] [illegible]

[illegible] - [illegible]

Τί είναι η [illegible]; (Ένα σχέδιο για το "Χρέος") [illegible] [illegible], Συγκεκριμένα [illegible]

Άρνηση - Αντίσταση - Μηχανισμοί - Λάθος αξίες - Κοινό μέτρο

Εποχή διαφώτισης - Βοήθεια για [illegible] και γενική κατάταξη διαιρέσεων.

ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΗ ΔΕΞΙΑ
(Πινοσέτ κλπ)

ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΗ ΑΡΙΣΤΕΡΑ
(~~[illegible]~~ Δικτατορία Προλεταρ.
Σοβ. Ένωση
Αλβαν.)

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ
~~ΑΡΙΣΤΕΡΑ~~
ΔΕΞΙΑ
(Μερικοί Ευρωπαίοι Κεντρώοι)
[illegible] Σοσιαλδημοκράτες)

ΔΗΜΟΚΡΑΤ.
ΑΡΙΣΤΕΡΑ

LA GAUCHE

Nouvelles forces - Mouvement socialiste

[Εκλογικό ποσοστό? Ελάχιστο. ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ Δεν έχουν οργανωτική δύναμη. Διαθέτουν αυτοί [illegible] μια ~~[illegible]~~ δύο μέλη της βουλής [illegible]. Υπάρχουν επίσης δύο τάσεις:

Η πρώτη – δεξιά, συνεργασία με [illegible] με το Κέντρο

Η άλλη – "αριστερή" – θα ήθελε συνεργασία μόνο με ένα μέτωπο της Δημοκρατικής Αριστεράς. Ένα από τα ~~[illegible]~~ στελέχη αυτής της τάσης ο Σάκης Πεπονής (νυν Γεν. Διευθυντής του ΕΙΡ) έχει προσχωρήσει [illegible] μια Δημοκρατική [illegible] αυτού του μετώπου της Δημοκρατικής και συνεργασίας [illegible].

Collaborent avec l'UNION DU CENTRE (MAVROS)
Mangakis - Tsatsos D. (Nouvelles Forces)
Protopapas (socialistes)
essayent de transformer le ~~[illegible]~~ vieux parti traditionel (~~[illegible]~~) [illegible] ~~[illegible]~~ en parti socialdemocrate. Mais les résistances sont très fortes.

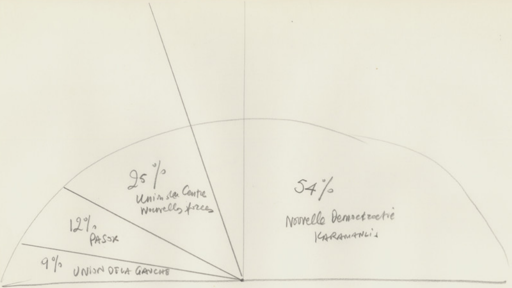
25%
Union du Centre
Nouvelles forces
54%
Nouvelle Democratie
KARAMANLIS
12%
PASOK
9%
UNION DE LA GAUCHE

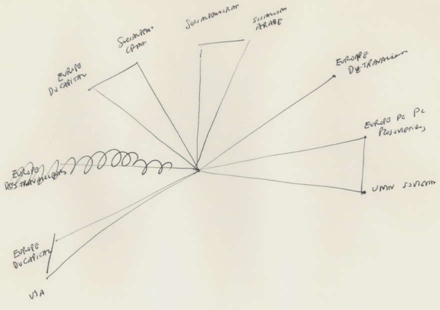
ARABE
EUROPE
EUROPE
DU CAPITAL
EUROPE
DES TRAVAILLEURS
EUROPE
DU CAPITAL
USA

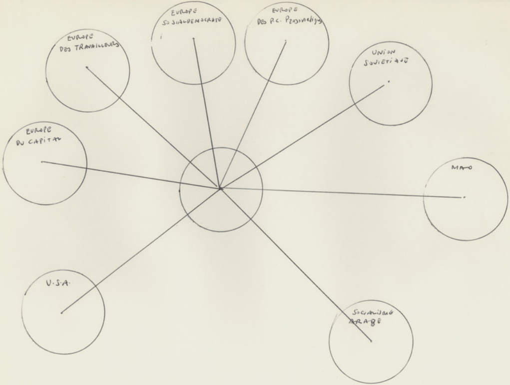
EUROPE
SOSIALDEMOCRATE
EUROPE
DES P.C.
EUROPE
DES TRAVAILLEURS
UNION
SOVIETIQUE
EUROPE
DU CAPITAL
MAO
U.S.A.
SOCIALISME
ARABE

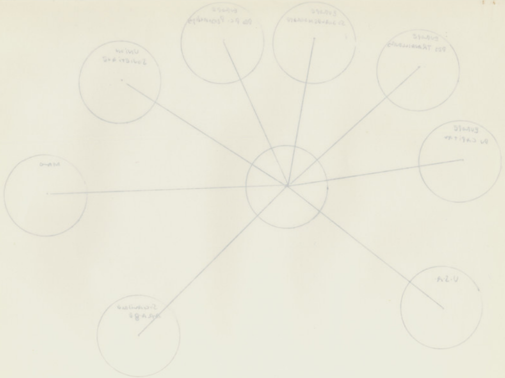

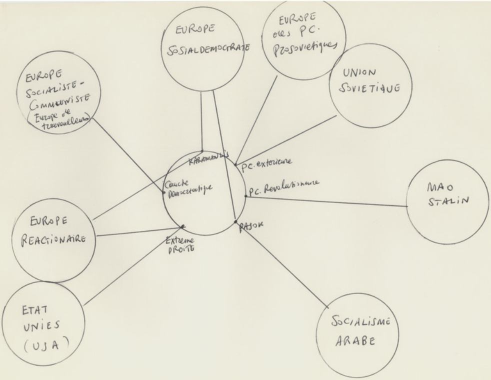
EUROPE SOSIALDEMOCRATE
EUROPE des PC. Prosovietiques
UNION SOVIETIQUE
EUROPE SOCIALISTE - COMMUNISTE (Europe de travailleurs)
KARAMANLIS
PC. exterieure
Gauche Democratique
PC. Revolutionnaire
MAO STALIN
EUROPE REACTIONAIRE
RAJOK
Extreme DROITE
ETAT UNIES (USA)
SOCIALISME ARABE

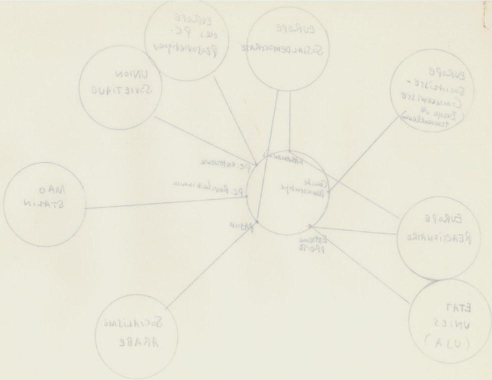

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ

Μετά τήν δημοσίευση τῆς ΠΗΝΕΛΟΠΗΣ. Συμπεράσματα:
Γιατί ξαφνικά τό τόσο ἐνδιαφέρον τοῦ μεγάλου κοινοῦ;
Ποιά θέματα - προβλήματα - ἐρωτήματα ἔθεσε ἡ ΠΗΝΕΛΟΠΗ;
~~[illegible]~~
Τά θέματα "ταμπού" - ;
Ἐπίσης ὁ τρόπος μέ τόν ὁποῖον ἐτέθησαν: Εὐθύς, ὠμός, ἁπλός. Χωρίς "περί διαγραμμάτων"...
Συμπεράσματα: ὁ λαός διψᾶ νά μάθει τήν ἀλήθεια.
Πέρα - μυστικοί [illegible] [illegible] καί [illegible].
[illegible] μεγάλη σιωπή τῆς Ἀριστερᾶς. Ἀπό τό 45 ὡς σήμερα.
Ποιά εἶναι ἡ ἀλήθεια γιά τό Λίβανο - Δεκέμβρη -
Σιάντο - Βάρκιζα - Ἄρη - Ἀποχή - Ἀντάρτικο -
Μάρκο - Καραγιώργη - Τασκένδη - 12η κλπ κλπ.
Μέ τήν ΠΗΝΕΛΟΠΗ ἀποκαλύπτεται ἡ ἀλήθεια
γιά τή μισή - Τό χοντρό ψέμα - Ὄχι
μόνο μεταξύ μας. Ἀλλά σ' ὅλη τήν Ἑλλάδα.

*

Ἀντιδράσεις στήν [illegible] τῆς "Α"
Τί σοῦ εἶπε ὁ λαός. Τί σοῦ εἶπαν οἱ θιγόμενοι.
Τί σοῦ εἶπαν οἱ [illegible] - ιντελιγκέντσια
~~Καί ποῦ [illegible] οἱ [illegible]~~
~~Τί [illegible] τά κόμματα - ΠΑΣΟΚ~~
Δημοκρατία

~~Ἐπιχειρήματα~~:
"~~Ἀπογοητευμένοι~~" = δεξιοί.

Πρέπει νά ξέρης πῶς - πότε καί ποῦ ζῆς στήν Ἀλήθεια
(ΑΝΤΙ)

Πότε, λοιπόν, θά πρέπει νά λέγεται ἡ ἀλήθεια ;

Γιατί τά δημοσιεύει ἡ "Α" ;

Σήμερα ~~[illegible]~~ καί χθές πού τό πρόβλημα ἦταν

Καί ἕνας « "Τί κάνεις κατά τῆς δικτατορίας

Τί κάνεις ὑπέρ τῆς δημοκρατίας"

Ποιός εἶναι αὐτός πού θά δώσει μαθήματα ;

Πότε καί ποῦ ἡ "Α" δέν ἔκανε τό χρέος της ;

[Δεσμοί τῆς "Α" ~~[illegible]~~

ἀπό τοῦ ἀγγελιαφόρου τῆς ΠΗΝΕΛΟΠΗΣ κι

Τό Μακρονήσι ἑνώνει βαθειά καί

θεμέλια τοῦ ἀνθρώπου -

Γιατί ἐκεῖ ἴσως χαμένοι καί

ἕνα ὅλο, ἔγραψε γέννα τῆς

Λευτεριᾶς -

ἔφη : Στάση ἀνθρώπων τῆς "Ἕνωσης"]

Πολύ σημαντικό !)

*

Θετικό ἀποτέλεσμα :

Τά θέματα τοῦ καιροῦ τά σημαντικά δέχεται

ζεῖ ἡ Ἑλλάδα.

~~Καί ὅταν ὁ θ[illegible] ἀπό Ποιμένα~~

~~ὅλες οἱ [illegible] βαίνουν μέ [illegible]~~

~~τίς [illegible] τό [illegible] τοῦ [illegible]~~

θετικό ἀποτέλεσμα :
Τά θέματα "Τσίπα" ἀρχίζει καί τά συζητᾶ σήμερα ὅλη ἡ Ἑλλάδα.

*

Γιά τήν ἰδεολογική τρομοκρατία.
Καί ἡ ἰδεολογική ἐπίθεση πού ἀρχίζει μέ τήν ἀντίδραση καί συνεχίζεται.

*

Βασικό ἀρθρίδιο γιά τό μέλλον :
ὁ Καταστροφισμός τῆς εὐθύνης γιά τό παρελθόν.

*

Ἄς δοῦμε τώρα ἕνα τεράστιο θέμα πού βάζει ὁ Μ.Θ.,
Ἀφορᾶ τή συμπεριφορά τοῦ ΚΚΕ ἀπέναντι στήν Ἀντίσταση.
Ὁ Θ. καταγγέλλει εὐθέως τό ΚΚΕ καθώς καί ὅσους τό ἀντιπροσώπευαν τότε σάν ἡγετικό (Σιάντος κλπ) ὅτι οὐσιαστικά διαλύσανε τή μεγάλη ὀργάνωση τῆς Ἀντίστασης, τό ΠΚ.

(Βλέπε συνέντευξη στά ΝΕΑ 2.1.76.)

Ὅμως πρίν ἐπεκτεινόμαστε ἐδῶ ἄς δοῦμε γιά ποιούς οὐσιαστικούς λόγους ὁ Μ.Θ. ἐγκατέλειψε τό ΚΚΕ (Εσωτ.), βγάζει τ' κομματικό κίνημα

(Βλέπε ΔΙΕΥΚΡΙΝΗΣΗ α καί β μέρος)

Ποιοί κριτικοί του αυτοί αναντοί και αναντοίτα
για άλλα μέλη δηλαδή στη Διεύθυνση

Θέλει Παρασκευόπουλο
Γκέρο
Αναρλέτο
κλπ

Αι μετά από αυτή στην ΕΠΙΤΡΟΠΗ του ΠΑΣΕΧΑ

Τί κατηγορεί ο Μ.Θ.
Τί λένε τα άλλα μέλη της Επιτροπής

Μαυρομάτης –
Μίσσος
Μπασούδης
Βότσης
Γεωργάκης

Α) Η Επιτροπή ήταν σύμφωνα το ανώτατο
όργανο του ΠΑΜ.

Β) Πώς αντιμετωπίζεται το πρόβλημα των σχέσεων του
με την Κεντρική Επιτροπή; Τί απόφαση
είχε πάρει; Την αναγνώριζε ή όχι;

Γ) Πώς έγινε ο καθορισμός του [illegible];
Ποιός ρόλο δίδασκε ο Μ.Θ.;
Είναι αλήθεια αυτό που λέει ο Φιλίνης
ότι ο Θ. του μηνούσε να γίνει Γραμματέας
ή μήπως ο Θ. ήταν ήδη εκλεγμένος γραμματέας
αυτού του οργάνου;

Δ) Πώς εξηγούν το γεγονός ότι [crossed out] δεν

κάνουν καθε επαφή τους με τον Μ.Θ.

ε) Είναι σωστό αυτό που καταγγέλει ο Μ.Θ. ότι η Επιτροπή ανταγωνιζόμενη από τα στελέχη του κόμματος; Αυτό που μεσολαβεί ο Βότσης στο Μ.Θ. είναι σωστό; ότι δηλαδή υπάρχει ανταγωνισμός στην Επιτροπή για τον παραγκωνισμό του από τον Θ.

στ) Είναι αλήθεια ότι ο Βότσης εκπροσωπώντας και τον Μ.Θ. τους συνέστησε να ζητήσουν μια νομική αναγνώριση;

ζ) Τί έγινε μετά τη σύλληψη του Μ.Θ. και των υπόλοιπων στελεχών.

Σε συνέχεια
βλέπε δεύτερο χειρόγραφο
με τίτλο

Η ΙΔΕΟΛΟΓΙΚΗ ΜΑΧΗ
του Μ.Θ. (το βλέπω και σαν γενικό τίτλο)

ΠΡΟΣ ΤΗΝ Ε.Ε.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΩΣ ΤΩΡΑ ΥΠΑΡΞΗ ΤΗΣ ΕΔΑ ΚΑΙ ΜΙΑ ΠΡΟΤΑΣΗ.

Ἡ ΕΔΑ, ἀπό ἄποψη ποσοτική, συσπείρωσε ἐκείνους πού δέν συμφωνοῦν μέ τά δύο ΚΚΕ.

Ἀπό ἄποψη ποιοτική, ψηλάφησε καί προχώρησε μακρύτερα τόν προβληματισμό γιά τό ξεπέρασμα τῶν παλιῶν μορφῶν σκέψης καί ἐμποδίων πού καταδίκασαν, τό ἄλλοτε μεγάλο κίνημα τῆς ἑλλ. ἀριστερᾶς, σ' αὐτόν τό τελματώδη σεχταρισμό.

Ἀπό ἄποψη πολιτική, πίστευε ὅτι θά συσπειρώσει στίς γραμμές της ἕνα μέρος ἀπό τίς δυνάμεις τῆς τῆς εὐρύτερης μάζας τῆς ἑλληνικῆς Ἀριστερᾶς καί ἀκόμα πιό πέρα: τούς δημοκράτες χωρίς κόμμα, πού αὐτοί οἱ στιγμές ἐμφανίζονται καί ἀποτελοῦν ἕνα σημαντικό ποσοστό ἐκτός τό ἐκλογικό σῶμα.

Ὅμως ἡ ζωή ἔδειξε ὅτι παρ' ὅλες τίς προσπάθειες καί τά σημαντικά βήματα πού ἔγιναν πρός τήν κατεύθυνση ἑνός θεμελιακοῦ πολιτικοῦ καί ἰδεολογικοῦ προβληματισμοῦ ἡ πολιτική ἀκτινοβολία τῆς ΕΔΑ παρέμεινε περιορισμένη. Δέν ἔφτασε στίς εὐρύτερες μάζες. Ἄγγιξε σχετικά ἀδιάφορες ἀπό νεολαία. Καί ἄν πολλές φορές οἱ θέσεις της βρῆκαν σέ μαζική ἐπιδοκιμασία τό γεγονός αὐτό δέν ξεπέρασε τά ὅρια μιᾶς συναισθηματικῆς θά ἔλεγα κατάφασης χωρίς πολιτικά καταστάλαγματα.

Σέ ὅλα αὐτά, σημαντικό ρόλο ἔπαιξε τό γεγονός ὅτι τό ἡγετικό σῶμα τῆς ΕΔΑ παρέμεινε οὐσιαστικά διασπασμένο ὅπως ἀκριβῶς ἦταν στή στιγμή [illegible] πού ἀποφασίστηκε ἡ δημιουργία τῆς νέας ΕΔΑ στήν Α' Πανελλαδική Σύσκεψη. Τότε ἔγινε προσπάθεια συμβιβασμοῦ πού ἔκαναν δυνατή

ἀντίληψη τοῦ κόμματος. Ὅμως ὁ συμβιβασμός αὐτός δέν πραγματοποιήθηκε σέ ἑνιαία ἀντίληψη, ὅπως ὅλοι ἐλπίζαμε, ἀλλά ἀντίθετα φαινόμενο καί πάθη ὅτι οἱ διαφορετικές ἀπόψεις παίρνουν ἀκόμα μεγαλύτερη ὀξύτητα γενικῆς πού μᾶς ὁδηγεῖ σέ οὐσιαστική παράλυση.

Ἐπειδή ὅλοι φοβόμαστε τή διάσπαση δέ τολμήσαμε νά προχωρήσουμε σέ μιά ἔνθετη σύγκρουση τῶν ἰδεῶν, καί ἀντιπαράθεση τῶν διαφορετικῶν ἀπόψεων ὥστε μέ βάση τή πλειοψηφία νά προχωρήσουμε μέ τήν α΄ ἤ β΄ γραμμή.

Ἀντίθετα ἐνῶ καί ὅλοι ξέραμε ὅτι εἴχαμε δυό γραμμές σχεδόν ἀντίθετες, προσπαθήσαμε νά τίς συμβιβάσουμε μέ ἀποτέλεσμα ἀναπόφευκτο τήν πολιτική παράλυση γιατί ἡ μιά γραμμή ἐξουδετέρωνε τήν ἄλλη.

Ἔβγαινε λοιπόν στήν ἐπιφάνεια μιά τρίτη γραμμή δηλαδή "καί τό ἕνα καί τό ἄλλο" ἤ "οὔτε τό ἕνα οὔτε τό ἄλλο" πού σημαίνει "ἀοριστία καί σύγχυση", "οὐδετερότητα" πού δέν ἀναλαμβάνει κινδύνους, δέν τολμᾶ ἐπιλογή. Γραμμή "σιγουριᾶς" πού γιά μένα ~~[illegible]~~ σημαίνει ἀπουσία γραμμῆς μέ προσωπικότητα πού νά βάζει τή σφραγίδα της στά γεγονότα.

Ἔτσι ΕΔΑ σημαίνει τελικά ἡ παρουσία τοῦ Ἠλία μέ τή Βουλή. Παρουσία σωστή πού ὅμως εἶναι βρίσκει σχεδόν τήν συμπαράσταση στίς πλατειές μάζες. Λένε "μπράβο" στον Ἠλία. Κάτι κερδίζει ἀπ᾽ αὐτό τό μπράβο καί ἡ ΕΔΑ. Κι ὅμως νά καί πέρα σπαταλᾶ ἡ παρουσία της μέσα στήν κοινωνική καί πολιτική ζωή σε

χώρας.
Δὲν ἀναφέρομαι σὲ ἄλλες γνωστὲς ἀδυναμίες γιατὶ πιστεύω ὅτι ἡ ρίζα τοῦ κακοῦ βρίσκεται στὸ γεγονὸς ὅτι οἱ ἰδρυτὲς τῆς ΕΔΑ ἀποτελοῦν σὲ τελευταία ἀνάλυση ἕνα μωσαϊκὸ ἀντιμαχομένων, ποὺ ὅμως δὲν δημιουργεῖ ἕνα ἁρμονικὸ σύνολο. Ἀντίθετα φαίνεται ὅτι ἡ δυσαρμονία εἶναι περισσότερο δυνατὴ ἀπὸ τὴν ἁρμονία. Ἀκριβῶς κλείνουμε τὰ αὐτιά μας ἀπὸ φόβο μήπως τιναχτοῦμε στὸν ἀέρα.

Φαίνεται δηλαδὴ ὅτι ἡ συσπείρωσή μας ἔχει περισσότερο ἀρνητικὸ παρὰ θετικὸ χαρακτήρα. Δηλαδὴ συγκεντρώσαμε περισσότερο ὅσα δὲν θέλουμε νὰ εἴμαστε παρὰ ὅσα ἐπιθυμοῦμε νὰ εἴμαστε.

Ὅλα αὐτὰ μὲ ὁδηγοῦν στὸ συμπέρασμα ὅτι μ' αὐτὴ τὴ σύνθεση ἡ ΕΔΑ δὲν μπορεῖ νὰ γίνει ἐκεῖνο τὸ μαζικό, μαχητικὸ Κόμμα (κινητικό, δυναμικό) ποὺ ὁραματιζόμαστε.

Ἂν ὅμως δὲν μποροῦμε νὰ προχωρήσουμε πρὸς αὐτὴ τὴν κατεύθυνση ποὺ προϋποθέτει μεγάλες προσπάθειες οἰκονομικοῦ καὶ ὀργανωτικοῦ χαρακτήρα, νομίζω ὅτι μποροῦμε νὰ προσφέρουμε πολλὰ πρὸς αὐτὴ τὴν κατεύθυνση.

Ἡ ΕΔΑ, μὲ ὅλες αὐτὲς τὶς ἀδυναμίες, ~~καὶ ἀδυνα-~~ ἀποτελεῖ ἐντούτοις μιὰ παρουσία. Ὑπάρχει.
Ποιὸς θὰ μποροῦσε νὰ εἶναι ὁ ρόλος της αὐτὴ τὴ στιγμή; Νομίζω ὅτι πολὺ ὀρθὰ χαράξαμε τὴν πολιτικὴ τῆς ἑνότητας. Κατὰ τὴ γνώμη μου ~~[illegible]~~ ὁ ἱστορικός μας

ρόλο που μπορεί να είναι άλλος από αυτόν. Και
από την άποψη αυτή η παρουσία της ΕΔΑ γίνεται και
αναγκαία και ωφέλιμη.
Όμως και στο σημείο αυτό νομίζω ότι ήρθε ο καιρός
να προχωρίσουμε σε νέες επιλογές. ~~Δε~~ Η ζωή
επιβεβαίωσε αυτό που λέγαμε όλοι μας, ότι δηλαδή
σήμερα ~~...~~ στην Ελληνική Αριστερά παρουσιάζονται δύο δια-
φορετικές πορείες. Και όσο περνάει ο καιρός οι
δρόμοι αυτοί, είναι φυσικό, θα απομακρύνονται
όλο και πιο πολύ ο ένας από τον άλλον.
Οι δρόμοι αυτοί αρχίζουν να φαίνονται ανάγλυφα
τώρα και στην Ευρώπη.
Ο Μπερλίνγκουερ μιλάει για Ευρωπαϊκό κομμουνισμό,
έρχεται στο πνεύμα Ευρωπαϊκής Αριστεράς γιατί
όλοι σπουδαίοι κάνεις την διάκριση Μπερλίνγκουερ-Μαρσαί
και αρνούνται ουσιαστικά ~~...~~ το ένα μετά το άλλο
τα κύρια χαρακτηριστικά του κομμουνισμού
(όπως τα ξέραμε όλοι μας) διατηρώντας κανείς
στις χρυσίζουσες μόνο τίτλους. Όμως στη Γαλ-
λία και Ιταλία τα ΚΚ αποτελούν τεράστια
κόμματα, με παράδοση και ρίζες βαθειές, διαθέτουν
έχουν το δικαίωμα να κάνουν ό,τι θέλουν...
Στην Ελλάδα τα προγράμματα είναι παγκρατικά.
Και η ύπαρξη δύο ΚΚ θολώνει τα νερά,
μπερδεύει το λαό.
Από την άποψη αυτή θα αποτελούσε τεράστια
υπηρεσία αν η ΕΔΑ κατάφερνε να γίνει ο

διαμορφώσω γιά τήν συσπείρωση μέσα σέ ένα ενιαίο φορέα εκείνων τών δυνάμεων πού θά συμφωνούσαν μέσω από ένα πρόγραμμα όπως αυτό π.χ. τής Γαλλικής Αριστεράς πού θά συνυπέγραφαν σάν κοινή δήλωση Μαρσαί - Μπερλινγκουέρ τού Απρίλη (1975).

Τέτοιες δυνάμεις πιστεύουμε, αν τίς ζυγίσουμε, δέν είναι ολίγες, πέρα από εμάς, έξω από μας καί τό Εσωτερικό.

Γιά τή Σοσιαλιστική Πορεία είμαι απόλυτα σίγουρος δέ ξέρω όμως κατά πόσον εκείνοι είναι ώριμοι γιά μιά τέτοιου είδους συμμαχία.

Εν πάσει περιπτώσει νομίζω ότι μπορούμε καί πρέπει νά προχωρήσουμε έστω καί μόνο μέ τό Εσωτερικό. Αν φυσικά κι αυτό συμφωνήσει μαζί μας.

Νά δημιουργήσουμε μαζί ένα νέο φορέα - ΕΝΙΑΙΟ - μέσα στόν οποίο τά δύο κόμματα θά συμμετέχουν ισότιμα καί αυτοδύναμα έως ότου δούμε ότι ή ένωση μπορεί νά προχωρήσει ακόμα πιό πολύ.

Ο φορέας αυτός θά είναι έτοιμος νά δεχθεί κάθε άλλο κόμμα, παράταξη, κ.λ.π. Δηλαδή θά είναι ένας ευρύς φορέας μέ κύριο καθήκον νά εφαρμόσει τό ΚΟΙΝΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ τής Δημοκρατικής Αριστεράς. Αν δούμε ότι ή συμμαχία μας όπως τό στοιχείο έχει εκλογικό χαρακτήρα νομίζω ότι βρισκόμαστε πιό κοντά στήν πραγματικότητα.

Ἀκόμα εἶναι δυνατόν, κάτω ἀπό τό πρόσωπο τῆς παλιᾶς ΕΔΑ, ὁ νέος φορέας νά ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ τά ~~[illegible]~~ συμπεριλάβει προσωπικότητες μέ ἀριστερή ἀντιπολιτεία.

Ὅμως ὅλα αὐτά εἶναι λεπτομέρειες.

~~[illegible]~~ Ἡ πρότασή μου μπορεῖ νά συνοψισθεῖ στά ἑξῆς:

Ἡ πείρα μας ἔδειξε ὅτι δέν μπορεῖ νά ὑπάρξει Τρίτος Χῶρος μέσα στήν ἐγχώρια Ἀριστερά. Ἀπό τή στιγμή αὐτή ἡ ΕΔΑ ἀποτελεῖ μιά παρεμβολή μέσα στόν ἕνα ἀπό τούς δύο ἄξονες. Ἡ παρουσία της μπορεῖ νά ἀποδειχτεῖ γενικά ὠφέλιμη ἐφ' ὅσον βοηθήσει ἀποτελεσματικά ὥστε ὁ ἄξονας στόν ὁποῖο ἀνήκει — ἡ δημοκρατική ~~[illegible]~~ ἀντιδογματική Ἀριστερά — ~~[illegible]~~ θά πάψει νά μονοπωλεῖται ἀπό τό ΚΚΕ (ἐσωτ) ἀλλά μέ τήν παρουσία καί τή συμπαράσταση μέ τήν ΕΔΑ θά μπορέσει νά πάρει μιά νέα διάσταση. Ἀρκεῖ ἡ ΕΔΑ προχωρήσει ἀπό τώρα μόνη τελικά δίχως κανένα δισταγμό τίποτα ἄλλο παρά νά ἀποδεικνύουμε τό κοινό μέτωπο.

Αὐτά ὅλα τά λέω καί ἐδῶ εἶναι αὐτοκριτική. Ἀναγνωρίζω ὅτι καί ἐγώ ὅπως πολλοί

από μας απόψεως έχω στην εκτίμησή μας ότι όσον αφορά τις δυνατότητες διαπραγμάτευσης στον τρίτο Κόσμο.

Δεν μετανοιώνω όμως για τη συμμετοχή μας στην ΕΟΚ γιατί πιστεύω ότι με το τρόπο αυτό μπορούμε τώρα να βοηθήσουμε στο να συνεισφέρουμε διαπραγματεύσεις για αιτήματα και για ιδιαιτερότητές μας.

Αυτή την 'παραγωγή', που είχαμε όχι μόνο θα πρέπει να την διαπραγματευθούμε αλλά θα πρέπει και να την αποχωρήσουμε. Η ενιαία αγορά μαζί με τη Σύνταγμα [illegible] θα σημαίνει για μας υποστήριξη της προσπάθειας και την ανάπτυξή μας. Βρίσκουμε κάθε φορά τα κοινά σημεία [illegible] μπορούμε παραγωγή να [illegible] μας [illegible] αντίληψη μας από τα [illegible] και άλλα προβλήματα.

Εξηγήσαμε ότι έχουμε σαφώς θέλουμε να θέσω στην ΕΕ και οι σχέσεις στη Δ.Ε. του προβληματισμού μας αυτού ότι την [illegible] ότι αυτή η φορά θα προσθέσει μια καθαρή

και γενναία απόφαση είτε ένα ΝΑΙ
ή ένα ΟΧΙ. Ζήτημα για το οποίο ο καθένας
από μας θα είναι από εκεί και πέρα
ελεύθερος να καθορίσει τη παραπέρα
~~[illegible]~~ θέση του.
Προσωπικά, προσθέτω, ότι η πεποίθησή μου είναι
ότι παραπέρα παραίτηση της ΕΔΑ, όπως
έχει ως τα τώρα, ~~[illegible]~~
Επειδή τον ότι δεν θεωρώ πραγματική διέξοδο
— για να μην πω και αδύνατη — πιστεύω ακόμα
ότι μέσα στις σημερινές συνθήκες μπορεί
να αποδειχτεί και αρνητική γιατί ακριβώς
αποδυναμώνει τον κοινό αγώνα της δημοκρατικής
Αριστεράς ~~[illegible]~~ θα έφερνε τη διάσπαση
της δημοκρατικής Αριστεράς που θα την
αποστερούσε και θα σήμαινε [illegible]
για αύριο θανάσιμο κίνδυνο για το
~~[illegible]~~ λαό μας.

Νά ζητηθοῦν ἀπ' τὸν ΠΟΤΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟ
Εφ. «ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ»

Φωτοτυπίες

~~1) Χειρόγραφο~~

× 2) «ΝΕΑ» (γιά Ἀντίσταση)

× 3) Επιστολή φίλης (ΑΥΓΗ)

× 4) Απάντηση Μ. Θ.

× 5) Ἀπό τό ΧΡΕΟΣ ΙΙ σελ. 461-505 (Βιβλίο ©)

× 6) Τα «ΝΕΑ» 27-12-67

× 7) ΙΔΕΟΛΟΓΙΚΗ ΜΑΧΗ

× 8) ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ

(9) ΧΡΕΟΣ ΤΟΜΟΣ Ι (Βιβλίο ©)

"ΝΕΑ ΕΛΛΑΔΑ" { ΑΝΑΓΕΝΝΗΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ
ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΛΑΩΝ (ΑΚΕΛ)

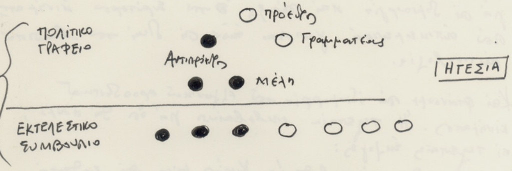

ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
(ΕΘΝΙΚΟ)

12 ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΗΓΕΣΙΑΣ καί
ἄλλα τριάντα περίπου (σέ πανελλαδική κλίμακα)
ἀπό τά ὁποῖα τά μισά = ● καί τά
ἄλλα μισά = ○

Ἡ ἴδια δομή ~~[illegible]~~: στη
ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΒΑΣΗΣ (χωριό - Συνοικία - Σχολή κτλ)
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΟΛΗΣ
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ.

Δηλαδή σε ἰσότιμη παρουσία μελῶν τοῦ ΚΚΕ
καί ἀνεξαρτήτων.

Τό ΑΚΕΛ ἤ ΚΙΝΗΜΑ ΓΙΑ ΜΙΑ "ΝΕΑ ΕΛΛΑΔΑ"
συγκροτεῖται ἀπό τούς κομμουνιστές καί τούς συμμάχους τους.
Σύμμαχοι μπορεῖ νά μποῦν σέ ἡγετικές θέσεις μόνο
σέ προσωπική βάση. Ἄλλα κόμματα — ὁμάδες κτλ.
δέν γίνονται δεκτοί.

9/

Τό ΚΚΕ ἔχει τή δική του δομή – πολιτική – δραστηριότητα.
Τή δική του ἀνεξάρτητη συγκρότηση.
Ὅμως προσφέρεται σάν βάση ~~[illegible]~~ πολιτική καί ὀργανωτική
γιά τή δημιουργία καί στήριξη ~~[illegible]~~ του εὐρύτερου κινήματος
πού ἀντικειμενικά γεννιέται ἀπό τή δική του βασική
ἀκτινοβολία.

Καί φτάνουμε στήν ἰδιομορφία τοῦ ἑλληνικοῦ προοδευτικοῦ
κινήματος. Ἡ τελευταία ἐπιβεβαίωση γιά ὅ,τι θά ποῦμε,
οἱ τελευταίες ἐκλογές:
Τό ΚΚΕ ἔχει ρίζες βαθειές. Κυρίως μέσα στά καθαρά
λαϊκά στρώματα (ἐργάτες – ἀγρότες – ~~[illegible]~~ μικροϋπάλληλοι –)
~~[illegible]~~ οἱ ρίζες ~~[illegible]~~ αὐτές μετουσιώνονται ἄμεσα
στήν ὀργανωτική του παρουσία – Δηλαδή οἱ ὀργανωμένοι
κομμουνιστές εἶναι οἱ ἀποφασιστικοί. Αὐτό εἶναι τό κόμμα.
Τό κόμμα ἀκτινοβολεῖ. Ἡ πείρα μας ἔδειξε ὅτι
ἡ οὐσιαστική του ἀκτινοβολία εἶναι μεγάλη. Δηλαδή
ἐπηρεάζει πλατύτατα στρώματα λαοῦ. Ἀπόδειξη
ἡ ἀντιγραφή τῶν κύριων συνθημάτων καί τῆς
βασικῆς του πολιτικῆς γραμμῆς ἀπό μιά σειρά
κόμματα ὄχι μόνο τῆς Κεντροαριστερᾶς ἀλλά
καί τοῦ Κέντρου ἀκόμα καί τῆς Δεξιᾶς...,
Ὅμως ἐνῶ ἡ οὐσιαστική του ἀκτινοβολία εἶναι μεγάλη
ἡ ἐκλογική του δύναμη εἶναι δυσανάλογα μικρή.
Μιά ἀπό τίς αἰτίες [ἐκτός ἀπό τά γνωστά – ἱστορικά γεγονότα] μπορεῖ νά εἶναι καί τό
γεγονός ὅτι πολλά καί ἱκανά κοινωνικά
στελέχη ~~[illegible]~~ πού ἀσκοῦν
ἐπίδραση σέ πλατειά στρώματα ἐνῶ στό
βάθος συμφωνοῦν μέ τή πολιτική τοῦ ΚΚΕ

δεν είναι ακόμα φωτογραφισμένοι — έστω ώριμα-
κοί γίνουν κομμουνιστές, και ενταχθούν Καθαροί
και Ανοιχτά στο ΚΚΕ.-
όμως αυτά τα κοινωνικά στοιχεία
ασκούν μεγάλη επίδραση στη διαμόρφωση του
μαζικού κινήματος και γενικά στη διάταξη
του εκλογικού σώματος.
Η μελέτη στη πρόσφατη ιστορία μας δείχνει
ότι κάθε φορά που το ΚΚΕ πρόσφερε
στα στοιχεία αυτά τη δυνατότητα να
συνεργαστούν έμμεσα
μαζί του τότε είχαμε κορυφώσεις τόσο
μέσα στο μαζικό κίνημα όσο και στην
πολιτική (εκλογική) του αντιπροσωπεία.
Διακρίνουμε δύο στάδια ιστορικά. Το ΕΑΜ
και την ΕΔΑ (1951 - 67).
όμως σε πιο μικρή τομή (Συνδικαλιστικά-
Αυτοδιοίκηση - Νεολαία) έχουμε πολλά
περισσότερα παραδείγματα (βλέπε και την
ΔΝΛ.)-
Στις τελευταίες εκλογές το ΚΚΕ παρουσιάστηκε
μόνο του και πήρε 10%. Το Εσωτερικό-
ΕΔΑ κάνοντας τη Συμμαχία "προοδευτικών",
δεν καθορίστηκε στη γραμμή. Φάνηκε ξεκάθαρα
ο εκλογικός οπορτουνισμός. Και επί πλέον
το Εσωτερικό δεν έπεισε ότι αυτό είναι

Δ/ τό "Κόμμα". Έτσι τά εύθραυστα κοινωνικά στελέχη μέ τό γεγονός νά πάνε ανοιχτά σέ τό ΚΚΕ (και μέ πιστεύοντας νά Συμμαχία) στράφηκαν τελικά πρός τόν Παπανδρέου.

Έτσι τό πρόβλημά μας αυτή τη στιγμή είναι πώς νά δημιουργήσουμε ένα καινούργιο πολιτικό φορέα πού θά έχει δύο βασικά χαρακτηριστικά.

<u>Πρώτο</u>: ότι έχει σά βάση του τό ΚΚΕ

<u>Δεύτερο</u> ότι τό ΚΚΕ μαζί μέ τούς ενωτικούς του συμμάχους (κοινωνικά και πολιτικά στελέχη) δέχεται νά συνεργασθεί και νά εκφρασθεί μαζί τους σέ ισότητα βάση ό μάλλον ομόφωνα ένα ΑΜΕΣΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ πού νά ~~[illegible]~~ στοχεύει σέ λύση των προβλημάτων πού απασχολούν σήμερα και σέ άμεσο μέλλον τό λαό μας.

Οί απώτεροι στόχοι του ΚΚΕ περνούν αναγκαστικά μέσα από τη λύση αυτών των προβλημάτων — επομένως ή συμμετοχή του σ' ένα τέτοιο σχήμα δέν βρίσκεται σέ αντίθεση μέ τις στρατηγικές του

5/ Οἱ φυσικοί σύμμαχοι τοῦ ΚΚΕ — ὅπως εἶναι τά πιό φωτισμένα καί δραστήρια κοινωνικά καί πολιτικά στοιχεῖα ποῦ ζοῦν τήν ζωή τοῦ λαοῦ — βρίσκουν στήν ὀργανωτική δομή καί στή πολιτική συμβολή τοῦ ΚΚΕ τήν ἀπαραίτητη δύναμη ποῦ ~~[illegible]~~ ἀπαιτεῖται γιά νά ὀργανωθεῖ καί νά κινητοποιηθεῖ ὁ λαός γιά νά ἀντιμετωπίσει τούς ἐχθρούς του. Ἑπομένως κι' αὐτοί δέν βρίσκονται σέ ἀντίθεση μέ τόν ἑαυτό τους ἀκόμα καί ἄν ἔχουν διαφωνίες οἱ σχέσεις μέ ~~[illegible]~~ τό ἀνώτερο στρατηγικό στόχο τοῦ ΚΚΕ. ἤ μέ ἕνα εἶδος ἰδεολογικῆς δύναμης του.

~~Η ΣΧΕΣΗ ΤΩΝ ΣΟΣ. ΚΡΑΤΩΝ~~

~~ΖΗΤΗΜΑΤΑ~~

ΤΙΤΛΟΣ

~~ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΑ ΑΓΙΑ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ~~ ..

(ΡΩΣΙΑ, ΚΙΝΑ, ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΣΜΟΣ,
ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ)

Κείμενο Γιάννη Γρεβενίτη από τη Σουηδία

Ὁ ἑλληνικός λαός ἀπέδειξε καί τήν δημιουργικότητα κι τό βάρος του ὅλων τῶν λαϊκῶν φορέων, ὀρθώθηκε ἀπ' τό μαζικό ξέσπασμα τῆς χούντας στήν ἄοπλη ἐξέγερση τοῦ Νοέμβρη κι ἰδιαίτερα ἡ σπουδαιότερο· εὐαίσθητη νεολαία, μπαίνει ὁριστικά στήν προοδευτική παράταξη τοῦ κόσμου. Τό ὀργανωμένο κίνημα τοῦ λαοῦ μας προχωράει σταθερά στήν ἀνάπτυξη ἑνός παλλαϊκοῦ μετώπου δυναμικῆς ἀντίστασης ἐνάντια στήν δικτατορία, τόν ἰμπεριαλισμό, τήν ἐκμετάλλευση.

Μά εἶναι ἀκόμη σχετικά μόνος του ὁ λαός μας, στήν σύνδεση τῆς καθημερινῆς μας πάλης μέ μιά σαφή ἀγωνιστική προοπτική. Τό ἑλληνικό λαϊκό κίνημα δέν φαίνεται μέ τόν διεθνή συσχετισμό δυνάμεων νάχει ἀκόμη ἄμεσους συμμάχους. Καί ἡ πρωτοπορία του τώρα ἀναπτύσσεται μέσα στούς νέους ἀγῶνες.

ΟΧΙ

Πολλές θέσεις κι ἀπόψεις θεμελιακές γιά τήν διαμόρφωση τῆς ἰδεολογικῆς-πολιτικῆς κι ὀργανωτικῆς φυσιογνωμίας ἑνός πολιτικοῦ κινήματος, μέ ἀφετηρία τήν μαρξιστική μεθοδολογία, τοποθετοῦνται τώρα διαφορετικά ἤ κι ἀντίθετα, ἀπό τόν ἰσχυρισμό τῶν περιοδικῶν φορέων πού ἐπιμένουν καθένας γιά λογαριασμό του ὅτι ἀποτελεῖ τήν 100% ὑλοποίηση τοῦ μαρξισμοῦ-λενινισμοῦ.

Ποιές θέσεις μποροῦν νά χαρακτηρισθοῦν σάν θεμελιακές, γύρω ἀπό τίς ὁποῖες ἡ διαλεκτική μαρξιστική σκέψη τῶν ἀγωνιστῶν ἑνώνεται, ἤτε διαχωρίζεται; Πρέπει νά ἐλέγχουμε τίς ἀπόψεις μας στό φῶς τῆς κοινωνικοπολιτικῆς πρακτικῆς, μιᾶς κι ἡ ἀντικειμενική ἀλήθεια εἶναι μιά κι ἡ μαρξιστική μεθοδολογία μοναδικό ἀναγκαῖο ὄργανο γιά τήν εὕρεσή της; ← Τό τέλος τοῦ προηγούμενου ἄρθρου

ΑΡΧΗ →

Εἶναι θεμελιακή ἡ θέση κι ἡ στάση τῶν κινημάτων μας τῶν καπιταλιστικῶν χωρῶν ἀπέναντι στά ἐργατικά-σοσιαλιστικά κράτη πού βρίσκονται σέ ἰδεολογική διένεξη; Ἡ κατανόηση τῆς οὐσίας τῆς διαφορᾶς τους βοηθάει τήν σωστή θέση κι στάση;

Ἄν πάρουμε σάν ὕψιστη μαρξιστική σοφία, τίς ἀκραῖες θέσεις τῶν δύο πλευρῶν πού ἀφοροῦν τόν χαρακτηρισμό τῆς μιᾶς ἀπό τήν ἄλλη τί συμπεραίνουμε; Ὅτι κι οἱ δυό, τουλάχιστον σέ κυβερνητικό ἐπίπεδο — κι δέν εἶναι λίγο φυσικό αὐτό — εἶναι ἀντεργατικές, ἀντισοσιαλιστικές, ἀντεπαναστατικές. Εἶναι ὅμως αὐτό σωστό; Μήπως μιά κοινωνιολογική ἀντιμετώπιση μπορεῖ σήμερα ν' ἀποφύγει ὁρισμένους φραγμούς τῆς σκέψης, μετά τό κατασταλαγμένο τῆς ἱστορικῆς πείρας μιᾶς πολυτάραχης κοινωνικῆς περιόδου;

Ἡ ΕΣΣΔ ~~μέσα~~ ἀποτελώντας τό 1917 τήν πρώτη ὑλοποίηση τῆς Μαρξιστικῆς θεωρίας γενικά κι τῆς λενινιστικῆς στρατηγικῆς εἰδικώτερα, ἀναπτύσσει ἀλ-

τικό ρόλο στό παγκόσμιο κίνημα, δημιουργώντας μέ τήν μπολσεβίκικη στρατηγική τήν 3η διεθνή.

Μετά τήν αποτυχία τών επαναστατικών κινημάτων στήν Ευρώπη 1919-22, ή ΕΣΣΔ θέτει ώς κυριότερο στόχο τήν διατήρησή ~~καί~~ ισχυροποίησή της, καθορίζοντας μέσω τής 3ης διεθνούς τήν τακτική τών άλλων κομμάτων σύμφωνα μέ τό στόχο αυτό.

Μέ τόν συγκεντρωτισμό τής 3ης διεθνούς τά μπολσεβικοποιημένα Κ.Κ. αδυνατούν νά αξιοποιήσουν σημαντικές πλευρές τού θεωρητικού λενινισμού, μέ αποτέλεσμα νά αδυνατεί τό κίνημα στίς καπιταλιστικές χώρες. Μέ τήν ανάπτυξη τού φασισμού έκ τών υστέρων προσπάθησαν νά μπούν δραστικά στό φασισμό μέ τά λαϊκά μέτωπα κι αργότερα όταν ό Β' παγκόσμιος πόλεμος γινόταν γεγονός, μέ τά εθνικοαπελευθερωτικά μέτωπα κατόρθωσαν νά αντισταθούν κι νά νικήσουν τόν καπιταλισμό σέ μερικές χώρες τής Ευρώπης κυρίως μέ τήν βοήθεια τού κόκκινου στρατού εκτός τής Γιουγκοσλαβίας κι τής Αλβανίας.

Ή αποικιοκρατούμενη Ασία στά χρόνια τού πολέμου απαιτούσε ιστορικά από τό λαό της αστικοδημοκρατικό καί παράλληλα εθνικοαπελευθερωτικό αγώνα. Τό ΚΚ της Κίνας με κίνητρα από χρόνια ριζωμένο στή συνείδηση τού λαού κατόρθωσε νά καταλάβει αυτοδύναμα τή εξουσία αποτελώντας νέα περίπτωση "μπολσεβίκικης" επανάστασης.

Μετά τό 2ο Παγκόσμιο πόλεμο τό κοτ. κίνημα δέν κατορθώνει βέβαια νά νικήσει τόν καπιταλισμό ανάπτυξης όμως ισχυροποίησε τό σοσιαλιστικό στρατόπεδο σε επίπεδο ισορροπίας δυνάμεων, ~~[illegible]~~ καί ~~[illegible]~~ οξύνει την αντίθεση ανάμεσα στούς δυό αντίθετους κόσμους υπέρ τού σοσιαλιστικού.

Ή ΣΕ μέσα στό σ. στρατόπεδο αρχίζει νά χάνει τήν αποκλειστικότητα τής ηγέτιδας δύναμης. Οί διενέξεις πού δημιουργήθηκαν υπήρξαν αποτέλεσμα διαμόρφωσης διαφορετικής ιστορικής σκοπιάς έρευνας μεταξύ τών σοσιαλιστικών χωρών γιά τόν τρόπο λύσης τού πολύπλοκου κοινωνικού προβλήματος. Αλλά οι αμοιβαίες τους ακρότητες έχουν τη ρίζα τους ~~Αλλά οι διαφωνίες τους αμφότεροι έχουν σαν αιτία τα χρόνια ελαττώματα τής ιδεολογικής ζύμωσης [illegible] στον~~ στόν βιωματισμό τής ~~[illegible]~~ μονοδιάστατης οργανωτικοπολιτικής μεθοδολογίας ~~[illegible]~~ ή οποία έβγαζε τήν ιδεολογικοπολιτική ζύμωση γιά τήν ανάπτυξη τού λαϊκού κινήματος.

~~και αναπτυσσόμενες~~ ~~σε ένα συγκεκριμένο ιστορικό στάδιο ανάπτυξης του κινήματος~~ Η Κίνα θεωρώντας πρωταρχικής σημασίας την πάλη ανάμεσα στις αποικιοκρατούμενες ή υποανάπτυχτες χώρες και στον Ιμπεριαλισμό καθορίζει ~~[illegible]~~ τουλάχιστον λεκτικά επιθετική πολιτική με τη προσπάθεια ενίσχυσης των εθνικοαπελευθερωτικών κινημάτων.

Η Σοβιετική Ένωση αντίθετα υποστηρίζει σαν πρωταρχικής σημασίας τη πάλη ανάμεσα στο σοσιαλισμό κ' ~~[illegible]~~ Ιμπεριαλισμό και κατά συνέπεια την ισχυροποίηση του σοσ. στρατοπέδου που θα επιβάλλει μακρόχρονα το σοσιαλισμό γενικά. Προσπαθεί να ~~επ~~ παγώσει γι' αυτό τα κινήματα των καπιταλιστικών χωρών σε μια ειρηνική πολιτική που να προβάλει κ' να βοηθά το σοσ. στρατόπεδο.

Οι δυό αντίθετες αυτές κατευθύνσεις παραγνωρίζουν τη ανάγκη του κινήματος να εκσυγχρονιστεί στη αναπτυγμένη χώρα κ' σε ένα βαθμό αποτελούν αποτέλεσμα της επίγνωσης της σημερινής αδυναμίας του κινήματος στη χώρα αυτή.

Η αντίληψη ότι είναι πρωταρχικής σημασίας η πάλη ανάμεσα στο σοσιαλιστικό κ' καπιταλιστικό κόσμο αδρανοποιεί, χαλαρώνει το κίνημα στη καπιταλιστική χώρα κ' υποβιβάζει τη επανάσταση από κοινωνικό φαινόμενο, σε γεωγραφικό.

Η κατάλυση της αντίθεσης ανάμεσα στο κεφάλαιο κ' τη εργασία αποτελεί το περιεχόμενο της πάλης του κινήματος στη καπιταλιστική χώρα. Αλλά δεν πρέπει να παραγνωρίζεται η σχέση που έχει με τη πάλη του σοσιαλιστικού στρατοπέδου ενάντια στο ~~[illegible]~~ Ιμπεριαλιστικό στρατόπεδο κ' με τη πάλη των αποικιοκρατούμενων κ' υποανάπτυχτων χωρών ενάντια στη Ιμπεριαλι

μητροπόλεις

Η ύπαρξη @ ανάπτυξη του σοσ. στρατοπέδου αποτελεί βαρυσήμαντη δύναμη στό πλευρό των κινημάτων των λαών στις καπιταλιστικές χώρες γιά την κατάκτηση της πολιτικής εξουσίας, αλλά η στρατηγική κάθε σοσιαλιστικής χώρας δεν δύναται ν' αποτελέσει παγκόσμια στρατηγική γιατί καθορίζεται κατά πολύ από τις ιδιαίτερες εσωτερικές της ανάγκες @ ~~@~~ τη ιστορική ~~του~~ πορεία που ακολούθησε.

Η Σοβιετική Ένωση και η Κίνα παρά την αντίθεση τους δεν εμφάνισαν την διαλεκτική αντίθεση νέου- παλιού. Τι ~~πρ~~ περισσότερο αλήθεια, ~~πρόσφερε~~ από την Σ.Ε. στο παγκόσμιο κίνημα η κινέζικη στρατηγική; ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ Στό εσωτερικό της ίσως η Κίνα με την αφομοίωση της Σοβιετικής εμπειρίας νά μπόρεσε νά ξεφύγει από σε μερικές ιστορικές παγίδες, αλλά διατηρόντας την ίδια οργανωτική δομή, @ μεθοδολογία επίλυσης των εσωτερικών διαφορών η Κίνα οδηγεί μιά παρόμοια με την ΣΕ. πορεία. Διατηρεί βέβαια την σωστή αρχή ότι "η επανάσταση συνεχίζεται,, αλλά κι αυτό μόνο τον δίνει αρχή. Γνωρίζουμε παντέλεια σφάλμα που πέρασαν και οι εσσδ.

Ο "σταλινικός" οργανωτικός μπολσεβικισμός, η προσωπολατρεία δείχνουν τό στάδιο πού διέρχεται ιστορικά η Κίνα. Και ο Μάο αυτή ο μεγάλος επαναστάτης @ θεωρητικός τού αντιαποικιακού προσπαθεί τώρα σάν "Μαοϊσμός" νά καλυφθεί ο λενινισμός @ σταλινισμός της Ασίας. Όχι όμως αφήνοντας ο μπρεζνιεφισμός την εσωτερική του ανάπτυξη ~~στα [illegible]~~ @ στά χέρια των λαών του. @ στην ιστορία, όσον αφορά την εξωτερική του πολιτική (που έχει γιά μας μεγάλη σημασία). Παρατηρούμε πάλι την ρεαλιστική των αντιθέσεων σύγχρονη συμπεριφορά. Η Κίνα "σοβιετίζει,, στην εξωτερική της πολιτική προϊόντος του χρόνου. ~~Πόσο~~ ~~πολιτικά~~ ~~[illegible]~~ άνοιγμα Κίνας-ΕΠΑ παραμένει ένας σταθμός στην εξωτερική της πολιτική.(1) Εμείς οι Έλληνες έχουμε ένα πρόσφατο κι άσχημο δείγμα της κινέζικης εξωτερικής πολιτικής. ~~Μόλις έφυγε~~ Είδαμε νά πραγματώνεται συνάντηση

(1) Μετά τό αίσχος πού ακολούθησε στη Χιλή η Κίνα διατηρεί διπλωματικές σχέσεις.

Ελλάδας - Κίνας ή μάλλιστα σέ πολιτικό επίπεδο γιά ανάπτυξη εμπορικών σχέσεων. Κι ακούσαμε τόν σύντροφο Μάο νά εύχεται μακροζωΐα στόν Παπαδόπουλο! Μέχρι τότε γνωρίζαμε ότι μόνο ή ΕΣΣΔ διέθετε τέτοιου πολιτικό ρεαλισμό. Κι ο ραδιοφωνικός σταθμός των Πεκίνων πού χρόνια τώρα μάς επιτρέπει γιά τό επαναστατικό κίνημα σ' όλον τόν κόσμο αρνήθηκε νά πεί δυό λέξεις τον Νοέμβρη γιά τό Πολυτεχνείο ενώ ταυτόχρονα είχε μηνύσει μακροσκελή σχόλια γιά την "σοσιαλιμπεριαλιστική" Ρωσσία. Αυτό ξένισε κι τούς ίδιους τούς οπαδούς της στην Ελλάδα που λάβανε ενεργό μέρος στην εξέγερση.

Αυτά είναι μερικές μόνο περιπτώσεις της Κινέζικης Εξωτ. πολιτικής κι εδώ δεν κρίνουμε τη συμπεριφορά της τόσο από την άποψη της ορθότητάς της όσο σέ σχέση μέ της αδιάλλακτης διακηρύξεις της γιά τη Σοβιετική πολιτική.

Οι αριστεροί επικριτές του σοσιαλισμού της ΕΣΣΔ - αργότερα ορισμένοι θά γίνουν ή της Κίνας -εκτός της ΕΣΣΔ- αναμφίβολα - πιθανοποιούν τι σίγουρα. στοιχεία ότι ό σοσιαλισμός εκφυλίστηκε κι επαναφέρθηκε ό καπιταλισμός. Τί σίγουρα λοιπόν αφού τέτοια ρ' τα στοιχεία! Ρωτάμε όμως - χωρίς νάταλλε "σοσιαλόφιλοι" (μέ τη έννοια που δώσανε στην τη λέξη), από τό ύψος της Μαρξιστικής κοινωνιολογίας: ποιό είναι τό όργανο τίμησης ενός σοσιαλ. καθεστώτος ή τι αξίωμα είναι ένα σοσ. καθεστώς; Και παρακάτω: ποιος είναι ο βαθμός της επίδρασης του ιδεολογικού εποικοδομήματος πάνω στην κοινωνικοοικονομική βάση της χώρας όπου καλλιεργήθηκε ή πολιτική εξουσία;

Αν δεχτούμε ότι ό σοσιαλισμός είναι ένα

μεταβατικό στάδιο ἀνώτερο ἀπό τόν καπιταλισμό (ὡ).
τόν κομμουνισμό, τότε πρέπει νά δεχτοῦμε ὅτι ὁ σοσιαλισμός δέν μπορεῖ νἄχει τήν μόνιμη σταθερή πού ἔχει ἕνα κοινωνικοοικονομικό σύστημα π.χ. τοῦ καπιταλισμοῦ ἤ ἐκείνης πού θ' ἀποκτήσει ἀργότερα τό κομμουνιστικό.

Ἡ βασική κοινωνική νομοτέλεια, ἡ ὑποχρεωτική ἀντιστοιχία παρ. δυνάμεων παρ. σχέσεων ἐκδηλώνεται στόν σοσιαλισμό σάν προτσές πέρασμα ἀπό τήν ἀναντιστοιχία πού δημιούργησε ἡ ~~καπιταλιστικού κοινωνικού~~ ἀντίστοιχου συστήματος, στήν πλήρη ἀντιστοιχία του μέσα στό κομμουνιστικό κοινωνικό σύστημα.

Ἀφοῦ ὁ καπιταλισμός εἶναι τό τελευταῖο ταξικό κοινωνικό καθεστώς στήν ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητας, γίνεται φυσικά ἀδύνατη ἡ αὐτόματη μετατροπή του σ' ἕνα κοινωνικό καθεστώς πλήρους ἀντιστοιχίας παραγωγικῶν δυνάμεων παρ. σχέσεων, μιάς κι κάτι τέτοιο ἰσοδυναμεῖ μέ τό βαθμιαῖο πέρασμα (φιλοσοφία τοῦ ρεφορμισμοῦ) ἀπό τόν καπιταλισμό στόν κομμουνισμό, χωρίς ἐπαναστατική κοινωνική ἀλλαγή. Ὅταν δηλαδή πεθαίνει κι ὁ τελευταῖος καπιταλιστής μαζί μέ τό τελευταῖο κρατικό του ὄργανο.

Μέσα στό μεταβατικό σοσιαλιστικό κοινωνικό σύστημα πού προκύπτει ἀπό τήν ἐπαναστατική κοινωνική ἀλλαγή, τό ἐργατικό της κράτος ἀναλαμβάνει τό πέρασμα ἀπ' τόν καπιτ. στόν κομμουνισμό μέσα σ' ἕνα προτσές ἀνάπτυξης ὅλων τῶν ἀναγκαίων ὅρων ὑλικῶν κι συνειδησιακῶν κι μιάς ἀντίστοιχης αὐτοκατάργησης αὐτοῦ τοῦ ἴδιου τοῦ ἐργατικοῦ κράτους

Ἡ ἀφομοίωση, μέ τήν προοδευτική ἐξαφάνιση διά μέσου τῆς προσαρμογῆς, τῶν ταξικῶν διάφορων συμφερόντων κι ἐνστίκτων, πάνω σέ μιά ὁλοένα ἀναπτυσσόμενη κοινή γιά ὅλους κοινωνικο-οικονομική βάση κι μιάς ἀντίστοιχης ἰδεολογικο-πολιτικῆς κι πολιτιστικῆς συνειδητοποίησης, εἶναι πού κάνει ἑνιαία τήν κοινωνική βάση κι τό κοινωνικό ἐποικοδόμημα σ' ὅλες του τίς μορφές κοινωνικῆς συνείδησης, διαμορφώνοντας τίς προϋποθέσεις γιά τό πέρασμα στήν ἀταξική κομμουνιστική κοινωνία.

Καί ἀσφαλῶς ἕνα τέτοιο προτσές, σέ καμμιά ἐργατική-σοσιαλιστική χώρα δέν ἔχει ἀναπτύξει ὅλες του τίς φάσεις, πολύ δέ περισσότερο ὅταν ἀπαιτεῖται αὐτό τό προτσές νἆναι παρατεταμένο, κι ὄχι [illegible] γιά [illegible] σέ χώρες πού εἶναι κατά κανόνα ὑποανάπτυκτες ἐκεῖ ὅπου κατακτήθηκε ἡ πολιτική ἐξουσία.

Ἡ ἐπίδραση τοῦ σοσιαλιστικοῦ ἐποικοδομήματος – πού ἀλήθεια γεννιέται

ἕνα τέτοιο ἐποικοδόμημα μέ τήν μετατροπή τοῦ ἐπαναστατικοῦ κόμματος πού κατέχουσε τήν ἐξουσία, σέ κυβερνητικό μηχανισμό — στίς γνωστές χῶρες, μέ τήν ἐπίσης γνωστή οἰκονομική, κοινωνική κ' πολιτική ἀνάπτυξη τοῦ καθενός τους, δέν μπορεῖ νά ἀπομακρύνεται ἐπικίνδυνα ἀπό τήν κοινωνικο-ὑλική βάση, χωρίς νά κινδυνεύει, ἀπό "ἐπαναστατικό" δογματισμό, δέν μπορεῖ ἐπίσης νά βρίσκεται σέ πλήρη ἀντιστοιχία μαζί της, χωρίς νά κινδυνεύει ἀπό γραφειοκρατικό ἐξελικτισμό. Τήν ἀντίφαση αὐτή δέν μπόρεσε νά ξεπεράσει καμμιά ἐργατική-σοσιαλιστική χώρα κ' ἡ ἀντίληψή τους συνεχίζει κ' συνεχίζει ἀκόμη ἀντιφατικές προσεγγίσεις πότε στόν ἕνα κ' πότε στόν ἄλλο πόλο τῆς ἀντίφασης.

Ἰδιαίτερα οἱ ἀγωνιστές μας ~~...~~ στίς καπιταλιστικές χῶρες, πού ἀγνοοῦν κ' ὑποτιμοῦν τήν ἱκανότητα γιά ἀντίσταση, τοῦ σοβιετικοῦ κ' τοῦ κινέζικου λαοῦ στήν προσπάθεια ἐπιβολῆς ἀπό τίς κυβερνήσεις τους ἀντιεργατικῶν, ἀντισοσιαλιστικῶν, ἀντεπαναστατικῶν μέτρων; Ἄν μηδενίζουμε αὐτή τήν ἱκανότητα, τότε πῶς ἐμεῖς στόν καπιταλιστικό κόσμο σέ συνθῆκες ἀπεριόριστης καταπίεσης, θά διεκδικοῦμε νά πραγματώσουμε τήν ἐπαναστατική σοσιαλιστική ἀλλαγή; Ξεχνᾶμε ὅτι ἡ εὐθύνη τῆς πολιτικῆς πρωτοπορίας τοῦ προλεταριάτου, ἰδιαίτερα τῶν εὐρωπαϊκῶν χωρῶν, εὐθύνεται — ἄν ζητᾶμε εὐθύνες στήν ἱστορία — [2 περισσότερο ἀπ' ὅτι εὐθύνεται ἡ ρωσική κ' ἀργότερα ἡ κινέζικη ἐπανάσταση;] [1 γιατί δέν κατάφεραν νά στρέψουν τά ὅπλα, σέ δύο παγκόσμιους πολέμους, ἐνάντια σ' ἐκείνους πού τούς ὤθουσαν νά πολεμήσουν, ἀξιοποιώντας τήν ἐπαναστατική κατάσταση πού δημιουργήθηκε],

Ποιός ὑπῆρξε ἄραγε ὁ εἰσηγητής τῆς Ν.ΕΠ. καθώς ἐπίσης κ' τῆς εἰσόδου στήν ΕΣΣΔ ~~...~~ ξένου μονοπωλιακοῦ κεφαλαίου ~~...~~, γιά τήν ἐπιτάχυνση της; ~~ἀπό τό μονοπωλιακό κεφάλαιο τῆς δύσης~~; Ὁ ἴδιος ὁ Λένιν! Ναί αὐτός ὁ μεγάλος ἐπαναστάτης πού ἦταν ἀπεριόριστα ρεαλιστής. Ἀλλά ἡ διαλεκτική του σκέψη μέ τήν ἀγωνία του ἔλυσε τήν πρωτοπορία τοῦ κινήματος τῶν καπιταλιστικῶν χωρῶν, ἀκόμη κι ἄν αὐτή διατηροῦσε ὅτι ἀνέβηκε κάτω ἀπ' τήν ἴδια του τήν ἡγεμονία, ἀποδείχνοντας κ' μ' αὐτό τήν ἀνορθοδοξότητά του.

Εἴδαμε στόν Β' παγκόσμιο πόλεμο τόν [illegible] φασισμό μέ τίς χῶρες ἐπιτιθέμενες ἐνάντια στήν ΕΣΣΔ κ' τή θυσία πού πρόσφερε ὁ σοβιετικός λαός γιά τό συντριμμό του.

Πολλά ἔπρεπε νά κάνει κ' δέν ἔκανε ἡ ΕΣΣΔ. Ἀλλά αὐτό ἰσχύει περισσότερο ἐάν ὅσον κρεμάσουμε τήν τύχη μας, τήν τύχη τῆς παγκόσμιας ἐπανάστασης πάνω της κ' σταυρώσουμε τά χέρια. Ἀλήθεια τί κάναμε ἐμεῖς; Ἀποστραφήκαμε στήν ἀπόλαυση ἑνός γραφειοκρατικοῦ σοσιαλισμοῦ κ' ἑνός κοινοβουλευτικοῦ ρεφορμισμοῦ, ξεχνώντας πάντα τό ἐπαναστατικό περιεχόμενο τοῦ κινήματος γιά μιά ἐπαναστατική κ' κοινωνική ἀλλαγή; Ἤ ~~...~~ συνηθίζουμε νά πετᾶμε ἐπαναστατικά συνθήματα ἐκτός τόπου κ' χρόνου [νά ἐπιδιώχνουμε ἐπαναστατικά ἀλλαγές ἔξω ἀπό ἀντικειμενικές συνθῆκες]; Τί πρόσφερε ἀλήθεια ἡ τροτσκιστική κ' τί προσφέρει σήμερα ἡ κινέζικη ἀντιπολίτευση ὥστε νά κατανοήσουμε πιό περισσότερο νά ξεπεράσουμε ~~...~~ ἀδυναμίες τοῦ ἐργατικοῦ κινήματος;

Ἐκεῖνο πού ἔχει γενική γιά μᾶς σημασία ὅταν ἐπιχειροῦμε κριτική ἑνός κοινωνικοῦ προτύπου, εἶναι νά μήν θεωρητικοποιοῦμε τίς ἀντιλήψεις μιᾶς σημερινῆς δοκιμασμένης ἐποχῆς κι τίς ἡγεμόνευμα σέ ἐφαρμόσιμες! μαρξιστικές λύσεις, [illegible] στήν ἐποχή μας.

Μέ τήν τοποθέτησή μας αὐτή κι ἀποκρούοντας τήν ὑπαγωγή* της, ἀπό τίς ἐσωτερικές ἀνάγκες κι αἰτίες, πολιτικῆς κάθε ἐργατικοῦ-σοσιαλιστικοῦ κράτους, σέ παγκόσμιας στρατηγικῆς τοῦ κινήματος, καθώς ἐπίσης τήν μηχανική μεταφορά τῶν προτύπων τους, διακηρύσσουμε τήν ἀδελφική κι ἰσότιμη συνεργασία κομμουνιστικῶν κομμάτων κι σοσιαλιστικῶν κρατῶν, μέσα στήν τόσο πολυσύνθετη κι πολυμορφη πραγματικότητα τῆς ἐποχῆς μας. Ὁ συντονισμός αὐτός θά ἔφερνε σέ ἄλλη θανάτου τό ἑτερόμορφο σύστημα τοῦ καπιταλισμοῦ, καθώς θά [illegible] σοσιαμαχικά κι συνδυασμένα ἀπ' ὅλες τίς πλευρές, ὀξύνοντας κι κατευθύνοντας μέσα στούς κοινωνικούς ἀγῶνες ὅλου τοῦ μαχόμενου κόσμου πάνω στή γῆ, ὅλων των τῶν ἀντιθέσεων.]

Εἶναι θεμελιακό πρόβλημα τό πρόβλημα τῆς ἐσωκομματικῆς δημοκρατίας κ' τοῦ δημοκρατικοῦ συγκεντρωτισμοῦ; Ἡ κατανόηση τῶν σύγχρονων ἀπαιτήσεων τοῦ λαϊκοῦ κινήματος πού ἐπιτάσσουν νέα διαλεκτική σχέση μεταξύ ἡγεσίας κ' βάσης, μεταξύ κόμματος κ' λαοῦ, βοηθάει στήν σωστή τοποθέτηση ἀπέναντι στό πρόβλημα;

~~Ἕνα κίνημα πού~~

Ἕνα κίνημα πού θά ἀπαλλασσόταν ἀπό τό καθῆκον νά μετασχηματίσει ἐπαναστατικά τήν κοινωνία, θά μποροῦσε νά 'χει τό περισσότερο, ἀπό ποσοτική ἄποψη, δημοκρατικό ὀργανωτικό καθεστώς, ἀλάβαρο φυσικά, πάντως χωρίς νά κινδυνεύει ἀπό διάλυση. Ἀλλά κ' στήν ἀξία αὐτοῦ τοῦ συλλογισμοῦ ἔχουμε, ἀπό τούς ὑποστηρικτές τοῦ ἐπαναστατικοῦ ρεύματος, σημαντικές παραχωρήσεις. Ἀπ' ὅτι συνειδητοποιήθηκε βαθμιαία ὅτι περάσαμε δύσκολες, σοβαρά ἀντιφατικές, κοινωνικοπολιτικές ~~[illegible]~~ φάσεις στό ἐργατικό κίνημά μας. Μέ τήν πολιτική συμπεριφορά τοῦ κινήματος στόν μέσο κ' ἀνεπτυγμένο καπιταλιστικό κόσμο, κινδυνεύει νά διαπιστωθεῖ ὅτι ἡ ἐπαναστατική σκέψη εἶναι μιά ὑπερβολή, τουλάχιστον γιά τίς χῶρες αὐτές. Ἡ ρώσικη ἐπανάσταση ~~[illegible]~~ ὤθησε ἐπιτακτικά στήν δημιουργία τῆς 3ης διεθνοῦς πού ἀντιπαρέθεσε στόν ρεφορμισμό ἕνα ἐπαναστατικό ὄργανο. Ὅταν ἡ προοπτική ἀνατροπῆς τοῦ καπιταλισμοῦ εἶναι ἄμεση – κ' ἦταν στίς ἐκτιμήσεις τότε ἄμεση – τότε ἀπαιτεῖται πολιτικοστρατιωτική ὀργάνωση τῶν δυνάμεων μ' ἕναν ἀκραῖο συγκεντρωτισμό στήν διοίκηση τῶν ἐπαναστατικῶν ἐπιχειρήσεων. Ὁλόκληρη ἡ δημοκρατική γνώμη τῶν ἰδεῶν πού ἔζησε τό κίνημα στήν ἐφαρμογή τῆς ἐπανάστασης γίνεται σιδερένια φρουρά ἐνάντια στόν ἰμπεριαλισμό πού κατεστράφη μέ τόν πόλεμο τίς ἡμιφεουδαρχικές δυνάμεις τῆς κοινωνίας, δημιουργώντας γιά τό κίνημα ἐπαναστατική κατάσταση. Ἀλλά μιά τέτοια γνώμη προωθήθηκε τῆς 3ης διεθνοῦς; Μόνο μέσα στό κάθε τῶν μπολσεβίκων στήν Ρωσία, ἐνώ διεθνῶς μικρές ὀργανώσεις ἡ κομμουνιστικές ~~[illegible]~~ προσπαθοῦσαν νά ὑλοποιήσουν τό νέο ἐπαναστατικό ἰδεολογικό ρεῦμα. Μπορεῖ σέ ἄμεσες ἐπαναστατικές καταστάσεις ἡ 3η διεθνής δέν κατόρθωσε νά γίνει τό μαζικό ἐπαναστατικό ὄργανο πού θά ὁδηγοῦσε τόν ὑποκειμενικό παράγοντα τῆς κοινωνίας γιά τήν ἀνατροπή τοῦ καπιταλισμοῦ. Οἱ θεωρητικοποιημένες λύσεις τῶν μπολσεβίκων πάνω σέ γενικο-πολιτικό ἰδεολογικό? μορφές τοῦ ρωσικοῦ χώρου προβλήματα, πέρασαν στήν διεθνῆ ἐπαναστατική ἰδεολογία σέ τέτοιο βαθμό πού γινόταν ἐξαιρετικά δύσκολο νά ἑρμηνευθεῖ ὁ διαλεκτικός πυρήνας τῆς ἐπαναστατικῆς διδασκαλίας τοῦ Λένιν. Ὁ συγκεντρωτισμός μπροστά στά ἀλάβαρα δημοκρατικά σχήματα τῆς Β' ρεφορμιστικῆς διεθνοῦς ἔλαμπε σάν ἐπαναστατική ἀρετή. ~~Καί παρά τίς [illegible] μεταβολές στρατηγικῆς κ' τακτικῆς κ' τίς ἐπικίνδυνες [illegible] [illegible] [illegible] θέση τοῦ κινήματος ἀπέναντι στό [illegible] ἐπαναστατικό πέρασμα, [illegible] ἡ [illegible] σχέση τῆς κοινωνικῆς ἐξέλιξης,~~ πού ἐπιβάλλουν τήν ~~ἀρχή τοῦ δημοκρατικοῦ συγκεντρωτισμοῦ.~~

Ἀπό τήν ~~κακή~~ ἀντιφατική ἱστορική ἀνάπτυξη τοῦ δημοκρατικοῦ συγκεντρωτισμοῦ, μερικοί ὁδηγήθηκαν στήν πλήρη ἄρνησή κάθε ἀξίας του κ' στήν οὐσιαστική διάλυση τῆς ἔννοιας

τοῦ ὀργανωμένου πολιτικοῦ κινήματος κ' τῆς ἀντικατάστασής του, στήν καλλίτερη περίπτωση, μέ ἀνεξάρτητους μεταξύ τους πολιτικούς πυρῆνες. Φυσικά μιά τέτοια κατάληξη ἀποτελεῖ μικροαστικό ἐπαναστατισμό.

Μιά σωστή κριτική, ἀλλά πάντα μέσα στό ἱστορικό πλαίσιο, ὀφείλει ν' ἀντιπροβάλλει βιώσιμους ὀργανωτικούς θεσμούς πού νά διευκολύνουν τό πολιτικό κίνημα στό ἔργο του.

Ὅτι διαχωρίζει δυό ἀνθρώπινες συνειδήσεις εἶναι ἡ ποιότητά τους, ~~δηλαδή~~ ὁ διαφορετικός βαθμός συνειδητοποίησης τῆς πραγματικότητας. Ἀλλά, τί ὤθησε σ' αὐτή τήν διαφορά; Οἱ κοινωνικές συνθῆκες μέ τίς μεγάλες, μικρότερες ἤ ἀπειροελάχιστες ἀκόμη ~~διαφορές~~ ἀνισότητές τους κ' ἐπιδράσεις τους. Τί ἀνώτερο μπορεῖ ν' ἀντιτάξει μιά πολιτική ὀργάνωση μέσα σ' αὐτές τίς συνθῆκες κ' μέ τήν παιδεία στά χέρια τῶν κυρίαρχων τάξεων; Ἀφοῦ τό ὀργανωτικό σύστημα εἶναι σχεδόν τό καλλίτερο πλαίσιο γιά τήν σύζευξη θεωρίας-πράξης, γίνεται δυνατό νά συντελεστεῖ ἡ ἰδεολογικοπολιτική ἀνάπτυξη μέσα στήν ~~[illegible]~~ ἐπαναστατική πρωτοπορία. Ἄν ἐξαιρέσουμε τίς ἱστορικές συγκυρίες, ἡ ἐπιβίωση τῆς νοοτροπίας νά θέλουμε μονάχα ὀπαδούς, πιστούς ἐντολοδόχους, φανερώνει κι' ἕνα σημαντικά μεγάλο φόβο γιά τήν διάδοση τῆς γνώσης, φόβο πού καθαρότερα τόν συναντᾶμε στίς κυρίαρχες τάξεις ὅταν ~~[illegible]~~ προσπαθοῦν ἐπιμελημένα νά καταρτίσουν αὐστηρά τεχνικά στελέχη γιά τήν συντήρηση κ' τήν ἐπέκταση τῆς καπιταλιστικῆς παραγωγῆς. Μέ τό αἰτιολογικό τῆς περιφρούρησης ἀπό τό μαρξισμό-λενινισμό καταδικάστηκε κάθε γνήσια κριτική σκέψη, [illegible] κάθε γόνιμη ~~[illegible]~~ ἀνανεωτική ἀνάπτυξη τῶν ἰδεῶν, (κατηγορώντας τόν ἴδιο τόν μαρξισμό). Μέ τό αἰτιολογικό ὅτι ὁ ταξικός ἐχθρός βρίσκεται στό κατώφλι μας, καταργήθηκε κάθε ~~[illegible]~~ ἀλληλεπίδραση μεταξύ τῶν διαφόρων ἐπιπέδων τῆς πρωτοπορίας, μεταξύ τῆς πρωτοπορίας κ' τοῦ λαϊκοῦ κινήματος. Δημιουργήθηκαν μεταφυσικά στεγανά μεταξύ ἡγεσίας κ' βάσης, μεταξύ κόμματος καί λαοῦ καταστρέφοντας κάθε ἔννοια διαλεκτικῆς τους συνεχικότητας. Ἡ προσωπολατρία ἐξακολουθεῖ ζῶντας ἀκόμη μ' ὅλη της τήν μεγαλοπρέπεια, σέ πεῖσμα τῆς μαρξιστικῆς κοινωνιολογίας.

Μπροστά σ' ἕνα τέτοιο μηχανισμό πού παρά τήν ἀλλαγή ὁρισμένων θέσεων τῆς παραδοσιακῆς ἡγεσίας παραμένει ἀκόμη ἄτρωτος, τό λαϊκό κίνημα ἀρχίζει ν' ἀναπτύσσει μέ τόν φυσικό του τρόπο τήν νέα του πρωτοπορία. Μέσα στήν καθημερινή του μάχη τό λαϊκό κίνημα προωθεῖ σέ κάθε κοινωνικό χῶρο, κλάδο, σύλλογο, ἐπιτροπή, τίς πιό ἀποφασισμένες κ' ὥριμες, τίς πιό γνήσιες κ' ἀντιπροσωπευτικές του δυνάμεις. Ἡ πολιτική πρωτοπορία δέν εἶναι τίποτε περισσότερο ἀπό τήν ἰδεολογική ἔκφραση αὐτῶν τῶν δυνάμεων, τό φυσικό [illegible] τῆς ὥριμης σκέψης μέσα στό ἴδιο τό λαϊκό κίνημα.

~~Θά μποροῦσε νά ἰσχυριστεῖ κανείς πώς αὐτό εἶναι ἐπιθυμητό ἀλλά ἀνεφάρμοστο πράγματα ἤ ὅτι καμμιά ἀποξένωση κ' ἀντιπαράθεση δέν~~

Ἀλλά πῶς θά ἐξασφαλισθῆ αὐτή ἡ ἄμεση ἀλληλεπίδραση μεταξύ πρωτοπορίας καί λαϊκοῦ κινήματος χωρίς κινδύνους ἀποξένωσης καί ἀντιπαράθεσης; ~~Φαίνεται πώς συνηθίσαμε στήν κενή, ἀστική ἔννοια τῆς δημοκρατίας, γιά ἄν μᾶς φαίνεται δύσκολη ἡ ἀπάντηση. Ἡ ἀστική δημοκρατία [illegible] τόν ψηφοφόρο [illegible]~~

Ὅταν ψηφίζῃ μιά γραμμή, ἕνα πρόγραμμα πού ὁ ἴδιος δέν συνέτεινε στή διαμόρφωσή του καί δέν ἔχει τώρα τή δυνατότητα νά κρίνῃ τήν ὀρθότητά του. Ὅταν ἐκλέγῃ ἕναν ἀντιπρόσωπο, ἕνα ὄργανο, τήν καθοδήγηση καί αὐτά σοῦ ἀφαιροῦν τήν παροχή ~~ἐμπιστοσύνης~~, πού μέ τήν ψῆφο σου δέχθηκες, γιά ἕνα πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα. Τότε διατηρεῖ ἀσφαλῶς πολλά χαρακτηριστικά τῆς ἀστικῆς δημοκρατίας.

Μά γιά νά ἐφαρμοσθῆ ἡ γραμμή καί τό πρόγραμμα, πρέπει νάχῃ τήν ἱκανότητα ἡ βάση γιά νά τό πραγματώσῃ σωστά. Καί ἀποκτάει αὐτήν τήν ἱκανότητα στό μέτρο πού ἔχει τήν πρωτοβουλία καί τήν εὐθύνη γιά τήν ἴδια τήν διαμόρφωσή του, καθώς ἐπίσης καί τῆς ἐλέγξης του. Ὅταν ἡ δύναμη ἐξουσίας βρίσκεται στήν βάση καί ὄχι στήν κορυφή. ~~Τί [illegible] νά [illegible] τήν ἀντιπροσωπευτικότητα τῶν ἀντιπροσώπων καί τῶν ὀργάνων; Ἡ ἴδια ἡ [illegible] ἐκλέγει ἕναν ἀντιπρόσωπο, ἕνα ὄργανο, γιατί νά μήν ἔχει τό δικαίωμα νά τό ἀνακαλέσει ὅταν κρίνει ὅτι δέν ἐκφράζει τήν θέλησή της;~~ ὄχι ~~Τί ἀποτελέσματα δυνάμεις ξυπνάει καί ἐνεργοποιεῖ ἔτσι ἡ βάση πού ἀπό ἁπλό ἐκτελεστικό [illegible] σέ συνειδητό συμμέτοχο ἱστορικῶν καθηκόντων~~

Δημοκρατία σημαίνει ἐλευθερία καί ἐλευθερία σημαίνει συνειδητοποιημένη ἀναγκαιότητα. Μπροστά στήν ἀπαίτηση τῆς ἐποχῆς μας γιά ἕνα ὀργανωμένο λαϊκό κίνημα πρέπει νά δώσουμε στήν ἀρχή τοῦ δημοκρατικοῦ συγκεντρωτισμοῦ τήν χαμένη διαλεκτική του ἑνότητα ἡ ὁποία βρίσκεται: στήν ἀπεριόριστη, ἀπό οὐσιαστική ἄποψη, ἄσκηση τῆς ~~ἐλευθερίας~~ δημοκρατίας, στήν ἀποδοχή τοῦ ἐνεργητικοῦ ρόλου τῆς μειοψηφίας, στήν ἀντιθετική διαπάλη καί ἀνάπτυξη τῶν ἰδεῶν, στήν μή [illegible] τῶν ἰδεῶν σέ δυό ἀντίθετες γραμμές. Στήν μοναδική λειτουργικότητα τοῦ συγκεντρωτισμοῦ στά μέσα παραλληλισμοῦ τῆς συνολικῆς δραστηριότητας τοῦ ὀργανωμένου κινήματος, μέ τήν ἐφαρμογή τῆς κάθε φορά πλειοψηφούσας ἄποψης πού ἐναλλάσσεται συνεχῶς.

Σέ μιά τέτοια πραγματικότητα τό συνέδριο ~~τοῦ Κόμματος~~, σάν ἀνώτατο ὄργανο τοῦ κόμματος θά μποροῦσε νά λειτουργῆ οὐσιαστικά δημοκρατικά, ἀφοῦ κανένας "[illegible]" πουθενά δέν θά μποροῦσε νά τό προκαθορίσει ὡς τίς λεπτομέρειές του [illegible], ἀφήνοντας στήν ~~[illegible]~~ λογική τῆς ζωῆς νά ἐκφραστῆ μέσα ἀπό τήν ζωντανή διαλεκτική σύγκρουση τῶν φυσικῶν ἐκπροσώπων-φορέων της.

Εἶναι θεμελιακό τό πρόβλημα τῆς δικτατορίας τοῦ Προλεταριάτου;

[illegible] βοηθάει στήν σωστή κατανόησή του ἡ σαφή ἀντίληψη γιά τά δικαιώματα κι τίς ὑποχρεώσεις τῶν τάξεων κι τῶν κοινωνικῶν στρωμάτων, πού ἔλαβαν ἤ θά λάβουν μέρος στήν κοινωνική μεταβολή, μέσα στήν σοσιαλιστική δημοκρατία; Ἡ ἀντίληψη γιά τήν πολιτική ὡριμότητα τοῦ λαοῦ, γιά τήν συμμετοχή του στά κοινά, γιά τό πού πρέπει νά βρίσκονται τά κέντρα ἀποφάσεων, γιά τήν παντογνωσία τῶν ἀνωτέρων καθοδηγητικῶν ὀργάνων. ~~Τέλος γιά τήν πολιτική κι ψυχολογική προετοιμασία τοῦ λαοῦ γιά τήν οὐσία τῆς ἐργατικῆς δικτατορίας~~ ~~Ἡ συνδυάζεται τό πρόβλημα αὐτό μέ τό πρόβλημα τοῦ εἴδους τοῦ σοσιαλισμοῦ;~~

"Ὅτι ὑλοποιήθηκε στά ἐργατικά σοσιαλιστικά κράτη σάν δικτατορία τοῦ προλεταριάτου δέν δύναται νά λεχθεῖ πώς εἶναι ἡ ὑλοποίηση τῆς μαρξιστικῆς διαλεκτικῆς πάνω στό ζήτημα αὐτό, πολύ περισσότερο πώς εἶναι κι τό ἰδανικό πρότυπο γιά κάθε προλεταριακῆς δικτατορίας πού θά ἀκολουθήσει. Ἀλλά τί ~~καταλαβαίνου~~ ἐννοοῦμε λέγοντας τῆς μαρξιστικῆς διαλεκτικῆς κι ποιά εἶναι ἡ ὑλοποίησή της στό πρόβλημα δικτατορία τοῦ προλεταριάτου, γιά νά τήν ἀντιπαραβάλουμε μέ ἐκείνη πού κρίνουμε;

Οἱ κλασσικοί τοῦ μαρξισμοῦ ~~μέ ἀνατομικά ὄργανα τό διαλεκτικό κι ἱστορικό ὑλισμό~~ ἀναλύοντας τό κοινωνικό σύστημα τοῦ καπιταλισμοῦ, τίς σύμφυτες μέ τό σύστημα ἀντιθέσεις του, τήν ταξική δομή, τήν αὐξανόμενη κοινωνικοποίηση τῆς παραγωγῆς, τήν ἱστορική ἀποστολή τοῦ προλεταριάτου κι τήν ἀντίθεσή του σάν ἰδεολογικοῦ φορέα αὐτῆς τῆς κοινωνικοποίησης, καθόρισαν ~~τό ἰδεολογικό [illegible]~~ τήν ἐπαναστατική μεταβολή του ἀπό τήν ἴδια τήν ἄρνησή του, ἐξ' ὅσον ἀναπτύξει τίς παραγωγικές δυνάμεις πού μπορεῖ νά χωρέσει κι πού ἡ ἴδια αὐτή ἀνάπτυξη θά γεννήσει τήν σύγκρουση μέ τίς καθιερωμένες στό καπιταλιστικό συμφέρον παραγωγικές σχέσεις.

Τότε, σέ περιπτώσεις κενοῦ, ἀποτελεῖ διάψευση τῆς θεωρίας τοῦ μαρξισμοῦ ἡ ρώσικη ἐπανάσταση, καθώς κι οἱ ὑπόλοιπες πού ἀκολούθησαν, σέ χώρες πού δέν εἶχαν ἀναπτύξει ~~[illegible]~~ τίς παραγωγικές τους δυνάμεις;

Φυσικά ὄχι, γιατί ὁ μαρξισμός μίλησε γιά τό καπιταλιστικό σύστημα γενικά κι ὄχι γιά ~~μιά~~ χώρες συγκεκριμένα. Καί ἀκριβῶς ἔχει ἐν στήν ἐποχή πού ἔγιναν οἱ ἐπαναστάσεις εἶχε ὁ καπιταλισμός ἀναπτύξει ὡς σύστημα τίς παραγωγικές του δυνάμεις ὡς τό σημεῖο τῆς σύγκρουσης, ἀπόδειξη τῆς ὁποίας ὑπάρχει ἤδη ὁ παγκόσμιος πόλεμος.

Ἄλλωστε δέν πρέπει νά μᾶς διαφεύγει τό γνωστό ἐνδιαφέρον πού ἔδειξαν οἱ κλασσικοί τοῦ μαρξισμοῦ στήν καθυστερημένη τότε ἱστορικά γερμανική ἀστική ἐπανάσταση τό 1848. Ἀναγνώρισαν ἀμέσως στό νεαρό γερμανικό προλεταριάτο, τό ἱστορικό δικαίωμα νά διεκδικήσει τήν ἐξουσία γιά λογαριασμό του κι νά τήν μετασχηματίσει ἀπό ἀστικοδημοκρατική σέ

σοσιαλιστική ἀντανάκλαση γιατί τήν θεωρία τῆς διαρκοῦς ἐπανάστασης.

Ἡ ἀνισόμερη ἀνάπτυξη τοῦ καπιταλισμοῦ πάνω στόν πλανήτη, ἐπέτρεψε τό 1917 νά πραγματωθεῖ, στήν Ρωσία, ἐκεῖνο πού δέν στάθηκε ἱστορικά δυνατό νά γίνει στή Γαλλία τό 1848, κυρίως ἐξ' αἰτίας, ὅπως ἀναγνώρισαν ἀργότερα οἱ κλασικοί, τῆς μή ἀνάπτυξης τῶν παραγωγικῶν δυνάμεων πού μπόρεσαν νά χωρέσει τό καπιταλιστικό σύστημα γενικά κι τῆς συνακόλουθης μικρῆς πείρας τοῦ νεαροῦ ἐπαναστατικοῦ κινήματος διεθνῶς.

Ἀλλά, μέ τό δικαίωμα πού μᾶς δίνει ἡ ἀπόσταση γιά τήν κατάληψη τῆς ἐξουσίας τό 1848 θά μπορούσαμε νά ρωτήσουμε τί θά ἦταν ἡ προλεταριακή δικτατορία, σέ θεωρητικά ἐνδεχόμενη ἐπιτυχία; Ἀσφαλῶς ἤ πάντως, ὄχι ὅτι διακήρυξαν σάν γενικά χαρακτηριστικά της γνωρίσματα. Ὁ Ἔνγκελς μετά τήν περίφημη Κομμούνα παραδέχτηκε πώς ἡ λειτουργικότητα τῆς προλεταριακῆς δικτατορίας, στόν τομέα της δημοκρατίας τῶν κοινωνικῶν-δυνάμεων πού κυριάρχησαν, ἀποτελεῖ ἕνα βασικό παράδειγμα γιά τήν κατανόηση τῆς οὐσίας της, πέρα ἀπ' τίς ἀδυναμίες της σ' ἄλλους τομεῖς πού μαζί μέ τόν Μάρξ κατέδειξαν. Ἀλλά οἱ ἴδιοι δέν θά μποροῦσαν νά τήν ἐπιβάλλουν ἔτσι τό 1848 μπροστά σέ μιά ἀστική τάξη πού θά εὕρισκε ἐκατομμύρια ἀγροτικά μικρομεσαία στρώματα γιά νά ὀργανώσει τήν ἀντεπανάστασή της. Καί αὐτό παρά τήν μεγαλοφυΐα τους, πού μπροστά στούς ἱστορικούς ὅρους θά ἦταν ἀνίσχυρη.

Θά μπορούσαμε νά συμπεράνουμε, πώς ἐκεῖνο πού ὑλοποιεῖται σάν προλεταριακή δικτατορία στά ἐθνικά-σοσιαλιστικά κράτη δέν ἀποτελεῖ ἀντιμαρξισμό μέ τήν ἔννοια μιᾶς κατάφωρης παραβίασης κι κακοποίησης τοῦ πνεύματός του, ἀλλά πώς ἡ προλεταριακή αὐτή δικτατορία, ἐπειδή οἰκοδομεῖται πάνω σ' ἕνα σχετικά ἀπρόσφορο κοινωνικο-οἰκονομικό ἔδαφος, ἔχει σημαντικές ἐλλείψεις στήν δημοκρατική λειτουργικότητά της. Ἐπιπρόσθετη αἰτία γιά τήν μακρόχρονη διατήρηση τῶν ἐλλείψεών της στάθηκε ἡ μακρόχρονη ἀπομόνωση τῶν σοσιαλιστικῶν χωρῶν κι ἡ σχετική ἀδράνεια τοῦ εὐρωπαϊκοῦ λαϊκοῦ κινήματος.

Ἡ κριτική μας δέν πρέπει ν' ἀντιτίθεται σέ μιά ἱστορική πραγματικότητα κι ὑποτε δέν εἶναι διαλεκτικότερο ἀπό αὐτή τήν ἴδια τήν σημερινή ἱστορική κοινωνική ἀνάπτυξη, ἔχουμε ὅμως δικαίωμα κι καθῆκον νά μήν δεχθοῦμε γιά τίς χῶρες μας ὅτι θά ὑλοποιηθεῖ σάν προλεταριακή δικτατορία, ἀρκεῖ νά μπορέσουμε δραστήρια νά τήν πραγματώσουμε ἔτσι ὅπως ἀντιστοιχεῖ στήν κοινωνική-οἰκονομική-πολιτική κι πολιτιστική πραγματικότητα τῶν χωρῶν μας. Πρός τό παρόν τό εὐρωπαϊκό μαζικό κίνημα συνήθιζε νά μετατοπίσει τό πρόβλημα τῆς ἐπαναστατικῆς κοινωνικῆς μεταβολῆς, σέ πρόβλημα τῶν χωρῶν τοῦ τρίτου κόσμου, ἐνῶ παράλληλα τρώει χωρίς νά τοῦ στέκεται στό λαιμό ἕνα μέρος τοῦ φόρου ἀπό τήν λεηλασία τῶν ἀγαθῶν του τοῦ 3ου κόσμου, πού πραγματώνει τό μονοπωλιακό κεφάλαιο τῶν χωρῶν τους.

Ὅσον ἀφορᾶ τήν ὑλοποίηση τῆς μαρξιστικῆς διαλεκτικῆς πάνω στό ζήτημα τῆς προλεταριακῆς δικτατορίας στίς καπιταλιστικές χῶρες θά πραγματωθεῖ ὁ σοσιαλιστικός χαρακτήρας της, ἡ ἴδια ἡ μαρξιστική διαλεκτική δέν μᾶς ἐπιτρέπει νά τήν κλείσουμε σέ σφιχτές συνταγές.

[Margin note, crossed out:] γιά νά [illegible] τό ἱστορικό [illegible] [illegible] μιά [illegible] [illegible] πού [illegible] τήν [illegible] ἡ ἀρχή [illegible] στό διαλεκτικό [illegible] κοινωνικῶν [illegible] τήν κοινωνική [illegible] κοινωνίας-φύσης νά κινεῖ σέ ἐξέλιξη τό σοσιαλιστικό [illegible] μερική [illegible] τῆς [illegible] [illegible] [illegible] κοινωνικῆς [illegible]

συμμαχία έχει να κατανοήσουμε πώς η προλεταριακή δικτατορία έχει να εκπληρώσει μιά δύσκολη, αντιφατική, ιστορική αποστολή. Να στερεωθεί πάνω στο κοινωνικό έδαφος της δυναμικής κυριαρχίας, αποτέλεσμα της γρήγορης ζύμωσης της σοσιαλιστικής επανάστασης, να εξαρθρώσει κ' καταστρέψει τις παλιές συντηρητικές πλευρές της κατάστασης της κοινωνικής μας ανάπτυξης, θέτοντας ταυτόχρονα όλα τα κοινωνικά οικονομικά πολιτικά πολιτιστικά προτσές, που χρειάζεται εκπληρωθεί, σε κίνηση για την ανάπτυξη της σοσιαλιστικής κοινωνίας.

Για να εκπληρώσει αυτή την ιστορική αποστολή της δεν μπορεί νάναι μιά απλή αλλαγή ταξικής κυριαρχίας. Την ουσιαστική δημοκρατία μπροστά στην οποία [illegible] τέρμα η αστική τάξη έχει μπροστά της η προλεταριακή δικτατορία, να ξεπεράσει στην συντηρητική λειτουργία της κοινωνίας, στις τάξεις κ' στα κοινωνικά στρώματα που βγαίνουν έξω από τα μέτρα στον σοσιαλιστικό μετασχηματισμό της. (Γο)

Αυτό θα μπορούσε να λεχθεί σαν διαλεκτική άρνηση της για το ιστορικό ξεπέρασμα των κοινωνικών ταξικών συμφερόντων κ' αφήνοντας την καθαρή αντίθεση κοινωνίας-φύσης να κινεί σε εξέλιξη το σοσιαλισμό, μερική απόληψη της οποίας είναι άμεσα η πάλη των τάξεων στην ιστορική περίοδο της ταξικά διαμορφωμένης κοινωνίας.

(Γο) ο όρος προλεταριακή δικτατορία είναι ισότιμος με τον όρο σοσιαλιστική δημοκρατία ο οποίος μάλλον αποδίδει [illegible] το περιεχόμενό της κ' αποφεύγει παρανοήσεις.

Θέση = Παθητικοί παραστάσεις.
Εποχή Επιταγών - [illegible] [illegible] Ρωμιοσύνης = ~~[illegible]~~ επιχειρηματικοί - δημιουργικοί

Δεν θέλει ~~[illegible]~~ νεότης ενέργεια - και έργα
όχι από παλιοί τόσο κουβαλήματα

Τότε [illegible] για τα καινούργια.

"Ελληνισμός"

① Κρατικός και [illegible]
② πολιτική φωνή
③ Πολιτισμού ανατομή - Είναι - άνοιγμα που ικανοποιεί
όλους - όλους Ενώ ~~[illegible]~~ έχουν
εθνικό - παλαιού στρατηγική -

④ Ελληνική δομή - υποδομή για [illegible] τα Ευρώπη [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
όπου μόνο Χρυσόγονο κρατική επιχορήγηση.
0,7 % για το πολιτισμό -
το ποσοστό: Ναι 3%
① Ναι πενταπλασιασμό το [illegible] Καλλιτεχνικά [illegible]
② Ναι τα χρήματα βασικοί [illegible]
+ Αυτοδιοίκηση

[illegible] Πολιτική πολιτισμού

Όχι προσωπικού ;
Πολιτική αλλαγή

3 Εθνικοί [illegible] από κατευθύνσεις οι [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] βαρβαρότητα [illegible] :
① Υγεία - ② Παιδεία - ③ Πολιτισμός

Για [illegible] το ΚΚΕ οι βασικοί σύνθημα [illegible]
~~[illegible]~~ [illegible] αντικαταστάθηκαν τα κράτους
[illegible] [illegible] [illegible]
Να μειωθούν οι στρατιωτικές δαπάνες
~~[illegible]~~ να ~~[illegible]~~ πολλαπλασιαστούν
τα ποσά για Υγεία - Παιδεία - Πολιτισμό

Αυγούστου 60
Τη Δευτέρα Συναυλία Εξωτερ. Ηρώδειο
για
Μ. Θεοδωράκη – Λαμπίρη Καρύδη [illegible]

Ι Πειραιεύς [illegible] Σινεμά
~~Κ[illegible]~~ Φθινόπωρο 60
Μ. Θεοδωράκη – Λεβαδίτη – Παΐζη
και λοιπ.

Ι Συναυλία [illegible] Σινεάλ
Άνοιξη του 66
στο γήπεδο ΑΕΚ
Ρωμιοσύνη
Μ. Θεοδωράκη – Ρίτσος

Ι Βραδιά
~~Ελλη~~ Ελλη Μουσική
και ποίηση

Τιτλοι Βαρβαρέσος
Τσιτσάνης
Μητσάκης
Παπαϊωάννου
Καλδάρας

Ποιητ. Ρίτσος
Ελύτης
Γκάτσος
Βάρναλης
Λειβαδίτης
Χειλαδάκης

Λυκαβηττός
Μουσική Αύγουστος του 1966

ΚΑΤΡΑΚΗΣ

Καὶ φτάνουμε στὸ κέντρο τοῦ προβλήματος
Τὸ σύστημα Ἄμυνας ἀποδείχτηκε [illegible]
Κανεὶς δὲν ξέρει τί γίνεται.
Ἂν δὲν τὸ ξέραμε γιὰ τὸ Στρατὸ σημαίνει
ὅτι γι' ἀρμοδίους [illegible] ἢ ~~γιατί ἐφαρμόσθηκε~~
γιατί ἐφαρμόσθηκε ἡ παλιὰ νοοτροπία μὲ
Στρατὸς σὲ ἀστυνομικὰ καθήκοντα ~~[illegible]~~
ἐναντίον τοῦ λαοῦ =
~~[illegible]~~ Πρῶτο λοιπὸν χρειάζεται κυβέρνηση σὲ
τέτοιο κέντρο - Δέξιμο - ~~[illegible]~~ καὶ καλύτερη
δύναμη ποὺ νὰ σπάσει τὸ σύστημα καὶ
νὰ μᾶς πεῖ τί γίνεται πίσω ἀπὸ
τὸ παραπετάσματα τῶν ἐθνικῶν
σκοπιμοτήτων...
Δεύτερον χρειάζεται ἐπίθεση Εἰρήνης
[illegible] σὰν καθιστᾶ στὸ Τουρκίας ποὺ
[illegible] στρατιωτικοῦ [illegible].
Εἶναι καὶ κλειστὴ θύρα τοῦ στρατιωτικοῦ [illegible]
Μήπως πίσω ἀπὸ ὅλα αὐτὰ κρύβονται
τὰ σχέδια [illegible] τοῦ ἐξοπλισμοῦ [illegible]
[illegible] σὲ εἴπατε γιὰ νὰ μᾶς [illegible]
[illegible]?
Ποιοὶ θὰ κάνει αὐτὰ σὲ πόλεμο?
Ποιοὶ θὰ ξέρει Εἰρηνικὰ καὶ [illegible]
τὸ κυπριακό? ? Ποιὲς ἐσωτερικὲς
καὶ ποιὲς σχέσεις? Ποιὲς διεθνεῖς σχέσεις καὶ
δυνάμεις? Ποιὲς
[illegible]?
Ἡ [illegible] Εἰρήνη νὰ ἐν [illegible]-
[illegible] γιὰ νὰ γίνει [illegible] χρειάζεται

και αγαθή επανάσταση : η ΑΛΛΑΓΗ :

Τι σχέση όμως έχουν όλα αυτά με το πορτρέτο ?

Πρώτα απ' όλα είναι μεγάλη ευχαρίστηση για μένα παθητικότατα τα συμπεράσματα — όμως το συναισθηματικό λόγο που είναι το γεγονός ότι πάνω στο χαρτί μας λείπει το ΟΡΑΜΑ. Λείπει αυτό το συγκλονιστικό που νιώθαμε όλοι μας όταν παίζαμε και ανασυζητούσαμε — στην εποχή της Κατοχής — ή όταν κλειδώναμε σε μια καινούργια κατάσταση φαγγρίσουμε όταν Χτυπούσαμε οι δρόμοι το 63 - 65. —

Αυτό το φαντασιακό της ψυχής μεταβάλλει τον καθένα μας σε ενεργητικό και δημιουργικό. Υπάρχει πίστη. Η πίστη φέρνει τη δύναμη και αντίσταση και αγωνιστικότητα — Κι όλα αυτά δένονται με το όραμα και συγκεκριμένα — καλλιτεχνικό. Έργο = Το Καινούργιο γιατί το όραμα και το καινούργιο δεν αντιστοιχούν με τίποτα το παλιό και μόνο ένα νέο έργο μπορεί να τα εκφράσει. Αυτή είναι η ουσία της Αλλαγής Ενώ δίπλα μόνο ουσιώδη Περαστική

Καί ό λαός είναι σ' αυτή τη βασική πορεία
ιδεολογικός.
Στη συνείδηση Λαϊκής ~~[illegible]~~ δηλώσαμε
ο λαός βρίσκει ότι φταίνε τα επισυσσωρευμένα
στόχος που το μέγιστο που επιτρέπει να
προσδοκά, είναι η εναλλαγή.
Όμως η εναλλαγή δεν έφτασε στο
βαθμό που να λειτουργεί ομαλά
και ικανοποιήσει ψυχές. Η αντιπαράθεση
οραματισμών και ιδεών: Σήμερα όλα
είναι λογικά — αναγκαία. Υπάρχουν οι
ηγετικές προϋποθέσεις για την Εθνική
Αναγέννηση. Ποιό στοιχείο λείπει?
Εκεί - οι ηγέτες πολίτες - Λαού
δεν είμαστε ακόμη ικανοί να
δημιουργήσουμε έναν εθνικο - λαϊκό.
Λαϊκισμός που θα σταματήσει το
δεύτερο κόσμο που μονοπωλεί με δυναμι-
τισμό την εξουσία και στέκει εμπόδιο
στο δρόμο της Εθνικής Αναγέννησης.
Όμως τι πρέπει να γίνει?
Αν σημερινοί οι δηλώσεις εκείνων που
~~[illegible]~~ βρίσκονται σήμερα σε πανικό, της
κυβερνητικής εξουσίας αποφασίσουν για την εναλλαγή
και όχι για την αλλαγή — και όπως

φαίνεται εκεί τι ακριβώς — τότε όσοι
και όποιοι από μας ποθούσαν την
αλλαγή πρέπει να συνειδητοποιήσουμε
να επιστρέψουμε μαζί ξεκαθαρίζοντας
επιστρέφοντας δυναμική μεσογραφία
— όπως από εποχή στη Εσπερία
και στο προσκαλούμε —
ώστε να αντιμετωπίσουμε
μέσα στο χαμό σαν μια σύγχυση
μελλοντικής ελπίδας.
Είναι οι συνειδητοί — ιδεολογικά συνεργάτες
εργατικοί — οι ανεξάρτητοι ανθρώποι
και καλλιτέχνες θα παίξουν στην
και στον ανερχόμενο βασικό ρόλο-
Μήπως έτσι τι αλλαγή χρειάζεται
και η προσπάθεια του στο Λαό
στα Πειραιά. Φιλόλογοι και στο
καινό κέντρο όλων των ανεξάρτητων
ανθρώπων (κινητών) και σαν πράξη
και αν το έργο του είναι φυσικό
να ανοίξει την αλλαγή

(2) Αρχή και όχι τέλος. Θα μπεί μπροστά στο λαό. Θα γραφτεί
θα βγεί κάτι άλλο – και ούτω καθ' εξής.–

(1) Κείμενο με έκφραση.
Θαυμάζω Αυγή – Κατανοώ. Αλλά καινούργια εξήγηση

(3) Κείμενο ευστόχων λαού ή ευστόχων τεχνίτης οπαδών

(4) Άποψη και κριτική: τίποτα ή συνεκτικό
που να ανατρέπεις το Βασικό ~~...~~ Άξονα

Μόνο επιμέλεια παρατηρείται.

Αντιπαράθεση σε μορφώσει σαν Ιδεολογική Προτεραιότητα

Χαρακτηρίζεται ~~...~~ Μόδα = Επαναστατική Φράση
τυφλή Αντικομφορμισμός

Είναι τα μόνα αδύνατα σημεία:
~~Δεν~~ Παραχωρήσεις στην Ιστορική Προτεραιότητα
που ~~...~~ ~~αναπηδάει~~ Εκπηγάζει από τον Α.Π.
και σε βλέπω περισσότερο νόημα – κίνηση

Λέω βλέπω γιατί είναι περισσότερη στη φράση
~~...~~ Όσο γιατί σε περισσότερη στις πράξεις
αυτό που κρατά πάντα ο Καραμανλής

Γιατί μετά γιατί αυτό σαν Επαναστατική στάση
και Κατάκριση αυτό από συμβουλές στέρησ–
~~...~~ Φυσικά σε σχέση με το ΚΚΕ και το προχθεσι-
νό για το σώμα ή Αριστερά σε παγκόσμια
κλίμακα ~~...~~
δεν έχει πείσει ακόμα τον άνθρωπο ότι αυτό το
Άξιο θα είναι ουσιαστικά καλύτερο από το Σήμερα

50 χρόνια έγραψα στο Αύριο έκανα και
είναι αόριστο – περισσότερο κοινωνικοί οι επαγγελματικοί
εργασίες στη Ευρώπη και στη Ασία. –
Και ο λαός μας σήμερα φαίνεται και μου σημειώνεται
ακόμα από ανατολ. Ελλάδα ούτε να υποταχτεί στην
«Ιδεολογική Προπαρασκευή». Μόνο οι διανοούμενοι
επηρεασμένοι είναι ευαίσθητοι.
Γι' αυτό έχει σημασία για μας: Πού απευθυνόμαστε
στο χοντρό λαό, στη μάζα, ή στις elites
στους «διανοούμενους»; (έστω ιδεολογικά).
Αν απευθυνόμαστε στη μάζα τότε θα πρέπει να χτυπ.
θέλει να τα πούμε την αλήθεια.
Αλήθεια είναι (έστω και λίγο) και έχει
θέλει να κάνει βασικές επιλογές.
Είναι φανερό ότι όλοι γνωρίζουν την επιλογή
καπιταλιστής ή σοσιαλιστής. Μοναρχικοί ή
Επαναστάτες. Είμαστε υποχρεωμένοι να
κάνουμε επιλογή ανάμεσα σε
ιδεολογίες και σοφιστείες αντιπαίζουν;
Πού ο Ζαχαριάδης (παρότι στην ιδεολογική
προπαρασκευή) αρνήθηκε αυτή την επιλογή
– ας βγάλει η ίδια η ζωή – και το
πείραμα: Τι σημασία οι λαοί.

Δηλαδή / Οὐδέποτε ἔπαυσε ἡ κατάσταση νὰ σημαίνει ὅτι
[illegible] – δὲν ἀλλάζει τίποτα – στρατιωτικοποιημένη –
γιατί ἡ ζωή στὴ Ἑλλάδα σήμερα ὅλη σὲ
δύο μονοπάτια – μέσα στὸ χωράφι τῆς μονοκρατορίας
φυσικά – ποὺ τὸ ἔχει μιὰ φωτογραφία πίσω
τὸ σῶμα τῆς σημαίας καὶ [illegible] – Ἔτσι
καὶ τὸ θέμα. Ἐμεῖς τί περιμένουμε καινούργιο;

Στὰ 61 – 63 ~~[illegible]~~ τὸ
σταυρόλεξο, ἦταν Παπανδρέου ἢ Καραμανλῆς?
Μπορῶ νὰ ἀπαντήσω τότε σωστά.
Μετὰ οἱ Συνταγματάρχες τὸ σταυρόλεξο, ἦταν
Δικτατορία ἢ Δημοκρατία.
Στὰ 1970 ἦταν γραμμένο μιὰ (στοιχηματίζω
γιὰ μένα) ποιὸς θὰ ἐπικρατήσει ἡ τύχη
στὴ Δημοκρατία.
Στὰ 1972 – 73 τὸ δίλημμα ἔπαιζε καθαρὰ
Παπαδόπουλος ἢ Καραμανλῆς.
Καὶ ἀπὸ τὸ 1974 ~~[illegible]~~ ἕως σήμερα:
τὸ σταυρόλεξο, ἔχει:
Καραμανλῆς ἢ ἐπιτροπή –,
Ὁ λαός ἀπαντάει καὶ σωπαίνει κάθε μέρα.
Ἂν ἐμεῖς δὲν ἔχουμε τὸ θάρρος νὰ ἀπαντήσουμε
τότε θὰ μένουμε σὲ παραδείγματα στη
ζωή.

Απόδειξη:
Ποιοί αρνούνται να πάρουν θέσι καθαρή πάνω
σ' αυτό το δίλημμα - Ποιοί ~~το ...~~
το αγνοούν ή το μεταθέτουν σε φανταστικά
διλήμματα; Όπως π.χ. ότι Καραμανλής και
Χούντα είναι ένα οπότε το δίλημμα είναι
Καραμανλής ή σοσιαλισμός?

Είναι το ΠΑΣΟΚ - ο ΑΠ.
Είναι το ΚΚΕ
Είναι το ΕΚΚΕ

Το για οικονομικά μέσα

Έχουν όλοι τα μέσα να διαθέσουν
ΑΠ. = Μέγαρα - Αυτοκίνητα -
καθημερινή εφημερίδα - Βουλή
150 βουλευτές
ΚΚΕ = ~~Παλάτια~~ πακτωλός - Πρεσβείες -
Μπιστόλια -
Υπάλληλοι σε ...
ΕΚΚΕ = Το ... πάν/μιο ~~Μ...~~
~~...~~ Παν/μιο

Και όμως ο λαός δεν τους
~~...~~ αισθάνεται -
Δεν τους πιστεύει
Τους φοβάται - Μήπως για προβοκάτορες
για πράκτορες.

Μήπως ο λαός φοβάται να [illegible] [illegible]

Όχι, ο λαός φοβάται μόνο τον [illegible] [illegible]. Όπως έχει δείξει

φορές – Στις 45-46

Στο 63-67

Αυτή είναι η ουσία της ΕΔΑ.

Να κάνει πολιτική πράξη.

Να ενημερώσει – όχι απλώς [illegible] [illegible] –

να πραγματοποιήσει.

Να [illegible] στο δρόμο [illegible]

Να ανοίξει δρόμο [illegible] [illegible]

ΕΔΑ συσπείρωσις ὀργανισμῶν πού ἀνήκουν στήν Ἀριστερά
πού ἔχουν λύσεις ἐξεγερτικές. Δέν ἔχουν κανένα σκοπό
μέ κανένα μηχανισμό — Μέ ~~πρῶτο~~ σκοπό:

① Ὑπεράσπιση τῆς Δημοκρατίας

Ὑπάρχει ἤ ὄχι σήμερα Δημοκρατία ?

Πότε καί πού ὑπάρχει Δημοκρατία;

Ἀπό 1936 ὡς 1967.
[Ἀγγλικοί - Ἀμερικανοί - Σοσ. Χώρες - Ἑνώσεις -]

Αὐθαιρεσίες [illegible] ὁ λαός.

Στό κοίταγ-καιρου εἶπαν καί καταδίκη τοῦ
γιατί δέν εἶπε ΝΑΙ στήν Δικτατορία.

Ἀντίφαση?

Ἐθνική συνοχή - ὑπερηφάνεια - ἐθνικός -
Ἐθνική Ἑνότητα.

Ἀπό πού κινδυνεύει ἡ σημερινή Δημοκρατία (Βεβαίως ἀπό τα Δεξιά)
Ὅμως:

~~[illegible]~~

Η ἱστορία δείχνει ὅτι ἡ Ἀντίδραση
ἐκμεταλλεύτηκε πάντοτε λάθη Ἀριστερᾶς -
Η Βαρκίζα ἔφερε τα Δεκεμβριανά
~~[illegible]~~ Η ἀνοχή ἄνοιξε το δρόμο στόν Ἐμφύλιο
Οἱ μαθητικές ἐπιτροπές τοῦ 63-67
(ὅπως τῆς καί σύ ΑΠ.)
προετοίμασαν τη Δικτατορία
Σήμερα κινδυνεύει

- Ἀποπροσανατολισμός
- Μετάθεση στόχων (Ἀντιιμπεριαλισμός)
- Πολιτικοί φόνοι
- Κλίμα [illegible] - τρομοκράτησης
- Διάσπαση τῆς ἑνότητος στή βάση τοῦ λαοῦ

(ἰδεολογικὴ προπαγάνδα) ὑποχωρήσεις σε

Δὲν εἶναι προβλήματα σὲ σύγχυση:

- ΝΑΤΟ – ΒΑΣΕΙΣ – ΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟΣ – ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΣ –
- ΑΝΑΞΕΣΗ ΠΑΛΙΩΝ ΠΑΘΩΝ (ΕΑΜ)
- Ε.Ο.Κ.

Π.χ. τὸ ΚΚΕ προτείνει: → ΜΕΤΩΠΟ ΑΝΤΙΙΜΠΕΡΙΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ (λύτρωση)

δηλαδὴ
- Νέα ἀπομόνωση τῆς Ἀριστερᾶς
- Νέο μαχαίρωμα

Ἄλλα προβλήματα:

Διαιώνιση τοῦ πνεύματος τῶν ΑΝΤΙΔΙΚΤΑΤΟΡΙΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ –

Διασαφήνιση Κοινὴ γλῶσσα – – Νὰ βρεθοῦν ~~Κοινοί~~ ἑνωμένοι ἐχθροί:

ΗΠΑ – Τουρκ. Μιλιταριστές – Χούντα

Μοναρχικοὶ κύκλοι ποὺ στήριξαν

στηρίζουν τὴ χούντα,

Καὶ κυρίως Δημιουργία ἐναλλακτικῆς λύσης

Προϋποθέσεις:

- Ἀπομόνωση τῆς μαύρης Δεξιᾶς ποὺ [illegible] Δημοκρατικὴ Δεξ.
[illegible] διάσπαση ἐπαφῆς μὲ τὴ
- Στρατιωτικὴ Ἐξουσία – Πῶς μπορεῖ νὰ ἀντιμετωπισθεῖ ?

Πορτογαλία. Το ΚΚ διασπά το κοινό μέτωπο –

Καρίγιο: Μιλάμε με τη μοναρχία, και με το Δυναμικό Κέντρο.

Στόχος: Δημοκρατία δυτικού τύπου (Ιταλία)

« Μόνο βοηθάει να λυθεί το πρόβλημα του Σοσιαλισμού μέσα στο πραγματισμό »

Το Δυναμικό Κέντρο (Καραμανλής)

δέχεται οποιεσδήποτε εγγυήσεις για να ανασυσταθεί – δέχεται την Ευρώπη.

Αυτό έτσι μας βοηθάει στο αύριο ή μας βλάπτει?

(1)

Σύνδεση με Ευρώπη σημαίνει:

- Δημοκρατική παράδοση –
- Δομές κοινωνικής ανασυγκρότησης
- Καπιταλιστικό – βιομηχανικό επίπεδο –
- Πολιτιστικό
- Εγγύηση για τη δημοκρατική πορεία –
- Αρωγή κατά της Τουρκίας
- Σύνδεση με το Ατλαντικό Κίνημα (το πιο προωθημένο του κόσμου)
- Η μόνη έξοδος για την ευημερία

Σοσιαλισμό·

Αντίθεση Ευρώπης – ΗΠΑ

9.

γιὰ ἕνα πρόγραμμα … ἀριστερὰ … πολιτικό

Τσεχοσλοβακία τελευταία

Πρέπει βρίσκουν μὲ τρόπο τὶς ἐξελίξεις.

~~[illegible]~~ Διάγνωση ἰσχυρή – [illegible]

① Εἰρηνικός – Δημοκρ. – Λαϊκή – (Ἐπανάσταση)

② Πλουραλιστής (Δικτατορία Προλεταριάτου) / ἐπὶ οὐσία!

ΑΡΝΗΣΗ τῆς Παραδοσιακῆς Τακτικῆς τῶν ΚΚ! Ἀξιόχρονη

τῶν σύγχρονων κεφαλαιοκρατικῶν

Ἂν τὰ ΚΚ Εὐρώπης εἶχαν τὸ ὀμφάλιο λῶρο (ὀμφάλιο λῶρο) ποὺ τὰ συνδέει μὲ Μόσχα – κλπ

καὶ διασποῦσαν τὸ πρόγραμμα [illegible] (ΚΚΙ – Κοινὸ πρόγραμμα)

οἱ ἐργαζόμενες μάζες τῆς Εὐρώπης θὰ εἶχαν ἀρχίσει τῆς Κυβέρνησης Ἐργαζομένων – (Σοσιαλισμός)

Ἔτσι καὶ ἡ ἀνάγκη τοῦ νέου Φορέα

Βαθυριζική Ἐπανάσταση – Ἔργασία

Τεχνολογική Ἐπανάσταση – Ἐργαζόμενοι. (2)

-10-

Γερμανοί Κομμουν... - - -

2ο Σχέδιο στη ΕΔΑ ~~...~~

~~...~~ Συμβολή για την

Στρατηγική του νέου φορέα - ?

Ιδεολογική -	Από κέντρο ως ΕΔΑ ?
Πολιτική	Από αυτονομίες ?
Τεχνική	Από ενωτικό φορέα ? Πρωτοπορεία ?

Πρωτοπορεία για μια μεταβατική Κυβέρνηση Εργαζομένων -

~~...~~ ανταγωνισμοί στη Ενωτικής

γνώσης - εμπειρίας - (φιλοσοφική πολιτική ~~...~~ γεωγραφία)

Αμερικανική πολιτική - φορέας Χ

Σοβιετική πολιτική - φορέας Ψ

Ανάπτυξη ←

- Μεγαλώθηκε Καπιταλισμός (Ευρώπη)
- Σοσιαλιστής (Ευρώπη)
- Σοσιαλισμός (Αραβία - ΠΑΣΟΚ) (Αραβικής - στρατιωτικής)

Εδώ χρειάζεται και πάρα πολύ βελτίωση

Ζητά τον Σοσιαλισμό -

ΟΧΙ υπόθεση μόνο πρωτοπορείας (βλέπε αραβικός (ΠΑΣΟΚ) και στρατιωτικός σοσιαλισμός) Αλλά Πακιστάνο

σοσιαλισμό

Παλλαϊκό

Υπάρχει άμεσος κίνδυνος?

Τεχνικά εἴμαστε πάντα σὲ ἔξω τοῦ στρατιωτικοῦ και

Πολιτικά μὲ τὴ βοήθεια ἢ συνεπείᾳ φαίνεται διαίρεση μέσα στὴν Κυβέρνηση

Ἔτσι ἡ ἀκτινοβολία της φτάνει στὸν Στρατὸ καὶ τὸν διαιρεῖ.

Δηλαδὴ ἐπηρεάζονται χάρις στὴ Λαϊκότητα τοῦ Στρατοῦ ποὺ προέρχεται ἀπὸ τὴν ἀκτινοβολία τῆς Κυβέρνησης.

Ὁπότε ἂν φύγει αὐτὴ ἡ ἀκτινοβολία ἢ ἂν ἀλλάξει ἡ Κυβέρνηση τότε τί γίνεται?

Δηλ. Ἂν ἑνωθοῦν οἱ ἀξιωματικοί ξανά θὰ ἑνωθοῦν κάτω ἀπὸ ποιὰ σημαία? Ποιὰ κοσμοθεωρία καὶ ποιὲς ἰδέες?

Ἡ ἀκτινοβολία ἔξω τῆς Κυβέρνησης ἐλέγχει ὁριστικά. Ὅπως καὶ τὸ Σύνταγμα — Καραμανλῆ ἡ ἐπιρροή —

Ὅμως δὲν προσθέτω τίποτε —

Η ~~[illegible]~~ Επιλογή είναι πάντα
η ίδια γιατί τίποτα
δεν άλλαξε: Οι δομές
δεν αλλάζουν από ένα χέρι σε άλλο

(Εποχή επανάστασης)

Απογοητευτικές [illegible] ~~[illegible]~~ πολιτικών
~~[illegible]~~ πολιτική [illegible]
και όχι τεχνική γιατί αυτό είναι [illegible]..

~~(Η [illegible] έκανε επιλογή:~~
~~(Τι [illegible] ο Παπανδρέου ....)~~
~~Δεν η ΕΔΑ είναι ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ~~
~~Γιατί Ναι στο Παπανδρέου~~
~~[illegible] στο Καραμανλή~~
~~και όχι στο Καραμανλή ?~~
~~[illegible] ?~~

~~[illegible]~~

ΤΑ ΚΚ. το ΠΑΣΟΚ η ΕΚΚΟ

Δίσημο των μηχανισμών — ανταγωνισμός — κλπ

Η ΕΔΑ είναι η θαρραλέα Αριστερά

ανοιχτός κόσμος στην αλήθεια (~~[illegible]~~)

οι ιδεολόγοι προοδευτικότητας

για να σώσει τη Δημοκρατία.

~~[illegible]~~

Θα τη σώσει όχι για το κεφάλαιο

αλλά για το λαό.

~~[illegible]~~ φυσικά και τέτοια

ωραία — επαναστατική — γενναία πορεία

είναι δίκαιο — οι Αριστεροί φασί ~~[illegible]~~ όσοι

[illegible] κόσμος οι κυριαρχεί το μέρα οι

ιδεολόγοι προοδευτικότητας και φασί [illegible]

και το ΚΚΕ (εσωτ.) ~~[illegible]~~ είναι [illegible]

[illegible] μ' αυτό οι [illegible] δεν έχει

τη θέση να παίζει ενάντια στο [illegible] —

Αλχημιστές του "[illegible]" το [illegible] —

~~[illegible]~~ δεν στο χρειάζεται κίνημα

στη πάλη, στο λαό, η θαρραλέα πορεία

παρακαταθήκες

[illegible] [illegible] παρακαταθήκες -
~~[illegible]~~ οἱ ἄγριοι βρίσκονται στὴ
φυσική [illegible] - ὅσο τα θηρία στὴ
λογική του είναι σάπια - Είναι πάνω στο
ὕπνο - Ἐκεῖ βαδίζουν θηρία -
Ἡ λογική τῆς ἀλήθειας [illegible]
τοῦ κόσμου μέσα στὴ σπηλιά
τῆς ζωῆς -
Ἂν (φυλακισμένος τῆς [illegible])
γίνουν οἱ θησαυροί, [illegible]
τῆς [illegible] καὶ ὄχι τῆς
φανταστικῆς [illegible] σὲ [illegible] τη
φορτωθεῖ ἡ [illegible] τῆς συγκομιδῆς καί
γιὰ μᾶς -
συγκομιδής

Ζερβός Γεώργιος
Τρικούκης Γεώργιος
Καρβούνης Αθην.

① Διοικούσα κάθε πρώτο Σαββατοκύριακο
② Εκλογές προεδρείο από καθεμιά σε [illegible] στο ΒΕ και στις εργατικές [illegible] [illegible]
στις [illegible] [illegible] σε πλήρη συνεδρίαση.

③ Κάθε διοικούσα [illegible] τα τέλη [illegible]

④ Εκτελεστική επιτροπή [illegible]
4 [illegible] (Ηλιόπουλος - [illegible] - Κωστερίτης - Αντώνης)
5 νέα στελέχη (Ζερβός - Καρβούνης - [illegible] - Τρικούκης - Κολοκοτρώνης)

σὰν βρεθοῦμε καὶ σὲ φιλον-
-ικία καὶ γενικὰ ἡ σκέψη
στὴ μονομερῆ κ.τ.λ. σύλληψη.

ποὺ χαρακτηρίζεται ἀπὸ
τὴν ἐπαναστατικὴ ὕφεση
καὶ τὸ ——— μετὰ ἔργων
μόνο.

ἐξ' ἄλλου τὴν ὅλη καὶ
σημασία στὰ κείμενα. Ὑπάρ-
χουν πολλὰ κείμενα γύρω
μας πού εὐτυχοῦν ἐνῶ
οἱ λαοί δυστυχοῦν,
καὶ ἀντίστροφα λαοί νά
εὐτυχοῦν παρ' ὅλο πού
ὑπάρχουν κείμενα
πού ἐ[illegible] νά
δυστυχοῦν. Κι' αὐτό γιατί
ζοῦμε τὴν ἐποχή τῆς
τεχνολογικῆς ἐπανάστασης.
Οἱ ἀλλαγές γύρω μας καί
μέσα μας γίνονται μέ

[illegible] ;

Αγαπητά «Νέα»

Είδα τη φωτογραφία σας «Πλατεία του Τίτου» ΚΑΙ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ ΚΑΙ ΤΑΝΚΣ» καί τρόμαξα.

Φυσικά το έγκλημα δεν είναι δικό σας. Η τύχη ανήκει σε άλλον.

Μήπως όμως μ' αυτό σας προσβολή [illegible] το σύγγραμμα;

Μήπως [illegible] το φως;

~~[illegible] ΤΑΝΚΣ [illegible]~~

Και καταλαβαίνω [illegible] δεν θα [illegible]

[illegible]. ΤΑΝΚΣ σημαίνει [illegible] δικτατορία. Και ξένοι:

~~[illegible]~~; ~~[illegible]~~ θα [illegible] [illegible]

[illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] τού [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] σύγγραμμα

[illegible] ΤΑΝΚΣ [illegible] [illegible] και τα ΤΑΝΚΣ; Το

Το ότι [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] - [illegible] [illegible]

[illegible] και [illegible] - [illegible] - [illegible] [illegible]

[illegible] είναι [illegible] φαινόμενο. [illegible] και η [illegible]

να [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] τα [illegible]

[illegible] και [illegible] [illegible]

Το ότι [illegible] δεν [illegible] η [illegible] και αυτό είναι

γνωστό. Το πρόβλημα είναι γιατί δεν [illegible].

Ποιος [illegible] γι' αυτό. Και σε [illegible] η [illegible] για

να [illegible].

Και καταλαβαίνω [illegible] [illegible] - [illegible] [illegible]-

δεν έχει το [illegible] ~~[illegible]~~ να [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] και

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible], και [illegible]

να [illegible] [illegible] [illegible]

Το Δεύτερο: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible]

- 2 - Κερν = Χουν;

Το ποιό όταν [illegible] και είναι [illegible] στη Χούντα
είναι ένα [illegible] που [illegible] μόνο [illegible] από
[illegible] στη [illegible] -
[illegible] και [illegible] στο [illegible]
η [illegible] στη Χούντα [illegible]
βασανισμένοι, όσοι [illegible] όσοι [illegible] - [illegible]
Και [illegible] είναι [illegible]

Όλοι εξηγούν λοιπόν, και [illegible]
και σήμερα στη και Χούντα αντιχουντικοί.
Επομένως [illegible]. Είπα
και άλλοτε ότι εγώ προσωπικά [illegible]
[illegible] από τον [illegible]
για [illegible] ότι γίνεται ή δεν γίνεται μέσα τους
~~[illegible]~~
Αλλά γιατί με [illegible] τα [illegible]
[illegible] της Κυβέρνησης [illegible]
[illegible] για να
[illegible] (αντιχουντικοί)
Και [illegible]! [illegible]
[illegible]
Με άλλα λόγια [illegible]
[illegible].
Βεβαίως η Κυβέρνηση [illegible]
[illegible]
[illegible] Χούντας

Ο ελληνικός λαός γνωρίζει ότι αυτοί / ακριβώς που
εκλεκτοί πολιτεύματος είναι / συνεργάτες (μαζί με
τη Κυβέρνηση) για να επιβάλουν [illegible]
που [illegible] η [illegible] της Χώρας τους.
Έτσι [illegible] είναι να επαναφέρουν ότι [illegible]
[illegible] ότι για να [illegible] ή
αποχουντοποίηση χρειάζεται [illegible] θα [illegible]
αναστείλουν όλες τις αντίστοιχες διατάξεις.
Θ μαζί με την Κυβέρνηση (τη [illegible])
αφού ότι Κείνου – Κείνου [illegible], η Κυβέρνηση
~~[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]~~ [illegible]
κάνει την αποχουντοποίηση – (Αλλά [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] να το κάνει)
Αλλά ~~[illegible]~~ ακριβώς την αντίθετη
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Θέμα –
Ο [illegible]!

Πιστεύω ότι η Κυβέρνηση είναι Χούντα; Τότε
να το πει καθαρά. Και να κάνει αυτό
που κάνουν κάθε [illegible] [illegible] στη
Χούντα. Να μη [illegible] το [illegible] του
[illegible].

Πιστεύω ότι η Κυβέρνηση [illegible] η Χουντική
[illegible] (αφού δεν είναι Χούντα)

3

κατοικημένα·
~~δρυμοσκόπιο~~

τώρα αυτό και αναλλοίωτα τα στοιχεία
η Μεσημβρινή [illegible] και
μεταίχμιο εν τη τρίτη θα το
[illegible] να χτίσει τα χωματι-
[illegible] τα τραγουδούνι
[illegible] αυτά : τα τρίγωνα
το [illegible] τις έρωτες της [illegible]
~~[illegible]~~ ό στο [illegible] ανθρώπων.
παράταξη.. σαν τόξα [illegible]
Οτι ~~[illegible]~~ γκρεμνός
οι αντίχορτες καταυγάζουν
– στο και βασιλεύς [illegible] [illegible]
και έγινε αποφύγει γνωρίζει
αναβλύζει αυτό τώρα [illegible] [illegible]
όλα θα σας [illegible]
και [illegible] [illegible] [illegible]
Ας είναι αναπόφευκτα [illegible]
καιροί – ~~[illegible] τα [illegible]~~
~~[illegible] [illegible] χώρος.~~
~~[illegible] και [illegible] [illegible]~~

4

Πιστεύουμε ότι ή ανάθεση της αυτοχρηματοδοτήσεως
δεν είναι [illegible] [illegible] κυβερνήσεως
αλλά και όλου τού λαού —
Διαπιστώνεται ότι για τις νέες γενιές
είναι παράλογες και πιο [illegible]
Έχει [illegible] οι [illegible] και τού
[illegible] [illegible] στο [illegible]
και τώρα [illegible] ότι υπεύθυνα
για αν [illegible] και [illegible]
του χρηματιστηρίου — Πιστεύουμε ότι
~~[illegible] κυβερνητικής [illegible]~~ και
[illegible] κυβερνητική ευθύνη —
Είναι και όλοι, όσοι με τα [illegible]
[illegible] [illegible] ~~[illegible]~~ αυτοχρηματοδότηση [illegible]
[illegible] το κοινό αυτοχρηματοδότησης [illegible]
του λαού να [illegible] να [illegible]
στο [illegible] [illegible] για την [illegible]
~~[illegible] [illegible] [illegible]~~ η [illegible]

Το να [illegible]
[illegible] [illegible] — [illegible]
[illegible] [illegible]

Δεν θα αναφερθώ στις ύβρεις και τους χαρακτηρισμούς.
Φυσικά μου προκαλεί βαθειά έκπληξη το γεγονός ότι
το ΠΑΣΟΚ με κατάστασης αποτελέσματα στις ψηφοφορίες.
Και μάλιστα με την ~~[illegible]~~ πεποίθηση ότι την ίδια έκπληξη θα
δοκιμάσουν και οι συμπατριώτες μας και όχι μόνο στην Αθή-
να αλλά στην ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ ολόκληρη Ελλάδα.
~~[illegible]~~ Όπως σ' άλλο σημείο [illegible] τακτική
όπου δεν ~~[illegible]~~ έχει επιχειρήματα και ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ προσπαθεί να
~~[illegible]~~ αντικρίσει την αλήθεια πίσω από μια τεχνική
νέφωση συκοφαντικών και προσχηματικών χαρακτηρισμών.
~~Δεν [illegible]~~ κριτικά
Ομολογώ ότι δέχομαι ευχαρίστως όσα πρόσωπα της αριστεράς
του ΠΑΣΟΚ. [illegible] με πολύ καλό μου φίλο,
αισθάνομαι ότι αυθεντικό [illegible] ότι τρέφω αισθήματα
ειλικρινούς εκτίμησης. Όπως με συνδέει ο [illegible] βαθύ
ή πολιτικά του ότι θεωρώ βασικά μαθήματα και [illegible]
για τον τόπο. Γι' αυτό αξίζουν ακριβώς της συμπαθητικής
μαζί του. ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ -
~~[illegible]~~ αυτό όπως
"Είναι να ανήκω στη γενιά που πληρώσαμε πάρα πολύ
ακριβά τις μαθητικές επιπτώσεις του πλέγματος της Αριστεράς
και της [illegible]
και γι' αυτό το λόγο θα πρέπει να μας συγχωρεθεί η
υπερευαισθησία ~~[illegible]~~ όταν πρόκειται για προβλήματα που
αφορούν την ζωή ή το θάνατο του τόπου μας.
Είπε ή όχι ο κ. Παπανδρέου ότι η Κυβέρνηση Καραμανλή
αποτελεί νατοϊκή φύση; ~~[illegible]~~ Είπε ή όχι ότι δεν
αρκείται να γνωρίσει στην Ελλάδα όσο θα είναι πρόβλημα

ὁ θεατής [illegible]; Δηλαδή ὁ ἄνθρωπος τῆς γωνιᾶς;
Ἐλπίζει ἢ ὄχι [illegible] ὅτι ἡ καινούργια κατάσταση
ἀποτελεῖ μεταμφίεση τῆς δικτατορίας; Καί ἐπίσης
τί σημαίνει τό Παλαιστίνιο [illegible] δέν [illegible] τώρα
ἔργο τοῦ Καραγκιόζη και τό ταξίδι. Τό [illegible] [illegible]
εἶναι ἡ συμβολική; Στήν ὑπόθεση τοῦ ἀγώνα. Να ὅμως
πού ὁ λαός δέν ἀναφέρθηκε ποτέ στην ἀντίφαση. Καί γι' αὐτό που
μου τό λέω ὁ πρόλογος τοῦ Πανού εἶναι [illegible]
νὰ κατεβάσει τὸν τόνο (ἀφοῦ τὸ
[illegible] γίνεται γελοιοποίηση).
Ὅμως στο παραμύθι [illegible]
κυβερνώντας παρασυρθήκαμε ἡ ἔκφραση [illegible]
[illegible] στοιχείων προσπαθεῖ νὰ δικαιολογήσει κι ἔτσι
ἀντιστρατευτικό... Γιατί στο βάθος εἶναι πεπεισμένος ὅτι
ἡ σημερινή δημοκρατία ἀποτελεῖ παγίδευση γιά
τό λαό μας. Συνεπώς θα πρέπει νά ἀντιδράσει. Γιά
νά κάνει τί; Αὐτό δέν μας τό εἶπε ἀκόμα
ὁ ἴδιος ὁ πρόλογος τοῦ Πανού.

Σε όλη τη χώρα του κόσμου υπάρχουν οι κουτοί και οι έξυπνοι. Στη δική μας υπάρχουν, όπως φαίνεται, οι ~~[illegible]~~ ηλίθιοι και οι τετραπέρατοι. ② Τετραπέρατος είναι εκείνος που θεωρεί όλους τους άλλους ηλίθιους. ① Ηλίθιος κατά την άποψη του τετραπέρατου είναι εκείνος που θεωρεί όλους τους άλλους σαν τον εαυτό του, ότι δηλαδή διαθέτουν «κοινή λογική».

Αυτή η άποψη μου ήρθε στο νου, διαβάζοντας αρχικά της τραγουδίστριας Ηλιόπουλου(?) Πίτσας ή βαριαναστενάζοντας ~~[illegible]~~ αναξιοπρεπή λεπτομέρεια: ΥΠΗΡΞΕ ΗΘΕΛΕ ΝΑ ΓΙΝΕΙ Ο ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ» Το είπε και όλο και ~~[illegible]~~ ... ΞΕΣΠΑΣΕ. Πρόκειται, όπως καταλαβαίνετε, για ένα εξωτικό δελφίνι(?) από ή κατάχρηση της ίδιας ακριβώς [illegible] το [illegible], ή βαρύγδουπη αφοριστική έκπληξη ~~[illegible]~~ ~~[illegible] το λέει η «κοινή λογική»~~ —

Που όταν συγκεντρώνεται αντιδιαστολή επάνω στον καιρό για να ξεδιαλύνει παρά μόνο ότι κοινή λογική την οποία «συναντούν» ότι δεν ζήτησαν ~~[illegible]~~ φυσικά να σηκώσουν τα ~~[illegible]~~ βάρους ορισμένα απλά ερωτήματα:

— Ώστε ο Θεοδωράκης ήταν τόσο έξυπνος ώστε να μετανοήσει υπουργείο από τον κ. Λασκαρίδη; Τότε όπως γιατί αυτή η ~~[illegible]~~ καθαρότητα και από το ανυπόστατο όλων εμμονής έστειλε ~~τον κ. [illegible]~~ ~~[illegible]~~ «~~[illegible]~~» για να συναντήσει ~~[illegible]~~ αυτόν τον έξυπνο ~~[illegible]~~ άνθρωπο; Χ~~[illegible] πάντα νερό στο μύλο της δεξιάς~~ — όπως λέγει έφτιαχνε ή μάλλον τετραπέρατοι καταγγέλλει ο Θάνος — με κείνους που ~~[illegible]~~ κοντόφθαλμοι ~~[illegible]~~ του CANTO GENERAL, ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ — αλλά και νίκη του Πινοσέτ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ και ~~[illegible]~~:

— Θέλω να σου μεταφέρω ένα αγαπητό και μια επίσκεψη στο Το σπήλαιο(?) της Ε. . Για το δημοσιογράφο σήμερα τι ότι

Το και πάγκοσμια μέρα(?) — [illegible] ο [illegible] [illegible] ότι έσπευσε να [illegible] του [illegible] — [illegible] — Όλες οι [illegible]

— [illegible] μας [illegible]

σε ἔρχεσαι [illegible] με βοηθήσεις σαν προσπαθεῖς [illegible].
Στην αρχή [illegible] η [illegible] Χειροκροτητές [illegible] (Τις [illegible] της [illegible]). Έτσι [illegible] ο [illegible] αυθεντικοί αρθρογράφοι [illegible], Τότε [illegible], [illegible], [illegible], [illegible] προσπαθήσαμε [illegible] είναι ο [illegible] της [illegible].
Ο [illegible] αρθρογράφος προσπαθεί και [illegible] του [illegible]-καθαρό [illegible], σε [illegible] της δημοσιογραφικής μας [illegible].
"Εδώ [illegible] οι δημοσιογράφοι", "Εδώ τα [illegible] τα [illegible] οι δημοσιογράφοι" !
— [illegible] [illegible] [illegible] χρυσός [illegible] το [illegible] !
Χρόνια [illegible] [illegible] να μου [illegible] να [illegible] [illegible] [illegible] οι [illegible] [illegible]. Έπειτα [illegible] [illegible] από ο [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] για να [illegible] ή [illegible] σε ένα [illegible] και [illegible] αυθεντικό [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] τα [illegible] του.
— Είναι [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] δημοσιογραφικής [illegible] [illegible] ;
— Βεβαίως, μου είπαν, [illegible] Τεχνολογία [illegible] [illegible] [illegible] του [illegible] ή [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] και [illegible] [illegible] [illegible].
Πάντως [illegible] για [illegible] [illegible] του [illegible] [illegible] [illegible] (που [illegible] [illegible] [illegible] και το αυθεντικό-προσπαθεί [illegible] [illegible] [illegible] και ... [illegible]) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] της [illegible] του Αφγανιστάν [illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] — ο [illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible] αυθεντικός Χτες Χτες [illegible] Αφγανιστάν [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] του [illegible] [illegible] —
— Σε ποια [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ή [illegible] [illegible] το [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] τιμή [illegible] του [illegible] [illegible] του [illegible] ;
— Το [illegible] να [illegible]

Γο για βάση σαν αρχή θα [illegible] από τα δεινά του ιδιοκτήτου.

Θέλω τι λέω; Ξεχνώ ότι ο άνθρωπος-σύμβολο (ας πούμε ο ιδιοκτήτης του «ιδιοκτήτου») έχει όλο το δικαίωμα αλλά και από τη θέση να αποφασίσει ~~[illegible]~~ Δεν θέλω μη μου πείτε. Άλλο ~~[illegible]~~ Διπλώματα! Έκανα καλά; Η ροή των γεγονότων αποδεικνύει ότι η επιχείρηση εκείνη διαφωνία μου υπήρξε σωτήρια για το έργο μου. Διότι όχι μόνο έχασα τον αναγκαίο μισθό μου αλλά και τη σχετική και ~~[illegible]~~ εξασφάλιση τίτλο της οργανώσεως [illegible] καταγγέλθηκα από τις [illegible] σε ... ψέματα.

Εν πάσει περιπτώσει μία και αυτή η στήλη [illegible] συνέταξα τότε άρθρον για να [illegible] και [illegible] της σύνταξη. Μετά μία εβδομάδα — δεν είχε όπως φαίνεται [illegible] η [illegible] σε [illegible] και [illegible] ο [illegible] — και όλοι [illegible]. Καταγγέλθηκε [illegible] διαχειριζόμενη [illegible] καθεστώτος. Όπως [illegible] κάποιοι από τη [illegible] (παρόλο [illegible]) όλη η [illegible] έχει φανεί. Ναι η Ελευθεροτυπία [illegible] ή Ελευθεροτυπία.

~~[illegible]~~ Όπως [illegible]

Έκοψε [illegible]. Τα άρθρα μου [illegible] στήλη. Εκεί [illegible] διάφοροι κάποιοι άνθρωποι μου έκαναν «ναι» - «ναι». Δηλαδή [illegible]. Ήταν αρχισυντάκτες νέοι. Είχαν να κάνουν αντίσταση στην [illegible]. Είναι καλό [illegible] και αρχίσαν να αντιστασιάζονται τώρα — φαντάζομαι [illegible] μικροκακίες. ~~[illegible]~~

Γο (νότερα ότι ~~[illegible]~~ [illegible])

Τοῖς [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible], ἐνώπιον τοῦ [illegible] καί
[illegible] ἀπό τῆς ἀρχῆς τῆς [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] τόν τύπο. [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible]! [illegible] ἦταν τό
[illegible] [illegible]. Καί [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible]: [illegible] [illegible]!

[illegible] [illegible] ἡ [illegible] [illegible] καί [illegible];
[illegible] ὁ [illegible] [illegible] [illegible] ἡ [illegible] [illegible];
([illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible])

Πόσο [illegible] κοστίζει [illegible] [illegible] [illegible] [illegible];
[illegible] κοστίζει [illegible] [illegible]; Κοστίζει [illegible] "Καραϊσκάκη";
Κοστίζει [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]; Κοστίζει
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ΕΘΝ. ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ;
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ἀντιθρησκευτικά [illegible]
[illegible] [illegible] ὄχι [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] τιμή καί [illegible] [illegible] [illegible] τιμή
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] τιμή καί [illegible] [illegible] "[illegible]"
[illegible]; [illegible] [illegible] τιμή καί [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible];

{609305 Σύντομα}   823913   1   108

~~Αγαπητή μου "Αυγή". Διάβασα μόνος τη συνέντευξη του Θεμελή για την Άλμα Μάχλερ στο χθεσινό [illegible] "ΒΗΜΑ". Και όμως είναι εντελώς απαράδεκτο [illegible]. Δεν έχω δει αυτό και [illegible], όπως και [illegible] [illegible] κατά [illegible] [illegible] για το επάγγελμα~~

Παρίσι

Για να μην υπάρξει καμμιά απολύτως παρεξήγηση σχετικά με την αναφορά του συναδέλφου στη [illegible] Άλμα Μάχλερ στο χθεσινό "Βήμα" θέλω να τονίσω ότι κανείς, ούτε και ο ίδιος, δεν θα το καίγε να εμφανισθεί στη ~~[illegible]~~. ~~[illegible]~~ στο πρόσωπό του — συνεργασία με επίσημη

Η καλλιτεχνική εφημερίδα θα δίνει στο δίκτυο της παράστασης. Εγώ έχω εκφράσει ένα από της σημερινής μουσικής στα πρόσωπα και στις ιδέες ~~[illegible]~~, ανάλογα να ανήκουν στην ο καθένας, και με το σημείο της έδρας και πρόσφατα ~~[illegible]~~ επιδείξαν στα έργα [illegible], ~~[illegible]~~ ~~[illegible] ισόβαρη χώρα και [illegible]~~

~~[illegible] [illegible] [illegible]~~

~~[illegible] [illegible]~~ [illegible] —

~~[illegible]~~ οι γνωστότεροι [illegible] της σημερινής [illegible]

Όταν ~~[illegible]~~ μιά μέρα μετά ἀπὸ καιρὸ σὲ [illegible] ὁ [illegible] Κίτσος
πού μένει νὰ ὑπογράψω σὲ ~~[illegible]~~ γνωστή δήλωση [illegible]
ἀνασύνταξη σὲ ΕΔΑ τοῦ εἶπα [illegible] ὅτι αὐτὴ ἡ μεθοδολογία
ἔχει καταλυτικὰ [illegible] σὲ [illegible]. Η ΕΔΑ καὶ φρόντιζε ~~[illegible]~~ [illegible]
μιὰ ἀρχὴ ὀργανωτικῆς δύναμης ~~[illegible]~~, ~~[illegible]~~ γιὰ
ὄχι μόνο ~~[illegible]~~ δημοκρατικῆς καὶ ἀριστερῆς καὶ γι' αὐτὸ
ἀντιπαράθεσης ἀλλὰ καὶ προσβλητική γιὰ ὅσους κάνουνε
νὰ παίζουν καὶ λένε τὸ ρόλο τοῦ [illegible].
"Αν τὸ Γραφεῖο Ἐσωτερικοῦ νομίζει ὅτι ὅλοι οἱ σύντροφοι
πού κατονόμασε ὁ Ἠλίας Ηλιού (οἱ ἀληθινοὶ [illegible]
μέθοδοι καὶ τρόποι μιᾶς καὶ ἀρέσκεται γιὰ προσωπικὸς σὲ
ἐνάντια μετὰ Καρθαγένης!) ἔχουν γι' αὐτὸ ἰσχυρή [illegible]
τότε θὰ [illegible] τῆς ἀντιπροσωπείας [illegible]. [illegible]
Χωρὶς νὰ [illegible] θεμέλια [illegible] τῆς προσωπικῆς τὸ [illegible]" τους.
Αν εἴμαστε ὅλοι καλοὶ κομμουνιστὲς καὶ μάλιστα ἀνανεωτὲς
τότε νὰ κάτσουμε ὅλοι, γιατὶ ἐδῶ [illegible] καὶ
νὰ [illegible] ~~ἴσως~~ [illegible] τὴν ἑνότητα γιὰ νὰ
τί θὰ κάνουμε. ~~[illegible] ΕΔΑ [illegible]~~
~~Ἔχουμε γιὰ κάθε [illegible]~~ Χωρὶς καμμιὰ [illegible]
[illegible] κάποια [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible]
πού ἀνατρέπει τὴν ἀρχὴ ~~[illegible]~~ τῆς
ἑνότητας. ~~[illegible]~~ καὶ ἀπ ~~[illegible]~~ [illegible].
Όμως ποιοὶ εἶναι ~~[illegible]~~ οἱ ἀνανεωτὲς καὶ ποιοὶ οἱ
δογματικοί; Ἐκεῖ πού καταντήσαμε νομίζω ὅτι [illegible]
ὁ καθένας ἀπὸ μᾶς ~~ἔχει τὸ δογματικό του καὶ~~
~~τοῦ ἀνανεωτισμοῦ [illegible] ὅτι [illegible] καὶ τοῦ ἀνανεωτισμοῦ του~~

τον δογματισμό του και τον επαναστατισμό του! Όλοι μας

[illegible] θεωρούσαμε [μαζί] επαναστάτες από εαυτούς και άλλους

δογματικοί δε αν αντιγράφαμε [illegible]

Τό πρόβλημα είναι γενικό για όλους μας, [illegible] ο

Ζωή, ο Τάκης, ο Λευτέρης και ο Κώστας μας. (+) Πιστεύω ότι

ο Ηλίας Ηλιού είχε το κύρος και το δικαίωμα,

να [illegible] γνώμη του

όταν [illegible] στη Διευθυντής νομίζω ότι [illegible]

οι κρίσεις ήταν σκληρές και [illegible] μερικές

[illegible] και οι προσωπικές [illegible] φύσης. Επειδή [illegible]

[illegible] το [illegible] του προσωπικού [illegible]

και [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] επίσης [illegible] και [illegible] ότι κανείς δεν είχε

το δικαίωμα να [illegible] από το [illegible].

από κείμενο του Ηλιού Χειμωνοπουλίτη [illegible] για

δημοσιεύσαμε και ίδιος μικρό [illegible]

[illegible].

(+) και όχι ως [illegible] ΕΔΑ μας.

<u>Συμπέρασμα:</u> Ἡ ἐποχή πού ἀκολούθησε τήν ἐπιβολή τῆς Δικτατορίας ἦταν ἡ κρίσιμη ἐποχή γιά τό μέλλον τῆς χώρας. Ὅπως ἔδειξε ἡ ζωή, οἱ συνταγματάρχες μπλόφαραν. Δέν εἶχαν – ἰδιαίτερα τούς πρώτους μῆνες – δυνάμεις πού θά ἄντεχαν σέ μιά γενική καί κυρίως δυναμική ἐπίθεση ἀπό μέρους τοῦ λαοῦ. Ἡ ἐκτίμησή μας ἦταν ὀρθή. Ὅτι δηλαδή ἔπρεπε νά κερδίσουμε χρόνο. Νά δράσουμε ἀμέσως. Νά ὀργανώσουμε ὅσο γίνεται πιό γρήγορα χτυπήματα πού νά κλιμακώνονται. Ξέραμε ὅτι ὁ χρόνος δούλευε γιά τούς συνταγματάρχες. Ἦταν ἡ ὥρα τῆς πάλης. Ἡ ὥρα τῆς ἐπανάστασης. Καί ὑπῆρχαν δυνάμεις. Καί φρόνημα. Καί θέληση γιά πάλη καί γιά θυσίες. Ἀπό παντοῦ μᾶς ἔλεγαν: «Δῶστε μας ὅπλα. Ἐφόδια. Πυρομαχικά. Ἐκρηκτικά».– Ὅμως ὅπως εἴδαμε τό ΚΚΕ δέν ἐκτίμησε μέ τόν ἴδιο τρόπο τά συμπεράσματα. Ἴσως φοβήθηκαν ὅτι θά ἔχαναν τόν ἔλεγχο μας καί ἄλλοι θά ἔπαιρναν τά πρωτοβουλία τοῦ ἀγώνα. Ἴσως ἡ Σοβιετική Ἕνωση ~~[illegible]~~ νά τούς ἔδειξε νά βάλει σέ [illegible] τη [illegible] [illegible] μέ τό [illegible] ἀμερικανική ἑστία στά Βαλκάνια. Δέν ξέρω. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἐκεῖνο πού θά πρέπει νά μάθει

ὁ ἑλληνικὸς λαὸς καὶ ἰδιαίτερα ἡ σημερινὴ νεολαία
της εἶναι ὅλα ἡ τόση ηθική του ΚΚΕ (ἐσω-
κι ἔξω) [illegible] [illegible] [illegible] συνειδητική
[illegible] στη συνειδητική αντίσταση.
Καὶ εἶναι κατὰ βάθος πολὺ ἀπὸ τραγικό —
εἶναι κωμικό — νὰ θέλουν νὰ μονοπωλοῦν
σήμερα τὴ ἐπαναστατικὴ ἀντίληψη ἐκεῖνοι,
ποὺ δείχνουν τὰ ~~σπάργανα~~ σπαργανα της τη μεταπολεμική
ἐποχή [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ἐπαναστατική τακτική. ~~[illegible]~~
Τόσο που ΕΠΡΕΠΕ νὰ κάνουν ἐπανάσταση
[illegible] [illegible] "ἀνάπαυση". Τώρα πού
χρειάζεται ἡ ἀνάπαυση καὶ σὰ ἡ ἐπανάσταση
ἔχουν τὸ [illegible] [illegible] ἐπανάσταση.
Ὅπως ὁ [illegible] [illegible] καὶ [illegible] τοῦ
[illegible] Ζαχαριάδη καὶ [illegible] [illegible]
[illegible] ποὺ ὅταν εἶχαν τὰ ὅπλα [illegible]
τὰ [illegible] καὶ ὅταν [illegible] τὰ
ὅπλα ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ [illegible] τὸ [illegible] [illegible]
γιὰ νὰ [illegible] οἱ ἴδιοι [illegible] [illegible]
+ [illegible] καὶ [illegible] εἶναι σὰ [illegible].

Τότε στὴν ἐποχὴ ἐκείνη – ὅταν ὁ θάνατος
καὶ τὰ βασανιστήρια – ἦταν ὁ καθημερινός μας
ἀντίπαλος, ἐμεῖς πολεμάγαμε καὶ [illegible] γιὰ
αὐτὸ [illegible]. Μᾶς τιμήσανε. Ναὶ γιατί δὲν
ὑπάρχουν [illegible] στὴν ἐποχὴ ἐκείνη. Γιὰ τὸ ΠΑΜ.
Γιὰ τοὺς ἡρωϊκοὺς ἀγωνιστὲς τῆς [illegible] καὶ
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] τοῦ [illegible] γιὰ νὰ καταχωρηθοῦν στὸ
[illegible] Μακρονήσου. Ποιός [illegible]
γι' αὐτά; Τώρα βγαίνει κι ἐδῶ
ἡ ἐνθύμηση τοῦ Πολυτεχνείου γιατί ξέρουν
ὅτι στὴν ἐποχὴ ποὺ δένονταν τὰ αὐτοί,
ὄχι μόνο ἦταν ἀπόντες ἀλλὰ [illegible]
ὅτι [illegible] γιὰ νὰ [illegible]
ἀνοίγουν στὸ ἀρχεῖο τῆς [illegible]
φοιτητὲς [illegible] [illegible] ποὺ εἶχε
[illegible] [illegible] καὶ [illegible]
στὸ [illegible] τὸ γεγονὸς καὶ στὴ
ποίηση. Καὶ δὲν εἶναι μόνο τυχαῖο τὸ γεγονὸς ὅτι οἱ ἀγωνιστὲς
ποὺ συμμετεῖχαν στὴ Διακομματικὴ τοῦ ΠΑΜ, Μίσιος, Μαγκριώτης, Λεντάκης,
[illegible]
Βότσης καὶ Μπανούσης δὲν μετέχουν οὔτε σὲ ἕνα οὔτε στὸ ἄλλο ΚΚ.
Ξέρω, ὅπως ἀπὸ προσωπικὴ μου ἐμπειρία, πόσο βαθειὰ εἶναι ἡ πίκρα
ποὺ μᾶς ἄφησε ἐκείνη ἡ ἐποχή. Κι ὅμως πιὸ πολὺ γιὰ τοὺς ἀνθρώπους
τῆς [illegible] ποὺ [illegible] καὶ [illegible] [illegible] ἐκείνη τῆς
ἡρωϊκῆς καὶ τραγικῆς ἐποχῆς. Ἀλλὰ [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

Τήν ὥρα πού ὁ τελευταῖος αὐτός τῆς Εὐρώπης φασίστας -
ὁ Φράνκο - χτυπούσε στήν πόρτα τῆς Κόλασης
ὅπου τόν περίμεναν καθισμένοι ἴσια στά
σκουπίδια τῆς ἱστορίας ὁ Χίτλερ, ὁ Μουσολίνι
~~καί~~ ὁ Σαλαζάρ καί Σία,
τόφερε ἔτσι ἡ τύχη νά πατοῦν
σ' αὐτή τή φιλόξενη καί δημοκρατική γῆ
οἱ Ἕλληνες -
τά γνήσια τέκνα τοῦ ἱσπανικοῦ λαοῦ -
ἡ Ἱσπανία τῆς ἐλπίδας καί τοῦ Ἀγώνα -
ἡ Ἱσπανία τῆς ~~Δημοκρατίας~~ -
Ἐλευθερίας καί τῆς Δημοκρατίας.

Ἡ Ἑλλάδα τῆς Δημοκρατίας
σᾶς καλωσορίζει,
ἀδερφοί μας φίλοι.
Ἡ Ἑλλάδα τοῦ Ἀγώνα, τῆς θυσίας σκύβει
εὐλαβικά τό γόνυ μπροστά
~~στό~~ σ' αὐτό τό μεγάλο, τό ἀβάσταχτο
μαρτύριο τοῦ Ἱσπανικοῦ - λαοῦ -
Γνωρίσαμε καί μεῖς τό φασισμό καί
τό ναζισμό -
~~γν~~ γνωρίσαμε τί φρίκη τοῦ ἐμφυλίου
πολέμου
γνωρίσαμε τή νύχτα καί ~~τό~~ τό σκοτάδι
τῆς Στρατιωτικῆς Δικτατορίας

~~[illegible]~~

Και όμως νομίζουμε ότι δεν υπάρχει
μεγαλύτερο έγκλημα στον κόσμο
από κείνο που γίνεται στην Ισπανία.
Πρέπει να ντρέπονται όλοι οι πολιτισμένοι
λαοί του κόσμου
και ιδιαίτερα οι λαοί της Ευρώπης,
γιατί επιτρέψανε, να σκοτώνεται
~~[illegible]~~

καθε μέρα η Ισπανία
40 ατέλειωτα χρόνια.
Όμως ξέρουμε ότι μέσα σ' αυτή τη μεγάλη
νύχτα της φρανκικής τυραννίας
ο ισπανικός λαός δεν έχασε ούτε μιά
στιγμή.
Το τραγούδι του Φεντερίκο Γκαρθία Λόρκα
σύμβολο της δημοκρατικής αντίστασης
του ισπανικού λαού
Κυριαρχεί [illegible] ακόμα από
σήμερα [illegible] του δράματος.

ὁ ἰσπανικός λαός σάν ἕνας ἄνθρωπος
γκρεμίζει ὅλα τά σίδερα ἀπ' τό χώρο του
— ὁ [illegible] ἐδῶ ὁ χτές στό Βασίκο.
ὁ ἐργάτης στό [illegible]
ὁ ξένος στό Ἀριστερό —
γιά νά γίνει σημάδι καί δρόμος
τό μέτωπο τοῦ λαοῦ
ἤτανε γιά τοῦτο μεγάλη ὥρα!

Καί ἡ μεγάλη ὥρα ἔφτασε.
Ὁ τύραννος πέθανε.
Καί σεῖς, ἰσπανοί συναγωνιστές
μπορεῖτε τώρα νά γυρίσετε
μαζί μας — μαζί μέ τούς
νεκρούς μας — μαζί στό
ἱστό μας σύμβολα —
καί συνάντησα ὁ αὐτός τόν πηγαίνω
ἀγωνιστή λαό τῆς Ἑλλάδας —
Ὁ Φράνκο πέθανε!
Ζήτω ἡ Ἱσπανία
τῆς Δημοκρατίας
Ζήτω ὁ ἰσπανικός λαός!

ήταν ή σχεδόν ολόκληρη της οργανώσεως της μέσα
στούς φοιτητές - όμως οί μάζες οί ηγέτες έμειναν
αταλάντευτοι. Ό καιρός πέρασε. Οί κατήγοροί της
~~[illegible]~~ κουράστηκαν, βαρέθηκαν, άλλαξαν ζωή,
μπήκαν κι αυτοί σιγά σιγά στό "σύστημα". Ή
ζωή δικαίωσε τό ΚΚΓ. Ό λαός έμαθε ότι ό Ντεγκώλ
προετοίμαζε μεθοδικά τήν αντεπίθεσή του. Και ότι
οί πλείστοι από τούς κομμουνιστές θά έμπαιναν αντι-
φασιστικοί στόν αγώνα για μιά "επανάσταση" τότε
~~[illegible]~~ θά χτυπούσαν μέ τη ένοπλη μονάδα πού θα
έφερνε από τή Γερμανία. Είχε ακόμα, αυτός ό
αντιδραστικός, μυστικές ~~[illegible]~~ και τή βοήθεια τών ΗΠΑ.
Ή Έξουσία ήταν πανίσχυρη για να περάσει τί θέλει.
Έτσι σήμερα ή μεγαλύτερη οργάνωση μέσα στούς φοιτητές
είναι ή οργάνωση τών κομμουνιστών. Ή αληθινή επανά-
σταση δέν είναι προϊόν ενός απλού κοινωνικού [illegible].
Δέν είναι υπόθεση γρήγορης, Αλλά ένα συγκεκριμένο
ιστορικό γεγονός. Είναι υπόθεση "Καρκίνου", και μάλιστα
στό τελευταίο στάδιο όταν έχουν αρχίσει οί "μετα-
στάσεις", όταν δηλαδή έχει προσβληθεί "καίρια" όλο
το ~~[illegible]~~ σώμα της Εξουσίας. Όταν ή
κρίση είναι γενική και όταν ή νέα εξουσία - ή λαϊκή -
περιμένει στούς δρόμους...
Όμως μήπως είχαμε και τέτοια κρίση και εμείς εδώ
στήν Ελλάδα;
Ναι, μάς είπαν ότι ~~[illegible]~~ οί νεόφυτοι του Σοσιαλισμού
και της Επανάστασης.
ΟΧΙ, είπαμε όλοι ~~[illegible]~~ εμείς οί βετεράνοι του
αγώνα.

6½ μ. ½ ώρα

μεγάλα → Ναι σημαίνει ότι στην Ελλάδα η κρίση της Εξουσίας
είναι βαθειά, όμως δέν υπάρχει άλλος δρόμος

καί όλη τη διάρκεια. Έβγηκε ότι
για νά έρθει κανονικά ή ώρα της Απόλυσης
θα έπρεπε πρώτα νά τελειώσει ~~[illegible]~~
ή κινηματογραφική διαδικασία. ~~[illegible]~~
Αυτή η λέξη ήταν μαγική αυτή ή
σκέψη. — ό άλλος, το βιαστικό,
αυτά πού αισθάνων ότι έπρεπε νά
τελειώσει γρήγορα ή Κινηματογράφηση για νά
έρθει ~~[illegible]~~ πρώτα ή κινηματογραφική
καί ~~[illegible]~~ νά συνεχίσει ή Απόλυση,
~~δεν ήταν ή από [illegible] αυτή όπως~~
~~αποδιχωτικό~~ ήταν η λέξη πού
όλους καί όλους κατευθείαν στην
Κινηματογραφία.
Μέ τον ίδιο [illegible] κίνδυνο

σὰν ἐκλογὴ ποὺ ἀφορᾶ τὴ Προεδρία) δὲν θὰ εἶχε
καμμιὰ σημασία, ἂν δὲν εἶναι ἀποδεδειγμένο ὅτι
ὑπῆρξε ἡ πρώτη <u>φανερὴ</u> ἐνέργεια προερχόμενη
ἀπὸ <u>Ἕλληνα πράκτορα τοῦ Ἰμπεριαλισμοῦ</u>.

Γι' αὐτὸ ἀκριβῶς καὶ οἱ Κύπριοι, καὶ ἔπρεπε νὰ ἀποδί-
δουμε τὴ πρέπουσα σημασία. Διότι ὁπωσδήποτε τὴν
εὐθύνη τὴν ἔχει ἡ Κυβέρνηση τοῦ κ. Γ. Παπανδρέου
τῆς ὁποίας ἄμεσος καθοδηγητὴς ~~ὑπάλληλος~~ εἶναι ὁ κ. Δ[illegible],
διότι ἐκεῖ αὐτοῦ πρόκειται.

Ὅμως οἱ ἐξ Ἀθηνῶν εὐθύνες δὲν σταματοῦν αὐτοῦ.
Λόγοι ἐθνικοὶ πρὸς τὸ παρόν, δὲν μᾶς ἐπιτρέπουν νὰ
προβοῦμε σὲ ἀποκαλύψεις. «Ἀποκαλύψεις» ποὺ
καὶ ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀποτελοῦν τὸ κύριο θέμα τῶν
συζητήσεων καὶ τῶν φόβων, τῶν ἁπλῶν μας Κυπρίων.
πιστεύουμε ὅτι ~~Προσώπων~~, ἱστορικῶς, εὐθύνη ἔχει ἐπωμισθεῖ ἡ Ἑλληνικὴ
Κυβέρνηση. ~~[illegible]~~

Ἂς προστεθεῖ ἀκόμη πὼς προχωρήσαμε πρὸς μιὰ κατεύθυν-
ση ἀπὸ ὅπου μαζὶ μὲ μιὰ νέα ἐθνικὴ συμφορὰ
δὲν ἔχει νὰ συμφέρει παρὰ τὸ ἱστορικὸ κατηγορῶ,
ἐνῶ ἀγνοεῖ ἕνα ὡραῖο ~~καὶ~~ δίκαιο καὶ ἐλεύθερο ~~λαό~~, ὅπως
εἶναι ὁ ~~Ἕλληνας~~ ἀδελφὸς Κυπριακὸς λαός, ~~[illegible]~~

Τό ἐρώτημά σας μοῦ γεννᾶ πένθιμες σκέψεις.
Ἡ γενιά μας, ἡ γενιά τῆς Ἐθνικῆς Ἀντίστασης, ἔχει ὀνομαστεῖ κάποτε "γενιά τῶν χαμένων εὐκαιριῶν". Πόσες φορές φτάσαμε κοντά στήν κατάκτηση τῶν μεγάλων ἰδανικῶν καί πόσες φορές βρεθήκαμε στήν ἄκρη τῆς ἀπελπισίας—
Ἴσως σήμερα, μετά τήν πτώση τῆς Χούντας, θεώρησα ὅτι εἶχα χρέος νά μιλήσω μέ τή γλώσσα τῆς ψυχρῆς λογικῆς. Γιατί φοβόμουν, ~~καί φοβᾶμαι πάντα~~, γιά τό λαό μας τό χειρότερο.
Ἄς μοῦ ἐπιτραπεῖ τώρα, ἔστω γιά μιά φορά, ν' ἀνοίξω τήν καρδιά μου:
Μέσα στά μαῦρα χρόνια τῆς ἑπταετίας ὅπως εἶναι γνωστό ὀραματιζόμαστε τή ΝΕΑ ΕΛΛΑΔΑ, πού θά χτίζαμε μετά τό γκρέμισμα τῆς τυραννίας.
Ποιά ἦταν γιά μᾶς αὐτή ἡ ΝΕΑ ΕΛΛΑΔΑ; Ἐντελῶς ἀντίθετη ἀπό αὐτή

που ζήσαμε και ζούμε ακόμα από το 1974
έως σήμερα...
Αντίθετα γιατί ~~[illegible]~~ στη μεταχουντική Ελλάδα
το 80% τουλάχιστον των αυτών που χειρίζονται
τα κοινά βρίσκονται ~~[illegible]~~
εκεί που βρίσκονταν επί ολιγαρχίας
και [illegible]κρατίας.
Στη ΝΕΑ ΕΛΛΑΔΑ που οραματιζόμαστε
τα κριτήρια για τους ~~[illegible]~~ [illegible]
υπεύθυνα πόστα θα λειτουργήσουν
~~[illegible]~~ μόνο δύο ~~Αξιοκρατία~~
Α) Προσήλωση στην υπόθεση του λαού
και Β) Αξιοκρατία.
~~[illegible]~~ Έτσι φτάνουμε στη βασική διαφορά:
Στη δική μας δημοκρατική Ελλάδα ο μοναδικός
ιδιοκτήτης της χώρας ~~[illegible]~~ θα είναι ο [illegible]
λαός. Ο καθένας και όλοι.
Στη σημερινή Ελλάδα ο [illegible] λαός
ο καθένας και όλοι περιθωριοποιούνται και

είμαστε ~~[illegible]~~ φιλοξενούμενοι...
Αλλά δεν μπορέσαμε ούτε εμείς — η
γενιά μας — ~~[illegible]~~ με τη
αισιόδοξη δύση — να σπάσουμε το
~~[illegible]~~ χαίνο κύμα μέσα στο οποίο
~~[illegible]~~ καταδύεται ~~[illegible]~~ πάνω από 150 χρόνια
ο λαός μας.
Αλλά ~~[illegible]~~ όσοι ~~[illegible]~~ γονατίζουν
και κυβερνούν και όσοι θυσιάζονται
και είναι όλοι ευχαριστημένοι μέσα
στη [illegible] τα χέρια τους — όσοι δεν
τύχει να είναι ευχαριστημένοι από
κανένα αγώνα.

(7) Σχέδιο λόγου

Έχω τήν πεποίθηση ότι ο λαός μας παρακολουθεί τά γεγονότα μέ όλη τήν [illegible] ευθύς καί συνοφρυωμένα. Είναι ψύχραιμος. Καί είναι κινητοποιημένος.

Τό πρόβλημα πού αντιμετωπίζει αυτή τή στιγμή έχει δύο όψεις, εντελώς διαφορετικές. Η μία είναι πολύ απλή. Η άλλη περίπλοκη.

Μιά ξένη δύναμη, οι Τούρκοι, (τώρα ή σε κινήσεις) έχουν ήδη καταλάβει τή μισή Κύπρο. Τώρα θέλουν τό Αιγαίο καί τή [illegible] μας. Εδώ η απάντηση — όπως καί τό πρόβλημα — είναι απλή: θά κάνουμε ό,τι είναι δυνατόν. Θά τό δώσουμε καί πάλι όλα γιά όλα. [illegible] οι Τούρκοι δέν θά σταματήσουν θά τούς αντιμετωπίσουμε. Θά τούς νικήσουμε.

Όμως αυτό τό απλό πρόβλημα γίνεται περίπλοκο γιά τό λαό, από τή στιγμή πού ξέρει ότι πίσω από όλα αυτά κρύβονται τά ξένα οικονομικά καί κρατικά συμφέροντα πού αντιμετωπίζουν τούς λαούς σάν πειραματόζωα καί σάν πηγές κέρδους.

Οι λαοί σήμερα ξυπνούν, πολύ [illegible]. Ξυπνούν [illegible] καί [illegible] καί [illegible] νομίζουν [illegible].

Οι λαοί δίνουν τό αίμα τους καί

εἰσπράττουν μισοί ἡ [illegible].
Οἱ Ἑβραῖοι δὲν [illegible] γιὰ νὰ εἰσπράξουν
[illegible] τὰ Ἀλέξανδρα.
Ἐπομένως ἡ ζωή της, [illegible] καὶ ἔπιπλο.
Βεβαίως δὲν θὰ χρειάζεται τίποτα
νὰ μαντεύω ὅπως θέλει νὰ εἶναι πρὸς
βέβαιος ὅτι δὲν τὸ χρησιμοποιοῦν. Ὅτι
δὲν θὰ εἶναι τὸ [illegible] [illegible] τὸ
[illegible] σε [illegible] συρματόπλεγμα.
~~[illegible]~~
Πῶς νὰ ὑπάρξῃ [illegible] Κοιλάδα ἡ
βιτρίνα, ὅταν ἡ ζωή δὲν εἶναι
ἔπιπλο ὄχι ~~[illegible]~~ [illegible] γιὰ ὅσα
φαίνονται, ἀλλὰ [illegible] γιὰ
αὐτὰ ποὺ δὲν φαίνονται;
Ἀλλὰ γιὰ τὸ [illegible] τὸ Ἐθνικό
Μουσεῖο,
Ἐσχάτως [illegible] [illegible] ἀντίστοιχο—
καὶ Λεωνίδα, πῶς εἶναι [illegible]
~~[illegible]~~
νὰ θυμᾶμαι τὸ κινητὸ [illegible]
εἶναι κανόνας ὅ,τι [illegible] [illegible]
γιὰ νὰ [illegible] ὅ,τι [illegible]
ὥρες τὰ [illegible] καὶ τὰ [illegible];

Αδιαφορία ή ψυχραιμία, αφέλεια ή ωριμότητα, ματαιοφροντιστή ή αποφασιστικότητα; Ποιά είναι τέλος πάντων ~~η συμπεριφορά~~, η στάση του ελληνικού λαού μπροστά στην εθνική κρίση;

Δέν αναφέρομαι στό θόρυβο πού γίνεται στίς εφημερίδες στίς κραυγές. Στά μεγάλα λόγια. Στις δραματικές επικλήσεις των επισήμων.

Εκείνο πού μέ ενδιαφέρει είναι νά δώ τί γίνεται μέσα βαθιά στή ψυχή τού λαού. Πώς αισθάνεται, τί σκέπτεται, πώς αντιδρά τό ανώνυμο πλήθος.

Η ζωή στήν Ελλάδα συνεχίζεται κανονικά. Λές καί δέν συμβαίνει τίποτε. Η κινητικότητα ή μάλλον η τάση γιά κινητοποίηση στό λαό ~~[illegible]~~ βρίσκεται στό μηδέν.

Πολλά κόμματα, ~~[illegible]~~ ορισμένοι ηγέτες

~~Για να χαραχτεί σωστά η πολιτική [illegible] της ενότητας και της συμμαχίας θα πρέπει να γίνει πρώτα μια σύντομη εκτίμηση του πολιτικού δεδομένου της στιγμής.~~ Τα διεκδικητικά

Σήμερα

(1) Δύο χρόνια μετά από πτώση της Χούντας, φαίνεται ότι και πάλι τα ουσιαστικά κέντρα Εξουσίας [illegible] η μυστική οργάνωση που [illegible] προσπαθεί να ξαναβάλει κάτω από τον αυστηρό έλεγχό της τις ένοπλες δυνάμεις, [illegible] που όλοι γνωρίζουμε εφαρμόζεται ο ΙΔΕΑ, είτε παραμένει όπως είναι, είτε μεταμορφώθηκε. Και ο ΙΔΕΑ, κατά τη γνώμη μου, είναι το κλειδί. Πώς έχει διαμορφωθεί μέσα στο στρατό ~~[illegible]~~ τον Κρατικό Μηχανισμό και τα Σώματα Ασφαλείας; Ποιες είναι οι σχέσεις του με το ξένο παράγοντα και με τα βασιλικά; Ποια είναι η στάση του μπροστά στις διεθνείς εξελίξεις (Κύπρος – Τουρκία. Αναπτ. χώρες – Ευρωπαϊκή Αριστερά);

Νομίζω ότι η απάντηση σ' αυτά τα ερωτήματα θα [illegible] μας βοηθήσει σοβαρά στις εκτιμήσεις μας. Γιατί, πρέπει και πάλι να υπογραμμισθεί, ότι ο Στρατός εξακολουθεί να παραμένει όχι μόνο ο κυριότερος παράγοντας μέσα στον ουσιαστικό συσχετισμό δυνάμεων της χώρας, αλλά ο [illegible] κύριος ρυθμιστής της πολιτικής ζωής της χώρας.

[illegible]

(2) Απέναντι στό Στρατό, ὁ Λαός, αὐτή τή στιγμή εἰδικά, διαθέτει πολύ μικρό βάρος καί δυνατότητες. Γιά πολλούς λόγους από τούς ὁποίους θά ξεχωρίσω τούς κυριώτερους:

α) Ἡ [illegible] τῆς Ἀριστερᾶς

β) Ἡ διάσπαση, στό κέντρο, τῶν δημοκρατικῶν δυνάμεων.

γ) Ὁ ὑποτονικός συνδικαλισμός

δ) Ἡ ἀπουσία ὀργανωμένου πολιτικοῦ καί δημοκρατικοῦ μαζικοῦ κινήματος

ε) ὁ ἰδεολογικός ἀποπροσανατολισμός.

(3) Ἔχοντας ἀντιμετώπιση αὐτούς τούς δύο κύριους παράγοντες Λαό καί Στρατό (ἐδῶ πρέπει νά προσθέσουμε ὅτι μέσα ἀπό τό Στρατό ἀντιπροσωπεύονται ἐπίσης οἱ ξένες καί ντόπιες μονοπωλιακές δυνάμεις, οἱ Ἀμερικανοί, οἱ χουντικοί καί οἱ σημερινοί βασιλόφρονες) ἔχοντας λοιπόν ἀντιμέτωπους τό Λαό καί τό Στρατό θά πρέπει νά ἐξετάσουμε ποιές εἶναι οἱ πιθανότητες καί [illegible] ἐπιλογῆς τοῦ ἑνός καί τοῦ ἄλλου καί ποιές οἱ δυνατότητες.

(4) [illegible]. ὁ Π. Κανελλόπουλος στὸ πρόσφατο βιβλίο του → [illegible] μας

« δίνει ἀνάγλυφα τὴ δημιουργία, μετατροπή, ἐξέλιξη καὶ ρόλο τοῦ ΙΔΕΑ ἀπὸ τὸν καιρὸ τῆς Μέσης Ἀνατολῆς ὡς τὴ Δικτατορία καὶ μέσα στὴ Δικτατορία.

ὁ Στρατὸς χάνει, σιγά-σιγὰ τὸν ἐπαγγελματισμό του ὅσο πολιτικὴ ἐξουσία [illegible], ἀκόμη καὶ τὸ βασιλικό, καὶ ἀποφασίζει καὶ τὸ πετυχαίνει μὲ τὴ βοήθεια τῶν ξένων νὰ μονοπωλήσει τὰ κέντρα ἐξουσίας αὐτός, καὶ κάποτε ἐναντίον τῶν πολιτικῶν δυνάμεων ἀκόμη καὶ τῆς Δεξιᾶς.

Μὲ τὴ στήριξη τοῦ ἡ Δεξιά, τὸ Παλάτι, ἡ Βουλὴ καὶ κάθε Κυβέρνηση χάνουν τὸν ἔλεγχο καὶ τῶν οὐσιαστικῶν κέντρων ἐξουσίας. Οἱ [illegible] κυβερνήσεις Παπάγου, Καραμανλῆ, Παπανδρέου, Κανελλόπουλου καὶ σήμερα ἡ νέα κυβέρνηση Καραμανλῆ κυβέρνησαν καὶ κυβερνοῦν μὲ τὴν ἀνοχὴ [illegible] τοῦ ΙΔΕΑ καὶ βάσει τῶν νόμων ἑνὸς γενικώτερου συσχετισμοῦ δυνάμεων (σήμερα [illegible] Αἰγαίου καὶ Κύπρου) ποὺ ὁδηγοῦν σὲ ἀκροβασίες, ἀλλὰ πάντοτε ἐλεγχόμενες, συμβιβαστικές.

Ἐπὶ βάσει τῆς ψυχολογικῆς τοῦ ΙΔΕΑ ὑπάρχει ὁ τρομερὸς φόβος τοῦ κομμουνισμοῦ (ποὺ φυσικὰ γεννήθηκε καὶ καλλιεργήθηκε ἀπὸ ἐποχὴ τοῦ ΕΑΜ καὶ ἐμφυλίου πολέμου) ὅτι ἐπὶ [illegible] τὸ ΚΚΕ διαθέτει τεράστιες μαζικὲς δυνάμεις ὥστε

4.

Εἶναι δυνατόν νά
νά (ὀλισθήσει κάποτε ἡ χώρα [μέ τή μέθοδο τοῦ "Δούρειου Ἵππου"] πίσω ἀπό
τό σοβιετικό ἅρμα, ἀπό τή στιγμή πού
ἡ ἐθνικοφροσύνη ὡς τό ἄλλοτε μαζικό
ρεῦμα ἔληξε ἀνεπανόρθωτα. Δέν ὑπάρχουν
μέσα σ' αὐτό τόση καί τέτοια γόνιμη διάθεση ὥστε
νά (ἀντιμετωπίσει καί νά ἀφομοιώσει τόν κομμουνισμό σέ ὑψηλό
ἐπίπεδο, μέ ἀποτέλεσμα κάθε φορά πού
ὑπάρχουν δημοκρατικές ἐκλογές (περίοδοι
45-47 καί 50-67) τό ΚΚΕ
κατορθώνει νά κινητοποιεῖ καί νά ὀργανώνει
τό λαό σέ βαθμό ἐπικίνδυνο δηλαδή
κοντά στό ὅριο τῆς μετάβασης τῆς χώρας
ἀπό τόν Δυτικό στόν Ἀνατολικό χῶρο.-
Δέν νομίζω ὅτι εἶναι ἡ βάση τῆς φιλοσοφίας
τῆς ΙΔΕΑ. Μιά φιλοσοφία πού ὅπως φαίνεται
σημαίνει καί ὑπηρετοῦσε, μέσα σ' τήν ἀποκλειστική
ἡγεμονία τῶν [illegible] στρατιωτικῶν.
Ἔτσι ὁπωσδήποτε καί νά εἶναι ἡ ἀντίληψη τοῦ
ΚΚΕ, οἱ στρατιωτικοί θά τό δοῦν
σάν Δούρειο Ἵππο πού θά ἀνοίξει τά τείχη
τῆς χώρας στά σοβιετικά τάνκς.
Γιατί εἶναι αὐταπόδεικτο ὅτι τό ΚΚΕ εἶναι
ἀπολύτως ἐξαρτημένο ἀπό τή Σ. Ἕνωση. Ἑπομένως
ἡ στρατηγική καί τακτική του ἀποτελεῖ
μέρος τῆς παγκόσμιας στρατηγικῆς καί τακτικῆς

β) Σ. Ἐπειδὴ πού δὲν κρίθε ὅτι τελικὸ στὴ μάχη εἶναι ὁ θρίαμβος τοῦ κομμουνισμοῦ μαζὶ τοῦ σοβιετικοῦ κομμουνισμοῦ.

Ἐπίσης, ὁ ΙΔΕΑ, δὲν ἔχει ἐμπιστοσύνη στὴν Κυβερνητικὴ παράταξη γιατί τὴν θεωρεῖ ἀντι-φασιστική, σημαίνει καὶ γι' αὐτὸ τὸ ἴδιο ἐνίσχυση ~~[illegible]~~ στὴν τακτικὴ τοῦ ΚΚΕ.

Ἂν οἱ κεντρῶοι εἶναι δεσμευμένοι καὶ συνεργάζονται μαζὶ τοῦ ~~[illegible]~~ τότε ~~[illegible]~~ τοὺς ἀφοπλίζει στὴν Κυβερνητικὴ ἐξουσία (βλέπε Ἐμφύλιο). Ἂν ὅμως διαπιστώσει ὅτι ~~[illegible]~~ διαβρώνονται ἀπὸ τὴ πολιτικὴ τοῦ ΚΚΕ τότε τοὺς ἐκπαραθυρώνει (βλέπε Ἰουλιανά).

Ἀκόμα καὶ ἡ Δεξιά (βλέπε κυβερνήσεις Παρασκευοπούλου, Κανελλοπούλου), ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ μπορεῖ νὰ μὴν ἐμπνεύσει ἐμπιστοσύνη στὸν ΙΔΕΑ ἀπὸ τὴ στιγμὴ πού ἡ ἐξουσία δὲν ἦταν ἰσχυρὴ αὐτή (π.χ. Παπάγος - Καραμανλής) (εἴτε οἱ ἀριστεροί μπορεῖ νὰ τὴν κάνουν ἐνίσχυση στὴν πολιτικὴ τοῦ ΚΚΕ. -

Η περίπτωση του Α. Παπανδρέου είναι ~~[illegible]~~ ιδιάζουσα. Δεν νομίζω ότι ο ΙΔΕΑ τον εξυβρίζει αυτόν καθ' εαυτού. Εξ άλλου λέει ~~[illegible]~~ καλά τον αντισοβιετισμό του. Όμως είναι πεπεισμένη ότι ο Α.Π. με την πολιτική του εξυπηρέτησε μακροπρόθεσμα την στρατηγική του ΚΚΕ. Δηλαδή ο ΙΔΕΑ πιστεύει ότι την περίπτωση του Α.Π., επιτυγχάνεις ένα μαζικό κόμμα, με τη βοήθεια (φανερή ή συγκεκαλυμμένη) του ΚΚΕ, καταλαμβάνει και μονοπωλεί την δημόσια εξουσία, ~~[illegible]~~ στο τελικό επόμενο στάδιο, οι κομμουνιστές θα την μονοπωλήσουν για τη σειρά τους και μετά και πάρε το όνομα θα ωθούσαν για τη σοβιετική.

(5) Αν ο ΙΔΕΑ λέει η υπερεξουσία του συγκεντρωτικού είναι πραγματική και αν η παραπάνω ανάλυση είναι ορθή τότε το κλειδί για την μελλοντική εξέλιξη το κρατεί συνδικαλιστική η ~~[illegible]~~ εξωτερική Αριστερά.

~~[illegible]~~.

Δηλαδή θα ήθελε η ελληνική Αριστερά να θρυμματίσει την σχέση της εξάρτησης (που προϋπήρχε πραγματικά) ΚΚΕ – Σοβιετική Ένωση όχι γιατί φοβάται και γι' αυτό θα πρέπει να υποταχθεί στην ΙΔΕΑ, αλλά γιατί στην ουσία η ~~δ~~ συντριπτική πλειοψηφία της ελληνικής αριστεράς και του ελληνικού κομμουνισμού, χτες προχτές και σήμερα, πιστεύω σε ένα καθαρά ελληνικό και ανθρώπινο δρόμο προς τον σοσιαλισμό. ~~[illegible]~~

Ασφαλώς σ' αυτή τη πορεία θα ήθελαν να έχουν στενές σχέσεις με τη Σ. Ένωση και τις άλλες χώρες του Ανατολικού μπλοκ, όχι όμως σχέσεις εξάρτησης. Και ακόμα πιο πολύ νομίζω ότι ελάχιστοι είναι οι έλληνες αριστεροί και έλληνες κομμουνιστές που θα δεχόντουσαν την παρουσία σοβιετικών ή άλλων στρατευμάτων στη χώρα μας.

8

Όμως εκτός αυτή είναι ή πραγματικότητα ~~[illegible]~~ ότι
φανερώθηκε καί μέ λύση ότι :
α) τό ΚΚΕ ~~[illegible]~~
κουβαλά ~~[illegible]~~ μιά συγκεκριμένη ~~[illegible]~~ πολιτική
πρακτική φορτωμένη με Δεκεμβριανά καί
Εμφύλιο καί όλα τά γνωστά αυτής φάσης.
καί β) Η έμπρακτη για την προσέγγιση αυτών όμως,
των Σοβ. Ένωση τού ενός καί τά διεθνή
Κομ. Κίνημα, τού άλλου, δίνουν την
εντύπωση ότι η Εσ. Αριστερά μένει προσδε-
μένη την αντίληψη της ~~[illegible]~~ εξάρτησης
από Κέντρα καί [illegible] [illegible].
~~[illegible]~~ Αντίθετος τά ΚΚ της Γαλλίας
και Ιταλίας χωρίς τις ιστορικές εμπειρίες
της [illegible], (αφομοιωμένες στους διεθνείς χώρους, εντούτοις) προσπαθούν να αποδείξουν
με κάθε τρόπο την ανεξαρτησία τους
απ' τη Σοβ. Ένωση καί την Κομ.
διεθνή (για την τελευταία αριστερών
[illegible] φόρο) ~~[illegible]~~
Γιατί ακριβώς έχουν κατανοήσει ότι
όσο τα διεθνή καί εθνικά κέντρα
εξουσίας όσο καί οι ίδιοι οι Λαοί

δέν θά δεχτοῦν ποτέ τήν [illegible] τῆς χώρας μας στό ἕνα ἤ στό ἄλλο μπλόκ.

~~Η~~ Γιά νά πετύχει ἡ πολιτική τοῦ δικοῦ μας ΚΚ καί τοῦ Α.Π. σάν κρίκου καί παραλλαγή αὐτῆς τῆς πολιτικῆς θά πρέπει νά λυθοῦν δύο προβλήματα:

Πρῶτο: Ἡ δυναμική ἀντιμετώπιση καί ἡ [illegible] τῆς ὑπεροχῆς τοῦ ΙΔΕΑ

Δεύτερο: Ἡ καθαρή καί τίμια πληροφόρηση τοῦ λαοῦ ὡς πρός τη γενικοῦ στόχου καί κυρίως αὐτοῦ πού ἀφορᾶ τη θέση τῆς χώρας μέσα στό [illegible] χῶρο.

Οἱ Ἰταλοί καί οἱ Γάλλοι (κ.λ.π.) κομμουνιστές διακηρύττουν ἀνοιχτά ὅτι θέλουν τίς χῶρες τους μέσα στήν Εὐρώπη καί μέσα στή Δύση.
Αὐτή ἀκριβῶς μιά καθαρή καί τίμια ἐξήγηση, πού ἐκεῖνοι θεωροῦν ὅτι εἶναι ἀπαραίτητη προκειμένου νά διεκδικήσουν σέ ἐξουσία μέ βάση τή θέληση τῆς ~~[illegible]~~ ἐκλογικῆς πλειοψηφίας.

Αυτό το σημαντικό γεγονός δείχνει ότι
ένα τέτοιο πρόβλημα δεν αν απόλυτο
ή όχι της δημοκρ. διαδικασίας για
την κατάληψη της εξουσίας.
Στη χώρα μας, ακριβώς λόγω της
ύπαρξης του Κομμουνιστικού στη
στρατιωτική υπηρεσία, είναι αυτο-
φανές και προστίθεται ο αυτός στη
διαμόρφωση αύξησης στις δημοκρ.
διαδικασίες και το ~~[illegible]~~ ότι
θα γαβούμε τα κόστη μας ώστε η
στρατηγική που η Αριστερά κατακτήσει
δημοκρατικά την Εξουσία και κυριαρχήσει
και μετά δεσπόζει δημοκρατικά και
βίαια κάθε στοιχείο ~~[illegible]~~ βίαιης
και λαϊκής ανατροπής της φυσικής
δέσμευσης από όλα και αν παραμένει.

(6) Από όλα αυτά φαίνεται καθαρά ότι
το κενό του ελλείμματος στη χώρα μας
το κρατά η Ελληνική Αριστερά. Με
την έννοια ότι αυτό οι στιγμή που

(11)

Έτσι 1940, στην εποχή της επίθεσης της φασιστικής
Ιταλίας κατά της χώρας μας, ο Νίκος Ζαχαριάδης
Αρχηγός του ΚΚΕ, κάθεται στις φυλακές και
το φως και ~~[illegible]~~ [illegible] μέσα από του Μεταξά.
[illegible] ... ο Ζαχαριάδης, όπως αποδέχεται [illegible], είχε
ο Ζαχαριάδης, όπως [illegible] [illegible]. Και [illegible]
[illegible] [illegible], όπως όλοι [illegible]. Και [illegible]
[illegible] για [illegible] [illegible] είχε το [illegible]
θάρρος και ~~[illegible]~~, [illegible] τα [illegible] του
[illegible] [illegible] [illegible] δικτατορίας, φασιστική.
Γιατί επειδή οι [illegible] [illegible] [illegible]
θέμα, [illegible] [illegible] όλοι του Έθνους
μέσα [illegible] [illegible] [illegible]. Γιατί
[illegible] όλοι η [illegible] για [illegible] [illegible]
αντιπροσωπεύουν τον εχθρό.
[illegible] οι [illegible] Ζαχαριάδης, [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
και [illegible] [illegible]. Δεν [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] το [illegible] [illegible] [illegible]:
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] όπως [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] το φως [illegible] [illegible] μέσα από

μιά κυβέρνηση πού δεν είναι ψαλιδισμένη,
δεν είναι δικτατορία,
και πού επιβάλλουν δημοκρατικά και
πού επιτρέπει να θέλουν τη δημοκρατία.
Τί φοβούνται; ότι θα χάσουν τη [illegible]
γιατί κυριαρχεί ο φόβος του ΠΑΣΟΚ
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
Αλλοίμονο όμως αν το κάνουμε αυτό
μας δεν έχουμε το θάρρος να πούμε
και [illegible] [illegible] [illegible] του [illegible] του
[illegible] της.
Το ΚΚΕ του 1940 όχι μόνο δεν έχασε
[illegible] γενναία [illegible] [illegible]
του [illegible] [illegible] [illegible] ότι
η [illegible] [illegible] του [illegible] το [illegible] γιά
να γίνει [illegible] [illegible] το ΕΑΜ.
[illegible] [illegible] ικανό
να [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] βέβαια [illegible] οι [illegible] [illegible]
Το [illegible] των [illegible]

Σήμερα ἡ παγκόσμια κοινωνία εἶναι χωρισμένη σέ
δύο βασικά συστήματα.
Αὐτό στό χῶρο τοῦ καπιταλισμοῦ — ὅπου βρίσκεται
καί ἡ χώρα μας — ὁ ἰμπεριαλισμός ἔχει ριζώσει
βαθειά. ~~[illegible]~~ Καί διατηρεῖ μιά ἰσορροπία
[illegible] πού δέν [illegible] κανένα νά [illegible]
[illegible] νά χαράξῃ ἀνεξάρτητη πολιτική.
Θέλω καί πῶ ὅτι ὁ ἰμπεριαλισμός μέ οἰκονομική, ~~[illegible]~~
πολιτική, στρατιωτική καί στρατηγική [illegible]
ὁριοθετεῖ ~~[illegible]~~ τίς δυνατότητες τοῦ
κάθε λαοῦ καί ἐπομένως τοῦ κάθε ~~[illegible]~~ κυβερνήσεως.
Μιά ἀλλαγή λοιπόν; σήμερα καί ἐδῶ ὁ [illegible]
[illegible] καί [illegible] [illegible] δέν [illegible] νά
πάει πιό μακριά ἀπ' ~~[illegible]~~ ὅσο μᾶς τό ἐπιτρέπουν
[illegible] ~~[illegible]~~ [illegible], [illegible]
[illegible], ἀντιθέσεις, [illegible] καί δυνατότητες.
Ἐκτός καί ἄν...
Ἐκτός καί ἄν γίνει ριζική ἀλλαγή. Γίνει
ἐπανάσταση.
Ἡ πολιτική [illegible] πού ἐπαγγέλλεται γιά τό [illegible]
[illegible] ὁ Παπανδρέου ~~[illegible]~~ προϋποθέτει, [illegible]
ριζική ἀλλαγή. ~~[illegible]~~ καί βασικά
σέ ἀπαλλαγή τῆς χώρας ἀπό τή [illegible]
[illegible] τοῦ καπιταλισμοῦ ἰμπεριαλισμοῦ —
~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ Εἶναι λοιπόν [illegible] φανερό ὅτι
ἐπαγγέλλεται ὅσα αὐτά τῆς [illegible] [illegible]

μέ μιάν ἀνάγκη πνευματική ἀπόλαυση;
Αὐτοί οἱ θεατρικοί θίασοι, είναι θίασοι
πνευματικοί ἢ είναι ἐπιχειρήσεις [illegible];
Είναι βέβαιο ὅτι μόνο ὁ κ. Παπαντωνίου ὅσο ακόμα
~~[illegible]~~ καί ὁ κ. Φραγκίσκος ἐάν που
[illegible] [illegible] μέ τό [illegible]
[illegible] καί [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] τό [illegible] που δέ είχαν να
[illegible] είναι [illegible] [illegible] ὁ κ. Καρα[illegible]-
[illegible] Τό ναί ~~[illegible]~~ [illegible] [illegible] οἱ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ~~[illegible]~~ τῆς [illegible] μας
[illegible] [illegible] που [illegible] τό
~~[illegible]~~ [illegible] ἀνάγκη [illegible]
[illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] καί [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ἔθνος,
τί [illegible];
~~[illegible]~~ Ξέρουν [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] τοῦ [illegible] μας [illegible] [illegible]
για καί [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] που [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] οἱ [illegible] [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] [illegible] ~~[illegible]~~
[illegible] [illegible] για ναί ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ [illegible] [illegible].
~~[illegible]~~ [illegible]
~~[illegible]~~ [illegible] είναι ναί [illegible]-
τί [illegible] [illegible] [illegible] ναί ~~[illegible]~~
[illegible] κάθε [illegible] γιά

-3- [illegible] 132

οικειοποιηθούμε. Επειδή [illegible] είναι
[illegible] σύνολο, επειδή τα ιδανικά που ~~[illegible]~~ είχε
ένας ολόκληρος ~~[illegible]~~ λαός, όλα τα [illegible]
με αίμα και θυσίες, σήμερα [illegible] θα
βοηθήσουν αυτόν το λαό να ~~[illegible]~~ τα
πραγματοποιήσει.
Αν αγαπάμε το λαό θα πρέπει να τον
βοηθήσουμε σήμερα να πραγματοποιήσει
τη [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. Μετά [illegible] [illegible]
[illegible] μας [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. Και [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] είναι [illegible],
είναι καταδίκη. Όλα τα άλλα είναι λόγια.
Παράδειγμα για να [illegible] και [illegible]
από τα [illegible] του [illegible] χρειάζεται
[illegible] και [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible] το παράδειγμα
της Ιταλίας. Η [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] και
[illegible] [illegible]. Και όχι 5-10 [illegible]
Στη χώρα μας δεν φαίνεται από πουθενά
αυτή ~~[illegible]~~ η [illegible] για μια
[illegible] και [illegible] [illegible]. ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ [illegible] [illegible] [illegible]

4

~~Απειλεί:~~ [illegible] σχετικά οι
αποδίωξη από τη χώρα οι Ιμπεριαλιστές.

~~Απόδειξη~~ Γιατί η εθνική ανεξαρτησία δεν μπορεί
να ~~είναι~~ γνήσια το ... [illegible] μιας
κυβερνητικής απόφασης, ούτε ένα κίνημα για
~~[illegible]~~ πολιτικής ή στρατιωτικής ή
μονοπωλιακής [illegible] — ~~[illegible]~~ θα
[illegible] η [illegible]
του λαού και αποδεχτεί και ~~οι~~
οργανωμένος ~~οι~~ αυτή η [illegible] ίσως [illegible]

~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~

Τότε, και μόνο, τότε ο λαός θα
είναι σε θέση να εφαρμόσει για αυτή τη [illegible]
[illegible] σε [illegible] που [illegible] / [illegible]
[illegible] οργανωμένους ~~[illegible]~~
Το θέμα των βάσεων, το θέμα του ΝΑΤΟ, των
[illegible], της θέσης της χώρας στο
[illegible] συνέχεια [illegible], [illegible]
[illegible] θέματος που [illegible]
[illegible] του Ιμπεριαλισμού
Και το ~~[illegible]~~ [illegible] συνέχεια

διάφορων είναι πολλές φορές θέματα που μας απασχολούν.

~~Εκτός και αν~~

Εκτός και αν όπως είπαμε ο λαός μας τη στιγμή που [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] και τις διαφορετικές [illegible], επαναστατικά. (Εκτός και αν υπάρχουν οι προσωπικές διαφορές που θα οδηγήσουν το λαό σ' αυτό το τέλος)

Έτσι λοιπόν ~~[illegible]~~ δεν μπορεί να υπάρχουν περί δύο ~~[illegible]~~ πολιτικές παρατάξεις.

Λοιπόν να προσπαθήσουμε το [illegible] φτάνουμε αλλαγές. Μέχρι που προσπαθήσεις να ενώσεις τις [illegible] διαφορές.

Δεύτερο Για όσους καλά βρισκόμαστε στη [illegible] που βρισκόμαστε να βοηθούμε το λαό να κατανοήσει επειδή της νίκης που είναι δίκαιο να κερδίσει.

Και άλλο λόγο δεν [illegible] στόχους που είναι ~~[illegible]~~ [illegible]

Λοιπόν τότε ~~[illegible]~~ να βοηθήσει το λαό.

~~[illegible]~~ Αποδείχνει το [illegible] κακό [illegible] ~~[illegible]~~ το [illegible] να ~~[illegible]~~ καταλάβει εκείνους ~~[illegible]~~ στόχους που θα ~~[illegible]~~ είναι δίκαιοι να κατακρίνει [illegible] διαφορετική πολιτική.

Από την στιγμή αυτή η σύζευξη
εθνικής κρίσης που με την προσωπική
στη προσωπικότητα του Χώρα, της οδηγεί
σε ἐνδιαφέρουσα περίοδο:

Ή κρίση πού διευρύνθηκε.

Τό ανεπανάληπτο σύνθημα « Βυθίσατε τό ΧΟΡΑ » ήρθε νά ταράξει [illegible] τήν τότε θαυμαστή ενότητα του ελληνικού λαού. Γιατί είναι ολοφάνερο ότι γύρω από τα θέματα της Κύπρου, του Αιγαίου, με όλα [illegible] τα θέματα της εθνικής μας ανεξαρτησίας όλοι οι Έλληνες είναι σύμφωνοι.

Και όμως όπως και στο σημείο αυτό το υπερατλαντικό [illegible] για τό μεγάλο [illegible] επιχειρείται συστηματικά [illegible] η διάσπαση του λαού. [illegible] ίσως και θέλει [illegible].

Γιατί θέλει μαζί όλη αυτή η ιστορία — όπως και όλες οι προηγούμενες — έχουν ένα και μόνο σκοπό: Πώς νά πείσουν τόν λαό [illegible] [illegible] της [illegible] ότι απ' ελπίδα νά διευρύνουν [illegible] στον λαό, νά παραιτηθεί [illegible] και να [illegible] σε [illegible] πολιτική κρίση. [illegible] [illegible] [illegible] και [illegible] [illegible] βαθειά κρίση γιατί μόνο αυτή [illegible] [illegible] στην Εξουσία. Οι [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] υπάρχει [illegible] κρίση.

πού είναι. Δεν υπάρχει. ~~[illegible]~~

Και όπως φαίνεται οι ~~[illegible]~~

οι αρχιτέκτονες της ~~[illegible]~~ πολιτικής

της κρίσης για την κρίση βιάζονται πολύ

[illegible] και τους κινητοποιεί ο έρωτας του

Χεντ. ~~[illegible]~~

[illegible] ήταν η Δημοκρατία ~~[illegible]~~ προσπαθούν

να κάνουν τα [illegible] της βίρασι (όλοι τα [illegible]

τη μέρα της [illegible]) [illegible] όλοι [illegible]

[illegible] [illegible] και [illegible] ο [illegible]

[illegible] σε [illegible].

[illegible] και „[illegible]“ οι [illegible]

τα [illegible] όλα [illegible]. Αλλά [illegible]

[illegible] οι Αμερικανοί [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]. Αυτοί ~~[illegible]~~ πίστευαν [illegible]

~~[illegible]~~ κρέμεται το [illegible]

[illegible] το [illegible] [illegible].

Ο και όπως [illegible] οι [illegible]

ότι τα [illegible] του [illegible]

[illegible] και ότι θα [illegible] ο

[illegible] [illegible] του ~~[illegible]~~ [illegible]

[illegible] του [illegible] [illegible]

[illegible] για [illegible] και

[illegible] ο [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] ο [illegible]

Το φαινόμενο όλο [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Ευρώπη [illegible]

[illegible] [illegible] μία [illegible] κρίση [illegible]

Είναι η [illegible] Ευρώπη. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

και [illegible] [illegible]

~~[illegible] [illegible]~~ εφοδιασμένο [illegible]

~~[illegible]~~ Το "χώρα", δίχως τη γενική χορδή της
[illegible] της συνείδησης. Σημαίνει το κλείσιμο σύμ-
φωνα με ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ εθνικιστική
~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ δημαγωγία.
Γιατί ~~[illegible]~~ οι αιφνίδιοι [illegible] ήρωες
[illegible] τη ρομαντική του πατριωτισμού.
Και ενώ οι ~~[illegible]~~ εφαρμόζοντας η ποιητική της
δεν έχασε και [illegible] αύριο δεν
[illegible] η [illegible] οι [illegible]
ότι ~~[illegible]~~ είναι μας όλους το αύριο!
Έτσι [illegible] και ισόρροπα
[illegible] και [illegible] ο ~~[illegible]~~
ο Χάρος του λαού. Σε μια στιγμή
[illegible] και το [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] η θυσία
του λαού (θυσία ~~κλέφτη και λαού~~ και η θυσία λαού) και [illegible]

~~(1) Οι ήρωες [illegible] οι θυσία του χωριού~~

(2) Γνωρίζοντας ότι μια [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] θα έθεσε μια άμεση
[illegible] [illegible] [illegible] των Τούρκων
[illegible] οι ~~[illegible]~~ θυσία του χωριού

1/

Ἡ παγκόσμια κοινωνία ὄχι μόνο δέν εἶναι "μικροαστικό ὄνειρο" ἀλλά ἀποτελεῖ προϋπόθεση γιά τήν οἰκοδόμηση τοῦ κομμουνισμοῦ. Κομμουνισμός μέ στρατιωτικές δαπάνες ~~[illegible]~~ μέ Κράτος καί μέ γραφειοκρατία, δέν εἶναι δυνατόν νά πραγματοποιηθεῖ. Αὐτό δείχνει ἡ παγκόσμια πείρα. Πάνω ἀπό μισόν αἰώνα πέρασε ἀπό τήν ἐπανάσταση τοῦ Ὀκτώβρη καί ὅμως δέν ὑπάρχει ~~[illegible]~~ καμμιά προοπτική γιά τό πότε ἡ σοβιετική καί ἄλλες κοινωνίες θά μποῦν [στήν] ἐποχή τοῦ κομμουνισμοῦ.
Οἱ ~~[illegible]~~ θεμελιωτές τοῦ ἐπιστημονικοῦ σοσιαλισμοῦ Μάρξ καί Ἔγκελς ~~[illegible]~~ ὑποστήριζαν ὅτι ὁ κομμουνισμός δέ θά μποροῦσε νά ὑπάρξει παρά μόνο σάν ἕνα τοπικό ~~[illegible]~~ γεγονός» καί «κάθε ἐπέκταση ἐπικοινωνίας θά καταργοῦσε τόν τοπικό κομμουνισμό" ἄν δέν ἐπιχειρόταν «μονομιᾶς καί ταυτόχρονα" σάν πράξη "κυριάρχων λαῶν". :

Φύλλο 10 γύρω 10 Χ

6713668
Φιλιππόπουλος

Παν/μιο - Μπουκάλης
3242071

2)

« Μόναχα μ' αυτή την καθολική ανάπτυξη των παραγωγικών δυνάμεων εγκαθιδρύεται μιά παγκόσμια επικοινωνία ανάμεσα στους ανθρώπους, πού παράγει σ' όλα τα έθνη ταυτόχρονα τό φαινόμενο της μάζας «χωρίς ιδιοκτησία» (παγκόσμιος ανταγωνισμός), κάνει κάθε έθνος να εξαρτιέται από τις επαναστάσεις των άλλων, και τελικά έχει βάλει τα παγκόσμια-ιστορικά, με εμπειρικό τρόπο παγκόσμια, άτομα στη θέση των τοπικών ατόμων. Δίχως αυτό, 1) ο κομμουνισμός δέ θα μπορούσε να υπάρξει παρά μόνο σάν ένα τοπικό γεγονός 2) οι ίδιες οι δυνάμεις επικοινωνίας δέ θα μπορούσαν να αναπτυχθούν σάν παγκόσμιες, επομένως σάν αφόρητες δυνάμεις: θα παραμένανε τοπικές «περιστάσεις» περιτριγυρισμένες από δεισιδαιμονία, και 3) κάθε επέκταση της επικοινωνίας θα καταργούσε τον τοπικό κομμουνισμό. Εμπειρικά, ο κομμουνισμός είναι δυνατός μονάχα σάν πράξη των κυρίαρχων λαών «μονομιάς» και ταυτόχρονα, πράγμα πού προϋποθέτει την παγκόσμια ανάπτυξη των παραγωγικών δυνάμεων και την παγκόσμια επικοινωνία πού συνδέεται με τό κομμουνισμό » » (Η Γερμανική Ιδεολογία - Μετάφραση Κ. Φιλίνη)

ὅπως καί τό *προλεταριάτο* δέν μπορεῖ νά ὑπάρξει παρά «μονάχα *παγκόσμια-ἱστορικά*, ὅπως κι ὁ κομμουνισμός».

4)

«Ὁ κομμουνισμός δέν εἶναι γιά μᾶς μιά κατάσταση πραγμάτων πού πρέπει νά ἐγκαθιδρυθεῖ, ἕνα ἰδεῶδες πού σ' αὐτό θά πρέπει νά προσαρμοστεῖ ἡ πραγματικότητα. Ὀνομάζουμε κομμουνισμό τήν πραγματική κίνηση πού καταργεῖ τή σημερινή κατάσταση πραγμάτων. Οἱ ὅροι αὐτῆς τῆς κίνησης προκύπτουν ἀπό τίς προϋποθέσεις πού τώρα ὑπάρχουν. Ἐπιπλέον, ἡ μάζα τῶν ἐργατῶν πού εἶναι μόνον ἐργάτες — μαζική ἐργατική δύναμη ἀποκομμένη ἀπό τό κεφάλαιο ἤ ἀπό κάθε εἶδος ἱκανοποίησης ἔστω καί περιορισμένης — προϋποθέτει τήν παγκόσμια ἀγορά, ὅπως ἐπίσης τήν προϋποθέτει καί ἡ ἀπώλεια, ὄχι πρόσκαιρη, αὐτῆς τῆς ἐργασίας, σάν σίγουρης πηγῆς ζωῆς, ἀπώλεια πού προκύπτει ἀπό τόν ανταγωνισμό.

Τό προλεταριάτο μπορεῖ νά ὑπάρξει μονάχα παγκόσμια-ἱστορικά, ὅπως κι ὁ κομμουνισμός, ἡ δραστηριότητα τοῦ προλεταριάτου, μπορεῖ νά ἔχει μονάχα μιά «παγκόσμια-ἱστορική» ὕπαρξη. Πρόκειται γιά παγκόσμια-ἱστορική ὕπαρξη ἀτόμων, δηλαδή ὕπαρξη ἀτόμων πού συνδέεται ἄμεσα ~~με~~ μέ τήν παγκόσμια ἱστορία» (IDEM)

5/

Τέλος οἱ ἴδιοι πάντα Μάρξ καί Ἔνγκελς [illegible], ὅτι μονάχα ~~τότε~~ ὅταν θά ἀπελευθερωθοῦμε ἀπό τη δέσμευση «ἐθνικούς καί τοπικούς φραγμούς» θά μπορέσουμε νά ἀπολαμβάνουμε τήν «ὁλόκληρη παραγωγή ὅλης τῆς γῆς». Τί ἄλλο εἶναι αὐτό ἀπό τό ὅραμα τῆς παγκόσμιας κοινωνίας;

6

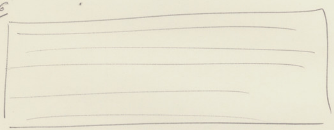

7/ «Προλετάριοι ὅλου τοῦ κόσμου ἑνωθεῖτε!» ἔλεγαν γιά ποιό λόγο; ~~[illegible]~~ γιά νά ὑψώσουν ~~[illegible]~~ ἀνάγκη του τά παιδιά ὄνειρα; Ἤ γιά νά ~~[illegible]~~ πραγματοποιήσουν αὐτό τό μαρξιστικό-μαρξιστικό ὄνειρο τῆς παγκόσμιας κοινωνίας;

Μετά τοῦ ἰταλοῦ μαρξιστικοῦ γιά τό λόγο φυσικά δέ τίποτα νά χαρακτηρίσουμε καί τό ἴδιο τό Μάρξ ἀναθεωρητή τοῦ μαρξισμοῦ.

Σάμπως θά εἶναι γιά αὐτή φορά;

«Ἀλλὰ εἶναι ἐπίσης ἐμπειρικὰ διαπιστωμένο ὅτι μὲ τὴν ἀνατροπὴ τῆς ὑπάρχουσας κατάστασης τῆς κοινωνίας ἀπὸ τὴν κομμουνιστικὴ ἐπανάσταση (~~θὰ ποῦμε περισσότερα γι' αὐτὴ παρακάτω~~) καὶ μὲ τὴν κατάργηση τῆς ἀτομικῆς ἰδιοκτησίας ποὺ εἶναι ταυτόσημη μ' αὐτή, θὰ καταργηθεῖ αὐτὴ ἡ δύναμη ἡ τόσο μυστηριώδης γιὰ τοὺς γερμανοὺς θεωρητικούς, καὶ ὅτι τότε ἡ ἀπελευθέρωση τοῦ κάθε ξεχωριστοῦ ἀτόμου θὰ πραγματοποιηθεῖ στὸ μέτρο ποὺ ἡ ἱστορία θὰ μετατρέπεται σὲ παγκόσμια ἱστορία. Ἀπὸ τὰ παραπάνω εἶναι φανερὸ ὅτι ὁ πραγματικὸς πνευματικὸς πλοῦτος τοῦ ἀτόμου ἐξαρτᾶται ὁλοκληρωτικὰ ἀπὸ τὸν πλοῦτο τῶν πραγματικῶν του σχέσεων. Μόνο τότε θὰ ἀπελευθερωθοῦν τὰ ξεχωριστὰ ἄτομα ἀπὸ τοὺς διάφορους ἐθνικοὺς καὶ τοπικοὺς φραγμούς, θὰ ἔρθουν σὲ πρακτικὴ σύνδεση μὲ τὴν ὑλικὴ καὶ πνευματικὴ παραγωγὴ ὅλου τοῦ κόσμου καὶ θὰ εἶναι σὲ θέση νὰ ἀποκτήσουν τὴν ἱκανότητα νὰ ἀπολαμβάνουν αὐτὴ τὴν ὁλόπλευρη παραγωγὴ ὅλης τῆς γῆς (τὶς δημιουργίες τοῦ ἀνθρώπου). Αὐτὴ ἡ καθολικὴ ἐξάρτηση, φυσικὴ μορφὴ τῆς παγκόσμιας-ἱστορικῆς συνεργασίας τῶν ἀτόμων, θὰ μετατραπεῖ ἀπ' αὐτὴ τὴν κομμουνιστικὴ ἐπανάσταση σὲ ἔλεγχο καὶ συνειδητὴ κυριαρχία αὐτῶν τῶν δυνάμεων, ποὺ γεννημένες ἀπὸ τὴν ἀμοιβαία δράση τῶν ἀνθρώπων ἀνάμεσά τους ἔχουν ὡς τώρα ἐπιβληθεῖ πάνω στοὺς ἀνθρώπους καὶ ἔχουν κυριαρχήσει πάνω τους σὰ δυνάμεις τελείως ξένες πρὸς αὐτούς.- »

μη ένα δάσκαλο να δέχεται [illegible]
γιατί όταν [illegible] ότι — το [illegible]
επειδή της αγάπης που [illegible]
τι το [illegible] — βρίσκει ο [illegible]
[illegible] της [illegible] του [illegible]
όταν [illegible] ~~[illegible]~~ αφελώς — ~~[illegible]~~ [illegible]
επειδή δεν δέχτηκε [illegible] το [illegible]
και [illegible] ή [illegible] το [illegible]
και ~~[illegible]~~ όταν [illegible] [illegible]
οι [illegible] [illegible] που [illegible]
[illegible] [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] [illegible]
με [illegible] το [illegible]
[illegible] τι [illegible] [illegible]
[illegible], ψυχρασία, και [illegible];
~~[illegible]~~
~~[illegible] [illegible] [illegible]~~
και οι Θεοί μας [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ή ~~[illegible]~~ [illegible] [illegible] [illegible].
~~[illegible]~~ [illegible] αντίστοιχη [illegible] [illegible]
[illegible] κατά του [illegible]

Να η Λαίσσας! Ναι. Τι θα
ήθελαν οι [illegible] Εχθροί μας
~~[illegible]~~ Πού μιλούν οι κινηματίες
~~[illegible]~~ λεηλάτες ή [illegible]
~~[illegible]~~ και η ενότητα του
λαού. Και η ένωση διότι
~~[illegible]~~
δε μπορεί να γίνει περί αυτό
γιατί αυτοί κινδυνεύουν να
τη [illegible] [illegible] τη [illegible].

~~Το 1940 ο στ. Ζαχαριάδης~~
[illegible] [illegible] [illegible]
να [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Μουσολίνι.
Ελλάς όλη ~~[illegible]~~ [illegible]
τη [illegible] [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Αλβανία

Κάθε άλλη [illegible] από τους [illegible]
[illegible] το λαό. Και όχι [illegible]
δε [illegible] [illegible] τον [illegible]
τον [illegible] και [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] ο [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

Αγαπητέ μου Χασιώρετ,

Εν όψει του επικείμενου ταξιδιού μου θα ήθελα να σε παρακαλέσω να επιμελήσεις ιδιαίτερα για τα παρακάτω:

① ΤΟ ΧΡΕΟΣ, πρέπει να κυκλοφορήσει το ταχύτερο σε έκδοση Τσέπης και σε τιμή φθηνή και προσιτή για τα ισχνά βαλάντια. Μην ξεχνάς ότι ο Λεβίμαρης μας παρέσυρε σ' ένα δρόμο που τελικά ακολουθήσαμε σφαλερά και για κείνον. Σε περίπτωση που πεισθείς, είτε για την ρα-θυμία του να το κυκλοφορήσει γρήγορα — είτε να το κυκλοφορήσει αυτός, σε παρακαλώ να φροντίσεις για τη λύση του συμβολαίου. Υπάρχουν άλλοι που είναι πρόθυμοι να το κάνουν.

Η θεσμική αλλαγή στις σχέσεις ~~[illegible]~~ της Ενιαίας Αγοράς με την Πολιτεία. Για να [illegible], η ένωσης [illegible] σε όλα τα έθνη και σε όλο το λαό, χρειάζεται να υπάρχει ουσιαστικός έλεγχος τόσο από την πλευρά της Κυβέρνησης όσο και από την πλευρά της Βουλής, της [illegible] Αντιπροσώπευσης, και όλων [illegible] για την [illegible], εκπροσώπων του λαού, σε όλα τα στάδια της Ενιαίας Αγοράς.

Εἶναι ἀπροσδόκητο. Συγκλονιστικό. «Ἄρα κι αὐτοί εἶναι θύματα. Ἴσως μεγαλύτερα θύματα ἀπό μένα. Γιατί ἐμένα μοῦ φέρονται σάν νά 'μαι κτῆνος. Θέλουν νά μέ κάνουν κτῆνος — ὅμως αὐτοί εἶναι ἤδη κτήνη. Τούς ἔκαναν ἤδη κτήνη — ὅμως ποιός τούς ἔκανε; Τό σύστημα! Ἑπομένως τώρα πού μέ βασανίζουν ἀγωνίζομαι καί γι' αὐτούς! Γιατί αὐτοί οἱ βασανιστές εἶναι τά μεγαλύτερα θύματα τῆς σημερινῆς κοινωνίας. Γιατί τό σύστημα καταφέρνει νά τούς κλέψει τήν ἀνθρωπιά τους. Νά τούς μεταβάλει σέ κτήνη πού βασανίζουν τόν ἀδελφό τους, τόν ὅμοιό τους, αὐτόν πού ἀγωνίζεται γιά νά ξυπνήσει βασικά ἀνθρώπους τῆς δικῆς τους κοινωνικῆς σειρᾶς...»

Αὐτές οἱ σκέψεις ἦρθαν στό νοῦ μου μέ ἀφορμή τήν κατάθεση τοῦ Δημηγόρου Θεόδωρου Κατειβανοῦ στή δίκη τῶν βασανιστῶν:

— «Δέν ἐπιτρέπω σ' ἕνα βασανιστή πού οὔτε καταδέχτηκα νά τοῦ κάνω μήνυση, γιατί τόν λυπᾶμαι, νά κάνει ὑπαινιγμούς...»

Τό θέμα τῆς ψυχολογίας τοῦ βασανιστή δέν τελειώνει μ' αὐτές τίς λίγες σειρές. Εἶναι ἀνεξάντλητο. Κάποτε στή χώρα μας ἔγιναν φοβερά μαρτύρια σέ δεκάδες χιλιάδες ἀνθρώπους. Κανείς δέν μίλησε γι' αὐτά. Σήμερα ὅμως ὅλος ὁ κόσμος διαβάζει στόν τύπο καθημερινά γιά τά βασανιστήρια. Καί πολλοί ἀναρωτιοῦνται: — Γιατί ὅλοι οἱ βασανισμένοι δέν ἔκαναν μηνύσεις;

Καί γιατί ἡ ὑπόθεση τοῦ βασανισμοῦ δέν εἶναι, αγαπητοί μας συνηγόροι, ὑπόθεση προσωπική. Εἶναι ὑπόθεση δική σου καί δική του. Ὑπόθεση δική μας. Ὑπόθεση τῆς Πολιτείας. Πήγαν τάχα γιά νά λύσουν προσωπικές διαφορές οἱ κρατούμενοι στούς τόπους τῶν μαρτυρίων; Ἀλλά καί οἱ βασανιστές μήπως εἶχαν κι αὐτοί "προσωπικά" μέ ~~τά~~ τά θύματά τους; Ὄχι. Πίσω ἀπό τόν βασανισμένο ὑπῆρχε ὁλόκληρη ἡ κοινωνία γιά τήν ὁποία ἐκεῖνος παλεύει καί ὑποφέρει. Ἐνῶ πίσω ἀπό τό βασανιστή ὑπῆρχε τό Σύστημα, τό Κράτος κι ὅσοι ἔχουν σχέση μαζί του.

Αὐτό πού γίνεται σήμερα δηλαδή ὁ ὑποβιβασμός αὐτῆς σέ φθηνή διήγηση πού εἶναι ὁ βασανισμός, σέ ἕνα τεχνικό συμβάν σέ μιά ἀστυνομική ἱστορία ~~…~~ πού ἀφορᾶ δύο πρόσωπα εἶναι ~~ἀφ~~ ἀφ' ἑνός μέν προσβλητικό καί ἀτιμωτικό θέαμα γιά τό θύμα καί γιά τό λαό, ἀφ' ἑτέρου εἶναι ~~…~~ ~~…~~ κοροϊδευτικό, ἀπαίσιο, μαζί ~~…~~ κουκουλώνει ~~…~~ τήν πραγματική σχέση καί τήν οὐσιαστική ἐνοχή.

Καί πολύ καλά ἔκανε ὁ μάρτυς Γιώργης Μαυρομάτης πού ἀρνήθηκε νά καταθέσει:

— Δέν μπορῶ νά ἀποσπασθῶ σέ μεμονωμένα ἐπεισόδια χωρίς νά τά συνδέσω μέ ὁλόκληρη τήν ἱστορία..

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ἀφῆστε τώρα τήν ἱστορία.

Μ. Ναί, αὐτοί ταλαιπωρούμαστε τόσα χρόνια ἀπό τήν ἱστορία αὐτή.

Πρ. Δέν μᾶς ἐνδιαφέρει.

Μ. Ἐνδιαφέρει ὅμως ἐμᾶς. Αὐτό εἶναι τό σφάλμα μας, ὅτι νομίζαμε πώς μπορούσαμε νά τά πνίξουμε ἐδῶ αὐτά.

Πρ. Θέλετε νά σᾶς ἐπιβάλω τιμωρία;

Δέν χρειάζονται σχόλια. Εἶναι φανερό ὅτι ~~διά~~ ἡ ὥρα τῆς ἱστορίας αὐτῆς δέν ἔφτασε ἀκόμα. Χαρακτηρίζονται σάν μαϊμοῦδες οἱ ἀρχιδῆτες, ἀρχιβασανιστές. Φτύνουν βρώμικα καί ἀναθαρσεῖς οἱ συνήγοροί τους. Ἐδῶ κι' ἐκεῖ μέ ἀρχιερέα καί παπᾶ, τοῦ Σάββα σηκώνουν ἀποφασιστικά τό κεφάλι. ~~[illegible]~~ Ἀνασαίνουν. Εὐτυχῶς γι' αὐτούς ἡ Πολιτεία δηλ. ἡ κυβερνητική παράταξη ἀπέφυγε νά βάλει τό χέρι ἐπί τῶν τύπων τῶν ἄλλων. Δέν τήν ἐνδιαφέρει κι' αὐτήν ἡ ἱστορία. Πέρασε πολύ ἀπό τήν ἱστορία. Καί ἡ ἱστορία θά περιμένει καί πάλι ~~τήν ὥρα της~~ νά φτάσει ἡ ὥρα της.

Παραμένω αυτός στήν απήχησιν τῆς μαοϊστικῆς [illegible]
ὅπως ἔχει διατυπωθεῖ πιό πάνω, μ' αὐτό τό ἀπαράμιλλο
το καθαρόαιμα καί ἀντιεπιστημονικό τρόπο. Μέ δυό λόγια
εἶμαι ἀσυμβίβαστος σέ ὅ,τι ἀφορᾶ τούς τεχνικούς [illegible]-
Τό ὄραμα. Πιστεύω κι ἐγώ ὅτι ὁ πραγματικός [illegible]
ἀγῶνας τοῦ ἀνθρώπου ἐξαρτᾶται ἀπό τό [illegible] τῶν
[illegible] σχέσεων πού περίπου σπάσουν ~~[illegible]~~ τοῦ ἐθνικοῦ
καί τοπικοῦ φραγμοῦ. Βλέπει κανείς κανένα, [illegible]
ὕστερα ἀπό μισό αἰώνα συναγωνιστική ἐπαφή να ἔχουν
[illegible] αὐτοί οἱ «τοπικοί φραγμοί» [illegible] σχῆμα
στη [illegible] χώρα; Ἐδῶ στα Βαλκάνια μόνο ἔχουμε [illegible] Ἀλβανία
η Ἀλβανία κατά Γιουγκοσλαβίας. Βουλγαρία κατά Ἀλβανίας
Ρουμανία κατά Βουλγαρίας και οὕτω καθ' ἑξῆς. Καί πῶς
θα μπορούσε ἡ κομμουνιστική «ἐπανάσταση» να ἐξαλεί-
καί ἀναλυτική [illegible] εἴτε τῶν διαιρέσεων πού
ἔχουν ἐπιβληθεῖ πάνω στούς ἀνθρώπους χωρίς τις «παγκόσμια-
ιστορική ἀναγκαιότητα τῶν λαῶν»; Μήπως οἱ σχέσεις
ΕΣΣΔ–Κίνας θα βοηθήσει στήν ἐφαρμογή αὐτῆς τῆς
μαοϊστικῆς ἀρχῆς;
Ναι φαίνεται στήν ἀρχή ὅτι ὁ κ. Β.Μ. μας θύμισε
[illegible] νοοτροπία. Καί στό ὕφος ἀλλά καί σαν
[illegible]. Ἐδῶ ἡ θεωρία τῆς «μιᾶς πατρίδας» [illegible]
[illegible] ὁ Στάλιν ὁδήγησε τήν ἀρχή ἀπό καθαρ-
[illegible] θεωρητικό
[illegible] ἀνάγκη θέλησε νά τή δώσει [illegible]
βάθος [illegible] τή διαστρέβλωσε τό
[illegible] καί ἐμ-
μαοϊστικό πού [illegible]
κολοσσιαία να [illegible]. ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~

Και για να τελειώνουμε ας δούμε τι λένε ~~[illegible]~~ οι Μαρξ
και Ένγκελς σχετικά με τη "τάξη" πού είναι φορτισμένη
με την ιστορική αλλαγή. Διαβάζω τις σκέψεις τους για
"εργατική τάξη", την θέση της και τη σχέση της μέσα
στο κοινωνικό σύνολο.

«Με την ανάπτυξη των παραγωγικών δυνάμεων
έρχεται ένα στάδιο όπου παραγωγικές δυνάμεις και
μέσα επικοινωνίας έρχονται σε μιά κατάσταση,
πού κάτω από τις υπάρχουσες σχέσεις, φέρνουν
μόνο κακό, και δέν είναι πιά παραγωγικές
αλλά καταστροφικές δυνάμεις (μηχανισμός - χρήμα)
Και σέ σύνδεση μ' όλα αυτά εμφανίζεται μιά τάξη
πού πρέπει νά σηκώσει όλα τα βάρη της κοινωνίας,
χωρίς νά απολαμβάνει τα πλεονεκτήματά της (....)
Μιά τάξη πού αποτελεί την πλειοψηφία
όλων των μελών της κοινωνίας ... και πού απ' αυτήν
βγαίνει η συνείδηση της αναγκαιότητας μιάς ριζικής
επανάστασης ...», (IDEM)

«Η ανάπτυξη των παραγωγικών δυνάμεων την εποχή των Μαρξ
και Ένγκελς καθορίζεται από την βιομηχανική επανάσταση
~~[illegible]~~ πού δημιούργησε το προλεταριάτο δηλ. την
τάξη πού "έπρεπε" να σηκώσει όλα τα βάρη της κοινωνίας
και πού αποτελούσε την πλειοψηφία όλων των μελών της
κοινωνίας!" (στις βιομηχανικά αναπτυγμένες χώρες της εποχής)
Σήμερα όμως βρισκόμαστε την εποχή της τεχνολογικής επανάστασης
οπότε οι νέες ~~[illegible]~~ συνθήκες παραγωγής δημιουργούν
αυτή την καινούργια τάξη" πού σηκώνει όλα τα βάρη
της κοινωνίας και πού αποτελεί την πλειοψηφία όλων των
μελών της κοινωνίας."
Αν θέλουμε ~~φ~~ να μείνουμε λοιπόν πιστοί στην ουσία

στή μαρξιστική σκέψη. Τότε θά μπορέσουμε νά ἐρευνήσουμε
γιά νά βροῦμε ποιά εἶναι σήμερα αὐτή ἡ "καινούργια τάξη"
πού φορτίζεται ὅλο καί πιό πολύ μέ τή "συνείδηση
τῆς ἀναγκαιότητας μιᾶς ριζικῆς ἐπανάστασης" ①.
Κι αὐτή δέν εἶναι ἄλλη παρά ἡ μεγάλη συμμαχία ὅλων
τῶν ἐργαζομένων πού ~~εἶναι~~ εἰ ἄλλου εἶναι ἡ μόνη πού ἀποστρέφει
αὐτή τή στάση τῆς "ἀλλοτρίωσης ὅλων τῶν μελῶν τῆς
κοινωνίας". – Κι αὐτή ἡ συμμαχία χρειάζεται τόν
ἑνιαῖο πολιτικό καί μαχητικό της ~~φορέα~~ φορέα.
Γιά νά ἐπιλέξει νά διαδραματίσει τόν ἱστορικό της ρόλο.
Ὅπως τό διαγράφουν οἱ Μάρξ καί Ἔνγκελς. ① → (ΑΒΓ)
① Γιά νά τό ~~κάνει~~ κάνει ὅμως αὐτό χρειάζεται ἀκόμα
"ἡ ἀλλαγή τῶν ἀνθρώπων σέ μαζική κλίμακα" γιατί
μονάχα τότε ἡ τάξη αὐτή θά ~~...~~ γίνει ἱκανή
νά θεμελιώσει τή ἀρχή τῆς κοινωνίας". Δηλαδή
οἱ Μάρξ καί Ἔνγκελς θεωροῦν ἀπαραίτητη τήν
ἐπανάσταση "ὄχι μόνο ἐπειδή ἡ κυρίαρχη τάξη
δέν μπορεῖ νά ἀνατραπεῖ μέ κανένα ἄλλο τρόπο"
ἀλλά ἐπίσης "ἐπειδή ἡ τάξη πού τήν ἀνατρέπει
μόνο σέ μιά ἐπανάσταση μπορεῖ νά ἀπαλλαγεῖ ἀπό
τήν προαιώνια «κόπρο τοῦ Αὐγεία»" ① καί νά γίνει
ἱκανή νά θεμελιώσει τή ἀρχή τῆς κοινωνίας"
ὅπως γιά τήν "παραγωγή σέ μαζική κλίμακα αὐτῆς
τῆς κομμουνιστικῆς συνείδησης (...) εἶναι ἀναγκαία ἡ ἀλλαγή
τῶν ἀνθρώπων σέ μαζική κλίμακα, μιά ἀλλαγή πού
μπορεῖ νά γίνει μονάχα μέ ἕνα πρακτικό κίνημα,
μέ μιάν ἐπανάσταση" ① Ποιό παραμένει σήμερα
μορφή αὐτῆς τῆς μαρξιστικῆς ἀρχῆς πού εἶναι ἡ οὐσία
τῆς κομμουνιστικῆς ἐπανάστασης δηλ. αὐτή πού θά μᾶς

Γο Τὸ Κ.Κ. Γερμανίας στὴ μελέτη μὲ τίτλο «Ἡ κατάσταση τῆς ἐργατικῆς 151
τάξης στὴ Δυτικὴ Γερμανία» [illegible] ἀκόμα πὼς μαζὶ τὰ στρώματα
θεωρῶντας "ἐργατικὴ τάξη", ὅλους ἀνεξαιρέτως τοὺς ἐργαζόμενους
δηλ. αὐτοὺς ποὺ πουλοῦν καθημερινὰ (μὲ μεροκάματο ἢ μισθό) τὴν
ἐργατική τους δύναμη:

« Ὅλοι ὅσοι δὲν ἀνήκουν στὴν κατηγορία τῶν
[illegible] [illegible] καὶ ποὺ ὀφείλουν νὰ
πουλᾶνε καθημερινὰ τὴν ἐργατική τους δύναμη
(μὲ ἐξαίρεση μερικῶν ἀνώτερων διευθυντῶν,
διοικητικῶν καὶ μεγάλων ὑπαλλήλων) ἀνήκουν
στὴν ἐργατικὴ τάξη »

Κομμουνιστικὸ Κόμμα Γερμανίας

ΑΒΓ

[illegible] στο «αλλαγή» του ανθρώπου» ; ~~[illegible]~~

Ας είμαστε μιά φορά [illegible] ζωή μας και δούμε στο
καί πώς εφαρμόζεται ο μαρξισμός στην πρακτική
του ....

Επειδή ποτέ δεν αλλάξαμε πορεία. Μονάχα καθαρίσαμε
την όρασή μας από τις προκατασκευασμένες αντιλήψεις
~~[illegible]~~ ώστε να μπορούμε να πατάμε γερά πάνω στην
πραγματικότητα προσπαθώντας να προσαρμόσουμε κάθε
φορά τη σκέψη καί την πράξη σύμφωνα με την
πραγματικότητα ~~φορά μονάχα ένα γνωρίζουμε ότι~~
για να ~~θα~~ μπορέσουμε τελικά να την αλλάξουμε.

MAKEDONIA PALACE

ΔΙΚΕΣ ΚΑΙ ΛΑΟΣ

Από τόν καιρό πού ἡ Ἑλλάδα απελευθερώθηκε από τόν τουρκικό
ζυγό νομίζω ὅτι δέν έγιναν ποτέ
πολιτικές δίκες ενάντια εκπροσώπων τῆς Δεξιᾶς. Υπάρχει
μιά εξαίρεση: ἡ δίκη καί καταδίκη τῶν ἕξη ὕστερα από τήν Μικρα-
σιατική καταστροφή. Ὁ κανόνας στή χώρα μας ήταν ἕνας [illegible]
νά δικάζεται ὁ Κολοκοτρώνης καί οἱ Κολοκοτρωναῖοι. Ναί γιατί
θεωρῶ τίς σημερινές δίκες σάν κάτι όχι μόνο τό εξαιρετικό αλλά
καί τό επαναστατικό για τά πολιτικά ἤθη καί ἔθιμα τῆς νεώτερης
Ἑλλάδας. Ἡ Δεξιά καί ἡ Ἐξουσία της απομυθοποιοῦνται ὁ-
ριστικά. Ὅλοι αποκαλοῦν ὅλους καθάρματα. Ναύαρχοι-βα-
σανιστές, υπουργοί, χαφιέδες, στρατηγοί, πράκτορες, προϊστάμε-
νοι, υφιστάμενοι. Μέ δυό λόγια ὅλη ἡ αφρόκρεμα τῆς εθνικοφρο-
σύνης ἐξουσίας αλληλοαποκαλύπτεται. Αὐτοαποκαλύπτεται. Νά
μιά ποιοτική λύση στό βάθος φαίνεται: Γιατί λογικά οἱ μηχα-
νισμοί τῆς δυναστικής ἐξουσίας δέν θά ἔπρεπε νά επιτρέψουν αὐτοῦ τοῦ
[illegible] ξεσκεπάσματος. Κι αὐτό προσπαθεί αυτοσυγκρατημένα νά τούς
δώσει νά καταλάβουν ὁ μεγάλος ὁ [illegible] τοῦ - ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ
ΚΟΣΜΟΣ. Φαίνεται ὅμως ὅτι οἱ σημερινοί ηγέτες δέν μπορούν πιά
νά αντιδράσουν. Ἄν τό σκεφτοῦμε καλά θά δοῦμε ὅτι ἡ ιδεο-
λογική δουλειά πού κάνουν οἱ δίκες αὐτές δέν θά μπορούσαν νά τή
κάνουν χιλιάδες εντυπώσεις μέ θέμα τό αρνητικό χαρα-
κτήρα τῆς αντιδραστικής Ἐξουσίας. Καί τά αποτελέσματα από αὐτή
τήν βαθειά διεργασία δέν θ' αργήσουν νά φανοῦν. Ἡ όραση τοῦ
λαοῦ μας "καθαρίζεται" ὁριστικά από τά αποκρυφά σύμβολα
τά γράμματα καί τούς μύθους τῆς εθνικοφροσύνης. Ἐξ οὗ καί
ἡ ἱερή αγανάκτηση τῶν Θεοφιλογιαννάκηδων. Γιατί γι' αὐτούς
ὁ κόσμος θά πρέπει νά γύριζε ανάποδα. Κι ακόμα δέν μπορεῖ
νά τό χωνέψουν ὅτι αὐτοί - ἡ αφρόκρεμα τοῦ υπερεθνικισμοῦ -
κάθονται στό σκαμνί τή στιγμή πού δέν ἔχει ακόμα ἡ δυναστική [illegible]

ALEXANDER THE GREAT AV. - THESSALONIKI - GREECE - CABLE - ADDRES: MACEPAL

MAKEDONIA PALACE

η δομή της Εξουσίας! Κι' αλήθεια, τι είναι τάχα κείνο που εμποδίζει τον Ιωαννίδη και τον ~~[illegible]~~ Χατζημισίδη ν' αλλάξουν θέση κι' από κατηγορούμενοι να καταλάβουν ~~[illegible]~~ όπως χτες, την έδρα του Εισαγγελέως; Τι διαφέρουν μήπως όλοι αυτοί που κάνουν πως γκρινιάζουν και κριτικάρουν και σχολιάζουν και δεν είναι σε τίποτα ικανοποιημένοι; Τι φοβάται τάχα ο Θεοτοκογιαννάκης; Τις λαϊκές επαναστατικές δυνάμεις; Το Ενιαίο Μέτωπο των Προοδευτικών Δυνάμεων; Τα εργατικά Συνδικάτα; Το Λαϊκό Στρατό; Η [illegible]; Τίποτ' απ' όλα αυτά που υπάρχουν μόνο μέσα στη φαντασία μιας φούχτας αποχαυνωμένων υπο-υπερπα[illegible]ναστατών. Ο Θεοτοκογιαννάκης φοβάται ... την ΕΣΑ, την ΚΥΠ, το Στρατό, τα Σώματα Ασφαλείας! Δηλαδή το τμήμα της Εξουσίας που ακουμπάει και υποστηρίζει την Κυβέρνηση και που όπως φαίνεται αποτελεί και τη μεγάλη πλειοψηφία μέσα στο σύνολο του μηχανισμού της Εξουσίας. Ενώ παράλληλα η Κυβέρνηση φαίνεται ότι ακουμπάει ~~[illegible]~~ το ~~[illegible]~~ μεγαλύτερο λαϊκό ρεύμα — που σε έργο την Εξουσία ~~[illegible]~~ και που εκπροσωπεί την αποχουντοποίηση — Δημοκρατία — Εθνική Ανεξαρτησία. Έτσι αντί να στηρίζεται στο σύνολο του Λαού, η Κυβέρνηση και το μεγαλύτερο τμήμα της Εξουσίας βρίσκονται ενωμένοι ενάντια στο φασιστικό-χουντικό τμήμα της Εξουσίας, της Θεοτοκογιαννάκης και Σία. Και το γεγονός αυτό αποτελεί για όλη μας, για το Λαό και μαζί όλοι μεγάλη σημασίας ιστορική ευκαιρία. Που δεν πρέπει να χαθεί.

Όμως πιστεύω ότι έτσι σήμερα υπάρχει φανερό ~~μας~~ το γεγονός ότι βασιλικοφασιστικά αποχουντοποιηστικά την Κυβέρνηση για να τιμω-

ALEXANDER THE GREAT AV. - THESSALONIKI - GREECE - CABLE - ADDRES: MACEPAL

MAKEDONIA PALACE

απ' Χουντικούς. Φωνάζουμε «Δώστε τή χούντα στό λαό». Ένα σύνθημα παθητικό. Να δώσει ποιος—ποιού σε ποιους; Και γιατί νά μᾶς δώσουν κάτι που θά μπορούσαμε και που μπορούμε νά πάρουμε μόνοι μας, με τό σπαθί μας; Στὴν Κύπρο άκουσα κατά καιρόν νά έστελνε τό ίδιο σύνθημα. Μιά μέρα δεν βάσταξα, πήρα τό μικρόφωνο και τούς είπα: «Δεν σᾶς καταλαβαίνω. Εγώ βλέπω ότι η μεγάλη εφημερίδα «ΜΑΧΗ» τού Σαμψών κυκλοφορεί σε μεγάλες ποσότητες. Ποιος υποχρεώνει ποιόν νά τήν αγοράζει;» Το ίδιο συμβαίνει και με μᾶς. Όλες αυτές οι χιλιάδες Χουντικοί που χθές μᾶς έπιασαν, μᾶς προφυλάκισαν, μᾶς κατεδίωξαν, μᾶς ανέκριναν, μᾶς βασάνισαν, μᾶς λεηλάτησαν και μᾶς κατάκλεψαν, κυκλοφορούν ελεύθεροι ανάμεσά μας. Κάθονται στὴν ίδια γειτονιά, στα ίδια καφενεία, ~~[illegible]~~ κινούνται, παρελαύνουν — Ζουν ανάμεσά μας! Δεν υπάρχει τάχα άλλος τρόπος για νά τιμωρηθούν παρά νά τούς συλλάβει η κυβέρνηση και να τούς παραπέμψει στη δίκη; Νομίζω ότι υπάρχει μιά άλλη τιμωρία, δημοκρατική, και που κανένας νόμος δεν μπορεί νά τήν απαγορεύσει: Η απομόνωση! από όλο το λαό. Η ουσιαστική, ο εξοστρακισμός: αποβολή από τό εθνικό σώμα.

~~[illegible]~~

ALEXANDER THE GREAT AV. - THESSALONIKI - GREECE - CABLE - ADDRES: MACEPAL

~~[illegible]~~

Τότε ὁ Λαὸς προαιρετικὰ καὶ αὐστηρὰ ἐξαφανίζει τοὺς ἀπαισιόδοξους. Ἂν ἔχουν καταστήματα, θὰ ἀναγκαστοῦν νὰ τὰ κλείσουν γιατί κανεὶς δὲν θὰ μπαίνει πιὰ νὰ ψωνίσει. Ἂν εἶναι ἐπαγγελματίες, θὰ παραιτηθοῦν, γιατί κανεὶς δὲν θὰ τοὺς μιλᾶ στὸ δρόμο. Ὁ μπακάλης, ὁ μανάβης, ὁ φούρναρης, ὁ ἐπιπλο- ~~[illegible]~~, ὁ περιπτεράς δὲν θὰ τοὺς πουλάει τὰ προϊόντα του. Καὶ οὕτω καθεξῆς.Γ°

Ὁ Κνοὺτ Χάμσουν ὑπῆρξε ἡ μεγαλύτερη δόξα τῆς Νορβηγίας καὶ ἕνας ἀπὸ τοὺς περισσότερο λατρεμένους συγγραφεῖς τοῦ καιροῦ του. Ὅμως ὑπέπεσε στὸ θανάσιμο σφάλμα νὰ πιστέψει στοὺς Ναζί. ~~[illegible]~~ Ὅταν ~~[illegible]~~ ἦρθε ἡ ἀπελευθέρωση τότε ἑκατομμύρια Νορβηγοὶ πατριῶτες πῆραν ~~[illegible]~~ τὰ βιβλία του ~~[illegible]~~ κι ἄρχισαν σιγὰ σιγὰ νὰ τὰ στιβάζουν γύρω ἀπὸ τὸ σπίτι του. Σχηματίστηκε ἔτσι ἕνα ἀληθινὸ βουνὸ ἀπὸ βιβλία, κι ὁ Κνοὺτ Χάμσουν θάφτηκε, ζωντανὸς ἀπὸ τὰ ἰδικά του, ~~ζωντανός~~ μέσα στὴν ντροπή. Ἔτσι τιμωροῦν οἱ Λαοί.

Γ° Ἕως ὅτου τοὺς ἀναγκάσουμε νὰ φύγουν ὁριστικὰ ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα. Ἐξ ἄλλου αὐτὴ ἡ τιμωρία ταιριάζει γιὰ ὅλους τοὺς χουντικούς. Τὸν ἐξοστρακισμό! Μακριὰ ἀπὸ τὴ χώρα μας, γιὰ νὰ ξεβρωμίσει ὁ τόπος. Ἐγὼ δὲν τοὺς θέλω στὴν Ἑλλάδα. Οὔτε μέσα στὴ χώρα οὔτε μέσα στὴ φυλακή.

7

της. Και θυμάμαι ότι ~~[illegible]~~ [illegible]
[illegible]. ο Αυτό μου ~~[illegible]~~
εντυπωσιάσει ~~[illegible]~~ [illegible] οι
~~[illegible]~~ [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible]-
ποιητικά σύμβολα, [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. ~~[illegible]~~ [illegible] επιστροφής για
να ξεκαθαρίσεις ~~[illegible]~~ [illegible]
από τη [illegible] και [illegible] γωνίας. ~~[illegible]~~
Ανάμεσα ~~[illegible]~~ κι είναι τον Ίσκιο της – Αυτό
Είναι έργο [illegible] – [illegible] – και
[illegible]. – Πώς μπορεί η [illegible]
[illegible] [illegible] από μια [illegible]
[illegible] αρχικός και [illegible]. Όλη
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] από τη
~~[illegible]~~ [illegible] τη
[illegible] [illegible],
~~[illegible]~~ [illegible] ~~[illegible]~~
[illegible]; Από τη
[illegible]; ~~[illegible]~~ Αυτοί

6

[illegible], [illegible] νά [illegible], ναί
[illegible]
[illegible] ναί [illegible] ό τόπος
[illegible] δέ [illegible]
[illegible] δέ [illegible]
[illegible] συνεργάτες τους - [illegible]
εταί[illegible]
[illegible]
[illegible] - [illegible] -
[illegible] από [illegible]
[illegible] και [illegible].
[illegible]
[illegible] καθαρίσει [illegible]
από [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

5

τα [illegible] πράγματα. [illegible] μόνο στη
θύρα. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible].
Δεν [illegible] γι' αυτά [illegible] [illegible] [illegible]
ή [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ύστερα
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] και [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ένας [illegible] [illegible]
[illegible] ~~[illegible]~~ 14 [illegible].
[illegible] αυτό είναι [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] ίσως
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]
πρώτη στιγμή [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
Τίποτε [illegible] [illegible] τους [illegible] [illegible].
και Επιτρέπουν τους. Απομονωμένοι τους
[illegible] τους [illegible] [illegible] [illegible]-
Πιερρίδη: Νέος [illegible] τους [illegible] ή
[illegible]. [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]
[illegible] Δεύτερο Κάτι [illegible].
Αν [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible].
Αν [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]-
[illegible] [illegible] μπορούν να [illegible]
ούτε [illegible] — [illegible] [illegible] μπορούν να

4

[illegible] ότι ο γιατρός [illegible] [illegible]
τώρα έρχεται ότι, όταν δεν [illegible]
η [illegible] [illegible]. Έρχεται ότι όταν
δεν αγοράζουμε φάρμακα. [illegible]
[illegible] στη συνάντηση όπου [illegible]
[illegible] κάνουμε γιατί [illegible]
της [illegible]. Είπαμε [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] το [illegible] και ο
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], [illegible] [illegible]...» όλες [illegible]
[illegible] [illegible] να [illegible]: Άλλωστε [illegible]
[illegible], να [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. Έπειτα [illegible] ο [illegible] είναι το
κοινό, ο λαός», κι εσύ είσαι υπηρέτης του...
Γι' αυτό το λέγω ούτε με 16 χρόνια
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
δε γίνεται να [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] ο [illegible]. Το
[illegible], [illegible] ο λαός»
[illegible] [illegible] [illegible] τα [illegible]

και έσπασαν τις πόρτες;

-3-

~~[illegible]~~ Τώρα από αυτό που ούδεν το ~~προβλήματα~~ κενοτοπισ[illegible]
γεννήθηκαν άλλα προβλήματα – τεχνικού χαρακτήρα.
~~[illegible]~~ Αν παράδειγμα φυσικά: οι εξωτερικές πόρτες
του Πανεπιστημίου έσπασαν (πολλοί υπεύθυνοι
για τις ελλείψεις παρατηρήσεων), το πρώτο από
έργα της Κυριακής. Ποιος φταίει ~~[illegible]~~ γι' αυτό;
Τεχνικά έργα σε ολιγωρία – και πολλοί φωνάζουν
„Αίσχος“. – Αίσχος ~~[illegible]~~ για ποιον; Γι' αυτούς που
δεν ήθελαν να χαλάσουν τις ~~[illegible]~~ πανεπιστημιακές
πόρτες; Την ώρα της συναυλίας τεχνικοί [illegible]-
σαν. Άλλοι σκαλίζουν καταγγελίες, [illegible].
Ποιος φταίει γι' αυτό; Πού πάει το έργο ~~[illegible]~~
το έργο τεχνικά συγκρατούν, κανένα θόρυβο.
Ποιος φταίει γι' αυτό; Πολλοί διαμαρτύρονται:
φταίνε οι σπουδαστές. Φταίει ~~[illegible]~~ εσύ, και γιατί.
Κι εγώ ~~[illegible]~~ συμπαράσταση βαρύνομαι
ότι έσπασαν τις πόρτες στη σύγκρουση τις
κατοχυρωμένες μας. Δηλαδή τη μοναδική
ανοχή, που ότι άλλοι να μας δώσουν
όσο και μας αξίες – αυτό που [illegible]
να καταστρέφουμε ~~[illegible]~~ και να επιβάλουμε
μονάχοι μας. Λόγω χάρης: Αν

Το Γκάουσ νομίζω ότι αυτή η κινηματογραφική ματιά. 168
γεμάτη από αυτή τη συντεταγμένη και μαζί από όμορφη ποιότητα
είναι αφ' εαυτού ~~της~~ της τόσο σημαντική και αποφασιστική ώστε
όλα τα άλλα ~~[illegible]~~ να καταντούν λεπτομέρειες. Με τα άλλα
εννοώ που ανοίγονται στη μουσική έκφραση, ~~[illegible]~~ (Τα γεγονότα) τό
χώρο κλπ.

Στοιχεία του νεοελληνικού κινηματογράφου:
Ποίηση, λυρισμός – πανανθρώπινος, υπέρθεση – Μουσική, [illegible] στην εθνική λαϊκή παράδοση. ~~[illegible]~~ Εικαστικές τέχνες, ~~[illegible]~~ [illegible] [illegible] από τα [illegible] – [illegible] στη επαφή που έχουν καθημερινά [illegible] [illegible] για τη καθημερινή μας ζωή (λαϊκές εκφράσεις) (εκκλησία – ταβέρνα – (Λαϊκό τραγούδι) Καραγκιόζης – [illegible])
~~[illegible]~~: Πολιτικό περιεχόμενο, αίτημα, αντίστοιχα στη [illegible] ~~[illegible]~~ ιδεολογίας – ~~[illegible]~~ αγωνιστικής συνεταιρικής που [illegible] [illegible] όχι μόνο στο λαό μας αλλά όχι σε [illegible] για να καταλάβουν τα θέματα [illegible]. – Μέσα σ' αυτές τις [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] – [illegible] [illegible] ~~[illegible]~~ δέχεται να [illegible] [illegible] [illegible] και [illegible] ο [illegible] [illegible], ώστε η [illegible] του ~~[illegible]~~ είναι [illegible] αισθητικής – [illegible] [illegible] και ψυχικής [illegible]. Δέχεται η [illegible] και η λύση [illegible] – [illegible] – [illegible] [illegible] σε ~~[illegible]~~ κοινό όραμα – και γίνεται [illegible] [illegible] νέας εθνικής ~~προσωπικής~~ [illegible] [illegible] πάθος και [illegible] καθαρότητα της ψυχικής [illegible] των πολλών. Το

ΔΩΣΤΕ ΤΗ ΧΟΥΝΤΑ ΣΤΟ ΛΑΟ

Είχα πει ξανά στον εαυτό μου να αφήνω [illegible] [illegible] και τις τραγουδίστριές μου όλες να βγάλω — όπως θα το [illegible]! Έτσι κι έγινε. Τώρα [illegible] μπορεί να πω ότι το πιο σημαντικό της δουλειάς της [illegible] δεν ήταν ούτε οι μουσικοί — ούτε οι μουσικοί — τραγουδιστές και μαέστρος. Αλλά το κοινό! Χαρακτηριστικά [illegible]: το Στάδιο Καραϊσκάκη — ο Πασαλής — τα Χανιά — η Ρόδος — η Λέσβος — ο Παναθηναϊκός — το Καυτανζόγλειο. Η [illegible] [illegible] κάτι και [illegible]. Παντού οι ίδιες [illegible], [illegible], [illegible]. Κι έρχονται στο "Κάιρο". [illegible], [illegible], [illegible]. [illegible] ότι έγραψε ο [illegible] που δεν [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Και [illegible] [illegible] Καραϊσκάκη. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] μη [illegible] [illegible]. Είναι [illegible] στη [illegible] μόνο σε Αθήνα - Πειραιά [illegible] [illegible] ακροατές (Καραϊσκάκη - Παναθηναϊκός). Καταπληκτικό. Υποβλήθηκαν σε [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] είναι: [illegible]. Γιατί; Η [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] για να [illegible] [illegible] σε μια [illegible] — [illegible] και [illegible] [illegible] είναι [illegible] και [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Είπα πιό πάνω ότι ή ανάλυση τών ιστορικών γεγονότων μάς οδηγεί στό συμπέρασμα ότι ό ρόλος τού ηγέτη είναι κάθε φορά καθοριστικός. Καί ακόμα ότι ή διαπίστωση αυτή δέν μειώνει καθόλου τή σημασία τού μαζικού κινήματος μιάς καί δέν μπορεί νά υπάρξει καί νά λειτουργήσει πραγματικός ηγέτης έξω από τό κίνημα τών μαζών. Πρόκειται γιά μιά οργανική ενότητα. Τί εκφράζει κάθε φορά ό πολιτικός ηγέτης; Γιά τούς μαρξιστές ή απάντηση είναι εύκολη:
– Τά συμφέροντα τής τάξης ~~τη~~ πού ανήκει. Διάβασα κάποτε σχόλιο σέ κάποιο αντιδραστικό περιοδικό καί είδα μέ πόση ~~ευκ~~ ευκολία ό μονόπλευρα οικονομολόγο-κοινωνιολόγος εξηγεί τά ιστορικά γεγονότα. «Τό κομπραδόρικο κεφάλαιο φοβάται το βιομηχανικό γι' αυτό φτιάχνει ~~το~~ ~~Θ~~ Μεταξά σέ συνεργασία μέ τό εμπορικό πού θέλει τό βασιλιά καί ούτω καθ' εξής...»
Η απορία μας είναι ότι ή κίνηση τών μαζών καθορίζεται όχι μόνο από τίς ταξικές αντιθέσεις καί τά οικονομικά συμφέροντα αλλά καί από τήν πολιτιστική δομή (παράδοση, ιδέες, αντιλήψεις, προκαταλήψεις, μόρφωση κλπ) ~~Θ~~ τά οποία είναι φορτισμένες κάθε φορά τόσο οί μάζες όσο καί οί ηγέτες.
Ζήσαμε ακόμα στόν 20 αιώνα καί παρά τό γεγονός ότι βγαίνουμε από μιά δραματική εμπειρία μέ ανταγωνιστικούς μιά φορά ηγέτες: Χίτλερ-Μουσολίνι – Τσώρτσιλ – ~~Σταλιν~~ Ρούσβελτ καί Στάλιν, καί πάλι ~~ξαναστήνουμε κάτω από~~ ξαναμπαίνουμε κάτω από τόν «εμπνευσμένο καθοδηγητή» Καταλαβαίνω

προσωπικοτήτων: Μάο-Τσε-Τουνγκ-Κρούτσεφ-Μπρέζνιεφ-Τσαουσέσκου-Τίτο-Ντε Γκωλ-Φιντέλ Κάστρο-Περόν-Αλιέντε-Νάσερ-Κέννεντυ-Μακάριος κλπ. κλπ.

~~[illegible]~~

Νομίζω λοιπόν ότι δεν έχει νόημα να αρνούμαστε το ρόλο του ηγέτη. Άλλο να λέω εγώ δεν πιστεύω στους ηγέτες. Και άλλο να διαπιστώνω: όμως οι ηγέτες εμφανίζονται και επηρεάζουν βαθειά τη ζωή μας.

Για το λόγο αυτό όπως είπα και πιο πριν πιστεύω ότι θα πρέπει να μελετάμε με προσοχή ιδιαίτερα τον πολιτικό ηγέτη γιατί είτε το θέλουμε είτε όχι η ζωή μας εξαρτάται σε πάρα πολύ μεγάλο μέτρο (προσθέτω, εγώ οι λέξη: δυστυχώς) από τον πολιτικό ηγέτη ~~[illegible]~~ και μάλιστα αυτόν που θα τύχει να πάρει στα χέρια του την εξουσία.

Ας δούμε μερικά παραδείγματα που μας αφορούν: Το Αριστερό μας κίνημα ~~[illegible]~~ ήταν δυνατό και μαζικό. Όμως ένας και μόνο ηγέτης ο Νίκος Ζαχαριάδης το έκανε ότι ήθελε! Ποιά θα ήταν η τύχη ~~[illegible]~~ όχι μόνο της Αριστεράς αλλά και της Ελλάδας χωρίς το Ζαχαριάδη; Μπορούσε να υπάρξει ~~[illegible]~~ ο ανένδοτος χωρίς του Γεώργιο Παπανδρέου; Και τι θα ήταν η στρατιωτική δικτατορία δίχως του Παπαδόπουλο;

~~[illegible]~~.

Σήμερα στή χώρα μας ή ίστορική συγκυρία έχει στήν έξουσία έναν ήγέτη πού είτε τό θέλουμε είτε όχι παίζει καί θά παίξει ακόμα ρόλο καθοριστικό στή διαμόρφωση τής έθνικής μας ζωής.
Ό ήγέτης αυτός βγαίνει μέσα από ένα ίστορικό παρελθόν καί ένα κοινωνικό καί πολιτικό περιβάλλον βασικά συντηρητικό καί σέ μεγάλο βαθμό αντιδραστικό ενώ ή προσωπική του έξέλιξη — στό διάστημα τής ιδεολογικής πορείας του — καί κυρίως ό ίστορικός ρόλος πού καλείται νά διαδραματίσει τόν έχουν φορτίσει μέ δυνάμεις προοδευτικές. Δηλαδή ~~[illegible]~~ ή αντικειμενική του θέση βρίσκεται στό επίκεντρο μιάς σφοδρής σύγκρουσης πού δέν είναι δυνατόν νά λυθεί από τή μιά στιγμή στήν άλλη. Έκεί όπου οί ένέργειές του είναι υποχρεωτικά "στατικές": έπιλογή συνεργατών, έπάνδρωση υπηρεσιών κλπ. δεσπόζουν τά συντηρητικά στοιχεία. Όμως ~~[illegible]~~ όταν πρόκειται γιά τήν ανάληψη πρωτοβουλιών καί τή χάραξη γραμμών δηλ. γιά ένέργειες "δυναμικές" τότε δεσπόζει τό προοδευτικό στοιχείο.
Γι'αυτό νομίζω ~~ότι~~ κατ'αρχήν θά πρέπει νά απαλλαγούμε από κάθε παθολογικό συναισθηματισμό καί νά σκεφθούμε μέ ψύχραιμη αντικειμενικότητα προσκειμένου όχι μόνο νά κρίνουμε άλλά καί

συμβιβαστή.
Υπάρχει όταν το Έθνος είναι παρθενικό
[illegible] από τα σφάγια του πολέμου.
Όταν τα λάθη έχουν αντιφατικότητα και πολιτικό πάθος
βλέπουν τα έργα ολόγυρα σ' αυτή ακριβώς τη θέση.
Βλέπουμε μέσα σ' αυτές τις διαθήκες σχέσεις, ανώνυμοι, διορθώσεις
[illegible] που μας οδηγούν σ' αυτό το ίδιο δυνάμεως, και διαπιστώσεων.
Με άλλα λόγια η Ελλάδα σήμερα βρίσκεται σε
ένα καθορισμένο [illegible] όγκο [illegible] που
κάθε σκεπτόμενος πολίτης [illegible] είναι υποχρεωμένος να
λάβει υπόψη το προηγούμενο να χαράξει την πορεία της
ζωής. Αυτή τη στιγμή με όλα διαθέτουμε και της
σχέσης και έχουμε, μπορεί να πάρει τόσο μακριά.
[illegible] Όταν μπαίνω σ' αυτή τη διάσταση,
τη τραγική και κρίσιμη στιγμή έρχεται
Κανένας για να πει τη μεγάλη τη γνώση από το
ένστικτο

(9)

Γ° Μαζί όλοι μπορούν όλα

Ο ιμπεριαλισμός δεν φεύγει με συνθήματα-φάρμακα. Που όμως είναι δύσκολο μέσα σ' ένα ορισμένο κλίμα να παρακινήσω το λαό και να τό βάλω να χτυπήσει και να πάρει στη γροθιά του το μαχαίρι...

Νομίζω ότι τριανταπέντε χρόνων πάθη έχουν βοηθήσει το λαό μας να γνωρίσει σε βάθος την πραγματικότητα. Σήμερα η πραγματικότητα στην Ελλάδα έχει δύο στρατιές. Η μία λέγεται ιμπεριαλιστική εξάρτηση. Η άλλη, μύθοι ελληνικοί.

Ο λαός μας ξέρει επίσης ότι για να εξαφανίσει αυτή την πραγματικότητα και πρός παντός για να την ανατρέψει χρειάζεται κατ' αρχήν να την αναγνωρίσει. Και αναγνωρίζοντας την ύπαρξή της όπως αναγνωρίζει κανείς μια αρρώστια μέσα στο σώμα του. Αυτή οι μεγάλη αλήθεια [illegible] για την οποία υπεύθυνοι είναι οι λογικές ηγεσίες. Δεξιοί, Κεντρώοι, Αριστεροί, έρχονται πάντα ορισμένοι [illegible] ακροαριστεροί και ανώδυνοι [illegible], να την κρύψουν από το λαό, να την κουκουλώσουν. Ακριβώς σαν τους κομπογιαννίτες που αποκρύπτουν την επικίνδυνη αρρώστια, αποσιωπώντας το φόβο του αρρώστου για τον άρρωστο. Κι εγώ στο σημείο αυτό πραγματικά είναι η μεγάλη ευθύνη στη βάρδια του έξυπνου λαού:

1

Στό χθεσινό μας άρθρο γράφαμε ότι οἱ σημερινές ἀφήνουν ~~[illegible]~~ σημαντικές «δηλώσεις καί ηθικές [illegible] διά μας [illegible] μετά καί πάρα πολύ μακριά από όσο μας τό [illegible] μιά σειρά εξισορροπήσεις, συσχετισμοί δυνάμεων, αντιθέσεις, διαφωνίες ~~[illegible]~~ διακύμανσης» Σήμερα προσθέτουμε: «Καί δηλώσεις σημαντικές, ~~[illegible]~~ καί συμβιβαστοί».

Το [illegible] διάβημα της από Κυβερνήσεως [illegible] είς το Αιγαίο, ήρθε καί επιβεβαίωσε τη διαπίστωση αυτή.

Γράφαμε επίσης ότι «ο ιμπεριαλισμός στην οικονομική, πολιτική, στρατιωτική καί διπλωματική προγραμματισμένα όρια θέτει τη διακύμανση τού κάθε [illegible] καί ελευθερίας τού κάθε πολίτη καί τού κάθε κυβερνήτη».

[illegible] θέση, αυτή θα μείνει, καί προσθέτω: «όχι μόνο ο ιμπεριαλισμός αλλά καί ο [illegible] τού κόσμου σε [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]».

→ ① σελ 1

σελ. ⑤ ⑥ ⑦

Σημείωση

Αριστερός, προοδευτικός, επαναστάτης είναι μόνο εκείνος που δηλώνει ότι είναι αριστερός. ~~και~~ Και εκείνος που χρησιμοποιεί λόγια, συνθήματα, φράσεις με περιεχόμενο αριστερό, προοδευτικό. ~~[illegible]~~ Δίκαιος και εξετάζεται καθόλου ο ρόλος που έπαιξαν και παίζουν, τα άτομα, οι ομάδες ή τα κόμματα αυτά μέσα στη πράξη, μέσα στη ζωή.

Έτσι φτάσαμε στο σημείο η λεγόμενη Αριστερά να διαδραματίζει συντηρητικό αντιδραστικό ρόλο αφού αγνοεί ότι οι αναλύσεις της είναι ανεπαρκείς λαθεμένες και όλος ο παρελθόν είναι δικαιώ να εξηγήσουν ~~[illegible]~~ τώρα και αύριο το γιατί των νέες απειλητικές, νέες καταστροφές.

Κύρια αιτία γι' αυτή την κατάσταση είναι η άρνηση να παραδεχτεί από έλλειψη και δειλία πραγματικότητα όπως είναι και όχι όπως θα ήθελε να είναι. Πράγμα που κάνουν οι Ευρωπαίοι αριστεροί και γι' αυτό βρίσκουν τους εαυτούς τους μέσα και έξω από τη ζωή της.

Και φτάσαμε ακόμα στο σημείο η λεγόμενη Δεξιά να πραγματοποιεί τα πρώτα μεγάλα χτυπήματα κατά του ιμπεριαλισμού. Χτυπήματα που δεν θα μπορούσε να διαδεχτεί το Κέντρο και να ονειρευτεί η Αριστερά. Γιατί ας μη μας κοροϊδέψουν. ~~Αυτό~~ Το Κέντρο κυβέρνησε πριν 10 χρόνια και μάλιστα σε πολύ ευνοϊκότερες συνθήκες από κείνες που αντιμετωπίζουμε μετά την επταετή δικτατο-

ρία. Μήπως τόλμησαν τότε οἱ κεντρῶοι — που σήμερα βρίσκονται στην ~~[illegible]~~ ΕΔΗΚ και οἱ ΠΑΣΟΚ, να' εμβάζουν οἱ δικαστικοί [illegible] ~~[illegible]~~ γλώσσα; Έπειτα απαγορεύουν. ~~[illegible]~~ και γ' αυτούς ~~[illegible]~~ αποσβάγαν ~~και αποχωρούντες οἱ απ' ανωτέροις~~ από όλα 5 μαθητές ~~[illegible]~~ τα σχολεία του Κράτους για μια προσέφεραν φασόλια! ~~[illegible]~~ Διασώρισαν τον 509 και 375 δηλαδή τον αντικομμουνισμό στο Κράτος; ισοδύναμο και αγώνα! Ενίσχυσαν το θρόνο! Έμειναν στην εξουσία του Στρατού ~~[illegible]~~ τους χουντικούς! Διατήρησαν τους δεσμούς και τους Αμερικανούς! Δεν έδιωξαν το ΝΑΤΟ και τις αμερικανικές βάσεις, έβγαλαν κιχ για τη ... και τον 6ο Στόλο που ~~[illegible]~~ μονοπωλούσανε το ~~[illegible]~~ ... από το ... Και ούτε κάν τους πήραν από τα ... του... Έχουν πάρει αιώνες τέλος ... από τότε. Τα ξεχάσαμε αλλά μόνο 10 χρόνια. Τα ... όλα αυτά; Και για τι δικαίωμα ο κόσμος αυτός γνωρίζει σήμερα σημαντικές μιας κυβέρνησης που [illegible] και που [illegible] τη χώρα στο [illegible] τη καταστροφή και που [illegible] από

[Left margin, vertical:] Ρε που ~~[illegible]~~ αυτό το 'ανησυχούσε' [illegible] του Βορρά [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] και τόσα [illegible] αιώνων...

ΦΔ (12) 173

ἀπό ταύτη σύγχυση καί νομιμοποιήσε ~~[illegible]~~
ἀπ' κομμουνιστική ἰδεολογία. Καί βάζει
στή φυλακή γιατρούς καί διαιτητές. Καί
~~[illegible]~~ βγάζει τή χώρα ἀπό τό στρατιωτικό
ΝΑΤΟ. Καί διώχνει τό θρόνο. ~~[illegible]~~
Καί σήμερα νά καταγγέλλει ἀνοιχτά τα
Ηνωμένα Έθνη τής Αμερικανικής πού
οχυρωμένα ακόμη πίσω από τη Τουρκική
Γιατί νά χτυπήσουν τήν ἐλληνική Κυβέρνηση καί τό ~~[illegible]~~ λαό;
Νομίζω ὅτι κάθε τίμιος καί ἀντικει-
μενικός ἀναγνώστης στή χώρα μας [illegible]
μπορεί νά μήν ἀγανακτεῖ ὅταν οἱ
χθεσινοί δικτάτορες θρόνου καί σήμερι-
κανοί οἰκειοποιούνται ~~[illegible]~~ σήμερα τά
λάβαρα τοῦ ἀντιαμερικανισμοῦ γιά
νά χτυπήσουν αὐτούς πού μέ ἔργα
καί ὄχι μέ φράσεις ἔκαναν τίς πρῶτες
στρατιωτικές ἐνέργειες πού ἔγιναν ποτέ
στή χώρα μας ἐναντίον τοῦ ἀμερικανικοῦ
καί τοῦ ξένου [illegible].
Δέν ἔχω κανένα φόβο νά ~~[illegible]~~ [illegible]
~~[illegible]~~
ὅταν ὅλοι αὐτοί οἱ [illegible]

Καί αὔριο γιατί οἱ Ἀμερικανοί ἀνησυχοῦν
δημιουργοῦν **κρίσεις**, ὅπως αὐτή στό Αἰγαῖο,
μέ τήν ἐλπίδα ὅτι ἡ κρίση αὐτή θά
ἐπηρεάσει τό ἐσωτερικό τῆς χώρας,
μέ ἀποτέλεσμα νά ἀνατραπεῖ ἡ κυβέρνηση
Καραμανλῆ. Γιατί ξέρουν ὅτι ~~[struck]~~
σήμερα καμμιά ἄλλη κυβέρνηση δέν
θά μπορέσει νά συσπειρώσει γύρω της
λαό καί στρατό, ὥστε νά εἶναι ἱκανή
νά ἀντιμετωπίσει τίς αμερικανικές τους πιέσεις.
Ἔτσι φθάνω μέ κάθε σιγουριά ὅτι ἡ
σημερινή κυβέρνηση εἶναι ὄργανο τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ, ὅπως ἐκεῖνοι πού ὑποκρίνονται ἤ
μή, ἀντιμαχόμενοι σήμερα στή χώρα μας
τόν ἰμπεριαλισμό ~~[struck]~~ ἐπειδή δέν ἔκαναν τίποτα
στήν οὐσία ἐναντίον του, ~~[struck]~~ χρόνια ἐκεῖνοι
πού ~~[struck]~~ χτύπησαν συγκροτημένα
τόν ἰμπεριαλισμό καί μάλιστα ~~[struck]~~ δίπλα στηρίζει
τόν ἰμπεριαλισμό, μέ τήν κρίση στό Αἰγαῖο
ἐπιχειρεῖ νά τούς ξεμπροστιάσει καί μαζί τους
~~[struck]~~ νά βλάψει καίρια τή χώρα μας.

Κανένας τίμιος πολίτης της χώρας αυτής δεν μπορεί να δεχτεί αυτό που εφαρμόστηκε. Γι' αυτό αντέδρασε παρά τη γενναία συνθηματολογία που διαμορφώθηκε ~~θ~~ όπου εκφράζεται ο μεγαλύτερος μέρος του τύπου ο λαός μας παραμένει γνήσιος και αντιπροσωπευτικός ζει και κινείται, στο τραγούδι του Στρατιώτη... — Ο λαός μας — σωστά και δίκαια — μισεί σήμερα τον ιμπεριαλισμό γιατί τον θεωρεί υπεύθυνο για τη δικτατορία και κυρίως για την τραγωδία της Κύπρου. Τον θεωρεί υπεύθυνο και για την καταστροφή ~~[illegible]~~ γιατί ξέρει ότι χωρίς τη δική του τη βοήθεια οι Τούρκοι δεν θα ~~[illegible]~~ τολμούσαν να κάνουν ό,τι έκαναν.

Επομένως η διαμαρτυρία αυτή η αυθόρμητη της οικειοποίησης και εκμεταλλευόμενης ~~[illegible]~~ του αντιιμπεριαλιστικού συναισθήματος του λαού.

Το φαινόμενο είναι σήμερα πιο χαρακτηριστικό και έντονο, συγκεκριμένο, θα αντιμετωπισθεί με νέα επίθεση του ιμπεριαλισμού — ~~[illegible]~~

~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ παρασκευαστεί.
~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ Μόνο του λαού και
~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~
~~αποδείχνει~~

Και τα πράγματα δεν είναι τόσο απλά. Και έτσι Γο
το Σοβιετικό Κράτος [illegible] μας δείχνει
ότι οι διπλωματικές [illegible] στην Κύπρο
και το Αιγαίο και γενικά η ιμπεριαλιστική
τακτική δεν κινείται [illegible] από την
πλευρά της Σοβ. Ένωσης!
Καμμιά διαμαρτυρία, καμμιά καταγγελία,
~~καμμιά~~ καμμιά ~~[illegible]~~ σοβαρή προειδοποίηση
προς τους ηγέτες των εισβολέων και των
μεσσιανικών αρχηγών. ~~[illegible]~~ αντίθετα,
την ίδια "ώρα", όπως [illegible] ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ και κατά τη [illegible]
της δικτατορίας. Την ίδια στιγμή
και σήμερα: ~~Το λαβύρινθο στο~~
~~[illegible]~~ Και υπάρχει τύχη καλύτερης
αποδοχής γι' αυτό από το γεγονός ότι το
λαβύρινθο στο

Γο όπως θέλουν να τα παρουσιάζουν
ορισμένοι [illegible].

δηλ. Δεξιοί, Κεντρώοι, Αριστεροί

δεν διερευνήσαμε εμείς. Αυτό γιατί
νά σχολιάσουμε τις απόψεις της [illegible] έτσι δ' αυτοί που
παραγραφικότητα, γιατί μόνο έτσι θα συνειδητοποι[illegible]
και οι [illegible], [illegible] ότι οι αγνοείται.
και κατηγορείται αυτός από τους [illegible] και
από τους [illegible] [illegible] για συμβιβαστικός
και [illegible] και [illegible].

Και όπως βλέπετε ο [illegible] της χώρας
με δύο [illegible] [illegible] από τη Σοβ. Ένωση!
~~[illegible]~~
~~Και [illegible] [illegible] ότι~~
Τό [illegible] από [illegible] τη [illegible] τη Δυτικοευρώπη.
το βλέπουμε και σήμερα: Το [illegible] του
Σοβιετικού είναι σχεδόν ταυτόσημο με [illegible] των
αμερικανών!; καπιταλ
Και Αν [illegible] [illegible]: Αν οι Τούρκοι
μας [illegible] — όπως στην Κύπρο — το Ανατολικό
Αιγαίο, όπως και στην Κύπρο, θα [illegible]
[illegible] — [illegible] οι αμερικανικές διαμαρτυρίες. Εκεί
και [illegible] δεν είναι για αυτό το θέμα, που ο
Μπρέζνιεφ δεν δέχτηκε να [illegible] του
Καραμανλή τη Σοβιετική; Για να μη [illegible]
[illegible] οι Τούρκοι που ο [illegible] [illegible]
στη [illegible] που [illegible] [illegible] ότι είναι

[illegible] και [illegible] [illegible] ... να γίνεται [illegible]

ΙΑ

Δυ ἑκατοστεύεται καί στή γεωγραφική θέση-ηχοῦ;
ἐπορέυτη ~~τῆς~~ συνγνώμη ἀπεσσόδοτος ἡ ἐργία
μαζί ~~σὺ~~ περί στ' αὐ στρεῖ καί
ατίμαστη Ἑλλάδα...

~~Το σοβιετικό πρόβλημα έπρεπε να αντιμετωπίζεται για άλλη μιά φορά [illegible] σε λειτουργία της λογικής των λαών.~~

~~Πού [illegible]~~ λοιπόν; ~~[illegible]~~ Έστω Πλήρης! ή σοβιετική Ένωση ~~[illegible]~~ για συνεπή και ειρηνική λύση του [illegible] να συνοψίζει πράξεις υπεύθυνες και [illegible];

Λέγεται και πιστεύεται ότι συμφωνούμε με το γενικό πλαίσιο των ~~[illegible]~~ σοβιετικών προτάσεων.

Όμως πρώτα εφαρμόζουμε στις προτάσεις μας. Είναι δυνατόν και αγνοούμε ότι:

α) ~~[illegible]~~ Η Τουρκία έχει καταλάβει και κρατεί βίαια το [illegible] κύπρο

και β) Η Τουρκία συντηρεί στην καταπατεί - ένα κράτος κατεχόμενη περιοχή ~~[illegible]~~ στρατιωτικές δυνάμεις.

~~[illegible]~~, ~~[illegible]~~ έποικοι ξένοι [illegible].

Αγνοείται το κύρος του Συμβουλίου Ασφαλείας και του Διεθνούς Δικαστηρίου στη Χάγη. Προσβάλλει τα προσωπικά δικαιώματα που είναι [illegible] η [illegible] τα [illegible] των ανθρώπων που ~~[illegible]~~ [illegible] θέλουν να [illegible] και να παραμένουν

Ειρήνη. Γιατί οἱ ἐχθροπραξίες
δὲν θὰ σταματήσουν τυπικά ἐκεῖ ποὺ
θέλουν οἱ ξένοι. Ἀλλά Κύπρος καὶ
Λίβανος. Εἶναι βέβαιο ὅτι ὁ ἐχθ-
ρὸς θὰ χτυπήσει σκληρά στὸ Ἑβραϊ-
κὸ [illegible] θὰ μεταφερθεῖ
στη Θράκη. Ὅπως Θράκη ἴσον
Βαλκάνια. Βαλκάνια ἴσον Σοβ.
Ἕνωση. Σοβιετικὴ Ἕνωση ἴσον Πυρηνικὲς
πολεμικές... [illegible]

Λοιπόν [illegible]
[illegible] εἶναι λοιπὸν τυχαῖο ἡ "παροιμία τὸ σουπερ-
μάρκετ" καὶ βάζει σὲ ὅλο τὸ πάνε
ἐπιστήμονες καὶ ἀμερικάνικοι, δύτες
καὶ θύματα;
Ὅπως γιὰ τὶς ψυχὲς τοῦ Μαρξ
ὅλα αὐτὰ εἶναι ψευτομυθίες.
Παρακολουθοῦμε τί γίνεται στὸ Λίβανο.
Ἐκεῖ ὅπου ἡ "σοσιαλιστική" Συρία
ἀπὸ τὶς ἐπιχειρήσεις τοῦ Ἀρτεμιανοῦ

16

καί ἀποτεχεῖ σφάγματα [illegible] γυναίκες

για τό τόσο με τό γένος [illegible] τόσο

καί τόσο [illegible] – [illegible] – καί [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] ~~[illegible]~~

~~[illegible]~~

~~[illegible]~~

~~[illegible]~~ 20

καί με σοβιετικά όπλα συν[illegible]
σε τη αντίληψη [illegible] για
να εφοδιάσει τη "αλήθεια".
[illegible].-
Τί είπαν γι' αυτό οι ηγέτες κομμουνιστές;
Τί είπε ο [illegible] Λαός; Γιά
[στην επέμβαση της σοβιετικής [illegible]]
Έτσι καί ~~[illegible]~~ όλοι όσοι είναι
με διπλωματικό τρόπο — Και κυρίως
ιδεολογικό — εφοδιασμένοι από
ξένα κέντρα αποφασίζουν θα
καταστούν τη γλώσσα ~~του~~
Δεν γνωρίζει όπως καί ~~[illegible]~~ [illegible] δεν [illegible] έχουν
~~[illegible]~~ [illegible] αντιφάσεις [illegible] λογικής [illegible] λογικής.
αντιφάσεις ~~[illegible]~~ [illegible]
~~[illegible] να [illegible]~~ ~~αντιφάσεις~~
~~[illegible] λογικής,~~ [illegible]!
Όπως ~~[illegible]~~ λογικής [illegible] τέχνη
του έκαστου. ~~Και [illegible]~~
~~[illegible] [illegible]~~.
Μιά [illegible] τέχνη ~~[illegible]~~
γιά να έχει [illegible] [illegible]

182

~~18~~ 21

αρχίζει και ~~[illegible]~~

απλώνει υπόγεια στα όλα του

[illegible] του [illegible].

[illegible] [illegible]

ήρθε για να μας [illegible]

ότι ο δρόμος μια της ειρήνης

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] και [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] και [illegible].

~~[illegible]~~

Για όσους [illegible] και [illegible] και

και [illegible] ότι ~~[illegible]~~ τάχα υπάρχω.

[illegible] [illegible] [illegible] το δίκαιο

[illegible] [illegible] από το ώριμο

και στην [illegible] [illegible] η κρίση του Αιγαίου

[illegible] ~~[illegible]~~

θα [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

Δεν υπάρχει [illegible] [illegible] για κάθε

λαό ~~[illegible]~~ [illegible]

[illegible] [illegible] το [illegible] της [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] και [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

16 - σελ 22

ὁ ἱστορικὸς συμβιβασμός, ὁ ἐθνικὸς συμβιβασμός, εἶναι ὁ μοναδικὸς δρόμος που ἰσχύει καὶ μας ὁδηγεῖ σήμερα στη διαφύλαξη της ἐθνικής μας ἀκεραιότητος και αὔριο ~~σε μια~~ ~~δρόμο~~ σε μιὰ κοινωνία δικαιότερη ~~και~~ ~~θα~~ πού θα γίνει βάση για την Ἐθνική μας Ἀναγέννηση.

MAKEDONIA PALACE

"Να φύγει η Δεξιά." — Η ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ είναι η Δεξιά? —
Η κλασική Δεξιά στην Ελλάδα (— "Λαϊκό Κόμμα" "Εθνικός Συναγερμός" "ΕΡΕ") τι ήταν και τι εξέφραζε;
(1) Το Κόμμα του Θρόνου (2) Αντιδημοκρατικό (Μεταξάς) Παρακρατικό (υπόθεση Λαμπράκη). Αντιμεταρρυθμιστικό - Δογματικό. Παρασυνταγματικό (ΙΔΕΑ) (3) Το Κόμμα του Κατεστημένου
(4) Το ξενόδουλο .. και και. — Μπορούμε να πούμε ότι σήμερα η Ν.Δ ταυτίζεται με την χθεσινή ΕΡΕ και τον προχθεσινό Μεταξά?
(5) Το σκοταδιστικό...

Ειλικρινέστερα στο πρόβλημα της ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ η Ν.Δ έχει δώσει εξετάσεις. Θρέφτηκε σαν ένα κλασικό αστικό κεντρώο Κόμμα - όπως συμβαίνει θα είναι [illegible] προοδευτική Ένωση Κέντρου...
Στο πρόβλημα του εκφρασμού της Ολιγαρχίας — μεγάλων και ξένων οικονομικών συμφερόντων — δηλαδή στο ταξικό επίπεδο η "Ν.Δ" αποτελεί δύναμη αντιλαϊκή — αντιδραστική — όπως δεν είναι μόνο αυτή.
Αν δεχθούμε πως είμαστε σαφείς και δίκαιοι, ότι με τον όρο Δεξιά εννοούμε εκείνη τη πολιτική δύναμη που εκφράζουν: την Ολιγαρχία - Ξένα συμφέροντα - Αντιμεταρρυθμισμό - Αντιδιαφωτισμό... Αν ταυτίζονται με την ηγεμονία της Μεγαλοαστικής τάξης τότε οι δυνάμεις αυτές δεν εκπροσωπούνται μόνο από τη Ν. Δημοκρ.

*

Η μεγαλοαστική τάξη στη χώρα μας εκφράζεται εξ ίσου ~~[illegible]~~ τόσο με το Κόμμα των Φιλελευθέρων όσο και με το Λαϊκό. Βενιζελικοί - Αντιβενιζελικοί - ~~[illegible]~~ Βασιλικοί - Αντιβασιλικοί. Αδιαφοροποίητοι οι

τη μεταφράση αυτού που παρατηρούν από την Κατοχή ως τα σήμερα. Θα δούμε ότι όλα τα [illegible] [illegible]. Μερικά τα [illegible] [illegible] με την [illegible] της (Δικτατορία — Εμφύλιο) ταυτίζονται. Έχουν κοινά σημεία τον Αντικομμουνισμό — Αντικομμουνισμό τον Αμερικανισμό. Εκφράζουν ολιγαρχικές απόψεις. Είναι συμπλέγματα — έχουν προσβάσεις στο κράτος [illegible]. Έχουν μονοπωλήσει τα όλα τα [illegible] σημεία της εθνικής ζωής. Είναι παράταξη κυβερνητική [illegible] από την εξουσία στο βαθμό που δεν ταυτίζεται μαζί της.

Όλα τα χρόνια που ακολουθούν το [illegible] η ΕΡΕ ταυτίστηκε με τα πιο μαύρα φασιστικά [illegible] αντικομμουνιστικά στοιχεία. Μετά θρόνο — το ΙΔΕΑ — [illegible] Καρφίτσα — [illegible] Ασφάλεια — [illegible] ΚΥΠ — τη CIA, και — το πιο μαύρο Κεφάλαιο κλπ. Τώρα κόμμα θα [illegible] ο Παπαδόπουλος και Γι' αυτό [illegible] τότε [illegible] Δεξιοί [illegible] βασικά της αντιδημοκρατικής παράταξης και [illegible] [illegible].

Είναι [illegible] να πούμε ότι η Νέα Δημοκρατία έχει τα λαϊκά χαρακτηριστικά της ΕΡΕ — Στη θέση [illegible] για [illegible] Φιλελεύθερης Κεντρώας Παράταξης με όλα τα [illegible] του Κεντρώου. Δεν είναι λοιπόν η κλασική [illegible] Δεξιά. Δηλαδή η αντιδημοκρατική. Είναι τόσο δημοκρατικός όσο η λαϊκή Ένωση Κέντρου και όσο τα [illegible] Κεντρώα [illegible]. Τουλάχιστον όσο και οι [illegible] Παρατάξεις. Το να [illegible] μαζί με [illegible] [illegible]

MAKEDONIA PALACE

«Ναί γράφει η Δεξιά» ἤ «Ζήτω οἱ δημοκράτες [illegible]» είναι τουλάχιστον ανιστόρητο.

~~[illegible]~~

Αν από κοινωνική άποψη η Ν.Δ. είναι Δεξιά τότε Δεξιά είναι και ο [illegible] [illegible] και όσοι του μοιάζουν.

Αν από αστική δημοκρατική άποψη το [illegible] [illegible] τη Δημοκρατία τότε η Ν.Δ. έχει [illegible] τίτλο γιατί τον έδωσε τη Δημοκρατία

*

Έχουμε [illegible]. Η [illegible] από το έπος του «Τί μαθαίνεις – τί ακούεις» (που σίγουρα [illegible] όχι και τόσο ανόητο...) μάθαμε στο δύσκολο μιας [illegible] [illegible] αντίθεσης ανάμεσα στα δύο ποιητικά σχήματα της [illegible] τάξης. Έτσι χάσαμε της κοινωνικής σύνθεσης. Το ποιητικό (~~[illegible]~~ το δημοκρ. δικαιώματα) [illegible] την προσοχή μας. Ίσως δίκαια (στα 63-64) όμως σίγουρα δεν μπορούμε πλέον [illegible]. Η [illegible] τάξη είναι και αυτή [illegible] από τα [illegible] χρόνια [illegible]. Εδώ καθυστερούμε [illegible] του [illegible] [illegible] δεν έχει και [illegible]. Από εδώ και πέρα [illegible] λίγο... Όποια [illegible] κι ας έρθει.

ALEXANDER THE GREAT AV. - THESSALONIKI - GREECE CABLES: MACEPAL

ὅμως ἀφοῦ οἱ ἄρτιοι πολιτικοί λόγοι πραγματοποιήθηκαν πρῶτα καί ὕστερα μπροστά οἱ κοινωνικοί λόγοι. Δηλαδή ἡ ηγεμονία (δικτατορία) στή μεταπολεμική τάξη. Νά χαρακτηρισθῆ τό αὐτοσχεδιαστικό [illegible]. Τότε θά δοῦμε ὅτι ὁ [illegible] Δεξιο-δημοκρ. [illegible] εἶναι [illegible].

*

Ἡ «Ἀντιδικία» κατηγορεῖ [illegible] ἀπό τό «Ἐπαναστατικό» [illegible] ἀσθενείας βασικοί ~~φατριαστικοί~~ χαρισματικοί σκοποί. Ὅπως ἔλεγα δέν μπορεῖ νά ἔχη τό περιεχόμενο τοῦ 61-64. Καί οἱ δύο κλασικές παρατάξεις στή μεταπολεμική τάξη εἶναι ἀπομονωμένες. Δηλαδή ἔχουν τήν ἴδια σχέση καί ἡ [illegible] «Δημοκρατία» καί ἡ [illegible] ὀλιγαρχία. Προκύπτει μιά κλασική «[illegible] [illegible] [illegible] ἀρχαίους». Ἀπό τή στιγμή πού ἔρεξε [illegible] καί ~~[illegible]~~ [illegible] τή «Ἀντιδικία» [illegible] γνωρίζει αὐτομάτως [illegible] τή [illegible] [illegible]. Ὅτι καί [illegible] οἱ [illegible] θά [illegible] αὐτιστικούς [illegible] «Τί βοηθᾶ γιά νά φύγη ἡ Δεξιά...»

*

MAKEDONIA PALACE

*

Νά ἐξετάσουμε καί νά δείξουμε τί θά
γίνει ἄν ἔρθει ἡ «Δεξιά» (Καραμανλῆς)
σήμερα ὅπου ἔχει ἡ Ἀριστερά [illegible]
στό ἔργο τοῦ Παπανδρέου - σύγκριση -
Ποιά εἶναι ἡ διαχείριση τῆς ἐξουσίας
Τα ἴδια στη [illegible] στη Βουλή, ἐκλογές -
Κοινωνική πολιτική - οἰκονομική πολιτική κλπ.

*

Νά βροῦμε τό Λαό μας σήμερα.
Αλλά σημαίνει ότι δεν πρέπει να [illegible]
το πρόβλημα της σημερινής της ολιγαρχίας.
Για το λόγο αυτό χρειάζεται να σημειώσουμε
να βάλουμε τις δομές και λειτουργίες του
συστήματος Κράτους της ολιγαρχίας Εξουσίας

ALEXANDER THE GREAT AV. - THESSALONIKI - GREECE CABLES: MACEPAL

(3)

Οἱ σχέσεις μας μέ τά ἄλλα κόμματα μεθοδεύονται τόσο μέ βάση τοῦ μακροπρόθεσμου ὅσο καί τοῦ ἄμεσου στόχου μας. Πιστεύουμε στήν συνεργασία [illegible] καί στήν κοινή δράση φτάνει να ὑπάρχουν κάθε φορά συγκεκριμένοι στόχοι [illegible] [illegible] καθαρή καί ἀπόλυτη ἰσοτιμία σέ ὅλα τά ἐπίπεδα τῆς συνεργασίας. Ὅπως βλέπετε θεωροῦμε ὅλοι μας σ' ἄμεσο σχέση τοῦ [illegible] — στό κομμουνιστικό κίνημα σήμερα μας καί γνωρίζουμε πολύ καλά σέ νεοτερισμοί στό [illegible] μας συνεργάτες. Εἶναι δικαίωμά τους νά πιστεύουν γιά τόν ἑαυτό τους ὅτι [illegible] φτάνει νά μή θέλουν νά πιστέψουμε τό ἴδιο γι' αὐτούς καί ... μεῖς. Αὐτοί πιστεύουν ὅτι ἀποτελοῦν τήν πρωτοπορεία. Τό ἴδιο καί μεῖς! Τί θά γίνει λοιπόν; [illegible] Νομίζω [illegible] γιά [illegible] στή [illegible] συνεργασία μέ τό ΚΚΕ Έσωτ. πού φαίνεται νά εἶναι καί ἡ πιό σταθερή. Ἐν πάσει περιπτώσει [illegible] [illegible] νά πῶ ὅτι ἡ ΕΔΑ κατέχεται ἀπό γνησιότατο πνεῦμα. Καταδικάζει [illegible] τόν φανατισμό, τήν προκατάληψη, τό κόμπλεξ. Διεκδικεῖ μέ κάθε τρόπο τήν [illegible] συνεργασία καί ἐλευθερία στήν διαπιστώσει τῆς πολιτικῆς της. Ἐπομένως ἡ χάραξη τῆς πολιτικῆς της [illegible] θά γίνεται μέ τό ἴδιο πνεῦμα σ' [illegible] στη. πού

(3)

βασικά στελέχη της ΕΔΑ και απομονώνει [illegible] όλοι
και εξωπ. [illegible] τα στελέχη του τόπου μας.
Είναι φανερό ότι η Αριστερά θα πρέπει να
προβληματιστεί σοβαρά – και ενωμένη –
για την τακτική που θα πρέπει να χαράξει
για το άμεσο μέλλον.
Η Κυβερνητική παράταξη με όλες τις
εσωτερικές της αντιθέσεις αγωνίζεται
χωρίς καμμιά προοπτική για μια συνοχή.
Η Ένωση Κέντρου δεν φαίνεται να διαθέτει
δύναμη για να διαδεχθεί τη Νέα
Δημοκρατία στην Εξουσία.
Το ΠΑΣΟΚ δεν φαίνεται πρόθυμο να
συνεργαστεί με την ΕΚ ούτε όμως και τις
αρχές δείχνει της Αριστεράς. Για να
γίνει αυτοδύναμη ~~[illegible]~~ κυβέρνηση, αμφίβολο είναι.
Έως εδώ τα πράγματα είναι προκαθορι-
σμένα: δεν υπάρχει άλλη εναλλακτική
λύση από την αντίσταση που για [illegible]
[illegible] θα επιβάλλονται η αλλαγή
της σημερινής Κυβέρνησης.

189

(3) Ποιός είναι ο ρόλος της Αριστεράς;

Το ΚΚΕ αποτελεί μιά σοβαρή και καλά οργανωμένη δύναμη, όμως η επιρροή του αισθητο-βολία(?) είναι περιορισμένη. Η γραμμή του βρίσκεται πολύ κοντά στη γραμμή του Πασόκ. Είναι όμως δυνατή η συνεργασία ανάμεσά τους; Φαίνεται πως όχι. Όπως και στην περίπτωση δημιουργίας ενός π.χ. ενιαίου μετώπου αυτοί οι δύο δυνάμεις δεν έχουν δυνατότητας δημιουργίας κυβερνητικής πλειοψηφίας.

Μένει το ΚΚΕ εσ., η ΕΔΑ και οι δυνάμεις της Δημοκρατικής Άμυνας. Αν παραμείνουν ξεχωριστές(?) θα περιορισθούν στη δημιουργία συνασπιστικών(?) συσπειρώσεων. Ενώ μιά πιθανή συνεργασία — μπορεί να γίνει σταδιακά — είναι δυνατόν να σημαντικό(?) ρόλο στο ευρύτερο(?) αριστερό χώρο. Με ένα ρεαλιστικό πρόγραμμα που να ανταποκρίνεται στις αναγκαιότητες και τις ανάγκες(?) της σημερινής ελληνικής κοινωνίας

μπορεῖ νά συσπειρώσει τό [illegible] της καί πέραν τοῦ 25% τοῦ ἐκλογικοῦ σώματος.

Μόνο μιά τέτοια προοπτική μπορεῖ νά ἀναδείξει τήν Ἀριστερά σέ οὐσιαστικό παράγοντα στήν διαμόρφωση τῆς πολιτικῆς ζωῆς σήμερα, ὅταν ~~[illegible]~~ τό δίλημμα ~~[illegible]~~ τοῦ διαλόγου αὐτοῦ ἔχει τή διατύπωση συνεργασίας ~~σέ Κυβερνητικό~~ μέ τήν ΕΚ σέ Κυβερνητικό ἐπίπεδο — σχέδιο ἀπό συγκρούσεις ἀνταγωνισμοῦ ΚΚΕ - Πασόκ.

Αὐτή ἐξ ἄλλου θά εἶναι ἡ μοναδική ρεαλιστική δυνατότητα γιά νά ξεπεραστεῖ ἡ μονοκομματική ἡγεμονία ἀπό τό σημερινό Κυβερνητικό σχῆμα. Κάθε ἄλλη πολιτική — ὅσο καλή κι ἄν εἶναι παραλληλισμένη μέ ἀντικαραμανλική ρητορεία — δέν κάνει τίποτε ἄλλο παρά νά βοηθάει στήν διαιώνιση τῆς καραμανλικῆς ἡγεμονίας.

Ἡ ἐναλλακτική λύση βρίσκεται μόνο στή συνάντηση τῆς ΕΚ μέ δυνάμεις τῆς Ἀριστερᾶς.

Προλαβαίνω ἕνα ἐρώτημα: Γιατί "ἀποτύχανε" οἱ συνεργασίες ἀνάμεσα στά σχήματα ΕΔΑ - ΚΚΕ (Εσωτ.) ~~καί~~ ΔΑ καί ΚΚΕ - ΠΑΣΟΚ. Προηγουμένως προσπάθησαν νά κάνουν μιά ρεαλιστική ἐκτίμηση μέ βάση τά συγκεκριμένα δεδομένα.

 191

Φυσικά, ~~[illegible]~~ φαίνεται, από πρώτη όψη, παράξενο αυτή η ΕΔΑ να μπορεί να συνεργασθεί σε κυβερνητικό επίπεδο περισσότερο με την ΕΚ παρά με το ΚΚΕ ή το ΠΑΣΟΚ ή και με τα δύο.

Αν θέλετε η ευχή μου θα ήταν να υπάρξει συνεργασία σε όλο το φάσμα της Αριστεράς. Ένα ~~[illegible]~~ κόμμα που θα άρχιζε από τη ΔΑ και την ΕΔΑ και θα έφτανε ως το ΚΚΕ (συμπεριλαμβανομένου και του ΠΑΣΟΚ) θα μπορούσε να διεκδικήσει ίσως και μόνο του την κυβερνητική πλειοψηφία.

Είναι όμως κάτι τέτοιο εφικτό;

Η δική μου γνώμη είναι ότι δεν ~~[illegible]~~ υπάρχει χωρίς αμφιβολία, όπως είναι η ηγεσία του ΚΚΕ - όπως επίσης ότι ο αρχηγός του ΠΑΣΟΚ δεν πιστεύει στη συνεργασία από τα κάτω.

Τώρα, αν το ΠΑΣΟΚ πείσει τον αρχηγό του για μια συζήτηση ενότητας μαζί μας πιστεύω ότι η πόρτα μας είναι ανοιχτή ~~[illegible]~~ για συζήτηση στη βάση της αρχής ισοτιμίας και ~~[illegible]~~ ομοφωνίας.

Επίσης αν οι ηγέτες του ΚΚΕ μπορέσουν να συνεννοηθούν έξω πάνω

σε ένα απλό 6
σε ένα απλό ~~...~~ πρόγραμμα ενότητας
σε δράση έξω η ΕΔΑ θα το
χειροκροτήσουμε..

Προχωρώ και σε μια δύσκολη ερώτηση: Γιατί η ΕΔΑ πρέπει να μπορεί να αποσπασθεί της αυτής από το ΚΚΕ ένωση, και όχι από το ΚΚΕ? Βεβαίως υπάρχουν και εδώ οι μεγάλες συγγένειες ως προς τις πολιτικές εκτιμήσεις. Στη συνέχεια με το ανώτερο μέλλον πολλά σημεία μας ενώνουν – όμως για το άμεσο μέλλον δεν είμαστε για αποσπασμένοι από το ΚΚΕ γιατί αυτό αρκετό, πριν ~~...~~ καλά καλά δημοσιεύσουμε του προγραμματισμού μας διακηρύξεις μας ..διέγραψε από τον Κανονισμό του εγγάμου Κομμάτων. Φανερωμένα δεν υπάρχουν γι'αυτούς. Ουσιαστικά, έπραξε, κατά το Ριζοσπάστη, μια σειρά έπραξε αντισοβιετικών, αντικομμουνιστικών και πάει λέγοντας. Αναφέρθηκα ειλικρινά γι'αυτήν την τόσο αρνητική, επιθετική και εχθρική στάση. Όσοι προσπαθούμε να μην φανατιζόμαστε και λέμε και προς τη πλευρά αυτή: Οι απόψεις της ΕΔΑ είναι ανοιχτές για τίμια

μας παρουσιάζονται καί ὑποκειμενικές συνθήκες.
Μέ βάση ὅπως αὐτή τίς ἀρχές τῆς ἰσοτιμίας
καί σέ γνώμονα τήν ἐξυπηρέτηση τῶν
συμφερόντων τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ.
Αὐτή εἶναι ἡ γενική εἰκόνα. Ἀπό τή πλευρά της
προσωπικά ὁ καθοριστικός ρόλος τῆς ΕΔΑ. Γιατί
ἡ ΕΔΑ δέν φιλοδοξεῖ γιά νά [illegible] διεκδικήσει μόνη της τήν ἐξουσία.
Θά τό ἤθελε, γιατί πιστεύει [illegible] ὅτι οἱ θέσεις
πού [illegible] ἐκφράζει στίς γραμμές της, ἔχουν τήν ἐμπειρία
καί τήν εὐθύνη γιά νά κατευθύνουν μιάν κυβερνητι-
κή πολιτική πού [illegible] θά [illegible] ἐξυπηρετοῦσε μέ
τόν καλλίτερο τρόπο τά συμφέροντα τοῦ λαοῦ μας.
Ὅμως ἐπειδή εἴμαστε προσγειωμένοι πιστεύουμε ὅτι
τό πρόβλημα τῆς ἀνάδειξης τῆς Ἀριστερᾶς σέ
κυβερνητική δύναμη εἶναι πρόβλημα καί ἀρχῶν
συνεργασίας μέ τίς ἄλλες δυνάμεις τῆς Ἀριστερᾶς
γιά τή σύνταξη ἑνός Κοινοῦ Προγράμματος
Ἐξουσίας. Ἐπομένως ἡ ΕΔΑ μόνο μπορεῖ
νά παίξει αὐτόν τόν καθοριστικό ρόλο
τῆς συσπείρωσης δυνάμεων πού θά προσπαθήσει
νά συνενώσει, προοδευτικά, σ' ἕνα κοινό
μέτωπο δράσης ὅσες δυνάμεις τῆς Ἀριστερᾶς
εἶναι διατεθειμένες νά συνεργαστοῦν καί ἀρχῶν μέ βάση
τοί μέρος κοινούς στόχους καί σέ στόχους

ΕΠΙ ΜΕΡΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

Ἐπιδίωξη τοῦ

Δέν ἀντικείμενο τῆς σύνταξης τοῦ παρόντος προγράμματος - ὅπως ἤδη εἴπαμε τό Μανιφέστο αὐτό δέ φιλοδοξεῖ νά προεκταθεῖ καί πέρα τῆς ΕΚ μέ τήν κατάληψη τῆς κυβερνητικῆς πλειοψηφίας.

Μέ δύο λόγια ἡ μαζικοποίηση καί τό ἄνοιγμα τῆς ΕΔΑ γιά νά μπορέσει νά διαδραματίσει τόν ἱστορικό της ρόλο πού δικαιοῦται στήν περίοδο εἶναι ἡ σοβαρή προτεραιότητα γιά τή δημιουργία τῆς ἐναλλακτικῆς λύσης στήν Ἐξουσία πού μονοπωλεῖ σήμερα καί ἴσως καί αὔριο ἡ κυβερνητική πλειοψηφία.

Τέλος ὑπάρχει ἕνα ἀκόμα ζητούμενο: Δηλαδή νά ἀποσπασθεῖ ἡ ἄκρα Δεξιά ἀπό τή Νέα Δημοκρατία καί νά σχηματίσει δικό της αὐτοδύναμο κόμμα. Στήν περίπτωση αὐτή δέν ἀποκλείεται συνεργασία μεταξύ Καραμανλῆ καί Μαύρου πού θά πάρει μαζί του τουλάχιστον τά συντηρητικότερα στοιχεῖα τῆς ΕΚ. - Αὐτό τό ζητούμενο κάνει ἀκόμα πιό ἀναγκαία τή σοβαρή προτεραιότητα γιά τή δημιουργία ἑνός συνασπισμοῦ Ἀριστερῶν κομμάτων πού νά διεκδικήσει σέ ἄλλη φάση τήν Ἐξουσία.

Γιά τή βοήθεια ἰδέα νά

Μερικοί αναγνώστες μού έκαναν τήν τιμή νά μού γράψουν. Τούς απάντησα ήδη ιδιωτικά, καί τώρα τούς ευχαριστώ όλους, δημόσια.
Στή σειρά τών άρθρων πού αφορούσαν προβλήματα θεωρητικά, ιδεολογικά καί πολιτικά καλούσα σ' ανοιχτό διάλογο τόν καθένα. Εκεί, δέν δέχτηκε ή δέν καταδέχτηκε κανείς νά κουβεντιάσει δημόσια μαζί μου.
Τά γράμματα γιά τά οποία τιμώ συναρμόζονται στήν απάντησή μου στόν αναγνώστη Δ.Μ. καί τού σεβάσμιου άγνωστου ταξιτζή.
Επειδή ή συμπτωματική συνεργασία στήν "Ε" είναι ή τελευταία, διάλεξα νά τήν κλείσω μέ δύο επιστολές μαθητών.
Ο ένας κατοικεί στό χωριό Αχινός Στυλίδος. Είναι πολύ φτωχός. Μένει μέ τή γυναίκα του μέσα σέ μιά καλύβα. Όμως όπως θά δείτε ή καρδιά του είναι τόσο πλούσια πού μονάχα ό θόλος τού εαρινού ουρανού θά μπορούσε νά τή χωρέσει.
Ο άλλος δέν μού έδωσε στοιχεία τής προσωπικής του ζωής. Ξέρω μόνο ότι μένει στήν Καλλίπολη, στόν Πειραιά.

Έδωσα ως τώρα σέ δημοσιεύσεις μονάχα τίς αρνητικές επιστολές. ~~[illegible]~~

Νομίζω ότι είναι δίκαιο — απέναντι σέ όσους μ' αντικρίζουν καί θετικά — νά δώσω καί τά „άλλα μέρη τού λόγου". Όπως τό κάνω καί γιά εκείνους, άλλο λόγο.

Φεύγω. Κι αυτό μπορεί νά εκληφθεί σάν πράξη απαισιοδοξίας. Απογοήτευση. Φυγή.

Είναι αλήθεια ότι οί βαθύτεροι λόγοι πού υπαγορεύουν αυτή τή πράξη είναι βασικά λόγοι σχέσεων καί λειτουργικότητος.

Γι' αυτό τό λόγο θέλησα νά δώσω σ' όλους στούς δύο πατρικούς φίλους μου νά τούς υποσχεθώ ότι θά συνεχίσω πάντα στόν ίδιο δρόμο πού χάραξα καί ακολούθησα. Θά τούς παρακαλέσω νά έχουν εμπιστοσύνη. Πιστεύω ακριβώς όπως κι αυτοί ότι δέν έχω τό δικαίωμα νά ~~[illegible]~~ δώσω τά «όπλα τούς κυνικούς». Δέν θά τούς κάνω αυτή τή χάρη.

Ας δούν λοιπόν εχθροί καί φίλοι επίσης σέ ποιό βράχο έχτισα τό σπιτάκι μου.

Αρχίζω τό σημερινό μου άρθρο μέ ένα απόσπασμα από τό ημερολόγιο πού κρατούσα όταν ήμουν έξόριστος στή Ζάτουνα. Τό σημείωμα αυτό έχει τίτλο «Ό Νεοφασισμός καί PAX AMERICANA» καί ημερομηνία 2 Ιουνίου τοῦ 1969.

«Σκέφτομαι ότι τό πιό σημαντικό....

. . . .

...πού τή διάκριση όπως είναι γνωστό αγνοεί ο Αμερικανισμός»

(ΤΟ ΧΡΕΟΣ Α ΤΟΜΟΣ ΣΕΛ 200-204)

Νομίζω ότι όλες αυτές οι διαπιστώσεις, ~~[illegible]~~ ισχύουν ακόμα καί σήμερα! Μέ τή διαφορά ότι η σχέση μέ τήν Τουρκία έχει δημιουργηθεί ιδιόμορφη κατάσταση πού επιβάλλει, από τήν πλευρά μας, στρατιωτική ετοιμότητα. Σκέφτομαι όμως ότι στο βάθος, οι πιθανότητες πολεμικής σύρραξης, ανάμεσα στίς δύο χώρες, καί μάλιστα οι Αμερικανοί θά είναι σέ θέση νά παρέμβουν όταν καί όπως θέλουν βάζοντας αυτοί τήν τελική σφραγίδα. Νά συμπληρώσω μόνο ότι ο στρατός καί στις δύο χώρες είναι ~~[illegible]~~ βασικά αμερικανικής ~~[illegible]~~ προελεύσεως μέ αποτέλεσμα νά εξαρτώνται

καί οἱ δύο στρατοί ἀπό τόν κοινό προμηθευτή!
~~Δηλαδή~~ Αὐτή ἀλήθεια φαίνεται δέν ἀποκλείεται νά βρίσκεται πίσω ἀπό τήν ἔντονη ἀνάμιξη στίς δύο χῶρες «ξένων δακτύλων» (τώρα προστίθενται καί οἱ δηλώσεις τῶν Τούρκων πρεσβευτῶν) μέ σκοπό, πρῶτον: τό ἐμπόριο ὅπλων καί δεύτερον: τό ~~[illegible]~~ δυνάμωμα τῶν τοπικῶν στρατῶν πού ἀποτελοῦν ~~[illegible]~~ παίχνια προγεφυρώματα στή ἀνταγωνιστική πολιτική.
Καταλαβαίνω ὅτι στενοχωρῶ τόν κ. Ἀβέρωφ. Θά ἤθελα μόνο νά σημειώσω ἐδῶ τήν ἀπάντηση πού ἔδωσε ὁ πρωθυπουργός τῆς Χιλῆς Σαλβαντόρ Ἀλιέντε σέ ἐρώτημα πού τοῦ θέσαμε, ~~[illegible]~~ πρίν τρία χρόνια περίπου, ~~ὁ [illegible]~~ ὁ νῦν ὑπουργός τῆς Γεωργίας καί ὁ ὑπογραφόμενος σέ σχέση μέ τή πιθανότητα πραξικοπήματος ἀπό μέρους τοῦ Χιλιανοῦ στρατοῦ:
~~— Δέν ὑπάρχει καμμιά ὁ παραμικρός φόβος.~~
— Δέν ὑπάρχει καμμιά πιθανότητα γιά στρατιωτικό πραξικόπημα. Ὁ Στρατός εἶναι τελείως ἀφοσιωμένος στά ἔργα του καί ὑπακούει στή Κυβέρνηση. Ἐγώ, προσωπικά, διατηρῶ ἄριστες σχέσεις μέ τήν ἡγεσία τοῦ Στρατοῦ...
~~Τοῦ ἐφάρμο~~
Αὐτά δηλαδή πού μᾶς εἶπε, περίπου καί σήμερα ὁ ἀξιότιμος ὑπουργός Ἐθνικῆς Ἀμύνης.

Θα μου πείτε: άλλο ο Αγιώτης και άλλο ο Καραμανλής. Συγγνώμη. Τι θα γίνει όμως κ. Αβέρωφ αν, αύριο, ο λαός μας εκλέξει δημοκρατικά τον κ. Μαύρο ή τον κ. Παπανδρέου ή τον κ. Ηλιού ή ~~...~~ τον κ. Φλωράκη; Θα υπακούσει ο Στρατός ή δεν θα υπακούσει; Γ° Αυτό είναι το ερώτημα. Και φυσικά και εσύ άλλο. Το πιο σπουδαίο: Μπορεί να μην υπακούσει; Και αν ναι, τότε ~~...~~ πώς και γιατί το μπορεί!

Γ° Και μπορείτε τώρα να δηλώσετε σήμερα ~~...~~ ~~και~~ έτσι ότι δεν υπάρχει πρόβλημα και ότι ο Στρατός θα υπακούσει σε οποιαδήποτε Κυβέρνηση αναδείξει ελεύθερα ο Λαός; ~~Αυτό και ...~~

~~Αλλά όμως~~ Ίδου το κλειδί, αγαπητοί Έλληνες, του προβλήματος. Γ Βλέπετε κι εσείς ότι όσο φορολογούμενοι ~~...~~ η σημερινή μας Κατάσταση μονάχα με την εποχή του Μινώταυρου μπορεί να συγκριθεί. Ο μύθος λέει ότι κάθε χρόνο οι Αθηναίοι έστελναν φόρο απ' τα ίδια τα παιδιά τους — τις σάρκες τους — ~~...~~ τροφή σ' εκείνο το αιμοβόρο Τέρατο. Ύστερα από τρεις χιλιάδες χρόνια οι Έλληνες κόβουν από το ψωμί — τα ρούχα — τον ηλεκτρισμό — τη μόρφωση — την ψυχαγωγία ~~...~~ τα πιο μεγάλα κομμάτια για να τα δώσουν στο Στρατό. Και μετά κόβουν από τα παιδιά τους τα καλύτερα τους χρόνια, για να τα δώσουν στο Στρατό. Και μετά, όταν

Χρειάζεται ~~[illegible]~~ προστήριξη τη φωνή των παι-
διών τους. Και ο Στρατός, αυτό το νεο-
μυθικό τέρας, ~~[illegible]~~
δημιουργημένο από τη σάρκα και το αίμα του
λαού στο τέλος καταβροχθίζει το λαό!
~~[illegible]~~ Κι όταν δεν τον καταβροχθίζει
~~[illegible]~~ τότε και πάλι μπορεί — έχει τη
δυνατότητα να τον ξανακαταβροχθίσει!
Σα δαμόκλειος σπάθη η απειλή κρεμά-
εται πάνω από τα κεφάλια μας.
Και μεις άβουλοι και μοιραίοι αντάμα
προσμένουμε ίσως κάποιο θαύμα!
Τι πρέπει να γίνει ώστε να μην υπάρχει
καμμία πιθανότητα και δυνατότητα αντιπαράθεση
των Ενόπλων Δυνάμεων στην εκλεγμένη δημοκρα-
τική κυβέρνηση της χώρας;
Αυτό είναι το υπ' αριθμόν ένα εθνικό μας
πρόβλημα. Γιατί μονάχα ~~[illegible]~~ όταν
λυθεί με τρόπο ριζοσπαστικό μονάχα τότε
μπορούμε να πούμε ότι εξασφαλίζεται η
~~[illegible]~~ δημοκρατική πορεία στη χώρα μας.
Αλλιώς η απειλή για τη Δημοκρατία θα
υπάρχει. Ο λαός μας, η κυβέρνηση,
αλλά και οι Ένοπλες Δυνάμεις

Νομίζω ότι έχουν πεισθεί οριστικά ότι όλα τα πολιτικά κόμματα στη χώρα με επικεφαλής τους κομμουνιστές έδωσαν χειροπιαστές ~~[illegible]~~ αποδείξεις ότι πιστεύουν στη δημοκρατική διαδικασία και ότι θα σεβαστούν τη θέληση του κυρίαρχου λαού.

Η μοναδική ελπίδα για τη Δημοκρατία εκπροσωπείται και προέρχεται από τη Ένωση Δυνάμεων που σήμερα μαζί ενωμένοι υποστηρίζουν την Κυβέρνηση ~~Καραμαν~~ Καραμανλή, επειδή όμως τον θεωρούν ~~[illegible]~~ σε ένα βαθμό ~~και~~ και "δικιά τους", όμως δεν είναι καθόλου βέβαιο αν θα θεωρήσουν εφ' ίσον "δικιά τους", μιαν άλλη Κυβέρνηση εντελώς εκλεγμένη δημοκρατικά από τον ~~[illegible]~~ ελληνικό λαό.

~~[illegible]~~ Αυτό νομίζω το ξέρει πολύ καλά όλος ο κόσμος. Και ιδιαίτερα η σημερινή Κυβέρνηση. Το ερώτημα είναι: Τι κάνει η Κυβέρνηση σήμερα ώστε να ~~[illegible]~~ σταματήσει οριστικά

αὐτή ἡ κατάσταση; Ἡ Ἀντιπολίτευση, ἀπό
τὴν σκευωρία της μιᾶς ἀπογοητευμένης – Ἐκκα-
θάρισης – ὅμως ἄραγε φτάνει καὶ τίποτα –
καὶ ἂν ὑποτεθεῖ ὅτι γίνει – γιὰ νὰ γλυτώ-
σουμε ἀπὸ τὴν ἀπειλή;

Ἡ Κυβέρνηση, κατὰ τὴ γνώμη μας ~~…~~,
δὲν κάνει τίποτα πρὸς τὴν ~~…~~ κατεύθυνση
αὐτή. Ἐξάλλου γνωρίζει ὅτι ὁ Στρατὸς ὅπως
εἶναι σήμερα, μὲ τὰ στελέχη του, τὴ δομή του
αὐταρχικὴ καὶ σχεδὸν ἀνεξέλεγκτη ἱεραρχική
δομή, μὲ τοὺς πολυπλόκαμους μηχανισμούς του,
τις μυστικές του υπηρεσίες και τη δομή του
αυτονομία (που για την διαίσθηση, αυτή
μόνη κυβερνάει τη χώρα!) και
τώρα με το τεράστιο οικονομικό προϋ-
πολογισμό ~~…~~ που
ουσιαστικά τον διαχειρίζεται κατά την
απόλυτη βούληση του με την ανεπάρκεια
~~…~~ του Υπουργού Εθνικής Αμύνης και
του Πρωθυπουργού (εφ' όσον την αναγνω-
ρίζει!) – αυτός ο Στρατός έχει σχεδόν
αναδειχτεί ~~…~~ σε μια υπερδύνα-
μη – υπερεξουσία από μέσα της εθνικής μας
ζωής – με αποτέλεσμα, έχοντας πάρει

συνείδηση αυτή τη δύναμη, να μπορεί να
την διαχειρίζεται αυτοβούλως από τη
~~[illegible]~~ βούληση του λαού και σε ανάγκη
και ενάντια στη θέληση του λαού.
Επομένως για να διασώσει το κακό
δεν φτάνουν τα μέτρα – πανάκεια που
προτείνει η Αντιπολίτευση αλλά
απαιτείται μια θεσμική δομή
που να περιφρουρεί το άτομο έλεγχο
~~[illegible]~~ όχι μόνο της Κυβέρνησης αλλά
και ολόκληρου του Λαού μέσα στις
Ένοπλες Δυνάμεις. //
Και αυτές τις θεσμικές αλλαγές – μέσα
στις σημερινές συνθήκες – μονάχα οι κ.κ.
~~[illegible]~~ Καραμανλής και Αβέρωφ
έχουν τη δυνατότητα να πραγματοποιήσουν.

Για να δώσουμε μια μικρή εικόνα για το
πώς τη εννοούμε σημειώνουμε εδώ ενδεικτικά
ότι πιστεύουμε ότι θα πρέπει οι όλοι στη
στρατιωτική ιεραρχία και κυρίως ~~[illegible]~~ στα
~~Ανώτατη Διοίκηση~~ Ανώτατα Επιτελεία
να συμμετέχουν ~~[illegible]~~ εκπροσωπούνται που
~~[illegible]~~ Κάθε παρα-
φρονούμενο.

(ΑΒΓ) Επειδή, αυτή η ιδανική κατά τη γνώμη μας
λύση που την βλέπουμε πιο πολύ σαν
~~[illegible]~~ εξάσκηση ~~[illegible]~~ δικαιώματος από μέρους
του μεγάλου Αφεντικού — ~~αυτού~~ εκείνου που σημαίνει! —
δηλ. του Κυρίαρχου λαού (Αφεντικό, που μια
χούφτα στρατιωτικοί το κατάντησαν για 7½
χρόνια δούλο...), επειδή λοιπόν βρίσκουμε
και μεις αυτή τη λύση ~~[illegible]~~ πρόωρη για
τη σημερινή συνθήκη, θα μπορούσε ~~[illegible]~~ τουλάχιστον να
θεσπισθεί η συμμετοχή της εκάστοτε
Αξιωματικής Αντιπολιτεύσεως στον πλήρη
έλεγχο των Ενόπλων Δυνάμεων.
Δεν νομίζω ότι η συνθήκη αυτή θα πρέπει να εκληφθεί
από την πλευρά του σώματος των αξιωματικών μας σαν
προσβλητική. Αναφερόμαστε μονάχα σε κείνους που
έχουν νοοτροπία αντιδημοκρατική. Χτες κατάφεραν
να δέσουν όλη τη χώρα. Τι έκανε η πλειοψηφία των
αξιωματικών; Πώς μας προφύλαξε από την καται-
γίδα; Ας μην ξεχάσουμε ποτέ πού οφείλουμε τη
σημερινή μας ελευθερία: Και πάλι στον απλό, τον
ταπεινό και ανώνυμο λαό.
Πρέπει λοιπόν νομίζω να κατανοήσουν οι
αξιωματικοί μας ότι είμαστε βαθύτατα τραυ-
ματισμένοι από τη στάση των Ενόπλων Δυνάμεων.
~~και μάλιστα απογοητευμένοι,~~

παραγωγική και μη θα προτείνει της δικής σε
υπουργείου – ο λαός θα εκλέγει ανώτατο
δι' αντιπροσώπων του για το Συμβούλιο
της Εθνικής Αμύνης και της Εσωτερικής Ασφάλειας.
Η Κυβέρνηση θα τοποθετεί τα μέλη του Συμβουλίου
σε όλες τις θέσεις-κλειδιά των Ενόπλων Δυνάμεων.
Οι Σύμβουλοι δεν θα επεμβαί-
νουν στο καθαρώς τεχνικό έργο των
στρατιωτικών. Θα ελέγχουν όμως κάθε
στιγμή τη δημοκρατική νομιμότητα και την
προσήλωση στην εκλεγμένη Κυβέρνηση
των στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων.
Αυτή είναι μιά λύση – παράδειγμα –
για το πώς πιθανόν θα μπορούσε να (ΑΒΓ)
αποφευχθεί η αδρανοποίηση του Στρατού.

Η πρόσφατη παγκόσμια
αλλά και ιδιαίτερα οι δικές μας τρα-
γικές εμπειρίες μας υποχρεώνουν να
δηλώσουμε κατηγορηματικά ότι ε-
ξακολουθούμε να μην έχουμε εμπιστο-
σύνη σε ό,τι αφορά
την προσήλωση στη δημοκρατία ιδίως
από μέρους μιάς μεγάλης μερίδας των
στρατιωτικών των Ενόπλων μας Δυνάμεων.

[illegible]

[illegible]

Καὶ πιστεύουμε ὅτι ἂν ἡ σημερινὴ Κυβέρνηση δὲν φοβότανε μὲ τρόπο ὁλοσχερῶς δηλαδὴ δεσμευτικὸ καὶ ειλικρινὸ τὰ αἰσθήματα ποὺ σχίζουν ἀνοίγουν στὴν Πολιτεία — ὁ Λαὸς καὶ ὁ Στρατὸς τότε θὰ μποροῦσε νὰ καυχηθεῖ ὅτι [illegible] ἀφήνει ἀνοιχτὴ πύλη στὰ μεγάλα ἀγαθὰ τοῦ Ἔθνους [illegible] μὲ, καὶ ποὺ χειροποιεῖ τὸ μόνιμο σκοπό:

ὁ Στρατὸς ὑπηρετεῖ μοναχὰ σὲ μᾶς. [illegible] Ψηφίζουμε μας ἀνεξάρτητα καὶ αἰωνίως. [illegible] γιὰ νὰ μὴν ἔχουμε νέα στρατιωτικὴ δικτατορεία...

Αὐτὸ τὸ δίλημμα — ἐκβιαστικὸ ποὺ ἐπιφέρει ποὺ [illegible] τῆς στρατιωτικῆς — ἀπὸ τοὺς μεταπολεμικοὺς μας δίλημμα [illegible] ἀρχίζει νὰ γίνεται [illegible] ἐντιμωτικό. Καὶ γι' αὐτὸ ἀπαράδεκτο.

Ο ΜΙΝΩΤΑΥΡΟΣ

'Αρχίζω τό σημερινό μου ἄρθρο μέ ἕνα ἀπόσπασμα ἀπό τό ἡμερολόγιο πού κρατοῦσα ὅταν ἤμουν ἐξόριστος στή Ζάτουνα.Τό σημείωμα αὐτό ἔχει τίτλο "'Ο Νεοφασισμός καί ἡ PAX AMERICANA",καί ἡμερομηνία 2 'Ιουνίου τοῦ 1969.

"Σκέφτομαι ὅτι τό πιό ἐπαναστατικό καθῆκον τῶν προοδευτικῶν μας δυνάμεων καί ὅλου τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ,ἦταν χτές καί εἶναι σήμερα καί θά εἶναι αὔριο ἡ ἐξόντωση τοῦ φασισμοῦ στή χώρα μας.Μά μέ ποιό πρίσμα νομίζω ὅτι θά πρέπει νά ἐξεταστεῖ τό σύνολο τῶν σκέψεων πού ἀναπτύσσονται ἐδῶ ἤ πού ἀνέπτυξα σ'αὐτήν τήν περίοδο.

'Η δικτατορία θά πρέπει,κατά τή γνώμη μου,νά ἐξηγηθεῖ σάν τό ἀποτέλεσμα ἀπό τήν <u>ὑποτίμηση</u> αὐτοῦ τοῦ παράγοντα στή χώρα μας.Καί σ'αὐτό τό ἁμάρτημα -τῆς ὑποτίμησης- δέν ἔπεσε μονάχα ἡ 'Αριστερά,ἀλλά ὁλόκληρος ὁ πολιτικός -ὁ μή φασιστικός- κόσμος τῆς χώρας καί κοντά σ'αὐτόν ὅλοι οἱ μή φασίστες στρατιωτικοί,ὑπάλληλοι,καθηγητές,ἐπιστήμονες,νέοι καί νέες,καί γενικά οἱ κοινωνικοί παράγοντες τῆς χώρας.Φυσικά,ὁ φασισμός σήμερα δέν τολμᾶ νά πεῖ τ'ὄνομά του.Τί ἄλλο,ὅμως,εἶναι οἱ Παπαδόπουλοι καί οἱ Παττακοί; καί οἱ ἴδιοι δέν τολμοῦν νά τό ὁμολογήσουν γιατί τρέμουν τόν ἑλληνικό λαό.'Ενῶ τά ἀφεντικά τους,οἱ 'Αμερικανοί, δέν τό θέλουν ἐπίσης γιατί φοβοῦνται τήν διεθνῆ κοινή γνώμη.

Φυσικά,ἡ φασιστική ἰδεολογία μπορούμε νά ποῦμε ὅτι εἶναι ἀνύπαρκτη στή χώρα μας.'Εννοῶ σάν πολιτικό ρεῦμα μέσα στό λαό.'Υπάρχουν μόνο πολλά φασιστικά στοιχεῖα πού δροῦν σάν μεμονωμένες ὁμάδες μέσα στό στρατό, στά σώματα ἀσφαλείας,στό δικαστικό σῶμα,στόν κρατικό μηχανισμό,στά συνδικάτα καί σέ ἄλλα καίρια σημεῖα τῆς δημόσιας ζωῆς.Καί τό πιό σπουδαῖο

εἶναι ὅτι οἱ ὁμάδες αὐτές βρίσκονται σέ ἄμεση σχέση μέ τίς μυστικές ὑπηρεσίες τῶν ΗΠΑ."Εχουν τήν ἀπεριόριστη ὑποστήριξή τους.Μιά τέτοια φασιστική ὁμάδα ἦταν καί οἱ 14 συνταγματάρχες,πού γιά πολύ καιρό συνωμοτοῦσαν στά παρασκήνια,μέχρι πού,ἐκμεταλλευόμενοι τίς πολιτικές προετοιμασίες τῆς "Ακρας Δεξιᾶς γιά βίαιη λύση,ἅρπαξαν μέ δόλο τήν ἐξουσία.

"Αλλες γνωστές φασιστικές ὁμάδες ἦταν:

'Η ὁμάδα τοῦ αὐλικοῦ Δόβα,πού ἀπέβλεπε,σέ συνεργασία μέ τά 'Ανάκτορα, στήν δικτατορία τῶν στρατηγῶν.'Η ὁμάδα τοῦ εἰσαγγελέα Κόλλια,πού συγκέντρωνε γύρω του τούς φασίστες δικαστικούς καί πού συνεργάσθηκε στήν πρώτη φάση τῆς δικτατορίας τῶν συνταγματαρχῶν,μαζί τους.Στή Θεσσαλονίκη ἦταν γνωστή ἡ φασιστική ὁμάδα τοῦ στρατηγοῦ τῆς χωροφυλακῆς Μήτσου, ὅπως ἐπίσης καί ἡ ἄλλη τοῦ Γιοσμᾶ.Στά Σώματα 'Ασφαλείας οἱ ὁμάδες αὐτές ἐξοπλώθηκαν σέ ὅλο τους τό μεγαλεῖο μετά τήν 21 'Απριλίου.Στήν 'Ασφάλεια 'Αθηνῶν,στόν Πειραιᾶ καί στή Θεσσαλονίκη.Μέ ὑποομάδες σέ ὅλες τίς 'Ασφάλειες τῆς χώρας.Γενικά,μποροῦμε νά ποῦμε ὅτι τά τμήματα 'Ασφαλείας,στήν ἀστυνομία,στή χωροφυλακή καί στό στρατό,ἀποτελοῦν τή ραχοκοκαλιά τῆς φασιστικῆς δύναμης στή χώρα μας.

Πέρα,ὅμως,ἀπ'αὐτές τίς καλά ὀργανωμένες φασιστικές ὁμάδες,ἐκεῖνο πού εἶναι ἴσως περισσότερο ἐπικίνδυνο καί ἀνησυχητικό εἶναι τό γεγονός τῆς μεγάλης ἐξάπλωσης τῆς <u>φασιστικῆς νοοτροπίας</u> ἀνάμεσα σέ ὁρισμένα στρώματα τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας.Βασικά ἡ πλειοψηφία τῶν νεωτέρων,κυρίως, ἀξιωματικῶν καί ὑπαξιωματικῶν τῶν 'Ενόπλων Δυνάμεων καί τῶν Σωμάτων 'Ασφαλείας διακατέχονται ἀπό καθαρά φασιστικές ἀντιλήψεις.Τό ἴδιο ἰσχύει καί γιά τή νεώτερη γενιά τῶν τεχνοκρατῶν,αὐτῶν δηλαδή πού συνήθως παίρνουν τίς περισσότερες καίριες θέσεις μέσα στούς μηχανισμούς τῆς οἰκονομίας

καί τῆς διοικήσεως. Μέ ἄλλα λόγια, σέ ὅλα τά δυναμικά ἐρείσματα τῆς δημόσιας ζωῆς, Διοίκηση, Οἰκονομία, Ἄμυνα, Ἀστυνόμευση, κυριαρχεῖ ἡ φασιστική νοοτροπία. Φυσικά, αὐτή ἡ διαδικασία τῆς φασιστικοποίησης τῆς δημόσιας ζωῆς τῆς χώρας μας δέν εἶναι τυχαία. Ἀλλά ἀκολούθησε τό διεθνές προτσές τῆς ἑνοποίησης ὅλων τῶν ἐθνικῶν ἰμπεριαλισμῶν κάτω ἀπό τήν ἡγεμονία τοῦ ἀμερικανικοῦ ἰμπεριαλισμοῦ, πού εἶχε σάν συνέπεια τήν ὑπαγωγή ὅλων τῶν τοπικῶν - ἐθνικῶν δυνάμεων στήν ὑπηρεσία τῶν διεθνῶν συμφερόντων του.

Ἔτσι σέ κάθε χώρα ἡ ἀμερικανική πολιτική δημιουργεῖ δυναμικά ἐρείσματα σέ βάθος, χρησιμοποιώντας γιά τόν σκοπό αὐτό ὅλους τούς δημόσιους παράγοντες ἀπό τούς ὁποίους ἐξαρτᾶται ἡ διακυβέρνηση τῆς χώρας. Διαπαιδαγωγοῦν ἔτσι μέ βάση τόν ἀντικομμουνισμό καί ὅλες τίς ἰδεολογικές του συνέπειες -ἀντιδημοκρατισμός, ἀντιπροοδευτισμός, ἀντιπνευματισμός, ἀντιεπιστημονισμός καί, σέ τελευταία ἀνάλυση, ἀντιλαϊκισμός- ὅλα τά μελλοντικά διοικητικά, κρατικά, οἰκονομικά, στρατιωτικά στελέχη μέ τό φασιστικό πνεῦμα τῆς λατρείας πρός τήν ὠμή δύναμη καί βία καί τῆς ὑπέρτατης περιφρόνησης πρός τόν σεβασμό τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων. Εἶναι ἡ Σχολή, ὅπου φοίτησαν καί διακρίθηκαν οἱ Βιετναμέζοι Θιέου καί Κύ, ὁ Ἰνδονήσιος Σουχάρτο, ὁ Ἕλληνας Παπαδόπουλος καί τόσοι ἄλλοι δικτάτορες καί δικτατορίσκοι πού ἀσελγοῦν σήμερα πάνω σέ δεκάδες λαούς σέ ὅλες τίς Ἠπείρους.

Εἶναι φανερό ὅτι τά ἄτομα αὐτά δέν ἀποτελοῦν παρά τήν κορυφή μιᾶς πυραμίδας πού ἡ βάση της ἁπλώνεται μέσα σέ ὅλες τίς θέσεις-κλειδιά τῆς δημόσιας ζωῆς. Πρόκειται γιά ἕνα φασισμό νέου τύπου, πού συνδέεται μέ τήν ἡγεμονία τοῦ ἀμερικανικοῦ ἰμπεριαλισμοῦ. Εἶναι δικό του δημιούργημα καί ἀποβλέπει στήν ἐξυπηρέτηση τῆς παγκόσμιας στρατηγικῆς τῶν Η.Π.Α. Ἐπομένως, γιά νά χαράξουμε μιά πραγματικά ρεαλιστική πολιτική, θά πρέπει νά ἐκτι-

μήσουμε ὀρθά τήν ἔκταση καί τή δύναμη αὐτοῦ τοῦ κινδύνου,πού ἔχει δυό ρίζες.'Η πρώτη εἶναι ἡ συμπαράσταση τῶν 'Αμερικανῶν καί ἡ δεύτερη ἡ κατάκτηση ἀπό αὐτά τά στοιχεῖα,μέ τήν βοήθεια τῶν 'Αμερικανῶν,ὅλων τῶν ζωτικῶν τομέων τῆς ἐθνικῆς ζωῆς.Νά γιατί θεωρῶ τό ξεκαθάρισμα αὐτοῦ τοῦ κοινωνικοῦ καί ἐθνικοῦ καρκινώματος,σάν τό πιό ἐπαναστατικό καθῆκον πού μπαίνει σήμερα μπροστά μας.

'Ιδιαίτεροφ εἶναι ὁ ρόλος τῶν ἐθνικῶν ἐνόπλων δυνάμεων,μέσα σ'αὐτό τό διεθνές πλέγμα σχέσεων πού ἔχει ἐπιβάλλει ὁ ἀμερικανικός ἰμπεριαλισμός.'Η διεθνοποίηση τῶν ἀντιθέσεων εἶχε σάν συνέπεια τήν διεθνοποίηση τῶν τοπικῶν στρατῶν.῎Ας πάρουμε π.χ.,τήν περίπτωση τῆς δικῆς μας χώρας. Γιά ποιό σκοπό διατηροῦμε τόσο ὑπερβολικές δυνάμεις,δαπανώντας γι'αὐτές τό μεγαλύτερο μέρος τῶν δημοσίων χρημάτων; Γιά νά προστατέψουν τά ἐθνικά ἐδάφη; ῞Ομως ἀπό ποιούς; 'Από τούς Τούρκους,πού ἀνήκουν κι αὐτοί στό ΝΑΤΟ,ἤ ἀπό τούς Βουλγάρους,πού ἀνήκουν στό σύμφωνο τῆς Βαρσοβίας; Στήν πρώτη περίπτωση,οἱ 'Αμερικανοί καί τό ΝΑΤΟ εἶναι βέβαιο ὅτι εἶναι σέ θέση ἤ νά ἀποσοβήσουν τήν ἐνδεχόμενη σύρραξη - ὅπως ἔγινε τό 1967 - ἤ,ἄν δέν τό κατορθώσουν, νά τῆς δώσουν τή μορφή καί τίς λύσεις πού αὐτοί θέλουν! Διαθέτουν γιά τόν σκοπό αὐτό ὅλα τά μέσα! Δηλαδή ἐλέγχουν ἐξίσου σταθερά καί τίς δυό πλευρές.

Στή δεύτερη περίπτωση,δηλαδή τῆς ἐπίθεσης ἀπό τό μέλος τοῦ συμφώνου τῆς Βαρσοβίας,τά πράγματα εἶναι ἀκόμη περισσότερα ἁπλά.Διότι αὐτομάτως τό ΝΑΤΟ καί πάνω ἀπ'ὅλους οἱ ΗΠΑ θά πάρουν μέρος στή σύρραξη.Δηλαδή θά ἔχουμε μιά ἀναμέτρηση διεθνοῦς καί ὄχι τοπικοῦ-ἐθνικοῦ χαρακτήρα.'Επομένως,ἡ ὑπερφυσική ἀνάπτυξη τῶν ἐθνικῶν μας ἐνόπλων δυνάμεων, δέν ἐξυπηρετεῖ τά συμφέροντα τῆς χώρας,ἄλλα ἄλλους σκοπούς.Ποιούς; Πρῶτον

τήν ἀμερικανική <u>στρατιωτική</u> στρατηγική, πού τήν ἐνδιαφέρουν οἱ τοπικές δυνάμεις σάν <u>δευτερεύοντες</u> παράγοντες στηρίξεως τῆς βασικῆς ἀμερικανικῆς δύναμης κρούσεως. Καί, δεύτερον, τήν ἀμερικανική <u>πολιτική</u> στρατηγική, πού τήν ἐνδιαφέρει ἡ παγίωση τῆς PAX AMERICANA, μέ τήν <u>κατάργηση</u> τῶν λαϊκῶν κινημάτων καί ὁλόκληρων ἀκόμη λαῶν, πού δέν συμφωνοῦν μέ τήν κυριαρχία τῶν 'Αμερικανῶν στίς χῶρες τους. Δηλαδή, ἔχουν ἀναθέσει στίς τοπικές-ἐθνικές δυνάμεις ἀστυνομικο-πολιτικά καθήκοντα. Τίς προορίζουν κυρίως γιά τό ἐσωτερικό καί πολύ λιγώτερο γιά τό ἐξωτερικό μέτωπο. Εἶναι ὄργανα μέσω τῶν ὁποίων ἐξασφαλίζουν τόν ἀπόλυτο ἔλεγχό τους στή δεδομένη χώρα. Γι'αὐτό τό λόγο φροντίζουν νά τούς δίνουν τό μεγαλύτερο μερίδιο τοῦ δημοσίου προϋπολογισμοῦ, ἀδιαφορώντας ἄν μ'αὐτό τόν τρόπο γονατίζει ἡ ἀναιμική συνήθως οἰκονομία τῶν χωρῶν πού ἔχουν κάτω ἀπό τό πέλμα τους.

Δέν εἶναι λοιπόν, παράξενο, τό ὅτι αἰφνιδίως οἱ νεώτεροι στρατιωτικοί τῶν κρατῶν πού βρίσκονται μέσα στή ζώνη ἀμερικανικῆς ἰμπεριαλιστικῆς ἐπιρροῆς, κατελήφθησαν ἀπό ἐθνικό μένος καί βάλθηκαν νά παίζουν τόν ρόλο τοῦ 'Εθνικοῦ Σωτῆρος! Εἶναι ἡ σχολή τῆς "Πάξ 'Αμερικάνα" πού θέλει τούς στρατιωτικούς χωροφύλακες καί δυνάστες στή χώρα τους. Γι'αὐτό τό λόγο τούς ἐμποτίζει μέ τή φασιστική ἰδεολογία, ἐμπλουτισμένη μέ τίς ἐμπειρίες τοῦ Βιετνάμ, τῆς 'Ινδονησίας, τοῦ 'Αγίου Δομηνίκου καί τῆς 'Ελλάδας. Γιατί ὁ σύγχρονος ἀμερικανικός ἰμπεριαλισμός εἶναι ὁ φασισμός ἐδραιωμένος πάνω στή μεγαλύτερη οἰκονομικοστρατιωτική δύναμη ὅλων των αἰώνων. Δέν εἶναι ἕνας, ἀλλα δεκάδες Χίτλερ, πού ἔχουν μπήξει τό σύγχρονο ἀγκυλωτό σταυρό-τό δολλάριο, τό φίμωτρο καί τόν βούρδουλα- σέ ὅλες τίς γωνιές τῆς οἰκουμένης.

'Ο ἀξιωματικός-πρότυπο αὐτῆς τῆς Σχολῆς, εἶν'ἐκεῖνος πού βάζει πάνω ἀπ'ὅλα τά συμφέροντα τῆς "Πάξ 'Αμερικάνα". Έχει χάσει τό πατριωτικό του

αἴσθημα.'Αποτελεῖ ἕνα ἐξάρτημα,μιά βίδα,μιᾶς κολοσσιαίας διεθνοῦς μηχανῆς,τῆς ὁποίας ὁ ἐγκέφαλος σκέπτεται "πενταγωνικά".Μέ ἄλλα λόγια, ἀνήκει στά σώματα πραιτωριανῶν στήν ὑπηρεσία τῆς Νέας Ρώμης.Καί ἔτσι ἔπαψε νά ἀνήκει στό "Εθνος καί στόν Λαό του."Εχει τήν ἀγωγή καί τή συνείδηση τοῦ πράκτορα.Εἶναι,μέ ἄλλα λόγια,ἕνας φασίστας νέου τύπου, δηλαδή μέ "διεθνῆ",δηλαδή ἀμερικανική,συνείδηση,σέ ἀντίθεση μέ τούς πνευματικούς του πατέρες,τούς Γερμανούς καί τούς 'Ιταλούς φασίστες, πού τούς διέκρινε,ὅπως εἶναι γνωστό,ἄγριος σοβινισμός."

Κ'ἐνῶ τό διεθνές ἰμπεριαλιστικό στρατόπεδο προχώρησε στήν ἑνοποίησή του,κάτω ἀπό τήν κυριαρχία τῶν ΗΠΑ,στό ἀντίθετο στρατόπεδο τοῦ σοσιαλισμοῦ εἴχαμε μιάν ἀντίθετη,θά λέγαμε,διαδικασία.Δηλαδή τό σπάσιμο τῆς μονολιθικῆς ἑνότητας τῆς σταλινικῆς περιόδου καί τήν προβολή ἐθνικῶν κομμουνιστικῶν κινημάτων σέ μιά σειρά χῶρες,Γιουγκοσλαβία,Κίνα,'Αλβανία,Κούβα,Ρουμανία,Τσεχοσλοβακία,καθώς καί σέ μιά σειρά κόμματα,'Ιταλία,Γαλλία;Ελλάδα κτλ.

'Εκ πρώτης ὄψεως φαίνεται ὅτι οἱ χῶρες τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ διαθέτουν περισσότερη ὡριμότητα,ἀφοῦ μπόρεσαν νά ξεπεράσουν τίς διαφορές τους καί νά προχωρήσουν στήν ἑνοποίησή τους οἰκονομική,πολιτική καί στρατιωτική. "Ομως,ἄν ἐξετάσουμε τά πράγματα καλύτερα θά δοῦμε ὅτι,ἐντελῶς ἀντίθετα, ὁ παραμερισμός τῆς κρίσης στίς χῶρες τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ εἶναι ἀποτέλεσμα παρακμῆς,ἐνῶ στή δεύτερη περίπτωση βρισκόμαστε μπροστά σέ μιά κρίση ἀνάπτυξης.Πράγματι,ἡ ἐπιτευχθεῖσα ἑνότητα μέσα στό πρῶτο στρατόπεδο,δέν εἶναι στήν οὐσία ἑνότητα,ἀλλά κυριαρχία μιᾶς ὑπερδύναμης ἐπάνω σέ ὅλες τίς ἄλλες.Εἶναι ἡ "ἑνότητα" τοῦ κόσμου τῆς Ρώμης.Δηλαδή,δέν ἔχουμε ἰσοδύναμα καί ἰσότιμα κέντρα γύρω ἀπό ἕνα κοινό ἰδεῶδες ἤ σκοπό,ἀλλά ἕνα

ὑπερκέντρο,τίς ΗΠΑ,καί γύρω του δορυφόρους διαφόρου ὁ καθένας ἰσχύος, πάντως δορυφόρους ἀπολύτως ὑποταγμένους στά συμφέροντα τῆς Μητροπόλεως.

Εἴδαμε πώς γιά νά πετύχουν αὐτό οἱ 'Αμερικανοί στηρίχτηκαν πάνω στίς πιό ὀπισθοδρομικές,ἀντιδραστικές,ἀντιλαϊκές δυνάμεις κάθε χώρας, δηλαδή στήν οἰκονομική ὀλιγαρχία,τούς στρατιωτικούς καί τούς τεχνοκράτες καί τούς διεφθαρμένους πολιτικούς.'Υπέταξαν στόν ἔλεγχό τους τίς ἐθνικές οἰκονομίες καί τούς τοπικούς στρατούς.'Επέβαλαν τελικά τήν ἀπόλυτη κυριαρχία τους ἀκόμα καί σέ οἰκονομικούς κολοσσούς,ὅπως ἡ 'Αγγλία,ἡ Γερμανία,ἡ 'Ιαπωνία,ἡ 'Ιταλία καί ἡ Γαλλία.Στήν τελευταία αὐτή χώρα ἡ στάση τοῦ Ντέ Γκώλ ἦταν μιά πολυτέλεια πού τήν ἐπέτρεφαν οἱ 'Αμερικανοί,τόσο μᾶλλον ἀφοῦ στήν οὐσία κυριαρχοῦσαν καί κυριαρχοῦν ἐπάνω στή γαλλική οἰκονομία.

Ἔτσι ἀναγκαστικά,σ'ὅλες τίς χῶρες τῆς ἀμερικανικῆς Ρώμης,ὑπῆρξε κάμψη τοῦ ἐθνικισμοῦ ὄχι μόνο στόν οἰκονομικό,πολιτικό καί στρατιωτικό τομέα,ἀλλά ἀκόμα καί στόν πνευματικό καί στήν περιοχή τῆς κουλτούρας, πού κινδυνεύει σοβαρά ἀπό τήν εἰσβολή τῆς κουλτούρας τοῦ Γιάνκη.'Εξ οὗ καί οἱ ἀπελπισμένες σπασμωδικές ἀντιαμερικανικές ἐκδηλώσεις τῶν φοιτητῶν καί τῶν ἐκπροσώπων τῆς κουλτούρας στίς χῶρες αὐτές.

Οἱ σοσιαλιστικές ἰδέες,ἀντίθετα,στηρίζονται πάνω στά πιό ζωντανά στοιχεῖα ἑνός ἔθνους,ἑνός λαοῦ,μιᾶς κοινωνίας.Φορεῖς τους εἶναι οἱ ἐκπρόσωποι τῆς ἐργατικῆς τάξης καί γενικότερα τῶν ἐργαζομένων.Εἶναι ἀκόμα ἡ πνευματική ἡγεσία.Μέ ἄλλα λόγια οἱ ἀληθινοί δημιουργοί ζωῆς. Οἱ πλάστες ὅλων τῶν ὑλικῶν καί πνευματικῶν ἀγαθῶν.Δέν εἶναι παράσιτα, ὅπως οἱ κεφαλαιοῦχοι ἤ οἱ ἀξιωματικοί, ἀλλά ἄνθρωποι τοῦ σωματικοῦ καί πνευματικοῦ μόχθου πού πάνω του στηρίζεται ἡ ὕπαρξη τῆς κοινωνίας,τοῦ

λαοῦ,τοῦ ἔθνους."Ετσι αὐτή ἡ δημιουργός ἰδιότητα τούς δένει σφιχτά μέ τή γῆ καί τό λαό,πού δργώνουν γιά νά καρποφορεῖ.

Αὐτή ἡ διαφορά ἀνάμεσα στά δυό βασικά ἐθνικά στοιχεῖα,πού πάνω τους στηρίζονται οἱ δυό κόσμοι,προσδιορίζει τίς σημερινές ἐξελίξεις μέσα στά δυό ἀντίθετα παγκόσμια στρατόπεδα.Οἱ ἰμπεριαλιστές,ὅπως εἴδαμε,στηρίζονται στά παρασιτικά στοιχεῖα.'Επομένως δέν συναντοῦν ἰδιαίτερες δυσκολίες,γιατί ἡ κατηγορία αὐτή τῶν ἀτόμων δέν ἔχει οὐσιαστικά ἐθνικούς δεσμούς.'Ενῶ ὁ σοσιαλισμός στηρίζεται πάνω στούς δημιουργούς τῆς ἐθνικῆς ζωῆς καί τοῦ ἐθνικοῦ πολιτισμοῦ,ὁπότε ἡ διαδικασία τῆς ἑνοποίησής τους εἶναι δύσκολη καί πολύπλοκη,δεδομένου ὅτι ἡ ταχύτητα μέ τήν ὁποία ἐξελίσσονται σήμερα τά διεθνῆ γεγονότα δέν ἔχει ἀκόμα ἐπιτρέψει μιάν ὁμοιόμορφη καί ἀπό ὅλους παραδεκτή ἀνάλυση καί ἀντιμετώπιση τῆς παγκόσμιας κατάστασης."Ετσι φτάσαμε σ'αὐτό τό παράδοξο ἀποτέλεσμα.Οἱ ἐκ παραδόσεως,δηλαδή,"ἐθνικιστές",δηλαδή τά συντηρητικά στοιχεῖα,ἔχασαν τόν ἐθνικισμό τους ὑποτάσσοντάς τον στίς στρατηγικές σκοπιμότητες ἑνός ξένου ἔθνους.'Ενῶ αὐτοί πού χαρακτηρίζονται "ἀπάτριδες διεθνιστές" εἴτε βρίσκονται στό Δυτικό εἴτε στό 'Ανατολικό στρατόπεδο, εἶναι οἱ γνήσιοι φορεῖς τῶν ἐθνικῶν συμφερόντων.

Μήπως,ὅμως,οἱ πρῶτοι ἔγιναν "διεθνιστές" καί οἱ δεύτεροι "ἐθνικιστές"; Φυσικά,ὄχι.Γιατί ὁ "διεθνισμός" τῶν πρώτων δέν εἶναι τίποτ'ἄλλο γι'αὐτούς παρά ἡ ὑποταγή τῆς χώρας τους σέ μιάν ἄλλη.'Ενῶ διεθνισμός σημαίνει <u>ἰσότιμη</u> συνεργασία ὅλων τῶν λαῶν τῆς γῆς.'Ελεύθερη συνεργασία πάνω στή βάση τοῦ ἀμοιβαίου σεβασμοῦ τῶν δικαιωμάτων.Οὔτε,ὅμως,καί ὁ "ἐθνικισμός" τῶν δεύτερων ἔχει τόν χαρακτῆρα τοῦ νοσηροῦ σοβινισμοῦ, πού χαρακτήριζε τούς στρατοκράτες "ἐθνικιστές" τῆς περασμένης γενιᾶς. Αὐτούς,δηλαδή,πού ἔβαζαν τά συμφέροντά τους πάνω ἀπό τά συμφέροντα τῶν

ἄλλων λαῶν καί ἔκαναν τυχοδιωκτικά κατακτητικά ὄνειρα.

'Ο "ἐθνικισμός" τῶν σοσιαλιστῶν εἶναι ὁ βαθύς πατριωτισμός. Δηλαδή ἡ βαθειά καί οὐσιαστική σύνδεσή τους μέ τή χώρα τους, ἡ μεγάλη ἀγάπη γιά τόν λαό τους, τό πάθος τους γιά τήν πρόοδο καί τήν εὐημερία τῆς πατρίδας τους. Πού ὅμως δέν τήν τοποθετοῦν ἐπιθετικά πάνω ἀπό τίς ἄλλες χῶρες καί τούς ἄλλους λαούς. Γιατί πιστεύουν στήν παγκόσμια εἰρήνη καί συνεργασία πού δραματίζεται ὁ σοσιαλισμός. Πιστεύουν στήν παγκόσμια ἀδελφοσύνη. Καί ἀκόμα πιστεύουν ὅτι ἡ παγκόσμια κοινωνία τῶν λαῶν ἔχει φτάσει πιά στό ἱστορικό ἐκεῖνο στάδιο ὡριμότητας, ὥστε νά εἶναι δυνατόν νά ἀποκλειστοῦν οἱ πόλεμοι σά μέσο ἐπίλυσης τῶν διαφορῶν καί νά ἀντικατασταθοῦν ἀπό τήν ἰσότιμη συνένωση ὅλων τῶν λαῶν τῆς γῆς στόν κοινό ἀγώνα γιά τήν οἰκοδόμηση τῆς παγκόσμιας πανανθρώπινης εὐημερίας. Στόν ἀγώνα καί στήν προσπάθεια αὐτή ὁ κάθε λαός θά μπεῖ μέ ὅλες του τίς ἐθνικές δυνάμεις, καί θά προσπαθήσει νά προσφέρει τό μέγιστο τῶν ἐθνικῶν του δυνατοτήτων.

'Επομένως, ἐάν ὁ "ἐθνικισμός" τῶν στρατοκρατῶν σημαίνει πόλεμο καί κατάκτηση, ὁ "ἐθνικισμός" τῶν σοσιαλιστῶν σημαίνει συνεργασία καί προσφορά! ".

Νομίζω ὅτι ὅλες αὐτές οἱ διαπιστώσεις, ἰσχύουν ἀκόμα καί σήμερα! Μέ τή διαφορά ὅτι σέ σχέση μέ τήν Τουρκία, ἔχει δημιουργηθεῖ ἰδιόμορφη κατάσταση πού ἐπιβάλει, ἀπό τήν πλευρά μας, στρατιωτική ἑτοιμότητα. Σκέφτομαι ὅμως ὅτι στό βάθος, σέ περίπτωση πολεμικής σύρραξης, ἀνάμεσα στίς δυό χῶρες, καί πάλι οἱ 'Αμερικανοί θά εἶναι σέ θέση νά παρέμβουν ὅταν καί ὅπως θέλουν, βάζοντας αὐτοί τήν τελική σφραγίδα. Νά σκεφτοῦμε μόνο

ὅτι ὁ ὁπλισμός καί στίς δυό χῶρες εἶναι βασικά ἀμερικανικῆς προελεύσεως, μέ ἀποτέλεσμα νά ἐξαρτιῶνται καί οἱ δυό στρατοί ἀπό τόν κοινό προμηθευτή. Μέ ἄλλα λόγια δέν ἀποκλείεται νά βρίσκεται πίσω ἀπό τήν ἔνταση ἀνάμεσα στίς δυό χῶρες "ξένος δάκτυλος" --τώρα προστίθενται καί οἱ δολοφονίες τῶν τούρκων πρεσβευτῶν-- μέ σκοπό, <u>πρῶτον</u>: τό ἐμπόριο ὅπλων καί <u>δεύτερον</u>: τό δυνάμωμα τῶν τοπικῶν στρατῶν πού ἀποτελοῦν πάγια προγεφυρώματα τῆς ἐπεκταγωνικῆς πολιτικῆς.

Καταλαβαίνω ὅτι στενοχωρῶ τόν κ. 'Αβέρωφ. Θά ἤθελα μόνο νά σημειώσω ἐδῶ τήν ἀπάντηση πού ἔδωσε ὁ ~~[illegible]~~ πρόεδρος τῆς Χιλῆς, Σαλβαντόρ 'Αλιέντε, σέ ἐρώτημα πού τοῦ θέσαμε, πρίν τρία χρόνια περίπου, ὁ νῦν ὑπουργός κ. Λαμπρίας καί ὁ ὑποφαινόμενος, σέ σχέση μέ τίς πιθανότητες πραξικοπήματος ἀπό μέρους τοῦ χιλιανοῦ στρατοῦ:

-"Δέν ὑπάρχει καμμιά πιθανότητα γιά στρατιωτικό πραξικόπημα. 'Ο Στρατός εἶναι τελείως ἀφωσιωμένος στά ἔργα του καί ὑπακούει στήν Κυβέρνηση. 'Εγώ, προσωπικά, διατηρῶ ἄριστες σχέσεις μέ τήν ἡγεσία τοῦ Στρατοῦ...".

Αὐτά δηλαδή πού μᾶς λέει περίπου καί σήμερα ὁ ἀξιότιμος ὑπουργός 'Εθνικῆς 'Αμύνης. Θά μοῦ πεῖτε: ἄλλο ὁ 'Αλιέντε καί ἄλλο ὁ Καραμανλῆς. Συμφωνῶ. Τί θά γίνει ὅμως, κ. 'Αβέρωφ, ἄν αὔριο ὁ λαός μας ἐκλέξει δημοκρατικά τόν κ. Μαῦρο, ἤ τόν κ. Παπανδρέου, ἤ τόν κ. 'Ηλιοῦ, ἤ τόν κ. Φλωράκη; θά ὑπακούσει ὁ Στρατός ἤ δέν θά ὑπακούσει; Καί μπορεῖτε τάχα νά δηλώσετε σήμερα ἐσεῖς ὅτι δέν ὑπάρχει πρόβλημα καί ὅτι ὁ Στρατός θά ὑπακούσει σέ ὁποιαδήποτε Κυβέρνηση ἐκλέξει ἐλεύθερα ὁ Λαός; Αὐτό εἶναι τό ἐρώτημα. Καί φυσικά καί ἕνα ἄλλο. Τό πιό σπουδαῖο: <u>Μπορεῖ νά μήν ὑπακούσει; Καί ἄν ναί, τότε πῶς καί γιατί τό μπορεῖ;</u>

'Ιδοῦ τό κλειδί τοῦ προβλήματος, ἀγαπητοί "Ελληνες φορολογούμενοι.

Βλέπετε κι'έσεΐς ότι ή σημερινή μας κατάσταση μονάχα μέ τήν έποχή του Μινώταυρου μπορεΐ νά συγκριθεΐ.'Ο μΰθος λέει ότι κάθε χρόνο οί 'Αθηναΐοι έστελναν φόρο στά ΐδια τά παιδιά τους -τίς σάρκες τους- τροφή στήν πεΐνα τοΰ αίμοβόρου τέρατος."Υστερα άπό τρεΐς χιλιάδες χρόνια οί "Ελληνες κόβουν άπό τό ψωμί - τά ροΰχα - τόν ήλεκτρισμό - τή μόρφωση - τήν ψυχαγωγία - τό πιό μεγάλο κομμάτι γιά νά τό δώσουν στό Στρατό.Καί μετά κόβουν άπό τά παιδιά τους τά καλλίτερά τους χρόνια,γιά νά τά δώσουν στό Στρατό.Καί μετά,όταν χρειαστεΐ,προσφέρουν τή ζωή τών παιδιών τους. Καί ό Στρατός,αύτό τό νέο μυθικό τέρας,δυναμωμένο άπό τή σάρκα καί τό αΐμα τοΰ λαοΰ,στό τέλος καταβροχθίζει τό λαό! Κι'όταν δέν τόν καταβροχθίζει,τότε καί πάλι μπορεΐ - έχει τήν δυνατότητα,νά τόν ξανακαταβροχθίσει; Σά δαμόκλειος σπάθη ή άπειλή πλανάται πάνω άπό τά κεφάλια μας. Καί μεΐς "άβουλοι καί μοιραΐοι άντάμα προσμένουμε ΐσως κάποιο θάμα!".

Τί πρέπει λοιπόν νά γίνει ώστε νά μήν ύπάρχει καμμιά πιθανότητα καί δυνατότητα άνυπακοής τών 'Ενόπλων Δυνάμεων στήν έκλεγμένη δημοκρατικά Κυβέρνηση τής χώρας;

Αύτό εΐναι τό όπ'άριθμόν ένα έθνικό μας πρόβλημα.Γιατί μονάχα όταν λυθεΐ μέ τρόπο ριζοσπαστικό,μονάχα τότε μποροΰμε νά ποΰμε ότι έξασφαλίζεται ή Δημοκρατική πορεία στή χώρα μας.

"Αλλη άπειλή γιά τή Δημοκρατία δέν ύπάρχει.'Ο Λαός μας,ή Κυβέρνηση, άλλά καί οί "Ενόπλες Δυνάμεις,νομίζω ότι έχουν πεισθεΐ όριστικά ότι όλα τά πολιτικά κόμματα τής χώρας,μέ έπικεφαλής τούς κομμουνιστές, έδωσαν χειροπιαστές άποδείξεις ότι πιστεύουν στίς δημοκρατικές διαδικασίες καί ότι θά σεβαστοΰν τή θέληση τοΰ κυριάρχου λαοΰ.

'Η μοναδική άπειλή γιά τή Δημοκρατία έξακολουθεΐ νά προέρχεται

ἀπό τίς Ἔνοπλες Δυνάμεις πού σήμερα μέν μπορεῖ νά ὑπακουουν στή Κυβέρνηση Καραμανλῆ, ἐπειδή ἴσως τήν θεωροῦν σέ ἕνα βαθμό καί "δικηά τους", ὅμως δέν εἶναι καθόλου βέβαιο ἄν θά θεωρήσουν ἐξ' ἴσου "δικηά τους" μιάν ἄλλη Κυβέρνηση ἐντούτοις ἐκλεγμένη δημοκρατικά ἀπό τόν ἑλληνικό λαό.

Αὐτό νομίζω τό ξέρει πολύ καλά ὅλος ὁ κόσμος. Καί ἰδιαίτερα ἡ σημερινή Κυβέρνηση. Τό ἐρώτημα εἶναι: Τί κάνει ἡ Κυβέρνηση σήμερα ὥστε νά σταματήσει ὁριστικά αὐτή ἡ κατάσταση; Ἡ Ἀντιπολίτευση, ἀπό τήν πλευρά της, ζητάει ἀποχουντοποίηση. Ἐκκαθάρηση. Ὅμως ἄραγες φτάνει κάτι τέτοιο -κι' ἄν ὑποτεθεῖ ὅτι γίνει- γιά νά γλυτώσουμε ἀπό τήν ἀπειλή;

Ἡ Κυβέρνηση, κατά τή γνώμη μας, δέν κάνει τίποτα πρός τήν κατεύθυνση αὐτή. Ἐντούτοις γνωρίζει ὅτι ὁ Στρατός ὅπως εἶναι σήμερα, μέ τά στεγανά του, τήν δική του ἀνεξάρτηση καί σχεδόν ἀνεξέλεγκτη ἐσωτερική δομή, μέ τούς πολυπλόκαμους μηχανισμούς του, τίς μυστικές του ὑπηρεσίες καί τή δική του ἀστυνομία -πού γιά ἕνα διάστημα, αὐτή μόνη κυβέρνησε τή χώρα- καί τέλος μέ τόν τρομερό οἰκονομικό προϋπολογισμό πού οὐσιαστικά τήν διαχειρίζεται κατά τήν ἀπόλυτη βούλησή του μέ τήν συνεργασία τοῦ ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Ἀμύνης καί τοῦ Πρωθυπουργοῦ -ἐφ' ὅσον τούς ἀναγνωρίζει- αὐτός ὁ Στράτος ἔχει τελικά ἀναδειχτεῖ σέ μιά ὑπερδύναμη - ὑπερεξουσία στό μέσον τῆς ἐθνικῆς μας ζωῆς - μέ ἀποτέλεσμα, ἔχοντας πλήρη συνείδηση αὐτῆς τῆς δύναμης, νά μπορεῖ νά τήν διαχειρίζεται ἀνεξάρτητα ἀπό τήν βούληση τοῦ λαοῦ καί ἐν ἀνάγκη καί ἐνάντια στή θέληση τοῦ λαοῦ. Ἑπομένως γιά νά σταματήσει τό κακό δέν φτάνουν τά μέτρα - ἀνάκεια πού προτείνει ἡ Ἀντιπολίτευση, ἀλλά ἀπαιτεῖται νέα θεσμική δομή πού νά ἐξασφαλίζει τόν ἄμεσο ἔλεγχο ὄχι μόνο τῆς Κυβέρνησης, ἀλλά καί ὁλό-

κληρου τοῦ Λαοῦ,μέσα στίς Ἔνοπλες Δυνάμεις.

Καί αὐτές τίς θεσμικές ἀλλαγές -μέσα στίς σημερινές συνθῆκες- μονάχα οἱ κ.κ. Καραμανλῆς καί Ἀβέρωφ ἔχουν τή δυνατότητα νά πραγματοποιήσουν.

Κιά νά δώσουμε μιά μικρή εἰκόνα γιά τό πῶς τίς ἐννοοῦμε,σημειώνουμε ἐδῶ ἐνδεικτικά ὅτι πιστεύουμε ὅτι θά πρέπει σέ ὅλη τήν στρατιωτική ἱεραρχία,καί κυρίως στά Ἀνώτατα Ἐπιτελεῖα,νά συμμετέχουν ἐκπρόσωποι τῶν φορολογουμένων.Κάθε παραγωγική τάξη θά προτείνει τούς δικούς της ὑποψηφίους.Ὁ Λαός θά ἐπιλέξει ἀνάμεσα σ'αὐτούς τούς ἐκπροσώπους του γιά τά Συμβούλια τῆς Ἐθνικῆς Ἀμύνης καί τῆς Ἐσωτερικῆς Ἀσφάλειας. Ἡ Κυβέρνηση θά τοποθετεῖ τά μέλη τοῦ Συμβουλίου σέ ὅλες τίς θέσεις-κλειδιά τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων.Οἱ Σύμβουλοι δέν θά ἐπεμβαίνουν στό καθαρῶς τεχνικό ἔργο τῶν ἀξιωματικῶν.Θά ἐλέγχουν ὅμως κάθε στιγμή τή δημοκρατική νομιμότητα καί τήν προσήλωση στήν ἐκλεγμένη Κυβέρνηση τοῦ συνόλου τῶν ἐνόπλων δυνάμεων.

Αὐτή εἶναι μιά σκέψη-παράδειγμα γιά τό πῶς πιθανόν θά μποροῦσε νά ἀποφευχθεῖ ἡ στεγανοποίηση τοῦ Στρατοῦ. Ἐπειδή αὐτή ἡ ἰδανική ~~[illegible]~~ λύση, πού τήν βλέπουμε πιό πολύ σάν ἐξάσκηση δικαιώματος ἀπό μέρους τοῦ μεγάλου Ἀφεντικοῦ -ἐκείνου πού πληρώνει!-, δηλαδή τοῦ κυρίαρχου λαοῦ -Ἀφεντικό πού μιά φούχτα στρατιωτικοί τόν κατάντησαν γιά 7 1/2 χρόνια δοῦλο...-,ἐπειδή λοιπόν βρίσκουμε κι'ἐμεῖς αὐτή τή λύση <u>πρόωρη</u> γιά τίς σημερινές συνθῆκες,θά μποροῦσε λ.χ. νά θεσπισθεῖ ἡ συμμετοχή τῆς Βουλῆς κ τῆς ἑκάστοτε Ἀξιωματικῆς Ἀντιπολιτεύσεως στόν πλήρη ἔλεγχο τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων.

Δέν νομίζω ὅτι οἱ σκέψεις αὐτές θά πρέπει νά ἐκλειφθοῦν ἀπό τήν

πλευρά τοῦ συνόλου τῶν ἀξιωματικῶν μας σάν προσβλητικές. Ἀναφερόμαστε μονάχα σέ κείνους πού ἔχουν νοοτροπία ἀντιδημοκρατική. Αὐτές κατάφεραν νά δέσουν ὅλη τή χώρα. Τί ἔκανε ἡ πλειοψηφία τῶν ἀξιωματικῶν; Πῶς μᾶς προφύλαξε ἀπό τήν καταιγίδα; Ἄς μήν ξεχάσουμε ποτέ ποῦ ὀφείλουμε τή σημερινή μας ἐλευθερία: καί πάλι στόν ἁπλό, τόν ταπεινό καί ἀνώνυμο λαό.

Πρέπει λοιπόν νομίζω νά κατανοήσουν οἱ ἀξιωματικοί μας ὅτι εἴμαστε βαθύτατα τραυματισμένοι ἀπό τή στάση τῶν ἐνόπλων δυνάμεων.

Ἡ πρόσφατη παγκόσμια πεῖρα, καί ἰδιαίτερα οἱ δικές μας τραγικές ἐμπειρίες, μᾶς ὑποχρεώνουν νά δηλώσουμε κατηγορηματικά ὅτι ἐξακολουθεῖ νά μήν ἔχουμε ἐμπιστοσύνη σέ ὅ τι ἀφορᾶ τήν προσήλωση στά δημοκρατικά ἰδεώδη ἀπό μέρους μιᾶς μεγάλης μερίδας τῶν ἀξιωματικῶν τῶν Ἐνόπλων μας Δυνάμεων.

Καί πιστεύουμε ὅτι ἄν ἡ σημερινή Κυβέρνηση δέν λύσει μέ τρόπο ὁριστικό, δηλαδή θεσμικό καί ριζικό, τό πρόβλημα τῶν σχέσεων ἀνάμεσα στήν Πολιτεία, τό Λαό καί τό Στρατό, τότε θά μπορεῖ νά κατηγορηθεῖ ὅτι ἀφήνει ἀνοιχτή αὐτή τή μεγάλη πληγή τοῦ Ἔθνους γιά νά τήν χρησιμοποιεῖ σάν μόνιμη ἀπειλή:

"– Ὁ Στρατός ὑπακούει μονάχα σέ μᾶς. Ψηφίζατέ μας συνεχῶς καί αἰωνίως, γιά νά μήν ἔχουμε νέα στρατιωτική δικτατορία...".

Αὐτό τό δίλημμα –ρεαλιστικό τήν ἐπόμενη τοῦ λυτρωμοῦ μας ἀπό τούς στρατιωτικούς– σήμερα ἀρχίζει νά γίνεται ἀπεμωτικό. Καί γι' αὐτό ἀπαράδεκτο.

ΓΙΑ ΤΗΝ
ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗ
ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ

ΜΙΚΗΣ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ.

-.-.-.-.-.-.-.-.-.-.-

[Handwritten margin note:] ... ότι και η χώρα εξακολουθεί να φοβάται τις Ένοπλες Δυνάμεις [illegible] κατά κάποιο τρόπο είναι δέσμια τους ἡ

Ὁ ἐλεύθερος καὶ δημοκρατικὸς διάλογος ἔχει κι αὐτὸς ὁρισμένους βασικοὺς κανόνες. Πρῶτον εἶναι νὰ γράφεις μ' ἀνοιχτὸ μέτωπο. Τὸ πραγματικό σου ὄνομα. Τὴ ζωή σου. Τὴ δράση σου. Δεύτερον εἶναι νὰ σέβεσαι τὸ συνομιλητή σου. Νὰ ἀπαντᾶς μὲ ἐπιχειρήματα στὰ ἐπιχειρήματα καὶ νὰ ἀφήνεις τὸν ἀναγνώστη νὰ βγάζει μόνος του τὸ συμπέρασμα γιὰ τὸ τί εἶναι καὶ τί δὲν εἶναι ὁ ἕνας ἢ ὁ ἄλλος.

Τὰ δύο ἄρθρα τοῦ κ. Βάσου Μαυροβουνιώτη μὲ τὰ ὁποῖα ὑποτίθεται ὅτι ἀπαντᾶ στὰ δικά μου δὲν πληροῦνε δυστυχῶς τὶς παραπάνω προϋποθέσεις. Κρύβει ὄνομα καὶ ζωὴ πίσω ἀπὸ ψευδώνυμο. Ἐνῶ ἡ δική μου ζωὴ μπορεῖ νὰ ἐλεγχθεῖ ἀπόλυτα ἀπὸ ὅλους. Ἀπὸ τὴν ἄλλη ἐπειδὴ μερικὲς σὲ τέτοιο τόνο καὶ μερικὲς τέτοιες ἐπιθέσεις ποὺ ὁμολογῶ ὅτι μὲ ξάφνιασαν καὶ μὲ φόβισαν. Γιατί εἶχα τὴν ἐντύπωση ὅτι αὐτὸ τὸ γνωστὸ καὶ ἀπαράδεκτο σταλινικὸ πνεῦμα εἶχε πιὰ σβήσει. Νὰ ὅμως ποὺ βρυκολάκιασε. Ἀγνοῶ τὸ ὄνομα καὶ θὰ πρόσθετε στοὺς χαρακτηρισμοὺς «φιλοκαπιταλιστικὴ προδοσία τοῦ παγκόσμιου ἐργατικοῦ κινήματος, ξεπουλημένος πράκτορας τῆς Ἰντέλιτζενς Σέρβις» καὶ ποιεῖ λέοντος. Τύχη ποὺ σοῦ ἔχω αἰσθάνθηκα νὰ βρισκόμαστε στὸ 1975 καὶ ὄχι στὸ 1945!

μὲ ἐκεῖνα τὰ γνωστὰ κριτσίδικια:

Επομένως τι ν' αντιμετωπίσει ο αυτού του κύριο; Καί διερωτώμαι επ' ονόματι ποιάς αρχής ο [illegible] της Ελευθεροτυπίας επιτρέπει μέ τρείς φορές βαρειές χαρακτηρισμό σε βάρος αυτεγγραφής της-~~Δηλαδή γιατί εδώ και μήνες όλα θέλω να φυλάξεις που σου δώ τη δική σου εκκαθάριση του [illegible] με φόβο μου θα αναγκαστώ να εγκαταλείψω την εφημερίδα.~~

Είναι έξω από κάθε δεοντολογία η προσωπική επίθεση και οι χαρακτηρισμοί (κάποιος σύντροφος αυτεγγραφής με αποκαλούσε "αηδιαστικός" με άρθρο του δημοσιευμένο και στο Δελτίο μου!) όχι μόνο μέσα στην ίδια εφημερίδα αλλά και ανάμεσα σε εφημερίδες.

Δημοκρατία σημαίνει διάλογος σε βάση της ισοτιμίας και του αλληλοσεβασμού. Με κρυφή ταυτότητα, και με ύφος γελοιο-εισαγγελέα και διατυπώνοντας καταδίκες αυτό είναι Φασισμός! Αυτή τη νοοτροπία έζησα, κύριε εγώ στα χρόνια πολλά καί πάντα. Καί δεν μάς γεμίζουν εμάς πιά οι λογοτεχνικές μεταμφιέσεις.-

Από το "συσπαγισμό" πού μας ξαναγυρίζετε
τό μίσος σκληρά πολύ στόν τόπο μας.
Δεν ξέρω τι κάνατε εσείς όλα αυτά τά
χρόνια. Όσοι εμείς θυμόμαστε μερικά από
χαράκωμα και σύρματα είμαστε σε θέση
νά ξέρουμε καλά αυτό πού ενοχλεί
και κείνο πού βλάφτει τό λαό μας.
Και δεν είναι μέ τά σλόγκαν και τη
γνωστή φρασεολογία και συνθήματα πού θα
υπηρετήσουμε τό λαό. Τον υπηρετούμε
μέ όλη μας τη ζωή. Τό χαράκωμα, τό
ήθος, τη δράση, την αρετή, τη δημιουργία
που απαιτεί [illegible], τη προσφορά.
Ξεγυμνωθείτε κύριε από τα συνθήματα,
του χαρακτηρισμού και τις ~~[illegible]~~ βλαφτερές
~~[illegible]~~ επιστήμες
από ~~[illegible]~~ εγχειρίδιο καθαρεύουσας εποχής
~~και της χαρακτηρισμού~~. Πείτε τι μας ποιοί
είστε. Τι κάνατε για τό λαό. Ποιά
είναι τα διαπιστευτήριά σας. Ποιοί είναι
οι τίτλοι σας για νά μπορείτε να
μιλάτε όπως μιλάτε καταχερόμενα
μια μαθητική αντίληψη της [illegible]
πού σας [illegible], στη δημοκρατία
και ελεύθερο λόγο.

4.

Δώστε στὴν εἰκασία σὲ μᾶς μὲ τὰ κείνη μόνη, τοῦ Εἰσαγγελέα μου καὶ μένει γιὰ τὸν ὁποῖο προσπερνάει ἡ ἀρνητικὴ γνώμη τοῦ λαοῦ. Ὅπως μερικοὶ νομίζουν. Γι' αὐτὸ δὲν ἐπαινῶ τὴν οὐσία. Δηλαδὴ σημειώνω τὸ ἀρχεῖο τῆς «ΡΙΝΑΣΙΤΑ» καὶ προσπερνῶ. — θεωρητικὸ ὄργανο τοῦ Ἰταλικοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος καὶ ἀπαντήσεις σὲ βασικὸ πρόβλημα ποὺ ἀφορᾶ τὸ ρόλο τῆς πνευματικῆς τάξης. Τὸ ὑπογράφει ὁ Λουτσιάνο Γκρούππι, διευθυντὴς τοῦ περιοδικοῦ «Μαρξιστικὴ Κριτική».

Τὸ καὶ σὲ συνέχεια ἔγραψαν - ἔγραψαν -

" — — — — — — — — —

— — — — — — — — — —

— — — — — — — — — — "

Θὰ μοῦ πεῖτε βέβαια ποιὸς εἶναι αὐτὸς ὁ Γκρούππι καὶ ποιὸ εἶναι αὐτὸ τὸ Κομ. Κόμμα ποὺ λέει τέτοιες μικροαστικὲς ἀπόψεις? Μήπως δὲν εἶναι Εἶναι μικροαστικὸ κόμμα κι αὐτὸ τὸ ΚΚ τῆς Ἰταλίας; Εἶναι ἢ δὲν εἶναι; Ἂν δὲν ξέρετε, ρωτῆστε τὸ δικό μας ΚΚΕ καὶ θὰ σᾶς πεῖ.

~~[illegible]~~ Μικροαστικό ὄραμα τῆς Παγκόσμιας Ἐπανάστασης ἀπό τό ὁποῖο θά γεννηθεῖ ~~[illegible]~~ μιά νέα παγκόσμια κοινωνία τῆς Εἰρήνης καί τῆς Συναδέλφωσης Ἀναγέννησης - ~~[illegible]~~ "Μικροαστικό ὄνειρο" (ὅπως προβάλεται συχνά καί στόν τίτλο τῆς ἐγκυκλίου!) ~~[illegible]~~ τῶν μικροαστῶν ἡγετῶν ὅπως οἱ Μάρξ, Ἔνγκελς, Μπουχάριν, Λένιν, Τρότσκυ, Στάλιν, Τορέζ, Τολιάτι, Δημητρώφ, Γληνός, Καρίλιο, Γκαρωντύ, Χο-Τσι-Μινχ, Μπερλίνγκουερ, Μάο-Τσε-Τουνγκ-Τσε Γκουεβάρα καί τόσοι ἄλλοι διεθνιστές πού σημαίνει κατάργηση τῶν ἐθνῶν, κατάργηση τῆς πατρίδος μέ τήν στενή αὐτῆς ἔννοια, καί οἰκοδόμηση τῆς μεγάλης πατρίδος, τῆς Διεθνοῦς δηλ. τῆς παγκόσμιας σοσιαλιστικῆς κοινωνίας.

Κοινωνικές συνθήκες επιβάλανε οι ίδιες την
ανάγκη μιάς επαναστατικής δράσης που θα
συνένωνε τελικά μεγάλα στρώματα του λαού
με μιάς και θα εξέφραζε τα ~~βαθ~~ βαθύ-
τερά του συμφέροντα και προσδοκίες. Η αντίθετα
~~[illegible]~~ αν η εξέλιξη της ελληνικής κοινωνίας
βρισκόταν σε τέτοιο στάδιο ώστε να μην
αναγκάζει καμιάς μεγάλης ~~[illegible]~~ συσπειρώσεις
και κρίσεις σε τη μορφή της ένταξης σε μια
ολική επαναστατική πάλη -

7/4/x ένα
Έτσι από την πρώτη στιγμή το Πατριωτικό Μέτωπο
είδε ότι εκεί πού μπορεί να οικοδομηθεί το
αντιστασιακό κίνημα ήταν επάνω στη γενική
παραδοχή για την αλλαγή της μορφής της
Εξουσίας. Δηλαδή από τη Δικτατορία να
περάσουμε στη Δημοκρατία (του αστικού
φυσικά τύπου) - Η αλλαγή

Σχεσ. → Διχ
Εδώ δεν έγινε η συσπείρωση ~~[illegible]~~ που όλοι ο κόσμος
περίμεναν η βασική αιτία ήταν το γεγονός
ότι οι κεντρογενείς ηγέτες της αριστεράς ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ πίστευαν ότι οι κοινωνικές και γενικότερα
ιστορικές συνθήκες είναι ώριμες για μια ριζική
αλλαγή - ~~[illegible]~~ Γι' αυτό το λόγο ουσιαστικά
σαμποτάραν την πάλη για την αλλαγή
της μορφής: π.χ. την πτώση της Δικτατορίας.
Και έτσι ~~ουσιαστικά~~ διαλύθηκε το ~~[illegible]~~
μόνο αντιστασιακό κίνημα που είχε δυνα-

ὅμως ὅτι θά πρέπει νά κατεβαίνουμε τόσο χαμηλά τή συζήτηση. Πιστεύω ὅτι σέ κάθε περίπτωση πρέπει νά ἀντιμετωπίζεις τόν ἰδεολογικό καί πολιτικό σου ἀντίπαλο μέ ὅπλα ἰδεολογικά καί πολιτικά καί ὄχι προσωπικά. Κατά κανόνα προσωπικές ἐπιθέσεις κάνουν ἐκεῖνοι πού δέν ἔχουν ἐπιχειρήματα. Βέβαια ἀναγνωρίζω ὅτι ἡ τακτική τῆς συκοφαντίας πιάνει – ἰδιαίτερα μέσα στούς φθηνούς νεαρούς – ὅμως πιάνει μόνο γιά ἕνα διάστημα. Ἡ ζωή ξεσκεπάζει τή συκοφαντία καί τόν συκοφάντη. Ὅταν εἶσαι ἁγνός, πιστός στίς ἀρχές σου, θά δικαιωθεῖς. Αὐτός εἶναι ὁ νόμος τῆς ζωῆς καί τοῦ αἰώνια ξανά ἀπ' ἀρχή

Δέν θά μπορούσαμε τώρα καί μεῖς νά φθονήσουμε τή νεολαία, νά τήν συνεγείρουμε, νά τήν φανατίσουμε, νά τήν "πάρουμε μαζί μας"; Γιατί ὄχι; Ἐμεῖς διαθέταμε ἔναντι τῶν ἄλλων τό γεγονός τῆς ἀγωνιστικῆς παρουσίας τήν πιό κρίσιμη περίοδο ἤτ. ἀπό τίς πρῶτες ὧρες τῆς δικτατορίας. Δηλαδή ὑπῆρχε ἕνα τεκμήριο ἀτράνταχτο γιά τήν αἰσθητή μας στήν σημερινή πάλη ἐνάντια στούς ἐχθρούς τοῦ λαοῦ μας. Νομίζω ὅτι ἄν ἔμπαινε δημοκοπώντας, ἤτ. ἄν βάζαμε πάνω ἀπό κάθε τι ἄλλο τά συμφέροντα τῆς παράταξής μας δέν εἴχαμε παρά νά μείνουμε σ' αὐτή τή θέση: «Ἀντίσταση – Ἐπανάσταση μέ ὅλα τά μέσα – σέ ὅλες τίς ἐποχές – σέ κάθε περίπτωση». Φυσικά θά ἔρχονταν ἡ στιγμή πού τό σύνθημα αὐτό θά μποροῦσε νά παίζει ἐντελῶς ἀντίθετο ρόλο ἤτ. θά βοηθοῦσε τό παιχνίδι τῆς ἀντεπανάστασης κλπ. – ὅμως αὐτό τί σημασία θά εἶχε; Φτάνει πού ἐμεῖς θά φανταζόμαστε στά μάτια τῶν "φθηνῶν" σάν ἀκραιφνεῖς ἐπαναστάτες!

7ο/γ/μ Τό συμπέρασμα πού βγαίνει ἀπό τά πάρα πάνω εἶναι ὅτι ὁ σωστός ἐπαναστάτης, φανατικός ἀγωνιστής, πρέπει νά

θα οργανωθεί και όταν φτάσει η στιγμή θα ενωθεί με τη αντίσταση. "Στείλαμε λοιπόν δεκάδες χιλιάδες ένοπλους στο ~~Στρατό~~ Στρατό για να ενωθούν με το λαό (Στρατός και λαός!) [illegible] από την [illegible] είχαμε να κάνω-με με ηλίθιους. Αυτοί όμως μας περίμεναν. Είχαν στήσει τη μηχανή της ~~[illegible]~~ που με σύστημα άρχισε τη διαλογή και την τεχνική του «αποχρωματισμού». Με κέντρο τη Μακρόνησο και τα Α2 δεκάδες αν όχι, εκατοντάδες χιλιάδες ένοπλοι ελασίτες (και μαθητές [illegible]) -και υπηρετούσαν - λόγω [illegible] - στις γραμμές του Εθνικού Στρατού! Και φυσικά - εκτός από λίγες εξαιρέσεις - δεν ενώθηκαν με το λαό (Δημοκρ. Στρατό) γιατί πέρα από τη τεχνικούς λόγους υπήρχαν κυρίως οι πολιτικοί λόγοι. § Δηλαδή το επαναστατικό κίνημα της εποχής αντί να κατακτήσει το λαό ακολούθησε αντίθετη πορεία γιατί οι ηγέτες του (Ζαχαριάδης) έπαιξαν ~~[illegible]~~ στην εκτίμησή της. Έτσι με πολιτικό κίνημα συρρικνωμένο και διχασμένο ο Στρατός (και μαζί του χιλιάδες στρατευμένοι αριστεροί) έμεινε ~~[illegible]~~ πιστός στην Εξουσία! ~~[illegible]~~ Μόνο οι [illegible] γενικής εξαιρέσεις μέσα στο λαό ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ του πολιτικού επαναστατικού κινήματος και της ιδεολογίας του θα μπορούσαμε να προσδοκούμε το μαζικό [illegible] στρατό και οργανωμένο συντεταγμένο [illegible] προς την πλευρά του λαού, όπως δηλαδή έγινε στις δύο μεγάλες επαναστάσεις ~~[illegible]~~ του καιρού μας στη Ρωσία και την Κίνα.

6/20 γραμμή ξανά

ΙΔΕΑ

Το αντίγραφο είναι 30

παρεμπόδιση

10

τοῦ "βασικοῦ νόμου". Νά καίει δηλ. ἡ Κοινωνική
ἐπανάσταση. Φυσικά ἡ ζωή ἔδειξε ἀκριβῶς
τό ἀντίθετο. Δηλ. ἔδειξε ὅτι μέσα στίς συνθῆκες τῆς
Δικτατορίας ὁ ὑποκειμενικός παράγων – δηλ. ἡ πολιτική
πρωτοπορεία – ἀναπτύσσεται γρήγορα. Καί ὄχι μόνο αὐτό.
Ἀλλά πολλές φορές ἡ ἀνάπτυξη γίνεται ἀνάποδα.
Δηλαδή πάνω στή σύγκρουση/ουσιαστική διάλυση τοῦ ΚΚ μέ/σέ πολυδιασπάσεις
ἀπ' ὅπου ξεπήδησε ὁ ἔντονος ἰδεολογικός πυρετός τῶν ἀγωνιστῶν μέ τή ... τους
Κι αὐτό εἶναι τό ἀποτέλεσμα (τῆς ἐπαφῆς μέ τίς μάζες
... πού εἶναι τό κύριο μήνυμα μιᾶς
σύγχρονης δικτατορίας. Δέν εἴμαστε πιά στήν ρωμαντική
ἐποχή τῆς Κατοχῆς, τότε πού συνεδριάζαμε
μέσα στά πάρκα καί ἀλωνίζαμε τίς συνοικίες. Τώρα
ὁ ἀντίπαλος τά ξέρει αὐτά. Καί γιά νά κινηθεῖ
ἕνας παράνομος ἔπρεπε νά πάρει χίλιες προφυλά-
ξεις. Θυσιαστικά οἱ παράνομοι ἀπομονώθηκαν
καί μεταξύ τους καί μέ τό λαό. Καί νά τά
ἀποτελέσματα! Ἡ Δικτατορία μᾶς κληρονόμησε
τέσσερα κόμματα τῆς Ἀριστερᾶς (ἀπό τά
ὁποῖα δύο ΚΚ) καί δεκάδες ὁμάδες καί
ὁμαδοῦλες πού τρώγονται ὅλοι μαζί – χτυπώντας
ὁ ἕνας τόν ἄλλον, ἀλληλοεξοντώνονται,
μέ ἀποτέλεσμα τό κίνημα γιά τήν εἰρηνική ἀλλαγή
πού θέλει ἡ Ἀριστερά νά πάει πολύ πιό πίσω
ἀπό κεῖ πού τό βρῆκε ἡ Δικτατορία.

[illegible] Δέ φτάνει μονάχα νά θέλεις τήν εἰρηνική ἀλλαγή.
Πρέπει καί νά μπορεῖς νά τήν κάνεις. Προϋπόθεση
γι' αὐτό εἶναι πρῶτον: Ἄν τό ἐπιτρέπουν οἱ

Γιά μάς λοιπόν, τούς βετεράνους, δέν ὑπάρχει Κρίση Ἐξουσίας.
Ἀντίθετα ἔχουμε βλέπουμε ~~[illegible]~~ τήν Κρίση μέσα στήν ἀντιπαρά-
ταξη. ! Ποιά λοιπόν θά ἔπρεπε νά εἶναι ἡ [illegible]
πρακτική πού θά ἔπρεπε νά χαράζουμε ;
Ὅπως κι ἐδῶ πρέπει νά διερευνηθεῖ τό πρόβλημα τῆς
μορφῆς καί τῆς οὐσίας τῆς Ἐξουσίας. Ὅταν λέμε οὐσία
τῆς Ἐξουσίας ἐννοοῦμε τό βασικό νόμο πού χαρακτηρίζει
τό ἀστικό καθεστώς. Δηλαδή τή προστασία ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ τῆς ἀστικῆς ἰδιοκτησίας τῶν μέσων παραγωγῆς. Σήμερα, τό
[illegible] κανείς τά σοσιαλιστικά κράτη αὐτός ὁ βασικός
νόμος διέπει ὅλα τά ὑπόλοιπα κράτη τοῦ κόσμου:
τις ΗΠΑ καί τή Σουηδία - τό Καναδά καί τή Γερμανία.
Τήν Ἱσπανία καί τή Γαλλία - τή Βραζιλία καί τή
Δανία. Τη Νότιο Ἀφρική καί τή Φινλανδία -
Τήν Ταϊτή καί τήν Ὁλλανδία - τήν Ἀργεντινή καί
τήν Ἰταλία. Τή Χιλή καί τή σημερινή Ἑλλάδα -
Βλέπουμε δηλαδή πάρ' ὅτι ποιός ὁ βασικός νόμος τῆς
ἀστικῆς κοινωνίας ἐντούτοις τά καθεστώτα τῶν ἀνα-
φέρουμε διαφέρουν εἶναι ~~[illegible]~~ τους καί ἄλλοτε φορές
μπορούμε νά πούμε ὅτι ἡ διαφορά εἶναι τόση ὅσο ἡ
μέρα ἀπό τή νύχτα. Ὥστε ἡ μορφή τῆς Ἐξουσίας
ἀποτελεῖ οὐσιαστικό συστατικό μιᾶς δεδομένης
κοινωνίας. Καί ὅτι ξεκινώντας ἀπό τόν ἴδιο
βασικό νόμο τά καθεστώτα τῆς Σουηδίας καί
τῆς Χιλῆς - ὅπως τῆς Βραζιλίας καί τῆς Δανίας
ἤ τῆς Ἰταλίας βρίσκονται σέ πλήρη
ἀντίθεση! Ἑπομένως ἡ ~~[illegible]~~ ἀναμόρφωση μιᾶς

μεταξύ τους

νέας μορφής ἐξουσίας χωρίς τή συντριβή τοῦ βασικοῦ νόμου τῆς κοινωνίας δέν ἀποτελεῖ ὁ ἀγώνας, ξεσήκωμα καί μάταιο κόπο γιά τό λαό ἀλλά πραγματική-οὐσιαστική, κατάκτηση.

ἔξω / ἐπί

Αὐτό τουλάχιστον δείχνει ἡ μελέτη τῆς σύγχρονης κοινωνίας καί δέν ἔχει παρά νά πάει κανείς νά λύσει στήν κρίση πού προαναφέραμε γιά νά διαπιστώσει ἄν ὑπάρχουν ἤ ὄχι ριζικές διαφορές ἀνάμεσά τους παρά τό μέγεθος — τό φαινόμενο — ὅτι ὁ βασικός νόμος ὅλων αὐτῶν τῶν κοινωνιῶν εἶναι ὁ ἴδιος.

ὄχι / ἐμεῖς

Μέ βάση αὐτή τή διαπίστωση κρίναμε ὅτι ἡ μάχη θά ἔπρεπε νά δοθεῖ γιά νά ἀλλάξει ἡ μορφή τῆς ἐξουσίας κι αὐτή τή γραμμή — πού χαράξαμε ἀπό τον πρώτο καιρό τῆς Δικτατορίας — τή συνεχίζουμε μέ συνέπεια ὡς σήμερα.

Ἡ διαφορά μας μέ ἄλλους πού τοποθετοῦνται στήν Ἀριστερά εἶναι ὅτι ἐκεῖνοι τότε ὅπως καί τώρα νά παλεύουμε γιά νά συντριβεῖ ὁ βασικός νόμος τῆς ἐξουσίας γιατί, κατ' αὐτούς, χωρίς αὐτή τή ριζική ἀλλαγή δέν ὑπάρχει οὐσιαστική ἀλλαγή μέσα στήν κοινωνία μας. § Μέ ἄλλα λόγια, γι' αὐτούς,

ἐκεῖν.

δέν ὑπάρχουν οὐσιαστικές διαφορές ἀνάμεσα στή Δικτατορία καί τή σημερινή Δημοκρατία. § Ἴσως ἡ Δικτατορία νά ἦταν

ἐμεῖς

καλύτερη γιατί ὁ λαός ὑπέφερε ὁπότε ἦταν πιό εὔκολο νά τόν ξεσηκώσεις κατά

ἀπό κεῖνον τῆς ~~ἐπαναστα~~ ἄμεσης ἐπανάστασης. Ἡ
ἐξουσία ἀδυνατεῖ νά κυβερνήσει μέ ἄλλο μέσον ἐκτός
ἀπό τή στυγνή στρατιωτική δικτατορία. Ἡ ἀστική τάξη στήν Ἑλλάδα
ξόφλησε γιά πάντα. Κυβέρνηση δυτικοευρωπαϊκοῦ τύπου
εἶναι ἀδύνατον νά ἐπιβιώσει. Αὐτό τό λεπτό στήν Ἐ-
ξουσία... Ὅπως καί δέ πρέπει νά εἶναι ἡ στάση τῶν λαϊκῶν δυνάμεων;
Ἡ γενική ἐξέγερση λαοῦ καί Στρατοῦ.
Ὄχι σημαίνει ὅτι ἡ Ἐξουσία στή χώρα μας διέρχεται [illegible] ὅλη κρίση.
Ἡ κρίση - μηχανική - ἀφορᾶ ~~[illegible]~~ τή μορφή
τῆς ἐξουσίας ἐνῶ στό βάθος ὅλα τά δυναμικά στοιχεῖα
ἐλέγχονται ἀπόλυτα ἀπό τούς μηχανισμούς τῆς Ἐξουσίας.
~~[illegible]~~ Ἐπίσης οἱ δεσμοί τῆς Ἐξουσίας μέ τόν ἀμερικανικό
ἰμπεριαλισμό ἦταν κάθε φορά ~~πολύ~~ πιό στενοί. Τό κίνημα
Τέλος μεγάλης λαϊκῆς μάζας κι αὐτῆς ἀκόμα τοῦ δια-
[illegible] μέ τή Δικτατορία (μορφή ~~τῆς~~ Ἐξουσίας)
ἦσαν σύμφωνες μέ τό ἀστικό σύστημα (~~[illegible]~~
(~~τή~~ σημερινή ~~[illegible]~~ βάση τῆς ἐξουσίας). Ἐνῶ
ἀπό τήν ἄλλη μεριά δέν ὑπάρχει ἡ κατάλληλη
ἰδεολογική ζύμωση καί προετοιμασία μέσα στό λαό
γιά τήν οὐσία καί τή μορφή τῆς ἀλλαγῆς. Ὅπως δέν
ὑπάρχει ὁ Φορέας, ἡ ἐπαναστατική πρωτοπορία
πού θά ἐκφράσει τήν ἱστορική ἀνάγκη τῆς ἀλλαγῆς.
Γιά ὅταν λέμε Φορέα, ἐννοοῦμε ~~[illegible]~~ τή μεγάλη πολιτική
ὀργάνωση ~~[illegible]~~ πού θά ἐκφράσει καί θά
ὁδηγήσει τό ἑνιαῖο κίνημα τοῦ λαοῦ. Ἀκόμα καί
σήμερα ἑπτά χρόνια μετά ἀπ' τήν πτώση τῆς Χούντας
ἄς δοῦμε τί θά γίνει στήν φανταστική περίπτωση
ὅπου ἡ Ἐξουσία θά ἀποφάσιζε νά... αὐτοκτονήσει.

(Στο [illegible]) καί τέλος!

Έτσι όπως όμως καταχτήσουμε αυτό τό υψηλό ιδανικό, έχουμε πολλά νά κάνουμε. Καί ιδιαίτερα στόν τόπο μας. Τό πρώτο στοιχειώδες καθήκον μας είναι νά δημιουργήσουμε τή Δημοκρατία. Πού βρισκόμαστε σήμερα; Πρώτ' από όλα Δημοκρατία χωρίς εναλλακτική λύση είναι ψευδοδημοκρατία. Πραγματικά ή κυβερνητική προσπάθεια φαίνεται ότι εξαντλείται όχι μόνο γιά τήν εξασφάλιση τού μονοπωλίου τής Εξουσίας γιά σήμερα, αλλά καί γιά αύριο: Σήμερα "Νέα Δημοκρατία" μέ τόν Καραμανλή. Αύριο "Νέα Δημοκρατία" χωρίς τόν Καραμανλή. Αυτή ~~φαίνεται~~ είναι ή απαράλλακτη βασική επιδίωξη όλων τών κορυφαίων συνεργατών τού σημερινού πρωθυπουργού τής χώρας. Έτσι χτίζονται εδώ καί κεί μονοκομματικά φέουδα μέ σκοπό νά διεκδικήσουν σήμερα ή μελλοντικά τό μεγαλύτερο κομμάτι τής Εξουσίας. Τό βέβαιο όμως είναι ότι ή "Νέα Δημοκρατία" χωρίς τόν Καραμανλή θά σκορπίσει στούς τέσσερις ανέμους. Στό μεταξύ, ό σκληρός πυρήνας τών βασιλοφρόνων καραδοκεί. Υπολογίζει ότι ή στιγμή πού θά είναι ή στιγμή τής εξαφάνισης τού ~~θα~~ αρχηγού τής Νέας Δημοκρατίας από τό πολιτικό προσκήνιο. Μέ τή βοήθεια μιάς μεγάλης μερίδας τών Σωμάτων Ασφαλείας ~~[illegible]~~ καί τού Κρατικού Μηχανισμού καί μέ τίς ευλογίες τού "ξένου παράγοντα" θά προετοιμάσει μέ όλα τά μέσα πού θά διαθέτει — καί είναι πολλά — [illegible] επάνοδο τού Κωνσταντίνου. Τότε ίσως δέν θά υπάρχει ανάγκη νά κηρυχτεί ανοιχτά ή Δικτατορία γιατί είναι βέβαιο ότι ~~[illegible]~~

Γραμμένο από [illegible] κυβερνητικό συνεργάτη [illegible]

Γιά τό Σεπτέμβρη,

θα υπάρξει μιά σύντομη δικτατορία με επικεφαλής το Θρόνο καί μέ πολιτικά ανδρείκελα που θά παίζουν τό ρόλο του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του Έθνους!

~~[illegible]~~

Ο κ. Καραμανλής θα πρέπει νά σκεφτεί σοβαρά ότι δεν είναι αθάνατος καί ότι ακόμα ή ιστορική του καταξίωση θά κριθεί ~~[illegible]~~ βασικά από τό αν ή πορεία του θά εξασφαλίσει ή όχι ~~[illegible]~~ το δημοκρατικό πολίτευμα καί τίς ρίζες πού θά αναπτυχθούν από προσ-[illegible] [illegible] πολιτικής γνώσης.

Πρέπει εδώ νά πούμε ότι διακατεχόμαστε με πολύ μεγάλη ανησυχία ότι τό μέλλον της δημοκρατίας δεν οικοδομείται πάνω σε γερά θεμέλια. Πιστεύει πράγματι ο κ. Καραμανλής ότι οί σημερινοί του συνεργάτες καί πιό γενικά ή "Νέα Δημοκρατία", αποτελούν ένα σύνολο, ομοιογενή καί ικανό πολιτικό οργανισμό, άξιο νά αναλάβει τη κυβερνητική ευθύνη χωρίς τη δική του παρουσία; ~~[illegible]~~

~~[illegible]~~

~~[illegible]~~

Η αλήθεια είναι ότι η "Νέα Δημοκρατία" δεν είναι τίποτε άλλο παρά ένα μωσαϊκό προσωπικοτήτων και τάσεων πού ενώθηκαν ευκαιριακά γύρω από τόν κ. Καραμανλή ενώ στην ουσία χωρίζονται μέ βαθειές διαφορές κάθε είδους. πού δύσκολα μπορεί νά ανήκουν όμως αύριο ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ χωρίς τόν Καραμανλή θα μονιάσουν μέ αποτέλεσμα τή διάλυση τής σημερινής κυβερνητικής παράταξης. ~~[illegible]~~

Επομένως αν ο κ. Καραμανλής απειλεί τό μέλλον τής Δημοκρατίας αποκλειστικά στην ώρα τής "Νέας Δημοκρατίας", τότε κάνει μεγάλο λάθος πού θα τό πληρώσει ακριβά όλος ο ελληνικός λαός. Καί τότε μπορούμε νά πούμε μέ βεβαιότητα ότι η συνεισφορά του στην ~~[illegible]~~ αποκατάσταση τής Δημοκρατίας θα κινδυνεύει νά μηδενισθεί ~~[illegible]~~ γιατί η ενδεχόμενη διάλυση τής "Νέας Δημοκρατίας" θα οδηγήσει τή χώρα σέ μορφές εμφύλιας ~~[illegible]~~ βίας καί αυταρχικής.

Τό μονοκομματικό κράτος τής Δεξιάς δεν παύει, εδώ καί σαράντα χρόνια νά μάς οδηγεί από ~~[illegible]~~ τραγωδία σέ τραγωδία μέ κορύφωμα τή χουντική δικτατορία.

8με Όλα τά στελέχη τής χούντας βγήκαν μέσα από τά σπλάχνα αυτής τής [illegible] Δεξιάς

Ηλεκτρικό

Ἑπομένως ἄν ὁ κ. Καραμανλής θέλει πραγματικά
νά στηρίξει μιά ἀληθινή Δημοκρατία τό
πρῶτο πράγμα πού ἔχει νά κάνει εἶναι νά
ἀποδώσει τόν Κρατικό Μηχανισμό, τά Σώματα
Ἀσφαλείας καί γενικά ὅλα τά ὄργανα
τῆς Ἐξουσίας στό σύνολο τῶν Ἑλλήνων καί
ὄχι μόνο σέ μιά ὁρισμένη κομματική,
κάστα καί μάλιστα στήν πλειοψηφία ἀρτηριο-
σκληρωτική καί ἀντιδραστική.
Ὅμως δέν φτάνει αὐτό. θά
πρέπει παράλληλα
νά ἀναμορφωθεῖ ἀπό πέρα τό κυβερνητικό
σχῆμα πού θά μπορέσει νά
ἀναλάβει τή κυβερνητική εὐθύνη μαζί
τόν κ. Καραμανλή, χωρίς νά δημιουργηθεῖ
πολιτική κρίση.
Κατά τή γνώμη μου ἡ ἰδανικότερη λύση
γιά τήν πραγματοποίηση αὐτῆς τῆς προοπτικῆς
θά ἦταν ὁ σχηματισμός, στό ἄμεσο
μέλλον Κυβέρνησης συνεργασίας μέ τή συμμετοχή
τῆς ΕΚ-ΝΔ.
καί μέ τό παράλληλο ἀποκλεισμό τῶν
γνωστῶν δεξιῶν στοιχείων πού συμπλέουν σήμερα μέ τη
κυβερνητική παράταξη.

Γιατί, είναι φανερό, ότι η αυριανή
Δικτατορία δεν είναι δυνατόν να στηριχθεί
επάνω στη συνηθισμένη κυβερνητική δύναμη
αλλά ίσως μονάχα στο προοδευτικότερο
τμήμα της σε συνεργασία με την ΕΚ-ΝΔ.
Μ' αυτό τον τρόπο θα μπορούσαμε να έχουμε
μιά ομαλή μετάβαση χωρίς τη γνωστή
(εποχή 1963-65) βίαιη αντιπαράθεση
στη πραγματική εξουσία που όπως είπαμε
έχουν και εξακολουθεί να είναι και να
αποτελείται μονοκομματικά.
Αν αυτή είναι η σχεδόν επαγγελματική και βασική
εναλλακτική λύση φαίνεται ο κ. Καραμανλής αλλά
και ο κ. Μαύρος δεν επιδιώκουν να
θέσουν από σήμερα τα θεμέλιά της; Ίσως
αύριο, αν όλα αυτά δεν επιδιώκονται με
γρηγοράδα και με σύνεση, να
είναι και πολύ αργά.

Ο κ. Παπανδρέου

Η τοποθέτηση του κ. Παπανδρέου είναι ιδιόμορφη.
Γιατί θα μπορούσε να συμμετέχει και μάλιστα
προσφέροντας πάρα πολλά τόσο σε μιά πιθανή
Κυβέρνηση Καραμανλή-Μαύρου, όσο, φυσικά
και σε μιά ενδεχόμενη Κυβέρνηση
της Αριστεράς.
Επειδή αποδίδουμε πολύ μεγάλη σημασία

σ' αυτό το μεταβατικό στάδιο και ιδιαίτερα στη μεταπαπανδρεϊκή περίοδο, τότε που θα κριθεί πραγματικά η δυνατότητα της δημοκρατίας να επιζήσει, πιστεύουμε ότι οι καιροί απαιτούν προσέγγιση ανάμεσα στην ΕΚ-ΝΔ και το ΠΑΣΟΚ, με κύριο αντικείμενο την εξασφάλιση της εναλλακτικής λύσης. Ο κύριος στόχος της ~~...~~ ενδιάμεσης περιόδου θα πρέπει να είναι η παρεμπόδιση για την αναβίωση του μονοκομματικού κράτους, το ξεκαθάρισμα του κρατικού μηχανισμού από τα φασιστικά - ~~στοιχεία~~ ~~και~~ χουντικά και μοναρχικά στοιχεία ~~και~~ καθώς και η τεχνική και οργανωτική προετοιμασία ώστε η μετάβαση σε μια νέα κυβερνητική πλειοψηφία με κέντρο βάρους την ΕΚ-ΝΔ να μπορέσει να γίνει ομαλά. Διαφορετικά θα έχουν τη δυνατότητα ~~και αντιδράσουν αιφνιδιαστικά~~ να θέσουν και πάλι ~~...~~ σε κίνδυνο τη δημοκρατία οι γνωστοί κύκλοι της ανωμαλίας.

~~Στόχος αυτός όμως ... αποτελεί του ΠΑΣΟΚ θα~~ Μέσα σε μια τέτοια προοπτική ο ρόλος του κ. Παπανδρέου μπορεί να είναι σημαντικός. Επειδή, η σύνθεση και ο ρόλος της λεγόμενης ηγεσίας

 238

έχουν κατά καιρούς δοκιμασθεί επάνω στο πετσί μας δεν νομίζουμε ότι θα πρέπει νά έχουμε αυταπάτες και νά επιχειρούμε πειραματισμούς. Πρέπει οπωσδήποτε νά εξουδετερώσουμε αυτά τα στοιχεία πού εμφανίζονται νά είναι επικίνδυνα καί πού είναι ενδεχόμενο σέ περίπτωση εκλογής κρίσης νά αποδειχθούν γιά άλλη μιά φορά μοιραία γιά τόν ελληνικό λαό. Μέσα σέ σημερινό συσχετισμό δυνάμεων ή μοναδική ρεαλιστική προοπτική είναι νά εξασφαλίσουμε γιά σήμερα καί γιά αύριο μιά τέτοια κυβερνητική πλειοψηφία ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ώστε νά είναι αδύνατο γιά τούς συνωμότες νά σηκώσουν κεφάλι. Μέ βάση ένα μίνιμουμ πρόγραμμα πιστεύουμε ότι είναι δυνατόν νά σχηματισθεί γιά σήμερα κυβέρνηση Καραμανλή - Μαύρου καί γιά μεθαύριο κυβέρνηση ~~Καραμ~~ Καραμανλή - Μαύρου - Παπανδρέου -

Αυτή θα ήταν κατά τη γνώμη μας η πιο ιδανική λύση για την συνέχιση της Δημοκρατίας ~~[illegible]~~ και ~~για~~ κυρίως για την <u>συνέχιση</u> της -

Η θέση του κ. Παπανδρέου για μια κάποια Κυβέρνηση "~~[illegible]~~ Δημοκρατικού ανοίγματος" ~~[illegible]~~ όχι μόνο δεν θα ήταν, κατά τη γνώμη μας, μια εγκατάλειψη του βασικού στόχου του ΠΑΣΟΚ, αλλά αντίθετα ένα πρώτο θεμέλιο για ~~[illegible]~~ την μελλοντική Κυβέρνηση ~~[illegible]~~ της Αριστεράς -

Σε όλη αυτή τη διαδικασία ο ρόλος της ~~[illegible]~~ Ελληνικής Αριστεράς, στο σημείο της μπορεί να αποδειχθεί αποφασιστικός. Πρώτο της κριτήριο θα είναι όπως πάντα η οργάνωση του λαού, οι αγώνες του λαού. Σε συνέχεια θα πρέπει να ξεκαθαρισθεί η ιδεολογική γραμμή ώστε να ξεπερασθούν κάποτε οι μεγάλες αντι-ταγμένες.

Νομίζουμε ~~[illegible]~~ ότι οι ιδέες που αναπτύχθηκαν παραπάνω Γ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ δεν απέχουν πολύ από ~~[illegible]~~ τις αντιλήψεις του πιο δημοκρατικού τμήματος της Ελληνικής Αριστεράς.

Γ Για κεντρικό στόχο από αναζήτηση ~~[illegible]~~ που να ενός ενιαίου κομματικού φορέα συνεργασίας των [illegible] της

Η Κυβέρνηση του ~~[illegible]~~ του Εργαζόμενου Λαού θα προσπαθήσει να γίνει ο κεντρικός άξονας και στόχος αυτού του δυνάμεων. Γι' αυτό το λόγο είναι ανάγκη να απαλλαγούμε από πάνω μας « το θεωρητικό » υπερβάρος. Και να προσπαθήσουμε να συγκεντρώσουμε γύρω από τα βασικά προβλήματα ~~[illegible]~~ δίνοντας όσο γίνεται περισσότερο συγκεκριμένη μορφή σ' αυτή στην Εξουσία του Εργαζόμενου Λαού ~~και~~ και γνωρίζοντας να βρούμε όλοι μαζί το τις δυνατότητες για να ~~[illegible]~~

~~[illegible]~~

κάνουμε μια μέρα πραγματικότητα.

Στο μεταξύ η ΕΔΑ και άλλες δυνάμεις της Αριστεράς θα μπορούσαν περίπλεγμα με το ΠΑΣΟΚ να δείξουν συγκεκριμένα μια καινούργια κυβερνητική σχεδιογραφία « δημοκρατικής ανάπτυξης » που θα είχε σαν βάση της την θεμελίωση της Δημοκρατίας και την περίπλοκη κατάσταση της Εθνικής Ανεξαρτησίας. Σε μια τέτοια προοπτική στήριξης στην αντιπροσωπεία, τα κόμματα

Γι' η Κυβέρνηση της Αριστεράς

Γι' τη μέθοδο, τα μέσα και

στη Ἀριστερά, εἶπε τοῦ ὅτι θά ἤθελε (ἔθεταν) μέ πολύ πλειοψηφία ἐπιτυχημένο τρόπο νά ἀλλάξει ἐγκαθίδρυση τοῦ Κράτους καί νά ἀποδοθεῖ του στό σύνολο νά ἐλέγχει, εἶναι προφανές ὅτι θά ἀπαιτοῦσαν νά προστεθεῖ στό κυβερνητικό πρόγραμμα συγκεκριμένη οἰκονομική καί κοινωνική πολιτική πού νά προβλέπει σειρά ἀπό κυβερνητικά μέτρα μέ σκοπό νά ἀνακούφιση τῶν ἐργαζόμενων λαοῦ πιθανές ἐθνικοποιήσεις καί εἰδικές δεσμεύσεις και ὑποχρεώσεις γιά τό μεγάλο κεφάλαιο καί τούς μονοπωλιακούς πολυεθνικούς καί μή οἰκονομικούς κύκλους. Δηλαδή θά πρόσθεταν στούς δύο βασικούς στόχους (Δημοκρατία, Ἐθνική Ἀνεξαρτησία) καί τό Κοινωνική Δικαιοσύνη, ἀπό τό πιό σίγουρο δρόμο γιά νά ἐξασφαλισθεῖ καί νά προωθήσει ἡ Δημοκρατία καί νά κατακτηθεῖ πραγματική Ἐθνική Ἀνεξαρτησία.

αλ. Αναφερθήκαμε σέ λύσεις ιδανικές αλλά πού μπορούν νά ~~γίνουν~~ πραγματοποιηθούν. Όχι τόσο γιατί ο υποκειμενικός παράγων — αρχηγοί κομμάτων, και βασικά στελέχη ~~[illegible]~~ — παρά τις διατυπωνόμενες κατά καιρούς διαφορές, ωστόσο φαίνεται ότι συμφωνούν τουλάχιστον γύρω από μερικά βασικά προβλήματα και, σέ πλείστες περιπτώσεις εμφανίζονται νά έχουν αντίθεση στή Χούντα, στή μοναρχία και γενικά τό μαύρο αντιδραστικό — ξενικό και εγχώριο — πλέγμα πού μάς έφερε στήν επταετή νύχτα τῆς δικτατορίας — Όχι τόσο μόνο γιατί ό υποκειμενικός παράγων θά μπορούσε τελικά νά οδηγηθεί σέ μιά συμφωνία γύρω από ένα μίνιμουμ κυβερνητικό πρόγραμμα — αλλά γιατί προπαντός οί λαϊκές δυνάμεις πού συσπειρώνονται και στηρίζουν τά δημοκρατικά κόμματα θέλουν αυτή τήν ενότητα. Ο λαός σήμερα αρχίζει και σκέφτεται και αγωνιά γιά τό μέλλον.

θεμ. γεωργ. «Μετά τόν Καραμανλή, τί;», ρωτάει ό μέσος έλληνας.

θεμ. Άν όμως ο κ. Καραμανλής έχει σάν αυταπάτη νά πιστεύει ότι η «Νέα Δημοκρατία» θά είναι ικανή νά κυβερνήσει ~~[illegible]~~ τή χώρα στό σημερινό δημοκρατικό πλαίσιο και χωρίς αυτόν και προχωρήσει — όπως τό κάνει

καί μονοκρατορία

μέχρι σήμερα — στή δημιουργία (του Κράτους
τῆς "Νέας Αυτοκρατίας", τότε ~~ή κρίση~~
θα ξέσπαγε μέ μαθηματική βεβαιότητα
μιά νέα βαθειά πολιτική κρίση μέ
απρόβλεπτες συνέπειες.

Τί πρέπει νά γίνει; § Ίσως, οί σκοτεινοί
κύκλοι πού παρασκηνού, νά έχουν προβεί
σε μια ακριβή ανάλυση μέ μάς
οπότε για νά εμφανισθούν από τώρα
~~[illegible]~~ στο βαθειά
κρίση σέ ενδεχόμενη και πάντα πιθανή
αποχώρηση του κ. Καραμανλή, διασπούν
τις δημοκρατικές δυνάμεις, από τώρα!

7ης γραμμή

[illegible] ~~[illegible]~~ Γιατί ή μοναδική δυνατότητα
πού έχουν σήμερα ~~αυτές~~ οί δημοκρατικές δυνάμεις
— όπου κι' άν βρίσκονται — είναι ή ενότητά τους
για την διασφάλιση της ομαλής δημοκρατικής
πορείας. Σήμερα και προπαντός αύριο όταν
ή σημερινή κυβερνητική πλειοψηφία — χωρίς
την παρουσία του Καραμανλή — διασπασθεί
και τά μοναρχικά και αντιδραστικά στοιχεία
θελήσουν νά αντεπιτεθούν από θέση ισχύος.
Τό πρόβλημα
(Ας δούμε λοιπόν σοβαρά και τώρα νά
είναι και πάλι πολύ αργά τό πιό επείγον
και κρίσιμο πρόβλημα πού αντιμετωπίζει

αὐτή τή στιγμή ἡ χώρα.

Ἐμεῖς ἐκθέσαμε ὄχι μόνο τίς σκέψεις μας τόσο γιά τό ἐσωτερικό ὅσο καί γιά τό ἄμεσο μέλλον, ἀλλά διαγράψαμε καί τίς πιθανές λύσεις. Ασφαλῶς οὔτε ἡ ἀνάλυσή μας μπορεῖ νά εἶναι πλήρης καί οὔτε καί οἱ λύσεις πού προτείνουμε ἤ προβλέπουμε μπορεῖ νά εἶναι οἱ μόνες πιθανές καί ἐνδεδειγμένες.

Ἐξ οὗ καί προκύπτει ἡ ἀνάγκη τοῦ διαλόγου. Καί γιά τά γενικά καί μακρυνά ἀλλά καί γιά τά ἄμεσα καί καθοριστικά. Γιατί εἶναι φανερό ὅτι ἄν χάσουμε κι' αὐτή τή φορά τή μάχη γιά τή Δημοκρατία μεταθέτουμε ἀκόμα πιό μακρυά τήν προοπτική. Βέβαια δέν ξεχνᾶμε τό κυρίαρχο στοιχεῖο τή δυναμική ἰδιαίτερα ὅταν σμίξει μέ τίς λαϊκές δυνάμεις. Τότε εἶναι δυνατόν ὅλες οἱ συνεπεῖς ἀναλύσεις νά ἀποδειχτοῦν κουρελόχαρτα μπροστά στή λαίλαπα πού ξέρει ὁ λαϊκός ἀγώνας.

Πρέπει όμως από τώρα να προετοιμάζεται μεθοδικά κι αυτή η προοπτική. Με άλλα λόγια ο λαός στη βάση του και γενικά μέσα από τις οργανώσεις του να βάζει συνεχώς το θέμα: Τι θα γίνει στην πιθανότητα ~~[illegible]~~ κρίσης και ~~[illegible]~~ πλήρους υποστροφής; Και να μπορεί να απαντά όλο και πιο αποφασιστικά: τότε θα τους τσακίσω ~~[illegible]~~ οριστικά! Τότε, με γιγάντια άλματα και με όλα τα μέσα του, θα ξεκαθαρίσω τη χώρα μου μια για πάντα από κάθε χουντικό, φασιστικό, μοναρχικό και αμερικανόδουλο κατάλοιπο!

Όμως αυτά όλα δεν γίνονται μόνο με ευχές. Αν οι πολιτικές μεταβολές είναι έργο της πολιτικής ηγεσίας, η απαίτηση του λαού για αριστερή στροφή ~~για το [illegible]~~ για την υπεράσπιση των δικαιωμάτων του ασφαλώς είναι έργο του ίδιου του λαού, του φυσικού του εκπροσώπου και των δικών του οργανώσεων. Γ°

Γ° Είναι προπαντός έργο του φορέα της Αριστεράς που θα κατορθώσει να συσπειρώσει γύρω του ευρύτατες λαϊκές δυνάμεις. Έργο ενός μαζικού φορέα της Αριστεράς. ~~[illegible]~~ Και ό αυτό απόδειξε η προσπάθεια της ΕΔΑ. Η προσπάθεια για την προσαρμογή του μαρξισμού στις σημερινές συνθήκες.

Τελειώνουμε με τη διαπίστωση ότι η ανάλυση της σημερινής κατάστασης μας οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η υπεράσπιση της Δημο-

 246

κρατίας καί ἡ ἐξασφάλιση τῆς δημοκρατικῆς πορείας ἀπαιτοῦν τήν ὁλοκληρωτική ἐπιστράτευση ὅλου τοῦ λαοῦ καί ὅλων τῶν ~~λαϊκῶν~~ δημοκρατικῶν δυνάμεων τῆς χώρας μέ ἕνα καί μοναδικό στόχο:

8 μες. τήν ὁριστική ἐξόντωση τῆς ἀμερικανοκρατίας καί τήν τελική ἐλλαδοποίηση ~~καί δημοκρατοποίηση~~ τῆς ἐθνικῆς μας ζωῆς. Για νά ἀνοίξει ἔτσι καί ἡ πάρα πέρα πορεία πρός τήν κατάκτηση τοῦ Σοσιαλισμοῦ.

γίνουμε πίσω στο χρόνο…

Αυτό ήταν όλο!

Μπορούσε να γίνει τίποτα διαφορετικό; Νομίζω πως όχι. Η πολιτική είναι ανάγκη. Δηλαδή σύγκρουση συγκεκριμένων δυνάμεων. Και μέσα στις συγκεκριμένες δυνάμεις που ήταν και είναι αντιπαρατιθέμενες στη χώρα μας δεν υπήρχε άλλη λύση.

Έτσι φτάνουμε στο σήμερα. Και είναι φυσικό να βάζουμε το πρώτο ερώτημα:

«Μήπως το τίμημα που πληρώσαμε και πληρώνουμε στον Καραγκιόζη πάει να γίνει πολύ ακριβό;».

Εγώ τώρα θα περιορισθώ στην κριτική μου στον κόσμο που περιβάλλει τον πρωθυπουργό. Για μένα συμβολίζει το μαύρο του μαύρου. Ό,τι πιο αντιδραστικό, συντηρητικό, σάπιο, ξεπερασμένο γέννησε αυτός ο τόπος. Γι' αυτούς όλους τους χρυσοκάνθαρους, τα [illegible], τους μανδαρίνους, πόσα δάκρυα και πόσο αίμα δεν έχυσε ο λαός μας για να τους βγάλει από τη μέση; Είναι αυτοί που έστρωσαν το δρόμο για να περάσει η δικτατορία και τώρα ξαναθρονιάστηκαν στη ράχη μας μέσω Καραγκιόζη.

Δεν είμαι ούτε ιστορικός, ούτε δημοσιολόγος, κοινωνιολόγος κλπ.. Κάνω πολιτική. Δηλαδή θέλω να πω ότι στην έκφραση του [illegible] του πολιτικού πρέπει να υπάρχει και το στοιχείο της πίστης. Ο πολιτικός πρέπει να πιστεύει για κάτι που θέλει να γίνει. Γιατί η πολιτική είναι η τέχνη του δυνατού, του εφικτού. (Μόνο η Τέχνη είναι η… πολιτική του αδυνάτου!)

Στη στάση μου απέναντι του Καραγκιόζη, πέραν από τη στρατηγική εκτίμηση, υπήρχε και το στοιχείο

στὴ εὐχή.. Δηλαδὴ θὰ ἤθελα νὰ εἶναι ἢ νὰ γίνει καὶ τίποτα. ~~[illegible]~~ Ναί, ἐγὼ εἶμαι ἄνθρωπος τῆς Ἀριστερᾶς θὰ εὐχόμουν νὰ βρεθεῖ, κόμμα καὶ ἀντίπαλό μου, γιὰ νὰ παίξει τὸ ρόλο τοῦ ἐθνικοῦ ἡγέτη σὲ ὧρες δοκιμασίας. Ἂς μὴ ξεχνᾶμε ὅτι οἱ κουκουέδες στὰ ξεκινήματα τοῦ ΕΑΜ πῆγαν καὶ παρακαλοῦσαν τὴ χθεσινὴ ἀντιπολίτευση γιὰ νὰ ἀναλάβουν αὐτοὶ τὸ ρόλο τοῦ ἐθνικοῦ ἡγέτη.

Ἤμουν μακριὰ ἀπὸ τὴν πραγματικότητα;

Ἡ ἰωαννιδικὴ δικτατορία βρῆκε τὸ λαό μας ἀποκεφαλισμένο. Γιατί ἡ τόση ὀργή ὅταν ὁμολογοῦμε ὅτι δὲ μπορέσαμε νὰ ἑνώσουμε τὸ λαὸ μπροστὰ στὴ χούντα;

Ἔτσι ἡ ἐπάνοδος τοῦ Καραμανλῆ στάθηκε ἡ εὐκαιρία γιὰ νὰ δειχτεῖ ἡ συνοχὴ τοῦ λαοῦ γύρω ἀπὸ τὴ δημοκρατία.

Καὶ τὸ 54% ποὺ πῆρε ὁ Καραμανλῆς τί σήμαινε; Μαζὶ μὲ τὴν ἐνθουσιαστικὴ ἀνοχὴ τῆς πλειοψηφίας τῶν ~~τῆς~~ ἀντιπολιτευτικῶν δυνάμεων;

Σήμαινε ὅτι ὑπάρχει ἐθνικὴ ~~[illegible]~~ ἀντιπαράταξη ποὺ ἔδωσε ἐθνικὴ ἐντολὴ στὸν Καραμανλῆ νὰ λύσει ἐθνικὰ θέματα ὄχι κομματικὰ ἢ ὄχι παραταξιακά.

~~[illegible]~~ Ἂς γυρίσει τώρα ποὺ πέρασε ὁ χρόνος τὸ κεφάλι νὰ δεῖ τί γίνεται γύρω του: Ἔμεινε μόνο αὐτὸ τὸ ἀνέβασμα στὴ συνοχὴ τοῦ λαοῦ; θὰ μᾶς πεῖ: Ἰδοὺ ἡ πολιτική μου! Κρίνατέ την.

Ἐγὼ θὰ ἀπαντήσω: Ἡ πολιτικὴ ἔρχεται καὶ παρέρχεται. Ὅμως οἱ __ἄνθρωποι__ μένουν. Οἱ __μηχανισμοὶ__ μένουν. Κι αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι, ἂν ὄχι δὲν παρουσιάζονταν ψηφοφόροι στὴ κάλπη θὰ ἦταν 54%, ἀλλὰ οὔτε καὶ 0,54%!

Αὐτὸ τὸ ποσοστὸ τὸ ξέρει ὅλοι μαζί — ὁ Ἐθνάρχης μας — μαζὶ καὶ ἀριστεροὶ ψηφοφόροι — γιατὶ πίστευαν ὅτι ἡ δικτατορία εἶναι μεγάλο σχολεῖο γιὰ ὅλους. Καὶ δὲν πίστευαν ὅτι μέσα σὲ τόσο λίγο χρόνο θὰ μποροῦσε κανεὶς νὰ ξεχάσει τόσα πολλά. Ἦταν λοιπὸν ἐθνικὴ ἐπιταγὴ γιὰ ἐθνικὴ πολιτικὴ μὲ ὑπομονή, συμβούλευση, ~~[illegible]~~, στρατηγική, ποὺ νὰ ἀνήκουν στὸ Ἔθνος καὶ ὄχι στὸ Κόμμα!

Ἐπίμενα λοιπὸν μὲ τὴν ψῆφο τοῦ λαοῦ καὶ τὴν ὑποστήριξη ἢ ἀνοχὴ ἀκόμα καὶ τῶν πολιτικῶν του ἀντιπάλων ὁ Καραμανλῆς ὑποτιμᾶ τὸν παράγοντα ἄνθρωπο. Διατηρεῖ ὅλα τὰ βασικὰ ~~στελέχη~~ ~~[illegible]~~ καὶ βασικοὺς συνεργάτες ἀποκλειστικὰ μέσα ἀπὸ τὴ Δεξιά. Μὲ ἀποτέλεσμα μὲ τὴ δική μας βοήθεια — δηλ. τῆς μεγάλης πλειάδας τοῦ λαοῦ ποὺ ὄχι μόνο δὲν εἶναι δεξιὸς ἀλλὰ ποὺ εἶναι καὶ θύμα τῆς Δεξιᾶς — νὰ ἐπικοδομεῖται

Ἕνα Καθαρόαιμο Κράτος τῆς Δεξιᾶς.

Ποιός λογικός ἀντίπαλος μπορεῖ νά μέ κατηγορεί-
ση γιά κομματικό φανατισμό;
Ἐγώ πού ἤμουν ἡγέτης τῆς πρώτης ὀργάνωσης τῆς
Ἀντίστασης ἐδῶ καί στόν Καραμανλή.
[illegible]
τῆς Ἀριστερᾶς, σάν καί μένα, τοῦ πρόσφερα
ἐμπιστοσύνη. Θά ἦταν ἐγκληματική βλακεία καί
μᾶς κατηγοροῦσε πάντα ὅτι σέ αὐτό [illegible]
τή "νομιμότητα", καί τή δημοκρατία καί εἰρήνη.
Ἐμεῖς δέν κάνουμε ἀνταλλάγματα. Δέν ἀνταλ-
λάσσουμε μέ τίποτα τό συμφέρον τοῦ λαοῦ.
Οὔτε φοβηθήκαμε ποτέ. Οὔτε φοβόμαστε.
Εἴμαστε μαθημένοι στήν παρανομία καί στή δίωξη.

Μόνο κρίναμε ὅτι αὐτή ἡ στάση ἐξυπηρετοῦσε
ἐπίσης τήν δημοκρατία αὐτή τό βαθύτατο
συμφέρον τοῦ λαοῦ. Δέν μετανοιώνουμε καί
εἴμαστε περήφανοι γι' αὐτό.
Δέν εἴμαστε ὅμως μόνο περήφανοι. Πιστεύω ὅτι
εἴμαστε καί οἱ μόνοι ἀπό τήν Ἀριστερά πού
μποροῦμε σήμερα ν' ἀποδείξουμε τουλάχιστον
μέ συγκεκριμένα ἀπό ὅσους δέν ἀνήκουν στίς
γραμμές μας;
Καί λέμε: Τό κοινό συμφέρον πού
ὑπαγορεύει ὁ λαός μας μέ τοῦ Καραμανλῆ δέν

ἐπιτελεῖται. Παραβιάζεται.

~~Καὶ ἐνῶ αὐτὰ συμβαίνουν στὴν κυβερνητικὴ παρά-
ταξη ποὺ εἶναι ἐντελῶς τοῦ κομματικοῦ στη
χαρακτήρα, ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ ὑπάρχει
χειρότερο χάος.~~

Παρίσι
Γενάρης 1976

Νά στοιχειοθετηθούν 2 διαδόσεις στόν κ. Κοδωνίτη

2ον

18/2

952

8 – ΑΛΛΑΞΤΕ ΣΤΟ ΠΕΖΟ

Στην (νέα) σειρά τών άρθρων πού θά δημοσιευθούν στην ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ ο Μ.Θ. εξετάζει βασικά τό πρόβλημα της [illegible] Αριστεράς. Με την προσωπική [illegible] της ιδίως, τό ρόλο τού Εθνικού Συμβουλίου τού ΠΑΜ [illegible] [illegible] της Αντίστασης κατά της Δικτατορίας, [illegible] κοινό. Επί [illegible] [illegible] της ΕΔΑ [illegible] [illegible] από το βασικό πρόβλημα [illegible] [illegible] [illegible] Αριστερά.

Όλα αυτά [illegible] τού [illegible] [illegible] αυτών τών άρθρων [illegible] [illegible] είναι πρόθυμος νά αρχίσει ένα διάλογο με βάση την ανάγκη [illegible] επιτίθενται.

Ο Μ.Θ. [illegible] νά [illegible] και [illegible] σέ κάθε [illegible] άποψη [illegible] θα [illegible],

[illegible]

αξιόλογη [illegible]

Γ. [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 29 741

253

ἀντικειμενικές συνθῆκες καί δεύτερον ὅτι ~~[illegible]~~ ὁ ὑποκειμενικός παράγων εἶναι ἕτοιμος νά παρέμβει ἀποφασιστικά. σημαντικό [illegible] ἡγεσία

Οἱ ἀντικειμενικές συνθῆκες ἦταν ἀπό μιά μεριά ἡ ἐκτίμηση τῶν δυνάμεων τῆς Ἐξουσίας σέ ἐσωτερικό καί διεθνές πλαίσιο καί ἀπό τήν ἄλλη οἱ κοινωνικές συνθῆκες, ἡ κατάσταση καί τό φρόνημα τοῦ λαοῦ. Μέ δυό λόγια ἡ διαπίστωσή μας ἦταν καί εἶναι ὅτι οἱ δυνάμεις τῆς Ἐξουσίας εἶναι πάντα μεγάλες. Ὑπάρχει [illegible] σύμπνοια σέ ὅλο τό πλάτος καί βάθος τοῦ μηχανισμοῦ της ἰδιαίτερα ἀπέναντι σέ κίνημα μέ ὁρισμένες ἐπαναστατικές τάσεις. Ἐνῶ οἱ κοινωνικές συνθῆκες, μέ κύριο χαρακτηριστικό τή μεγάλη ρευστότητα τῆς κοινωνικῆς ἀλλαγῆς, μέ τή ραγδαία μετατόπιση παραγωγικῶν στρωμάτων, δέν δημιουργοῦν ἀσφυκτικά ἀδιέξοδα γιά καμμιά κοινωνική τάξη. Ἡ πιό ἐπαναστατική τάξη στή χώρα μας, ἡ ἀγροτιά, αὐτή πού σάρκωσε τόν ΕΛΑΣ καί τόν Δημοκρ. Στρατό, ἔσπασε τόν κλοιό τῆς ἀπόλυτης ~~[illegible]~~ ὑπανάπτυξης καί [illegible] στή βιομηχανία, μέ μέσο τήν ἐξωτερική καί ἐσωτερική μετανάστευση. Ἐπίσης οἱ ἄνεργοι, οἱ ἀνειδίκευτοι καί γενικά οἱ πιό ἀδικημένοι ἐργάτες ἐπήγαιναν τό δρόμο τῆς Γερμανίας Αὐστραλίας Καναδᾶ γιά νά μείνουν ἤ νά γυρίσουν πίσω σάν μικροϊδιοκτῆτες. Τό συμπέρασμα ἦταν καί εἶναι ὅτι ὅταν ὑπάρχει αὐτή

ἡ μεγάλη ρευστότητα στὶς ἀνακατατάξεις καί κινητικότητα καὶ δυνατότητα τῆς ἀλλαγῆς ~~[illegible]~~ ἀλλάζει καὶ ἡ πολιτικὴ φόρτιση τῶν μαζῶν.–
Καί ἔτσι μόνο ἐξηγεῖται ἡ "παράξενη" στάση της στὴ διάρκεια τῆς Δικτατορίας. Μποροῦσε νά ἦταν – καὶ ἦταν – ἐνάντια στή Δικτατορία, ὅμως ~~[illegible]~~ ἡ δυναμικὴ τῆς ρευστότητας μέσα στὴ κοινωνικὴ ἀλλαγὴ δημιουργοῦσε ἕνα πολιτικό ὑπόβαθρο ἀναμονῆς – μετατόπισης τῆς σύγκρουσης γιὰ ἀργότερα. Σοῦ ἔλεγαν: « Τώρα βολευόμαστε. Ὅλα ἀλλάζουν. Σὲ λίγο θά δοῦμε »
Αὐτό δείχνει ὅτι τὸ κοινωνικὸ βάθρο ἔχει ~~[illegible]~~ αποφασιστικότερη δύναμη ἀπὸ τή πολιτική "αἴσθηση".
Δηλαδή ἡ αἴσθηση ὅτι δὲν εἶμαι ἐλεύθερος αφοῦ με ~~[illegible]~~ ὑποδουλώνει ὁ Παπαδόπουλος δὲν ἔφτανε νὰ ξεσηκώσει τό λαό, γιατί τὸ κοινωνικό βάθρο πάνω στό ὁποῖο πατοῦσε καὶ ζοῦσε τοῦ ἄνοιγε δυνατότητες ~~[illegible]~~ καὶ προοπτικές.–
Αὐτό ὡς πρὸς τὴ ἀντικειμενικὴ συνθήκη.
[illegible] → Ὁ ὑποκειμενικός παράγοντας γιὰ νά λειτουργήσει αὐτός καὶ γιὰ νά μπορέσει νά ἀντιστοιχίσει πρέπει κατ' ἀρχήν νά ἐκφράζει ~~[illegible]~~ τή ἀντικειμενική συνθήκη. Ὅμως τί ἔγινε ἀπό αὐτό. ~~[illegible]~~ Ποιά ἦταν ἡ ὀργανωτική του δομή; Μέσα στή Δικτατορία δὲν ὑπάρχει παρά ἕνα μοναδικὸ ὀργανωμένο κόμμα τὴς Αριστερᾶς.–
~~[illegible]~~

* Σημείωσις

255

ἐνδιαφέρεται ἀποκλειστικά γιά τό λαό, ἔστω κι᾿ ἄν αὐτό μπορεῖ γιά μιά στιγμή νά κάνει κακό στήν παράταξή του δεδομένου ὅτι οἱ δημοκράτες θά φροντίσουν νά ἐκμεταλλευτοῦν τήν ἀγανάκτηση σέ συνέπεια παρασυρόμενοι ἀπό τόν ἴδιον ἐνθουσιασμό, συμβιβασμό καί τά ὑπόλοιπα γνωστά.

Σμες — Τά παραδείγματα ἀφθονοῦν.* Διαλέγω ἐδῶ μονάχα ἕνα: Τή στάση τοῦ ΚΚ τῆς Γαλλίας στήν περίοδο τοῦ Μάη τοῦ 1968. — Ἦταν ἡ μόνη πολιτική παράταξη πού ἀρνήθηκε νά παρασυρθεῖ σέ ἕνα ἐπαναστατικό οἶστρο τῶν φοιτητῶν τοῦ Καρτιέ Λατέν. — Μά καί ὅταν σ᾿ ὅλη τή Γαλλία ἁπλώθηκε ἕνα ἴδιο ἐπαναστατικό κλίμα. οἱ Γάλλοι κομμουνιστές ἀντιδρούσανε ἀποφασιστικά σέ κάθε ἀπόπειρα "ἐπαναστατικοῦ ἐξτρεμισμοῦ". Γιατί; Γιατί ἦταν πεπεισμένοι, ὅτι παρά τή βαθειά ἀναταραχή πού σημείωσε ἡ Γαλλία σέ βάθος ἡ Ἐξουσία δέν εἶχε μπεῖ σέ κρίση. Ἴσα-ἴσα ὁ ἔλεγχος τῆς ἐπάνω στά δημοσιονομικά προβλήματα τοῦ Κράτους ἦταν ἀπόλυτος. Ἡ ἐπιρροή της στά βασικά κοινωνικά στρώματα ἦταν μεγάλη. Ἐνῶ ἀπό τήν ἀντίθετη πλευρά ὁ γαλλικός λαός δέν ἦταν οὔτε προετοιμασμένος ἰδεολογικά οὔτε ὀργανωμένος γιά νά περάσει στήν γενική ἐπαναστατική ἐπίθεση. Κάτι τέτοιο θά εἶχε σάν συνέπεια τήν συντριβή τοῦ λαϊκοῦ κινήματος καί τήν ὑποταγή τῆς Γαλλίας στούς ἀμερικανούς πού ἦταν ἕτοιμοι νά εἰσβάλουν μέ τήν συγκατάθεση φυσικά τῆς Ἐξουσίας.

Ἄς θυμηθοῦμε τώρα πόσες λάσπες ρίχτηκαν ἐπάνω στό ΚΚΓ. Πόσες κατηγορίες γιά συμβιβασμό, γιά "οὐρά τῆς ἀστικῆς τάξης", γιά προδοσία τοῦ ἐργατικοῦ κινήματος. Καί πάει λέγοντας. Ἕνα ἀπό τά ἀποσπάσματα

: Η ΕΔΑ - ΚΚΕ. Έτσι λοιπόν ~~[illegible]~~ που έπρεπε να βρεθούμε στην παρανομία γρήγορα διαπιστώσαμε ότι όλες οι οργανώσεις του κόμματος είχαν διαλυθεί. Με κόπο προσπαθήσαμε να στήσουμε δύο-τρείς χεω[illegible]ρικές οργανώσεις. και [illegible] κι αυτές χτυπιούνταν σκληρά με αποτέλεσμα η δράση τους να ~~[illegible]~~ γίνεται ο προβληματική. Αυτή η διάλυση είχε σαν αποτέλεσμα να επηρεάσει το ηθικό όχι μόνο μέσα στο λαό αλλά και στα στελέχη και τα μέλη των παράνομων οργανώσεών μας που δεν είχαν συλληφθεί.

Αργότερα δημιουργήθηκαν ομάδες και οργανώσεις από τις κεντρώες και τις κεντροαριστερές. Όμως ήταν φανερό ότι όλες οι παράνομες οργανώσεις αποτελούσαν μιά μορφή εστίας για μιά ~~[illegible]~~ "ηθική" αντίσταση ~~[illegible]~~ παρά για δυνάμεις συστηματικές ~~[illegible]~~ έτοιμες για μαχητική δράση κατά του εχθρού.

Για να πετύχει η αντιστασιακή ~~[illegible]~~ πολιτική έπρεπε να δεί σωστά αυτές τις υποκειμενικές δυνατότητες καθώς επίσης και το βασικό στοιχείο: ότι δηλαδή ο διεθνής παράγων ήταν δυσμενής για μας ~~[illegible]~~ και οι – οι αντιθέσεις προς τη χούντα (που δίνονταν σποραδικά σποραδικές συνείργαν) δεν έπρεπε να προσδοκάμε σε χειροπιαστή ενθαρρυντική βοήθεια από πουθενά.

Έπρεπε επίσης να δεί σωστά αυτό που γινόταν μέσα στην ελληνική κοινωνία. Δηλαδή αν οι

Γο ένα σελίδα

16 – και ψ-χτές

Τριάντα τρεις μέρες ένοπλης αγώνας έδωσαν η πρώτη αντίσταση. Ο λαός δε φοβάται. Φτάνει να είναι οργανωμένος Γο

Ο λαός μας μόνο και μετά τη Δικτατορία είχε την ευκαιρία να δει τι θέλει και να κρίνει με ποιο τρόπο θα κατακτήσει αυτό που θέλει και τι ποιες δυνάμεις και δυνατότητες θα χρειαστεί να στηριχτεί για να το κατακτήσει. Γοο

Είδε λοιπόν η ... ο λαός μας; ... ακόμα και σήμερα δεν βλέπει τις προγραμματικές δυνάμεις της αλλαγής πάνω στις οποίες θα μπορέσει με σιγουριά να στηριχτεί για να προχωρήσει ακόμα πιο πολύ προς το δρόμο της δημοκρατίας και της ελευθερίας ή στο σταυροδρόμι της ειρηνικής αλλαγής.

Αυτό το καθήκον θέλουμε να εκπληρώσουμε σήμερα όπως και χτες απέναντι στο λαό μας. Να του πούμε την αλήθεια, όπως πάντα. Να αναλύσουμε επιστημονικά όλα τα προβλήματα του, προβλήματα. Να του βρούμε όλα καινούργια, καθαρά, απλά, καταλυτικά. Και να χαράξουμε με σιγουριά όσο μας το επιτρέπουν οι δυνάμεις μας το δρόμο προς το μέλλον.

Γοο Ναι, είδε λοιπόν! Γιατί

Γο μένει και να βλέπει καθαρά μπροστά του μια ρεαλιστική προοπτική

όξω γραμμή

Ο στόχος

208 X

Ἄς προσδιορίσουμε ἐδῶ γιά ἀκόμα μιά φορά ὅτι ὁ τελικός στόχος μας εἶναι ν' ἀλλάξουμε τό βασικό νόμο τῆς σχέσης κοινωνίας καί ἀπό κοινωνία τοῦ ΕΓΩ (ἀτομική ἰδιοκτησία) νά τή μετατρέψουμε σέ κοινωνία τοῦ ΕΜΕΙΣ (κοινωνικοποίηση τῶν μέσων παραγωγῆς). Ἡ πενηντάχρονη πείρα τοῦ ἐφαρμοσμένου σοσιαλισμοῦ ἔδειξε ὅτι ἡ ἐθνικοποίηση τῶν μέσων παραγωγῆς ~~καί~~ τά οἰκονομικά μέτρα καί οἱ κοινωνικές ἀνακατατάξεις – ἦταν ἡ μιά πλευρά τοῦ προβλήματος. ~~[illegible]~~ – Ἡ ἄλλη πλευρά, ὁ ἀνθρώπινος παράγοντας, παρουσίασε καί παρουσιάζει πολύ πιό σοβαρές δυσκολίες. ~~[illegible]~~ Τό ἀνθρώπινο στοιχεῖο διαιρέθηκε σέ δύο βασικά μέρη – στήν πρωτοπορεία καί στίς ἐργαζόμενες μάζες. Καί τά δύο μέρη παρουσίασαν ἀδυναμίες. Ἡ πρώτη δέθηκε μέ τούς μηχανισμούς ἐξουσίας – Μονοπώλησε τήν ἰδεολογία, τή φιλοσοφία, τήν κοινωνική ἀνάλυση καί τήν αἰσθητική. Τελικά δέν μπόρεσε ν' ἀντέξει τό βάρος ἀπό τή συσσώρευση τόσων ἐξουσιῶν. – ~~[illegible]~~ Μέ κορύφωση τόν σταλινισμό ~~[illegible]~~ οἱ διαδικασίες καί οἱ μέθοδες ~~[illegible]~~ ἐξουσίας διαφοροποιήθηκαν τελικά ~~[illegible]~~ μιά τάξη ἰδεολόγων – τεχνοκρατῶν πού ἔχουν προορισμό νά κυβερνοῦν. Μιά νέα κυβερνητική τάξη μέ γραφειοκρατία καί μέ ἡγέτες, τό κόμμα ~~[illegible]~~ ἐνσωματώνει ~~[illegible]~~ τό σύνολο τῆς εὐθύνης γιά τό σύνολο τῶν προβλημάτων πού ἀφοροῦν τή χώρα. Τό μάτι της πάει παντοῦ. Ἀπό τό μαιευτήριο ὥς τό νεκροταφεῖο [illegible] ἀπό τή σκέψη καί τόν τρόπο τῆς σκέψης – τό σπίτι, τό σχολεῖο, τή δουλειά ~~[illegible]~~ ἡ Ἐξουσία ~~[illegible]~~ συνοδεύει τόν πολίτη πιστά. Τόν πιάνει ἀπό τό χέρι σταθερά καί τόν ὁδηγεῖ. ~~[illegible]~~

~~[illegible]~~ Νομίζω ὅτι αὐτό εἶναι τό πρῶτο πρόβλημα πού θά πρέπει νά φωτίσουμε γιατί πρόκειται γιά πρόβλημα κλειδί. Ὅταν δηλ. σπάσει ὁ ~~[illegible]~~ βασικός νόμος τῆς ἀστικῆς τάξης ὅταν καταργηθοῦν οἱ ἰδιοκτῆτες τότε ποιός θά γίνει ὁ οὐσιαστικός ἰδιοκτήτης τοῦ ἐθνικοῦ πλούτου; Φαίνεται ὅτι

θέμα

θέμα

ἡ κατοχὴ ὁλόκληρου τοῦ ἐθνικοῦ πλούτου ἀποτελεῖ
πηγὴ ἰλιγγιώδους δύναμης. Γι' αὐτὸ τὸ λόγο τὸ ἐρώτημα
«ποιὸς θὰ εἶναι ὁ ἰδιοκτήτης» ἔχει ~~[illegible]~~ μεγάλη
σημασία. ~~[illegible]~~

~~[illegible]~~ Ὅταν τέθηκε τὸ πρόβλημα «Κόμμα ἢ Σοβιέτ»
ὁ Λένιν ~~[illegible]~~ ἀπάντησε: τὸ Κόμμα. Ἀπὸ τότε ἡ ἐπιλογή αὐτή ἀποτελεῖ
βασικὴ λενινιστικὴ ἀρχὴ ἡ καὶ ἑρμηνεία γιὰ τὴν ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ πραγματικὴ θέση τῆς δικτατορίας τοῦ προλε-
ταριάτου. Δηλαδὴ τὸ Κέντρο Ἀποφάσεων πρέπει
νὰ τὸ μονοπωλήσει τὸ Κόμμα ἕως ὅτου οἱ συνθῆκες
ὡρίμασουν καὶ ἐπιτρέψουν τὸ πέρασμά του στὰ Σοβιὲτ δηλ. στὶς
γενικὲς συνελεύσεις τοῦ λαοῦ. Ἡ Σοβιετικὴ πείρα
μᾶς δείχνει ὅτι οἱ συνθῆκες δὲν ὡρίμασαν ἀκόμα
παρ' ὅτι πέρασαν ἀπὸ τότε μισὸς αἰώνας. Ἔτσι λοιπὸν
τὸ Κόμμα ~~[illegible]~~ φορτίζεται μὲ τὴν
ἰλιγγιώδη δύναμη ποὺ τοῦ δίνει ἡ κατὰ τὴν ἀπό-
κτηση τοῦ διαχειριστοῦ τῆς ἐθνικῆς ἰδιοκτησίας.

6½ μ. [illegible] Καὶ σήμερα τὰ ΚΚ ἀποδέχονται αὐτὴ τὴ βασικὴ λενινι-
στικὴ ἀρχὴ γιατὶ θεωροῦν ὅτι τὸ προλεταριάτο δηλ.
ἡ ἐργατικὴ ~~θ~~ τάξη ἀποτελεῖ τὴν πρωτοπόρο κοινωνικὴ
δύναμη ποὺ ἡ ἱστορική της ἀποστολὴ εἶναι νὰ ὁδηγήσει
~~[illegible]~~ τὴν ὑπάρχουσα κοινωνία στὴ σοσιαλιστικὴ
ἀλλαγή. Ἡγεμονία μιᾶς τάξης ἐπάνω σὲ ὅλες τὶς
ἄλλες. ~~[illegible]~~ μὲ φορέα καὶ ἐκπρόσωπο!
τὸ Κόμμα.

Διαφωνία

Θέσ. Σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο πραγματοποιεῖται ἡ πρώτη μας διαφωνία
μὲ τὰ ~~[illegible]~~ ΚΚ. Δηλαδὴ ἐμεῖς διαπιστώνουμε ὅτι
ἡ ἑλληνικὴ ἐργατικὴ τάξη δὲν διαφοροποιεῖται ποιοτικὰ
ἀπὸ τὰ ὑπόλοιπα ~~[illegible]~~ στρώματα τῆς κοινωνίας μας

 260

Πρώτα απ' όλα γιατί και η ίδια δεν είναι [τουλάχιστον στη χώρα μας] έτσι διαμορφωμένη ώστε να παίζει τον καθοριστικό ρόλο μέσα στη διαδικασία της παραγωγής ~~[illegible] το εργοστάσιο~~. [illegible] Αλλά και ιστορικά ~~και κοινωνικά~~ δεν μπορούμε να πούμε ότι η ελληνική εργατική τάξη – στο σύνολο – διαδραμάτισε πρωτοπόρο επαναστατικό ρόλο μέσα στα γεγονότα της σύγχρονης ιστορίας μας από ό,τι οι αγρότες ή τα μεσαία στρώματα. § Επομένως η θέση μας είναι ότι οι συνθήκες της σύγχρονης παραγωγής έχουν δημιουργήσει μια τεράστια κοινωνική συσπείρωση [illegible] δυνάμεων που έχουν δύο βασικά κοινά χαρακτηριστικά: [illegible] είναι όλες παραγωγικές δυνάμεις – όπως είναι όλες αντικείμενο εκμετάλλευσης από μέρους του κεφαλαίου και του Τραστ. Υπάρχει δηλαδή μια ουσιαστική προλεταριοποίηση ευρύτατων κοινωνικών στρωμάτων μέσα στα οποία ανήκει και η εργατική τάξη χωρίς όμως να διαδραματίζει κανένα πρωτοποριακό ρόλο. [illegible] § Επομένως [illegible] η αφηρημένη και χωρίς καμμιά ιστορική επιβεβαίωση ανάδειξη της εργατικής τάξης σε πρωτοπόρα δύναμη στην ουσία διασπά το κοινό μέτωπο. [illegible]

Γιατί το ΚΚ λέει με σαφήνεια ότι ο σκοπός του είναι να επιβάλει την ηγεμονία μιας τάξης (με το κόμμα της) πάνω στις άλλες. Επομένως και όταν καλεί σε συνεργασία αυτό το κάνει με την προϋπόθεση ότι αποτελεί την πρωτοπόρα δύναμη, τον κηδεμόνα, «Ελάτε μαζί μου. Θα σας καθοδηγήσω και όταν πάρουμε την εξουσία θα σας διαπαιδαγωγήσω». – Αν όμως ξεκινήσουμε από τη θέση ότι το ιστορικό μπλοκ – δηλ. το σύνολο των εργαζομένων από τη θέση τους μέσα στην παραγωγή τους φέρνει σε ευθεία αντίθεση με το βασικό νόμο

τῆς ἀστικῆς κοινωνίας ~~πού ὀνομάσαμε τό σύνολο τῶν ἐργαζομένων~~ ἀποτελεῖ τή νέα κοινωνική δύναμη τῆς ἐποχῆς μας πού φορτίζεται ὅλο καί πιό πολύ μέ τά ἰδανικά τοῦ Σοσιαλισμοῦ — ΤΟΤΕ γίνεται ἱστορικά ἀναγκαία ἡ δημιουργία τοῦ ἑνιαίου κόμματος ὅλων [illegible] ἐργαζομένων πού θά διασφαλίσει τήν ἑνότητα ὅλων αὐτῶν τῶν κοινωνικῶν δυνάμεων καί σήμερα ἀλλά καί αὔριο στή μετά τήν ἐπαναστατική(?) ἀλλαγή. Ἔτσι γιά τήν περίοδο τῆς πάλης μέσα στά πλαίσια τῆς ἀστικῆς δημοκρατίας θά πραγματωθεῖ ἡ ὀργανική ἑνότητα τῶν δυνάμεων πού σήμερα διασπᾶ μιά ἐσφαλμένη κατά τή γνώμη μας ἀνάλυση τῆς κοινωνικῆς πραγματικότητος — Καί ὅταν ἔρθει ἡ ~~[illegible]~~ ἐποχή τῆς ἀλλαγῆς ἡ δικτατορία μιᾶς τάξης καί ἑνός κόμματος θά ἀντικατασταθεῖ μέ τή νέα δύναμη – φορέα τῆς ἐξουσίας(?), ~~[illegible]~~ συμμαχία(?) ὅλων τῶν ἐργαζομένων πού θά εἶναι ταυτόχρονα ~~καί~~ ὁ ἐκφραστής τῆς συμμετοχικῆς(?) [illegible] δημοκρατίας καί ὁ ἐγγυητής γιά τήν οἰκοδόμηση τοῦ [illegible] σοσιαλισμοῦ.

Δυνατότητες(?)

Μιά ἄλλη διαφορά πού θά πρέπει νά ὑπογραμμιστεῖ εἶναι ἡ ἐκτίμηση γι' αὐτό πού ὀνομάσαμε «μορφή τῆς ἐξουσίας». Οἱ ~~[illegible]~~ μεγάλες μέσα στίς σύγχρονες κοινωνίες μας ὁδηγοῦσαν(?) σέ Κοινωνικά "μοντέλα", μέσα στά ὁποῖα, παρ' ὅλο ἡ βασική σχέση ~~[illegible]~~ καί ἀντίθεση παραμένει ἴδια (δηλ. Κεφάλαιο – Ἐργασία) ἐντούτοις οἱ συνεταιριστικές δυνατότητες πού διαθέτει ὁ ἐργαζόμενος λαός ~~[illegible]~~ ἀλλάζουν σέ μεγάλο βαθμό ἀπό ἕνα "μοντέλο" σέ ἄλλο — ἀπό μία χώρα σέ ἄλλη —. Αὐτό σημαίνει ὅτι ὑπάρχει δυνατότητα ἀλλαγῆς μέσα στό ἴδιο τό μεγαλο-κρατικό σύστημα. Ὅπως ὑπάρχει ἐπίσης δυνατότητα δημιουργίας κινήματος πού νά ἔχει τό κύριο βάρος τῆς σημασίας(?) τῆς δύναμης τοῦ ἐργαζόμενου λαοῦ. Αὐτό τό [illegible] [illegible]

– θεωρητικά – τά ΚΚ καί ὅλες γενικά οἱ ἀριστερίστικες ὁμάδες. Ὅπως τά ὁρισμένα ΚΚ ὅπως π.χ. τῆς Γαλλίας, τῆς Ἱσπανίας καί τῆς Ἰταλίας (καί τῆς Χιλῆς ~~[illegible]~~ βεβαίως) ὁδηγοῦνται ἀπό τήν ἴδια τή ζωή ~~[illegible]~~, σέ ~~[illegible]~~ εἰλικρινή ἀναθεώρηση καί στήν οὐσιαστική παραδοχή αὐτοῦ πού τόσο ἀντιφρονητικά ὀνομάζουν «ρεφορμισμό». Ἔτσι τό Κοινό Πρόγραμμα τῶν Κομμουνιστῶν - Σοσιαλιστῶν στη Γαλλία ἦταν πρόγραμμα ρεφορμιστικό πού σημαίνει ὅτι ἐπιδιώκει ἀλλαγές μέσα στά πλαίσια τοῦ ἀστικοῦ συστήματος. Τό ἴδιο ἐπεδίωκε καί τό Λαϊκό Μέτωπο τῆς Χιλῆς. ~~[illegible]~~ ὅπως μετά τήν ἀποτυχία του πολλοί ἔσπευσαν νά καταδικάσουν τήν «ἀρχή», αὐτή τῆς προσπάθειας. ~~[illegible]~~ Ἡ διαφορά μας εἶναι ὅτι αὐτό τοῦ ὅτι στή Χιλή ὑπῆρχε ἰδιαίτερη κατάσταση γιατί οἱ ΗΠΑ εἶχαν τεράστια οἰκονομικά καί στρατηγικά (φόβο τῆς στρατηγικῆς πρώτης ὕλης) συμφέροντα, ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ τό Λαϊκό Μέτωπο δέν διέθετε ~~[illegible]~~ μεγάλη ~~[illegible]~~ πλειοψηφία καί ἴσως ~~[illegible]~~ Ἐπειδή δέν ὑπῆρχε πλήρης ταυτότητα ἀπόψεων ἀνάμεσα στά κύρια κόμματα πού τό ὑποστηρίζαν, ταλαντεύτηκε γιά μεγάλο χρονικό διάστημα, [το στή κάθαρση τοῦ Στρατοῦ ἀπό τούς πράκτορες τῶν ΗΠΑ.] ~~[illegible]~~ ἰδιαίτερα γύρω ἀπό τό πρόβλημα, τῆς ~~[illegible]~~ ἐξουσίας. Ἡ γνώμη μας εἶναι ὅτι ἡ Κυβέρνηση τῶν Ἐργαζομένων θά πρέπει νά ἔχει ἀπόλυτη συνοχή. Νά ξέρει μέ σιγουριά αὐτό πού θά πρέπει νά κάνει κάθε στιγμή. Νά παίρνει μέ ἀντιφασιστικό τρόπο τά μέτρα πού κρίνει πώς πρέπει νά πάρει. Νά διατηρεῖ πάντα στενότατη καί βαθειά ἐπαφή μέ τήν μεγάλη πλειοψηφία τοῦ Ἔθνους πού νά τήν κινητοποιεῖ γύρω της. Καί ~~[illegible]~~ νά ἐκδημοκρατίσει χωρίς ταλαντεύσεις ὅλο τό

263

ἑστίες τοῦ ἀμερικανικοῦ ἰμπεριαλισμοῦ. Γιατί αὐτός κι ἄν μειώθηκε καί θά μειωθεῖ ὁ μεγάλος κίνδυνος - ὁ Πινοσέτ χωρίς τήν καθοδήγηση καί βοήθεια τῆς ΗΠΑ δέν θά εἶχαν πραγματοποιηθεῖ. Οἱ Ἰταλοί Κομμουνιστές, πού ἡ τελευταία φάση τοῦ ἰταλικοῦ φασισμοῦ ἔφερε μπροστά στήν πόρτα τῆς ἐξουσίας, ἔχουν πολύ καιρό διακηρύξει τή θέση τους στήν ἀρχή τῆς εὐρύτατης πολιτικῆς συμμαχίας. Ὁ ἱστορικός συμβιβασμός δηλ. ἡ συνεργασία τῆς Αριστερᾶς ἀκόμα καί μέ τή Χριστιανοδημοκρατία θεωρεῖται ἀπό τό ἰταλικό ΚΚ σάν ἀναγκαῖο ἱστορικό στάδιο στό δρόμο πρός τό σοσιαλισμό. Ἀπό τή μεριά του ὁ Σαντιάγο Καρίγιο, ἡγέτης τοῦ Ἰσπανικοῦ ΚΚ, ἔχει ἀνοίξει τό ἴδιο ἤ ἀκόμα πλατύτερο μέτωπο. Τί συμβαίνει; Ἄραγε τά τρία μεγαλύτερα καί σημαντικότερα ΚΚ τῆς Εὐρώπης ἔγιναν φανερά μεταρρυθμιστικά ή σοσιαλδημοκρατικά κόμματα; ~~[illegible]~~ Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι ἡ πολιτική πού χαράζουν ἔρχεται σέ ἀντίθεση μέ τό αὐστηρό δόγμα πού ἀπορρίπτει τά στάδια καί κυρίως τή δυνατότητα συνεταιρισμοῦ καπιταλιστῶν γιά τήν ἐργατική — καί ταιριάζει μέ κυβέρνηση πού νά τή στηρίζουν — μέσα στά πλαίσια τῆς ἀστικῆς δημοκρατίας καί τοῦ κοινοβουλευτικοῦ συστήματος. Ἡ μόνη διαχωριστική πού μπορεῖ νά ὑπάρξει ἀνάμεσα σ' αὐτούς καί τή σοσιαλδημοκρατία ἔγκειται στήν ἀπώτερη προοπτική. Δηλαδή θεωροῦν τό στάδιο αὐτό σάν τελικό ἤ σάν μεταβατικό; Μέ ἄλλα λόγια σκοπεύουν πάντα σέ ἐπαναστατικό πέρασμα μέ τή μεταβολή τοῦ βασικοῦ νόμου τῆς ἀστικῆς κοινωνίας καί μέ τήν ἀντικατάστασή του μέ τό νόμο τῆς σοσιαλιστικῆς ὀργάνωσης τῆς κοινωνίας; Φυσικά ἡ μεγάλη ἀντίφαση σέ ἐργαζόμενη βάση στή γραμμή ἑνός ἑνιαίου κόμματος θά μπορεῖ νά προχωρήσει χωρίς δογματικούς δισταγμούς

(καί αὐτό θά ἔπρεπε νά εἶναι τό κύριο μέλημα ἑνός νέου τύπου κόμματος τῆς ἐργαζομένης ... σήμερα πού ... στήν ἐποχή μας ὅπου ἡ σύγκρουση ... νά βρίσκεται σέ ... ἀντιπαράθεση μέ τήν σύγχρονη κοινωνία)

και παρακαταθέσεις στο Κινήματος της κυβερνητικής πλειοψηφίας με δύο βεβαιότητες:

Πρώτον: ότι είναι δυνατό να υπάρξει ουσιαστική πρόοδος για όλη την εργαζόμενη με κυβέρνηση που να την εκπροσωπεί 100% μέσα στα πλαίσια του αστικού καπιταλιστικού συστήματος

και Δεύτερον: Η κυβέρνηση των εργαζομένων μπορεί να αποτελέσει το καλλίτερο και πιό σίγουρο μεταβατικό στάδιο για το πέρασμα της στο Σοσιαλισμό.

Στην περίοδο αυτή μπορεί να αναπτυχθεί η λαϊκή πλειοψηφία να ενημερωθεί ο λαός σχετικά με όλα τα προβλήματα που θέτει ο σοσιαλισμός. Να ξεκαθαριστεί ο κρατικός μηχανισμός από τα καρκινώματα του παρελθόντος και ξένων δυνάμεων. Γ Να αυξηθεί το βιοτικό, μορφωτικό, ιδεολογικό, πολιτικό και πολιτιστικό επίπεδο όλου του λαού. Να ολοκληρωθεί και να ευαισθητοποιηθεί η νέα συνείδηση του ΕΜΕΙΣ. Να προετοιμαστούν σχετικά όλες οι νέες κοινωνικές κατηγορίες και να μελετηθεί η νέα δομή που θα εξασφαλίζει ουσιαστική ελευθερία και δημοκρατία για όλους. Και κυρίως να βρεθούν τα καινούργια διοικητικά πλαίσια μέσα στα οποία όλοι θα αισθανόμαστε για όλους και για όλους. Έτσι μόνο, μ' αυτές τις προϋποθέσεις θα μπορέσουμε να περάσουμε στην επαναστατική αλλαγή, δηλαδή να γίνουμε όλοι συνιδιοκτήτες του εθνικού πλούτου χωρίς την κηδεμονία (και την ηγεμονία) καμμιάς άλλης προνομιούχας κοινωνικής τάξης. Η κοινωνική αριστοκρατία ανήκει στη σοσιαλιστική πλειοψηφία της κοινωνίας μας. Στη πολιτική πλειοψηφία όλων των εργαζομένων που εκφράζει το ενιαίο κόμμα του εργαζόμενου λαού.

Γ Να γίνουν οι πρώτες μεγάλες εθνικοποιήσεις και γενικότερα να προετοιμαστεί η οικονομική δομή της χώρας για το πέρασμα της στη σοσιαλιστική οικονομική οργάνωση της κοινωνίας

Έτσι μόνο θα μπορέσει επίσης να απομυθοποιηθεί η έννοια και η ουσία της Επανάστασης – Δηλαδή από έννοια που διασπά και φοβίζει να γίνει προσιτή που να ενώνει. Γιατί, τι συμβαίνει τώρα σχέση με την Επανάσταση; Την θέλουν ή δεν την θέλουν; Και πώς την εννοούν. ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ Και ο ειρηνικός δρόμος για το Σοσιαλισμό τι κάνει; την Αποκλείει ή αχρηστοποιεί την Επανάσταση; ~~[illegible]~~

Νομίζω ότι και εδώ η ζωή έχει ξεκαθαρίσει τα πράγματα. Η εμμονή στην αρχή ~~[illegible]~~ του ηγετικού ρόλου μιας τάξης, σκορπά σύγχυση και καχυποψίες. Πραγματικά, κάθε ~~[illegible]~~ τέτοια πολιτική παράσταση από το ΚΚ είναι αναγκαστικά κουτσουρεμένη απέναντί του, γιατί ξέρει ~~[illegible]~~ ότι η βασική αρχή του ΚΚ είναι να θεωρεί τον εαυτό του σαν πρωτοπόρο (σαν εντολοδόχο και της ~~έκφραση~~ ~~της~~ πρωτοπόρας εργατικής τάξης) – Επομένως ο σκοπός του είναι ένας και μοναδικός: να δώσει να εξασφαλίσει τον ηγεμονικό ρόλο στη τάξη αυτή και ιδιαίτερα του κόμματος από την επικράτηση – Αν ~~[illegible]~~ έστω δεχόταν να καταλάβει την εξουσία τότε η ιστορική του αποστολή θα ~~[illegible]~~ ήταν να μονοπωλήσει ~~[illegible]~~ όλα τα κέντρα αποφάσεων. Θέλω μ' αυτό να πω ότι η εμμονή στο δόγμα της πρωτοπορίας μιας τάξης στην ουσία αποκλείει την ουσιαστική συνεργασία και ενότητα ~~[illegible]~~ όλων των εργαζομένων. Γιατί απόλυτα οι νέες ~~[illegible]~~ παραγωγικές συνθήκες διαμορφώνουν (έχουν φέρει) ένα νέο τύπο μεσοστρωματικών μισθωτών που όλοι συναποτελούν πλέον ~~[illegible]~~ κοινωνική τάξη και ~~[illegible]~~ σπρώχνονται. Και παράλληλα διαμορφώνουν μια νέα ~~[illegible]~~ συνείδηση φορτισμένη από την αντίθεσή της

προς τον Καπιταλισμό και πιό προσιμωνή στο όλο και πιό πολύ προς τό Σοσιαλισμό. Εδώ έβγαλε αυτές οι ~~[illegible]~~ συνειδητοποιημένες πολιτικές δυνάμεις βρίσκονται μόνο σ' όλο τό φάσμα τής Αριστεράς ΕΔΑ - ΚΚΕ εσ. - ΚΚΕ - ΠΑΣΟΚ - ΔΑ κλπ. - ~~[illegible]~~ (Ύπαρχουν φυσικά και άλλες ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ δυνάμεις που απ' θέση τους μόνο στήν παραγωγή ~~[illegible]~~ τις τοποθετεί στήν Αριστερά όμως δέν έχουν ακόμα συνειδητοποιήσει πολιτικά τό κοινωνικό τους ρόλο. Αυτές οι είναι οι/έξω δυνάμεις - δυνάμεις μιάς ευνοϊκής ανάπτυξης Αριστεράς). "Αν αναλύσουμε μέ σαφήνεια περισσότερο τή σύνθεση του εκλογικού σώματος αυτού που παρατηρούμε νομίζω ότι θά δούμε ότι ή εργατική τάξη εκπροσωπείται αναλογικά παντού. ~~[illegible]~~ Αντίθετα παρατηρούμε νά αυξάνει ότι τόσο πιό συγκεντρωμένα όσο και ή κοινωνική φόρτιση του εκλογικού σώματος του κομματιού στήν αριστερά είναι πλειοψηφικό κοινή. Ωστε δέν είναι οι αντικειμενικές συνθήκες που οδηγούν σ' αυτή τη διάσπαση αλλά οι διαφορές των ηγεσιών δένονται σ' αυτές μέ τό δόγμα πού θά πρέπει να αναγνωρίσουμε. Επομένως ή "Πρωτοπόρα ~~Εργατική~~ Τάξη" αποτελεί μάλλον μιαν ιδεολογική αρχή παρά μιά κοινωνική ~~[illegible]~~ και κομματική πραγματικότητα. ~~[illegible]~~

~~[illegible]~~

~~[illegible]~~

~~[illegible]~~

~~[illegible]~~

~~[illegible]~~

~~[illegible]~~

Επανάσταση

267

Πώς εκδηλώνεται όμως στην πράξη αυτός ο ηγεμονικός (ιστορικός) ρόλος της εργατικής τάξης; Με την επανάσταση που θα πραγματοποιήσει το κόμμα σαν έκφραση της τάξης που κι αυτή υποτίθεται ότι εκπροσωπεί τα συμφέροντα όλου του λαού. Επομένως η επανάσταση όπως κι αν αρχίσει κι όπου κι αν σημειωθεί θα καταλήξει υποχρεωτικά στην εδραίωση της απόλυτης κυριαρχίας του (Κομ.) Κόμματος σαν του μόνου τοποτηρητού του αντιπροσώπου της εργατικής τάξης.

Είναι φανερό ότι αυτή η έννοια για την επανάσταση επιβεβαιωμένη από την διεθνή αρνητική πείρα κάνει δύσπιστους όλους τους πιθανούς πολιτικούς συμμάχους του ΚΚ ενώ παράλληλα αλλοιώνει το χαρακτήρα της ίδιας της επανάστασης.-

Όμως αυτή που η σύγχρονη κοινωνική εξέλιξη προβάλλει είναι η επανάσταση που θα πραγματοποιήσει η αντιπροσωπευτική πλειοψηφία του εργαζόμενου πληθυσμού στις βασικές σχέσεις της καπιταλιστικής κοινωνίας. Η σοσιαλιστική επανάσταση είναι εκείνη που θα πραγματοποιήσει ο εργαζόμενος λαός οργανωμένος σε ένα ενιαίο κόμμα ή ένα οργανικό μέτωπο μέσα στο οποίο δεν θα υπάρχουν εξ ορισμού πρωτοπόρα κόμματα με ξεχωριστή ιστορική αποστολή και εξουσία από τα υπόλοιπα που συμμετέχουν στο κοινό μέτωπο. Και θα την πραγματοποιήσει, την Επανάσταση, σαν φορέας της θέλησης της αντιπροσωπευτικής πλειοψηφίας όλου του λαού.

Υπάρχει τέλος μιά ακόμη βασική διαφορά που θα
αφήσω νά τονίσουμε: ~~Είναι~~ Αφορά το διεθνές ~~[illegible]~~ Κομμουνιστικό κίνημα.

~~[illegible]~~

Αυτό δεν έχει καμμιά απολύτως σχέση με τις εκτιμήσεις μας
ως πρός το ρόλο και τη σημασία των σοσιαλιστικών χωρών
ιδιαίτερα στον αγώνα του λαού ενάντια στον αμερι-
κανικό ιμπεριαλισμό. Θεωρούμε ωφέλιμο ότι η
προσφορά της Σοβ. Ένωσης και των υπολοίπων σοσιαλιστικών
κρατών είναι πάρα πολύ μεγάλη. Όπως επίσης εκτιμούμε
τη βοήθεια που κάθε φορά τα κράτη αυτά έδωσαν
και δίνουν σε όλες τις φάσεις του αγώνα για εθν. Ανε-
ξαρτησία.

8 γρ. Εκείνο που δεν καταλαβαίνουμε [illegible] είναι ότι τι χρειάζεται
η κομμ. διεθνής σήμερα. (Ερωτώ)

~~[illegible]~~

6 γρ. ~~[illegible]~~ ότι η Σοβ. Ένωση θα βοηθήσει όταν το χρειαστεί
το λαό μας, αυτό το θεωρώ δοσμένο. Πόσο
όμως θα μπορούσε να το κάνει; Αν το ~~[illegible]~~ αίτημα
για βοήθεια προέρχεται από ~~[illegible]~~ νόμιμη
κυβέρνηση που να στηρίζεται στην πλειοψηφία
του λαού μας. Αυτό είναι (εκλογές) όταν σε [illegible] ή
νόμιμη ~~κυβέρνηση σε κίνημα~~ ~~και στη Κυβέρνηση~~. Σε καμμιά άλλη περίπτωση
η Σοβιετική Ένωση δεν θα παρέμβει στα
εσωτερικά μας. Αυτό το ξέρει καθαρότατα
και με μας και με όλους του κόσμου.
Γιατί λοιπόν να καλλιεργείται ο μύθος
για ~~[illegible]~~ τη διεθνή ενότητα των επαναστατικών
κομμάτων; Έως σήμερα ο μύθος αυτός
δεν εβοήθησε παρά μόνο τη Δεξιά.

Αν ή διεθνής ένωση ανάμεσα στα ΚΚ είχε ένα καθαρά πολιτικό χαρακτήρα ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ και όχι επαναστατικό τότε ή ~~[illegible]~~ "Κομ. Διεθνής", όπως και ή σοσιαλιστική, ~~[illegible]~~ μιά καθαρά ~~[illegible]~~ πλανητική, ιδεολογικοπολιτική ένωση. ~~[illegible]~~

Δεν είναι όμως αυτός ό χαρακτήρας πού δίνεται κατ' αρχήν από τον Λένιν τά ΚΚ και τι ανέχεται από τη Δεξιά. Γιατί τά πρώτα καλλιεργούν το μύθο γιά τη διεθνή συνωμοσία ανάμεσα στη επαναστατική δράση ~~[illegible]~~ πού δείχνει την μεταμορφώνει σέ σοβιετικό κίνδυνο. (όπου ουσία ανύπαρκτο).

Υπάρχει λοιπόν κι εδώ μιά τυπική - αναχρονιστική σχέση πού ενώ στην ουσία δεν προσφέρει και δεν έχει καί αποδείξεις παρά τόσο ~~[illegible]~~ ή θετική συμπαράσταση στό λαό μας γίνεται εντούτοις ένα από τα θεμέλια πάνω στά όποια ό ιμπεριαλισμός οικοδομεί την αναγκαιότητα γιά την παρουσία του στη χώρα μας με την αποδοχή ενός σημαντικού τμήματος του λαού μας πού ~~[illegible]~~ είχε πεισθεί ως ~~[illegible]~~ χτές ότι πραγματικά υπήρχε ό κίνδυνος εκ Βορρά... [illegible]

αλ→ (Είναι ιστορικά αποδεδειγμένο ότι από ή διαίρεση Κορέας και νότιο Βιετνάμ - όπως λόγω της ύπαρξης του βόρειου τμήματος είχαμε εμφύλιες συγκρούσεις - οι δύο άλλες μεγάλες επαναστάσεις μετά το τέλος του πολέμου έγιναν έξω από τον ΚΚ ~~[illegible]~~ αναρχικών. Στην Κούβα και στο Αλγέρι - Αντίθετα ~~[illegible]~~ τα κινήματα όπου οι κομμουνιστές πήραν μέρος όπως π.χ. στην Ελλάδα, στην Ινδονησία, στη Βενεζουέλα και στη Χιλή συντρίφτηκαν από τις ντόπιες ολιγαρχίες με την βοήθεια των ΗΠΑ

Χωρίς να υπάρξει ή παραμικρή ουσιαστική βοήθεια από την πλευρά σ. κομμ. κινήματος. Γιατί επικράτησε ή ιδέα ότι διεθνή βαρύνουν κόμματα και κρατικές ευθύνες, πού δεν ταιριάζουν και διακινδυνεύονται μ' ένα ανοιχτό συναπάντημα με τον ιμπεριαλισμό για χάρη των ελλήνων ή των ισπανών, ή των [illegible] κομμουνιστών. Δηλαδή δεν έλειψε ή σύγκρουση κορυφαίων από τη επαναστατική αλλαγή με τον καθοδηγητή του κομμουνισμού. Και όπου επιχειρήθηκε κάτι τέτοιο έληξε πάντα βαρειά με [illegible] συνέπειες για όλο το λαό. Και σήμερα του υπεροχηγήτου όπου οι κομμουνιστές έχουνε πράγματα [illegible] από το κάθε επιβάλλουν επαναστατικής αλλαγής έχουμε βαθειά κρίση και σκοτεινές προοπτικές. Σε τι μοιάζει χρησιμεύει αυτή ή δογματική προσήλωση σε ένα τυπικό και μαζί [illegible] σχήμα αφού ή πρακτική δείχνει καθαρά ότι δεν χρησιμεύει σε τίποτα.

έξω Αντίθετα ή μαζί και ή ιστορική πείρα διδάσκει ότι ένα λαϊκό κίνημα έχει ελπίδα να ανοίξει όταν είναι πολιτικά και οργανωτικά αυτόνομο. Όταν δηλ. στηρίζεται αποκλειστικά επάνω στο λαό. Τότε όταν αποδείχει την πλήρη αυτονομία του μπορεί να δεχτεί ανοιχτά σε όλες τις διεθνείς δυνάμεις που μπορούν να το βοηθήσουν στον αγώνα του. Και το δικό μας κίνημα της Αριστεράς, όταν ανεξαρτητεί και εφ' όσον οικοδομηθεί επάνω στη βάση της απόλυτης αυτοτέλειας του σε σχέση με όλες τις διεθνείς δυνάμεις, και κόμματα, τότε ασφαλώς θα μπορέσει τη συμπαράσταση όλων των προοδευτικών δυνάμεων του

ύστερα από όσα έχει [illegible]

του κόσμου και φυσικά, ιδιαίτερα του σοσιαλιστικού χώρου. Θα το κάνει όλο αυτό από τις θέσεις της ~~ανεξαρτησίας~~ πραγματικής ανεξαρτησίας ~~και~~ και της ισοτιμίας ~~[illegible]~~

~~[illegible]~~

[illegible] νομίζω ότι μιλώ και δέχονται όλοι οι αποδεκτικές δυνάμεις του κόσμου - και φυσικά περισσότερο από όλους τό μετά ο ίδιος ο λαός μας που είναι λογικό [illegible] και έχει γίνει υπερευαίσθητος σε προβλήματα που έχουν σχέση με την ~~[illegible]~~ κατοχύρωση της ανεξαρτησίας ~~[illegible]~~ και της ισοτιμίας ~~[illegible]~~ της χώρας, ιδιαίτερα απέναντι στις μεγάλες δυνάμεις. Τό ότι ορισμένα ΚΚ έχουν σχέση εξάρτησης με άλλα αδελφά κόμματα δεν είναι μόνο προϊόν της "προπαγάνδας του ταξικού εχθρού", αλλά αποδεδειγμένη με επίσημα ντοκουμέντα πρακτική. Οι ίσως

δ'ξ Μ. Έτσι στο λαό μας, σε ευρύτατα στρώματα, υπάρχει εδραιωμένη πεποίθηση ότι τα ΚΚ επιδιώκουν τη μετάθεση της Ελλάδας από μια ~~[illegible]~~ ζώνη ~~[illegible]~~ επιρροής σε άλλην. Μπορεί όμως κανείς για σκοπό, στο [illegible] του κεντρικού; § Αυτή οι ζώνες επιρροής

[illegible] [illegible] και αγγίζουν τόσο σημερινά ο δρόμος, όμως ο λαός μας.. Βεβαίως όλες οι ζώνες δεν είναι το ίδιο. ~~[illegible]~~ προς το παρόν αρκεί για το λαό μας το γεγονός ότι είναι ζώνες. Δεν θέλουμε ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ούτε κακές ~~[illegible]~~ ούτε ~~[illegible]~~ καλές ζώνες. Όμως υπάρχει τέλεια εθνική ανεξαρτησία; ~~[illegible]~~ Όχι. - Υπάρχει όμως η σχετική. Κι αυτή τη σχετική θα πρέπει να επιδιώξουμε με νέους αρχή: να μείνουμε έξω από στρατιωτικά μπλόκ. Να αναπτύσσουμε με ισότιμη βάση και με γνώμονα τα συμφέροντα του λαού και της χώρας.

Ήταν κι αυτή — η ονομασία του κόμματος — ένας άλλος σοβαρός λόγος για να οδηγήσει ένα γνήσιο και θαρραλέο μαρξιστή στο σπάσιμο μιας ακόμα δογματικής σχέσης. Γιατί δεν μπορεί να σταθεί μόνο στο περιεχόμενο της θεωρίας αγνοώντας την ιστορική πρακτική. Σήμερα ΚΚ δεν είναι μόνο, εκείνο το κόμμα που ευαγγελίζεται τον κομμουνισμό αλλά εκείνο — κυρίως — που μέσα στο διεθνή χώρο αποτελεί ένα κομμάτι της κομμουνιστικής διεθνούς όπως είναι ιστορικά διαμορφωμένη. Δηλαδή με επικεφαλής το ΚΚΣΕ. Έξω από αυτό το χώρο δεν μπορεί να υπάρξει σύγχρονο ΚΚ. Κι αυτό το ξέρουν καλά όλα τα ΚΚ με μεγάλη δύναμη και κύρος όπως π.χ. το ρουμανικό το ιταλικό και το ισπανικό που παρά τις ουσιώδεις διαφορές τους με το Σοβιετικό ΚΚ ωστόσο παραμένουν στις γραμμές της Διεθνούς. Ένα μικρό και αδύνατο ΚΚ όπως το δικό μας του "Εσωτερικού", τι νόημα έχει όταν βρίσκεται έξω από τις μεγάλες συστοιχίες των ΚΚ; Δεν είναι μόνο ότι το ΚΚΕ αναδεύει συνειρμούς τόσο αρνητικής μνήμης μέσα στο λαό μας αλλά προπαντός προσδιορίζει με σαφήνεια ότι τελική επιδίωξή του είναι να οδηγήσει τη χώρα στο δρόμο των σοσιαλιστικών χωρών. Βέβαια ο δρόμος αυτός έχει πολλά θετικά. Αναρωτιούνται όμως πραγματικά — ότι είναι ο δρόμος που ταιριάζει σήμερα στο λαό μας;

Καί νομίζω ὅτι ὁ λαός, ἄν εἶναι ἐλεύθερος νά [illegible] ἐκφρασθεῖ γιά νά ὑποστηρίξει μιά τέτοια πολιτική;

Τό κόμμα

Θέμα ὑπάρχει ἀκόμα μιά οὐσιαστική διαφορά. Κι αὐτό ἀφορᾶ τή λειτουργία καί τή δομή τοῦ κόμματος. Τό κόμμα, συνηθίζεται νά λέμε, εἶναι τό ἐργαλεῖο. Δηλαδή τό χτίζεις ἀνάλογα μέ τό σκοπό πού τοῦ ἀναθέτεις. Μέ τόν δημοκρατικό συγκεντρωτισμό οἰκοδομοῦμε κόμμα σιδερό (?), μέ σιδερένια πειθαρχία. Ὅμως γιά νά κάνει τί; Στήν Ἰταλία ἐπιδιώκει τή συνεργασία μέ τούς χριστιανοδημοκράτες. Στή Γαλλία μέ τούς σοσιαλιστές-ρεφορμιστές. Στήν Ἱσπανία μέ τούς μοναρχικούς. Ὄχι φυσικά γιά νά κάνουν μαζί τήν Ἐπανάσταση ἀλλά γιά νά κυβερνήσουν μέσα στά πλαίσια τοῦ ἀστικοῦ καθεστῶτος. Δικαιοῦται (?) κανείς νά τή θέλουν (?) σάν σιδερένια ὀργάνωση ἀφοῦ ἐκεῖ (?) πού οἱ κομμουνιστές ἐπιχείρησαν νά κάνουν ἔνοπλη ἐπανάσταση (Ἑλλάδα - Βενεζουέλα) στήν οὐσία ἀποδοκιμάστηκαν (?) ἀπό τό διεθνές κομ. κίνημα [illegible] πού χαρακτήρισε τήν πολιτική τους ἄλλο ὡς τυχοδιωκτική. Μήπως γιά τό μέλλον προβλέπεται ἀνοιχτή ἐπαναστατική σύγκρουση ἡ ἐσωκομματική τοῦ ΚΚ.; [illegible]

Νομίζω ὅτι τόσο ἡ συνεχιζόμενη προσέγγιση ἀνάμεσα στή Σοβ. Ἕνωση καί τίς ΗΠΑ καθώς καί ἡ γενική προσπάθεια καί τάσις γιά μιά διεθνή ὕφεση προσδιορίζουν τή γενική γραμμή

τό στρατηγικό τῶν λαϊκῶν κινημάτων. Ἰδιαίτερα
στήν Εὐρώπη σήμερα εἶναι ἡ κατάκτηση τῆς ~~[illegible]~~
λαϊκῆς πλειοψηφίας μέσα ἀπό ἐκλογές.
Τον δρόμο αὐτόν ακολουθοῦν αὐτά τα ~~δύο~~
~~[illegible]~~ μόνα αξιόλογα ΚΚ, τό γαλλικό
καί τό ἰταλικό πού προσπαθοῦν μέ κάθε μέσο
νά πείσουν τό λαό καί τούς συμμάχους ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ ὅτι στό βάθος
εἶναι αντίθετα ~~[illegible]~~ πρός τή δικτατορ-
μέσα ἀρχῆς του. λένε: ~~[illegible]~~ « Εἴμαστε ΚΚ. Δηλ. τό
κόμμα τῆς ἐργατικῆς τάξης. Αὐτό εἶναι πρωτοπορεια-
Ἄρα εἴμαστε κι ἐμεῖς ἡ πρωτοπορία. Μέ ἱστορική
αποστολή τήν δικτατορία τοῦ προλεταριάτου. ὅπως
δέν αποδέχονται τή δικτατορία τοῦ προλεταριάτου.
~~[illegible]~~ οὔτε τό μονοπώλιο τῆς ἐξουσίας
ἀπό ἕνα κόμμα. Δέν εἶναι μόνο ἡ ἐργατική τάξη
πού θίγεται ἀπό τά μονοπώλια. Εἶναι ὅλο τό ἱστορικό
μπλόκ. Γι' αὐτό εἶναι αναγκαίο κοινό πρόγραμμα
ἐξουσίας ὅλων τῶν ἐργαζομένων ». Ἄλλο: 'Ο λαός
25 « Εἴμαστε κόμμα ἐπαναστατικό. Γι' αὐτό ἡ δομή μας
εἶναι ἐπαναστατική. Σήμερα ὅμως ὁ διεθνής συσχετισμός
δυνάμεων ἀλλά καί ἡ κοινωνική ἐξέλιξη δέν
ἐπιτρέπουν ἄμεση ἐπαναστατική δράση. Τό ἐπανα-
στατικό γιά μᾶς εἶναι νά ὑπηρετήσουμε σήμερα
το λαό. Νά πείσουμε τούς συμμάχους μας ὅτι
θα σεβαστοῦμε καί τώρα καί αὔριο τη λαϊκή
ἐτυμηγορία. Δηλαδή δέν θά κάνουμε μόνοι μας
ἐπανάσταση. Ἀλλά μόνο ὅλος ὁ λαός. ~~[illegible]~~
Επομένως ἡ ἐπανάσταση (ἡ ἔνοπλη, φυσικά)
εἶναι κάτι πολύ μακρυνό. Καί ἴσως

δεν θα χρειαστεί να γίνει. ... Και άλλο: « Είμαστε κόμμα διεθνιστικό. Ανήκουμε στο κομ. κίνημα. Αναγνωρίζουμε τον ιστορικό ρόλο της Σοβ. Ένωσης. Όμως διατηρούμε την πλήρη αυτοτέλειά μας. Δεν αναγνωρίζουμε το δικαίωμα για παρέμβαση — έστω και η αδελφική — σε κανένα ούτε στη Σοβ. Ένωση. Διαφωνούμε με την εισβολή στην Τσεχοσλοβακία (γάλλοι, ιταλοί, ισπανοί κομμουνιστές). Είμαστε κόμμα πατριωτικό. Πάνω απ' όλα βάζουμε τα συμφέροντα του λαού μας »

Μου κάνει αληθινά εντύπωση αυτή η απρόσμενη τοποθέτηση που οφείλεται στο γεγονός ότι οι γιουγκοσλάβοι κομμουνιστές — όπως π.χ. οι ιταλοί — δεν προχώρησαν και στην τυπική επιβεβαίωση της ουσιαστικής ανεξαρτησίας στην οποία έχουν από καιρό περάσει σε όλη τη γραμμή της πολιτικής πράξης. Οι κομμουνιστές είχαν καλού της στράτευσης και το λαό να φωτίζουν όλοι μαζί μονομιάς και στο μεταξύ ξεχνούν ότι η δογματική τους αποστέωση τις παλιές αρχές και δομές τους έχει μεταμορφώσει με μια σιδερένια πανοπλία. Σαν εκείνη του ιππότη του μεσαίωνα. Βλέπεις δε βλέπεις τα μάτια μόνο από την περικεφαλαία! Μια τέτοια βαρειά πανοπλία — η επανάσταση, δικτατορία του προλεταριάτου, το κόμμα του Λένιν, διεθνής, δημοκρατικός συγκεντρωτισμός — μόνο και μόνο για να

μαζί στο αστικό κοινοβούλιο, και κάνει συμμαχία με τους ρεφορμιστές, να γίνει κυβερνητικό κόμμα μέσα στα πλαίσια της αστικής δημοκρατίας, και ορκίζεται όρκους πίστης στην αρχή της εκλογικής πλειοψηφίας; Δηλαδή τι κάνει τελικά; Πετάει το δόγμα, ~~[illegible]~~ πετάει την επαναστατικότητα, πετάει όλη του τη θεωρητική θωράκιση. Τότε γιατί να υπάρχει; Αυτό είναι το ερώτημα. „Έβδομη

8 ερωτ. Μήπως όμως η δομή του κόμματος έχει σχέση με τη μορφή της εξουσίας που επιδιώκει;

Ερωτ. Αυτό συμβαίνει, ασφαλώς. Του ΚΚ στο βάθος επιμένουν: στο μεταβατικό στάδιο (η πείρα δείχνει ότι μπορεί να διαρκέσει μισό αιώνα) χρειάζεται να υπάρχει ο ~~[illegible]~~ υπεύθυνος εγκέφαλος που θα οργανώσει και θα κατευθύνει το νέο κράτος. Ο εγκέφαλος αυτός είναι το κόμμα. Το πρωτοπόρο κόμμα ~~[illegible]~~ είναι εντολοδόχος της κοινωνικής πρωτοπορίας, της εργατικής τάξης. — Όμως άπαξ και μπούμε στην πρωτοπορία της πρωτοπορίας το κύκλωμα αυτό δεν έχει τέλος. Γιατί και μέσα στο πρωτοπόρο κόμμα υπάρχουν οι πρωτοπόροι αγωνιστές, η πρωτοπόρα ηγεσία, ο πρωτοπόρος ηγέτης. Δηλ. ένα τέλειο ιεραρχικό σύστημα που φουντάρεται ~~[illegible]~~ μέσα στις δομές της κομματικής εξουσίας και προωθείται τελικά για να επανδρώσει τις δομές της αυριανής

Κρατικής Εξουσίας. Επομένως ο δημοκρατικός συγκεντρωτισμός, που δεν είναι τίποτε άλλο παρά ο ουσιαστικός καταχώρισμος των δικαιωμάτων στη μειοψηφία (πρωτοπορίας), δεν έχει σαν σκοπό να οργανώσει ένα κόμμα μάχης (γιατί τέτοια μάχη δεν είδαμε ούτε και θα φαίνεται προσεχώς να δούμε) αλλά να διαμορφώσει τη δομή μιας πιθανής Κρατικής εξουσίας και κυρίως της "κυβερνητικής τάξης". Αυτό που με βάση το κόμμα, και την ιεραρχική του αποστολή, θα μονοπωλήσει την Ευθύνη και την Απόφαση.-

Ρεαλικά

Νομίζω ότι δείξαμε καθαρά τα σημεία που οροθετούνται οι διαφορές μας με τα ΚΚ. Θεωρούμε τον εαυτό μας ότι είμαστε οι πραγματικοί κομμουνιστές του σήμερα και του αύριο, αν δεχτούμε ότι ο κομμουνισμός είναι το κοινωνικό σύστημα που εναρμονίζει καλλίτερα από κάθε άλλο τις κοινωνικές σχέσεις και εξασφαλίζει το μεγαλύτερο βαθμό ελευθερίας σε όλους τους ανθρώπους, ανεξάρτητα από εθνικότητα, φύλο, καταγωγή και ικανότητα.

Πιστεύουμε ότι κάθε αυθεντικός κομμουνισμός σήμερα θα έπρεπε να προσαρμόσει τη μαρξιστική θεωρία στη σημερινή

κοινωνικής και ιδεατής πραγματικότητας. Τότε
είμαι βέβαιος ότι θα καταλήξει στα
ίδια συμπεράσματα με μας: ότι δηλαδή
η κοινωνική γραφειοκρατία εκδηλώνεται περισσότερο
σύνθετα και αφηρημένα σε όλο το εύρος της
κοινωνικής διάρθρωσης που συγχέονται με το
καπιταλισμό - ιμπεριαλισμό και φορτίζονται
όλο και πιο πολύ με την προοπτική της σοσια-
λιστικής αλλαγής. Επομένως το αληθινό
επαναστατικό κέντρο της αλλαγής θα πρέπει
να μετατεθεί το κέντρο βάρους από μια
τάξη, την εργατική, σε ένα κοινωνικό μπλοκ,
~~[illegible]~~ στο μέτωπο των εργαζομένων.
Αυτή η μετάθεση θα φωτίσει σε ανάγκη
όλα τα βασικά προβλήματα με νέο φως.
Γιατί δεν έχουμε ~~[illegible]~~ να κάνουμε με μια κοινωνική
γεωγραφία που "κατεβαίνει" στην αλλαγή ~~[illegible]~~
"φαίνει τηλεγραφικά" κλπ κλπ ~~[illegible]~~ αλλά με μια κοινωνική
γεωγραφία που ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~
μπορούμε και αύριο να εμφανίσει όλο
το λαό. §Έτσι κάτω από το πρίσμα αυτό
απαιτεί υποχρεωτική η αντίληψη της
για τη δομή του κόμματος, για την μορφή
της Επανάστασης και της Εξουσίας καθώς
και για την έννοια του δημοκρατισμού.

Ἔτσι, Ἐξουσία θὰ ἀσκήσει καὶ εἶναι ἐκείνη ποὺ θὰ περιφρουρήσει τὴ σοσιαλιστικὴ συμπεριφορὰ τῆς πλειοψηφίας καὶ μάζας ἐργαζομένων. Ὄχι καὶ « κυβερνητικὴ τάξη », ἀλλὰ ὀργάνωση μὲ βάση τὰ καταργηθέντα σοβιέτ, δηλ. τὴ γενικὴ συνέλευση, τὶς λειτουργίες τῆς ἄμεσης δημοκρατίας, τὴν ἀνάγνωση τοῦ λαοῦ καὶ [illegible] τῆς εὐθύνης.

Ἔτσι ἐπίσης

~~[illegible]~~: Ἡ μόνη λογική και θετική ἐπανάσταση τοῦ καιροῦ μας εἶναι ἡ δημοκρατική ~~ἐπανάσταση~~. ~~Δηλαδή~~ παγκόσμια ἐπανάσταση. Δηλαδή ἐκείνη πού θά ἐπέβαλε σάν ἱστορικό νόμο τή [illegible] τῶν [illegible] κινήματος [illegible] πού θά [illegible] ὅλα τά κατάλοιπα τοῦ [illegible] [illegible] πού [illegible] τή σημερινή ἐξουσία. Καί τέλος μιά [illegible] ~~[illegible]~~ ἀφιερωμένη διευκρίνιση: ~~[illegible]~~ Ἡ ὑπεράσπιση τῆς Δημοκρατίας στή χώρα μας καί [illegible] [illegible] τό [illegible] ~~μας~~ μας ἀποτελεῖ τό [illegible] [illegible] καθῆκον. Ὅπως [illegible] ~~[illegible]~~ πιστεύουμε ὅτι οἱ λαοί [illegible] νά [illegible] ὁ ἕνας μέ τόν ἄλλον – [illegible] [illegible][^1] – ~~[illegible]~~ μονάχα ἔτσι ὁ κάθε λαός καί ὅλοι οἱ λαοί θά [illegible] κάποτε πρός μιά [illegible] αὐθεντική κοινωνία ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ στή σοσιαλιστική κοινωνία, πού ἀπαλλαγμένη ἀπό [illegible] ~~[illegible]~~ θά πραγματοποιήσει τό ὅραμα τῆς [illegible] [illegible]. ~~[illegible]~~ ἑνός ~~[illegible]~~ γνήσιου [illegible] [illegible].

[^1]: καί ὄχι ἐπαναστατικά ὅπως ~~τό~~ γίνεται ὡς τώρα (βλέπε πρόσφατα τή [illegible] [illegible] γιά [illegible] Ἱσπανία)

Ἀγαπητέ μου Μίκη

Δέν μοῦ ἐδόθηκε ἡ εὐκαιρία νά σέ συναντήσω παρά τίς ἐπανειλημμένες μου προσπάθειες. Τελικά μέ τή βοήθεια τῆς γραμματέας σου, σοῦ στέλνω τά ἐρωτήματα, πού πρίν λίγο καιρό, συμφωνήσαμε. Δέ θέλω νά σέ δεσμεύσω ὅμως, ἐάν θέλεις νά ἀπαντήσεις καί σέ κάτι ἄλλο, πού ἐγώ τό παραλείπω, θά εἶναι πολύ εὐπρόσδεκτο. Πιστεύω νά συναντηθοῦμε πολύ σύντομα στό Παρίσι καί σοῦ εὔχομαι μεγάλη ἐπιτυχία στή νέα μουσική σου περιοδεία.

Μέ βαθειά ἐκτίμηση καί ἀγάπη

Φοῖβος Οἰκονομίδης

Ἡ διεύθυνσή μου στό Παρίσι:

Phivos Economidis
21, rue Liancourt
75014 – Paris
France

ἤ στήν Ἀθήνα:

Φοῖβος Οἰκονομίδης
Ἁγίας Φιλοθέης, 34
Φιλοθέη – Ἀθήνα

Ἐρώτηση: Ποιές εἶναι οἱ διαφορές σου μέ τό Κ.Κ.Ε καί ποιοί εἶναι οἱ λόγοι, κατά τή γνώμη σου, πού ἕνα μεγάλο μέρος τῶν ἑλλήνων κομμουνιστῶν, τό ἀκολουθεῖ; —

Ἐρώτηση: Γιά ἕνα χρονικό διάστημα ἤσουν στό ΚΚΕ ἐσ., ποιοί ἦταν οἱ λόγοι τῆς ἀποχώρησής σου; (Ἄν θυμᾶσαι στή συζήτησή μας πού εἶχες εἰπεῖ, ὅτι εἶχες διαφωνήσει καί μέ τό τίτλο "Κ.ΚΕ εσ.") —

Ἐρώτηση: Εἶχες ἀναφερθεῖ καί στή πρωτοβουλία τοῦ κ. Μιττεράν, πού ἐκδηλώθηκε σέ τηλεφωνική ἐπικοινωνία μαζί σου, νά ἐπισκεφτεῖ τήν Ἑλλάδα. Θά μποροῦσες νά ἀναφερθεῖς στούς λόγους τῆς πρώτης ἐπίσκεψης τοῦ Μιττεράν στήν Ἑλλάδα;

Ἐρώτηση: Ὅπως εἶναι γνωστό ὁ κ. Μιττεράν καί γενικότερα τό Γαλλικό σοσιαλιστικό κόμμα, κάνει προσπάθειες γιά νά ἐπιτευχθεῖ ἡ ἑνότητα τῶν σοσιαλιστικῶν κομμάτων στήν Ἱσπανία, γιά τή μή διάσπαση τοῦ Πορτογαλικοῦ σοσιαλιστικοῦ κόμματος καί θά πρέπει νά ἐπιδιώκει τό ἴδιο γιά τήν Ἑλλάδα. Μάλιστα τό περιοδικό "Οὐνιτέ", ἑβδομαδιαῖο ὄργανο τοῦ γαλλικοῦ σοσιαλιστικοῦ κόμματος, μέ τήν εὐκαιρία τῆς πρώτης ἐπίσκεψης τοῦ Φ. Μιττεράν ἔγραφε «Ἡ ἐπίσκεψη αὐτή ἐντάσσεται στά πλαίσια τῶν προσπαθειῶν γιά τήν ἑνότητα τῶν δυνάμεων τῆς ἀριστερᾶς, πού προσ-

κρούουν ὅμως, ἀκόμα, σὲ πολλὲς δυσκολίες;? Ποιὲς εἶναι κατὰ τὴ γνώμη σου αὐτὲς οἱ δυσκολίες. Συμμερίζεσαι τὴν ἄποψη τοῦ κ. Α. Παπανδρέου, ὅτι ἀντικειμενικὰ εἶναι ἄκαιρη ἡ ἑνότητα τῆς ἀριστερᾶς αὐτὴ τὴ στιγμή; —

Ἐρώτηση: Τὸ Γαλλικὸ Σοσιαλιστικὸ Κόμμα, ἂν δεχθοῦμε ὅτι ἐπιθυμεῖ τὴν ἑνότητα τῶν ἀριστερῶν δυνάμεων, περιλαμβάνει σ'αὐτὲς τὶς δυνάμεις, σὲ ἕνα πρῶτο στάδιο, καὶ τὰ δύο κομμουνιστικὰ κόμματα (Κ.Κ.Ε- Κ.Κ.Ε εσ.) ἢ ἐννοεῖ τὴν ἑνότητα τῆς ἀριστερᾶς μὲ σοσιαλιστικὲς θέσεις ποὺ ἀργότερα θὰ συμμαχήσει ἐνδεχόμενα καὶ μὲ τὰ δύο κομμουνιστικὰ κόμματα; —

Ἐρώτηση: Ποιὰ εἶναι τὰ μελλοντικά σου σχέδια στὸ πολιτικὸ χῶρο. Θὰ ἤσουν διατεθειμένος νὰ συμμετάσχεις σὲ μία νέα «Ἑνωμένη Ἀριστερά» ὅπως στὶς ἐκλογές. Καὶ ποιὰ σύνθεση πιστεύεις ὅτι θὰ πρέπει νά ἔχει δηλαδὴ ποιὲς πολιτικὲς δυνάμεις θὰ μποροῦσαν νὰ τὴν ἀποτελέσουν; —

284

IRA FELOUKATZI
Correspondante à Paris
de la Presse Grecque
TA NEA-TACHYDROMOS

Ἀγαπητέ Μίκη,

Σᾶς διαβιβάζω τό ἐρωτηματολόγιο
αὐτό τοῦ ΝΕΩΝ γιά ἔρευνα τῆς
ἐφημερίδος γύρω στήν ἀντίσταση
καί παρακαλῶ νά ἐπικοινωνήσετε →

12, RUE CUSTINE, 75018 PARIS TÉL. 255-50-31

μαζί σου μόλις ἔλθετε στό Παρίσι
μέ τήν ἐσπευσμένη μετάφραση
τῶν ἀπαντήσεων σας. Θέλουν
σύντομες ἀπαντήσεις καί πολύ
γρήγορα.

Εὐχαριστῶ θερμότατα
Ἥρα.

IRA FELOUKATZI
CORRESPONDANTE A PARIS
DE LA PRESSE GRECQUE
12, rue Custine, 75018 PARIS
Tél. 255-50-31

ΤΑ ΝΕΑ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

(τυπικό ἐρωτηματολόγιο γιά ὅλους)

ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ

1) Βρεθήκατε τά χρόνια τῆς δικτατορίας στό ἐξωτερικό καί ἐκεῖ δράσατε. Μπορεῖτε νά μᾶς πεῖτε ἄν ἡ ἐπιλογή αὐτοῦ τοῦ μετώπου ὀφείλεται σέ κάποια συνειδητή σκέψη σας γιά τή χρησιμότητα αὐτοῦ τοῦ ἔργου ἤ στή διαπίστωση ὅτι δέν μπορούσατε νά μείνετε λόγω κινδύνου συλλήψεως;

2) Πῶς περάσατε στήν ἀντίσταση στόν τομέα αὐτό; Ποιό ἦταν τό πιό ἔντονο βίωμά σας ἀπό τά χρόνια ἐκεῖνα; Σᾶς ἀπασχόλησε καθόλου ἡ σκέψη, εἴχατε δυσκολίες ἠθικές, ὅτι ἐσεῖς ἀπό μιά ἀσφάλεια, σχετική βέβαια, δουλεύατε στό ἐξωτερικό, ἐνῶ οἱ φίλοι σας κινδύνευαν καθημερινά τή ζωή τους καί τήν ἐλευθερία τους;

3) Ποιος ἦταν ἀκριβέστερα ὁ εἰδικότερος δικός σας στόχος στή δουλειά σας; Ποιές οἱ κύριες δυσχέρειες στήν ἐπιτέλεση αὐτοῦ τοῦ ἔργου καί πῶς προσπαθούσατε νά ἀποφύγετε

μιά πτώση του ελληνικού θέματος στό εξωτερικό;

4) Η δουλειά σας στό εξωτερικό, βρισκόταν σέ σχέση μέ αντίστοιχες ενέργειες του εσωτερικού; Πώς δημιουργήσατε και κρατήσατε αυτή την επαφή μέ τό εσωτερικό;

5) Μήπως από την εμπειρία σας στό εξωτερικό μπορείτε νά μας πείτε άν υπήρχαν ενέργειες ή μορφές αντιστάσεως στην Ελλάδα, που η γνωστοποίησή τους στό εξωτερικό δημιούργησε αρνητική αντίδραση της διεθνούς κοινής γνώμης;

6) Έγιναν κατά τή γνώμη σας λάθη και έξω. Και από τά λάθη του εσωτερικού μετώπου που αναφέρθηκαν από τούς εδώ πρωταγωνιστές βρίσκετε ότι υπήρξαν μερικά που επέδρασαν στή διεξαγωγή του έργου σας;

7) Κοιτάζοντας τά χρόνια που μείνατε έξω και θυμούμενος τή δουλειά σας και τις συνεργασίες σας, θά μπορούσατε νά περάσετε και σέ μιά αυτοκριτική;

Τέλος να τονίσω ότι έχω δικαίωμα
να γνωρίζω ποιός έχει την
αρμοδιότητα ευθύνη του ~~[illegible]~~
χθεσινής σκευωρίας.
Πιστεύω ότι ~~[illegible]~~ όπως σε ~~[illegible]~~ πονηρούς
καιρούς κάθε ενέργεια είναι
ύποπτη. Περιμένω κάθε στιγμή
να ~~[illegible]~~ γνωρίσω ποιός ~~[illegible]~~
~~για ποιού και ποιού~~ καταδίωξη
~~[illegible]~~ ποιού.—
Μετά τιμής

[illegible]

1.- Ἡ πτώση τῆς χούντας δέν ἦταν, ὅπως φαίνεται ἀπό μιά πρώτη καί ἐπιφανειακή ὄψη, ξαφνική. Ἡ κρίση τοῦ καθεστῶτος εἶχε ἀρχίσει οὐσιαστικά ἀπό τήν πρώτη στιγμή τῆς ἐπιβολῆς του, ἐπιβολή πού εἶχε τή μορφή ἑνός συμβιβασμοῦ ἀνάμεσα στούς συνταγματάρχες καί τή μοναρχία, τή ρήξη ἀργότερα ἀνάμεσα στούς δυό αὐτούς συντελεστές καί ἀκόμη ἀργότερα ἀνάμεσα στά δύο τμήματα τῆς ὁμάδας τῶν συνταγματαρχῶν (Παπαδόπουλος—Ἰωαννίδης). Ὅμως στή βάση αὐτῆς τῆς «ἐσωτερικῆς» κρίσης τοῦ καθεστῶτος ὑπῆρξε ἡ ἀπόλυτη ἀδυναμία του νά πετύχει μιά λαϊκή συναίνεση, νά βρεῖ κάποια κοινωνικά στηρίγματα. Ἡ ἀντίσταση, πού σέ περιορισμένη ἔστω ἔκταση ξέσπασε ἀπό τήν πρώτη-πρώτη στιγμή, μπορεῖ νά μήν μπόρεσε νά ὁδηγήσει — κυρίως ἐξ αἰτίας ἀδυναμιῶν συντονισμοῦ κ.ἄ. — σέ μιά ἐνεργητική ἀντίσταση πλατιῶν κοινωνικῶν στρωμάτων, ἀλλά καλλιέργησε καί διέδωσε ἕνα πνεῦμα ἀντίθεσης πού στά πολύ πλατιά στρώματα εἶχε «παθητικό» χαρακτήρα. Τό πραξικόπημα στήν Κύπρο δέν ἦταν κάποιο λάθος ἀλλά ἐκδήλωση ἀδιεξόδου τοῦ στρατιωτικοῦ καθεστῶτος καί γι' αὐτό ἐπέφερε τήν κατάρρευσή του. Τό καθεστώς τῶν συνταγματαρχῶν διαφορετικά θά μποροῦσε ἴσως νά διατηρηθεῖ γιά ὁρισμένο χρόνο ἀλλά ἦταν καταδικασμένο σύντομα νά καταρρεύσει ἤ νά ἀνατραπεῖ.

2.- Εἶναι ἀναμφισβήτητο γεγονός ὅτι οἱ μεταδικτατορικές κυβερνήσεις δέν ἔκαναν μιά ὁλοκληρωμένη ἀποχουντοποίηση ἤ γιά τήν ἀκρίβεια ἔκαναν πολύ περιορισμένη. Τό ἀνθρωπιστικό ἐπιχείρημα δέν εὐσταθεῖ, γιατί κανένας δέν ζήτησε τήν δίωξη τῶν συνεργατῶν τῆς δικτατορίας παρά μονάχα ἐκεῖ ὅπου ὑπῆρχαν ποινικά ἀδικήματα.

Χρειάζεται ἀκόμη ἡ ἐκκαθάριση τοῦ κρατικοῦ μηχανισμοῦ (Διοίκηση, Δικαιοσύνη, Διπλωματία, Στρατός καί Σώματα Ἀσφαλείας κτλ.) ὅπου πολλοί συνεργάτες τῆς χούντας παραμένουν καί σήμερα σέ θέσεις συχνά ἀποφασιστικές καί οἱ ὁποῖοι φυσικά δέν ἔχουν γίνει τώρα δημοκράτες. Στίς φυλακές τά στελέχη αὐτά δέν βρίσκονται περισσότεροι ἀπό 10-15 χουντικοί.

3.- Ὁ στρατός στήν Ἑλλάδα ἔχει μιά παράδοση δεκαετιῶν ὁλόκληρων ἐπεμβάσεως στήν πολιτική ζωή. Ἔτσι τό ἐνδεχόμενο μιᾶς νέας ἐπεμβάσεως παραμένει πάντα ἕνα πρόβλημα ὄχι ὅμως ὑπαρκτό αὐτή τή στιγμή. Πάντα ἐξαρτᾶται ἀπό τόν συγκεκριμένο συσχετισμό τῶν δυνάμεων ἀπό τίς συνθῆκες τῆς δεδομένης στιγμῆς κτλ. Αὐτή ἀκριβῶς τή στιγμή δέν μπορεῖ νά μιλᾶμε γιά τέτοιο κίνδυνο, ὁ ὁποῖος ὅμως αὔριο μπορεῖ νά φανεῖ, γιατί δέν ἔγιναν οἱ ριζικές ἀλλαγές πού θά μποροῦσαν νά τόν ἀποκλείσουν.

4.- Ἡ Ε.Π. καθ' ἑαυτή δέν ἀποτελεῖ κίνδυνο καί δέν φαίνεται ὅτι μπορεῖ νά αὐξήσει σημαντικά τήν ἐπιρροή της στό λαό. Ὁ κίνδυνος προέρχεται κυρίως ἀπό τίς διεθνεῖς καί ἐσωτερικές διασυνδέσεις της καί τήν παρουσία ἀνθρώπων της στόν κρατικό μηχανισμό. Ὅπως ἀσκεῖ μιά σταθερή πίεση πρός τήν κυβερνητική πολιτική καί συχνά ὄχι μονάχα στά ἀκραία δεξιά στοιχεῖα τῆς κυβέρνησης. Αὐτή τήν ἔννοια ἔχει καί ἡ καμπάνια της γιά τήν ἀμνήστευση τῶν χουντικῶν.

5. Τό ΚΚΕ αυξάνει οπωσδήποτε τις δυνάμεις του, αλλά δέν μπορούμε νά πούμε ότι τή στιγμή αυτή υπάρχει κάποιος κίνδυνος πόλωσης. Κίνδυνος θά ήταν αντίθετα, μέ δεδομένη τήν αύξηση μάλιστα της επιρροής τού ΚΚΕ καί τήν παράδοσή του, πού σημαίνει ότι διατηρεί γερούς δεσμούς μέ συγκεκριμένα κοινωνικά στρώματα, κάθε προσπάθεια απομόνωσης τού ΚΚΕ από τήν πολιτική καί τήν κοινωνική ζωή. Τέτοιες προσπάθειες γίνονται δυστυχώς τή στιγμή αυτή από πολλούς καί όχι μόνο από τήν κυβέρνηση.

6.- Αναμφισβήτητα από τό 1974 έχουν γίνει σημαντικά βήματα. Η αποκατάσταση της Δημοκρατίας, η κατάργηση της Μοναρχίας, η νομιμοποίηση τού ΚΚΕ, η καθιέρωση της δημοτικής γλώσσας είναι σοβαρές αλλαγές. Σήμερα η Ελλάδα έχει μιά δημοκρατία πού δέν είχε ποτέ στήν σύγχρονη ~~[illegible]~~ ιστορία της. Όμως παρ' όλα αυτά ~~τά~~ είπαμε: δέν άλλαξε στήν άσκηση της οικονομικής καί κοινωνικής πολιτικής, όπου επιβάλλονται σοβαρές μεταρρυθμίσεις. Οι τομείς της παιδείας καί της ~~[illegible]~~ κοινωνικής είναι από ~~[illegible]~~ εκείνους πού απαιτούν άμεσες καί σοβαρές μεταρρυθμίσεις.

7.- Η προσωπικότητα τού κ. Καραμανλή έπαιξε αντιφασιστικό ρόλο στήν αλλαγή τού 1974. ~~[illegible]~~ Η θέση ~~[illegible]~~ Καραμανλή μπορούμε νά πούμε πώς ήταν εκείνη ~~[illegible]~~ όπου συναντιόταν η δυναμική τού δημοκρατικού μας κινήματος μέ τις αδυναμίες του. Στά θετικά βήματα πού προανέφερα η συμβολή του ήταν αναμφι-

5. Τό ΚΚΕ αὐξάνει ὁπωσδήποτε τίς δυνάμεις του, ὅμως δέν μποροῦμε νά ποῦμε ὅτι τά στοιχεῖα αὐτά ὑπάρχει [illegible] κίνδυνο [illegible] κίνδυνο θά ἦταν [illegible] νά δεχθῆ [illegible] μέγιστο τῆς ἐπιρροῆς τοῦ ΚΚΕ καί τήν παράδοση του, πού σημαίνει ὅτι διάφορα [illegible] νά συγκεντρώνουν [illegible] στρώματα, [illegible] προτιμήσεις [illegible] τοῦ ΚΚΕ ἀπό τήν πολιτική καί τήν κοινωνική ζωή. Τέτοιες προτιμήσεις γίνονται δυστυχῶς τά στοιχεῖα αὐτά ἀπό [illegible] καί ὄχι [illegible] ἀπό τήν [illegible].

6.- Ἀναμφισβήτητα ἀπό τό 1974 ἔχουν γίνει σημαντικά βήματα. Η ἀποκατάσταση τῆς Δημοκρατίας, ἡ κατάργηση τῆς Μοναρχίας, ἡ νομιμοποίηση τοῦ ΚΚΕ, ἡ καθιέρωση τῆς δημοτικῆς γλώσσας εἶναι σταθερές ἐξελίξεις. Σήμερα ἡ Ἑλλάδα ἔχει μιά δημοκρατία πού δέν εἶχε ποτέ στήν σύγχρονη ἱστορία της. Ὅμως ὅλα αὐτά δέν [illegible] στήν [illegible] τῆς [illegible] καί [illegible] [illegible], [illegible] σταθερές [illegible]. Ὁ [illegible] τῆς [illegible] καί τῆς [illegible] [illegible] [illegible] πού [illegible] σταθερῆς [illegible].

7.- Ἡ προσωπικότητα τοῦ κ. Καραμανλῆ [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] στήν [illegible] τοῦ 1974. ~~[illegible]~~ ~~[illegible]:~~ Ἡ [illegible] ~~[illegible]~~ Καραμανλῆ μποροῦμε νά ποῦμε πώς [illegible] [illegible] ~~[illegible]~~ ὅπου συναντήθηκαν οἱ δυνάμεις τοῦ δημοκρατικοῦ [illegible] [illegible] μέ τίς [illegible] του. [illegible] [illegible] [illegible] καί προσπάθεια [illegible] του [illegible]-

ουσιαστικά αποφασιστική.

8.– Η μετάβαση του κ. Καραμανλή στην Προεδρία θα αποτελέσει πράγματι την αρχή ενός νέου κεφαλαίου στην πολιτική της ιστορία. Βέβαια εδώ μπαίνουν πάρα πολλά ζητήματα: Ποιά θα είναι η τύχη της ΝΔ. χωρίς τον Καραμανλή; Και αν ακόμη μείνει ενωμένη που είναι πολύ πιθανό τουλάχιστον στην πρώτη φάση, θα χάσει μοιραία ένα ποσοστό από τους ψηφοφόρους της. Τί κυβερνήσεις θα σχηματισθούν τότε; Με ποιόν τρόπο θα ανέβει, όταν γίνει αυτό, ο κ. Παπανδρέου στην εξουσία; στηριζόμενος στην Αριστερά ή με ένα συμβιβασμό με την Δεξιά. Ποιές θα είναι οι σχέσεις τότε του Προέδρου της Δημοκρατίας με ένα Πρωθυπουργό που δεν θα είναι του κόμματός του;

9.– Τα προβλήματα αυτά θα παραμένουν για καιρό ακόμη άλυτα και θα επηρεάζουν την πολιτική ζωή στην Ελλάδα και την κατάσταση στην περιοχή της Αν. Μεσογείου

10.– Με τα δεδομένα της στιγμής αυτής πιστεύω ότι η Μοναρχία έχει οριστικά καταργηθεί. Άλλα και την πιθανότητά της θα πρέπει να τη δούμε όπως ακριβώς βλέπουμε το ενδεχόμενο ενός μελλοντικού πραξικοπήματος. Αν και θα έλεγε κανείς πως η επάνοδος της Μοναρχίας έχει λιγότερη πιθανότητα ακόμη και από ένα στρατιωτικό πραξικόπημα. Οποιαδήποτε τυχόν επάνοδός της θα προκαλούσε μεγάλη αναταραχή στη χώρα.

ΜΙΚΗΣ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ

Συνέχεια για τη [illegible] της Ε.Α.

~~Ο καλύτερος έλεγχος~~ Πάλι θα [illegible] το χρέος να υπερασπίσει. Και κάθε φορά η Δημοκρατία υπάρχει το χρέος της υπεράσπισης του [illegible] των εργαζομένων. Πώς θα [illegible] για τα αιτήματα των εργαζομένων [illegible]; Μήπως η Παράταξη του [illegible] και η Ένωση Αστυνομικών; Η Ένωση Αστ. θα [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] της [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] να [illegible] ~~[illegible]~~ τα καθήκοντα [illegible] [illegible] [illegible] θα [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] και θα [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible].

Έτσι [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] η [illegible] του ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ [illegible] ~~[illegible] [illegible] [illegible]~~

στὸ ἐπανιδεῖν — Γιὰ νὰ βρεθοῦμε τὸ γρήγορο [illegible] Γιὰ νὰ λυτρωθεῖ ὁ [illegible] τοῦ λαοῦ. Γιὰ νὰ στεριώσει ἡ [illegible] τῆς [illegible] Ἀνάστασης —